

עיריית תל אביב-יפו
מונהל הנדסה
היחידה לתכנון אסטרטגי

2012

סקר תשתיות טבע עירוני תל אביב - יפו

ניר מעוז
אקולוגיה וסביבה

הוכן עבור:

היחידה לתכנון אסטרטגי עיריית תל אביב - יפו

וועדת היגוי

עודד גבולי – מהנדס העיר - עיריית ת"א יפו – יו"ר הועדה
טל בן דב – מתכנת המחוז - המשרד להגנת הסביבה מחוז תל-אביב
יוליה קוסמן-גלעד- המשרד להגנת הסביבה מחוז תל-אביב
יונתן רז - רשות נחל הירקון
ד"ר שי לוי- פארק אריאל שרון
יעל זילברשטיין - החברה להגנת הטבע
רובי זלוף – משנה למנכ"ל - עיריית ת"א יפו
שמוליק קצ'ליניק – מנהל אגף שפ"ע - עיריית תל-אביב-יפו
מיכל נהרי – אגף שפ"ע - עיריית תל-אביב-יפו
ד"ר צבי גלן – מנהל המחלקה הוטרינרית - עיריית תל-אביב-יפו
יהודית ווסט – הרשות לאיכות הסביבה - עיריית תל-אביב-יפו
תמי גבריאלי – מנהלת היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
צילי בר יוסף – ס/מנהלת היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
הילה לובנוב – היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
דניאל ברון – היח' לתכנון אסטרטגי- עיריית תל-אביב-יפו
גידו סגל – היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
יואב דוד – אדריכל העיר - עיריית תל-אביב-יפו
אוריאל נתן בבצייק – מרכז קימות ובנייה ירוקה - עיריית תל-אביב-יפו
ערן וקסלר – אגף תכנון העיר - עיריית תל-אביב-יפו
שלומית זוננשטיין – אגף תכנון העיר - עיריית ת"א יפו

וועדת עבודה

גידו סגל – היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו – מרכז הועדה
ד"ר צבי גלן – מנהל המחלקה הוטרינרית
מיכל נהרי – אגף שפ"ע - עיריית תל-אביב-יפו
יעל זילברשטיין – החב' להגנת הטבע
תמי גבריאלי – מנהלת היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
צילי בר יוסף – ס/מנהלת היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
הילה לובנוב – היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
דניאל ברון – היח' לתכנון אסטרטגי- עיריית תל-אביב-יפו
יואב דוד – אדריכל העיר - עיריית תל-אביב-יפו
אוריאל נתן בבצייק – מרכז קימות ובנייה ירוקה - עיריית תל-אביב-יפו
ערן וקסלר – אגף תכנון העיר - עיריית תל-אביב-יפו
שלומית זוננשטיין – אגף תכנון העיר - עיריית ת"א יפו

צוות העבודה

תמי גבריאלי – מנהלת היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
צילי בר יוסף – ס/מנהלת היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
הילה לובנוב – היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו
דניאל ברון – היח' לתכנון אסטרטגי- עיריית תל-אביב-יפו
גידו סגל – היח' לתכנון אסטרטגי - עיריית תל-אביב-יפו – מרכז הצוות

צוות היועצים

ניר מעוז : עריכה וסקירה
ד"ר בועז שחם : סקר זוחלים
ד"ר אורית ברנע : סקירת בתי גידול ימיים
רמי צדוק : סקירת בתי גידול ימיים
רעות לוריא : סקר צומח
ערן בנקר : סקר ציפורים

תודות

עורך הסקר מבקש להודות לכל המסייעים במלאכת גיבושו של בסיס הנתונים וסקירת אתרי הטבע בעיר . לחברי וועדת העבודה בראשות אנשי היחידה לתכנון אסטרטגי בעיריית תל אביב. לאנשי החברה להגנת הטבע קהילת תל אביב – יפו : יעל זילברשטיין ואדר' גיא נהרי אשר תרמו מידיעותיהם והיכרותם עם ערכי הטבע בעיר ומקורות מידע חשובים. לאנשי המקצוע העוסקים בשימור המגוון הביולוגי בעיר וסביבתה והיוו מקור מידע רב ערך : יונתן רז, ד"ר שי לוי וד"ר אלדד אלרון. ולכל אלו אשר עבודותיהם היוו מקור נתונים איכותי ומשמעותי לתיאור מצאי המינים והבנת חשיבותם של האתרים השונים .

מבוא

המונח "תשתיות טבע עירוני" כולל בתוכו מגוון רחב של אפשרויות וערכים התלויים בנקודות התייחסות שונות הן ברמה הפיזית והן ברמה המרחבית של הסקאלה הנבחנת. זיהוי התשתיות והגדרתן מעורר לא מעט שאלות ותהיות לגבי מאפייניהן ותפקידם והוא למעשה פועל יוצא של תפיסת הטבע או הטבעי במרחב האורבני. גישות שונות רואות באלמנטים שנוצרו על ידי האדם ועוצבו על ידו כגון: גנים, חורשות, שדרות, עצים מרשימים, מבני מורשת וכד' חלק בלתי נפרד ממרכיב הטבע בעיר לצדן קיימות גישות אקולוגיות מובהקות המתמקדות בבתי גידול ומערכות אקולוגיות טבעיות בהם ניתן למצוא את המגוון הביולוגי שאפיין את המרחב טרם התפתחותה של העיר. בין כלל המרכיבים הללו קיימים יחסי גומלין וקשרי זיקה המציגים עקרונות ותהליכים אקולוגיים הפועלים בכיוונים שונים בכלל רמות הארגון הביוטיות השונות.

אתרי טבע עירוני יכולים להיות מסווגים על פי מספר קריטריונים כגון: מצאי האורגניזמים, תשתיות ובתי הגידול המתקיימים בהם וחשיבותם (מצוק, נחל, שלולית חורף וכד'), צורה וגודל (אתר נקודתי, תשתית קווית, פוליגון) מיקום במרחב (שולי העיר, מרכז העיר, בינוי רווי) ופונקציונאליות (מסדרון אקולוגי, אזור חיץ, ציר ירוק, אבן מדרך). כמו בכל מערכת אקולוגית גם בשטחים פתוחים ואתרים נקודתיים ברחבי העיר מתקיימים תהליכים וקשרים בכל רמות הארגון והסביבה המראים שונות בממד הזמן. אך היותם מצויים תדיר תחת עקות והפרעות מהווה גורם המאיים על עצם קיומם. לפיכך בכדי לקבל תמונה מפורטת ושלמה על איכותו וערכיותו של כל אתר יש צורך בניטור ומעקב קבועים לאורך זמן.

מטרת העבודה: יצירת מסד נתונים מפורט לכל אתר לצורך גיבושה של תכנית אב, אשר יהווה בסיס מקצועי לצורך ניטור, תכנון וחקירה עתידיים.

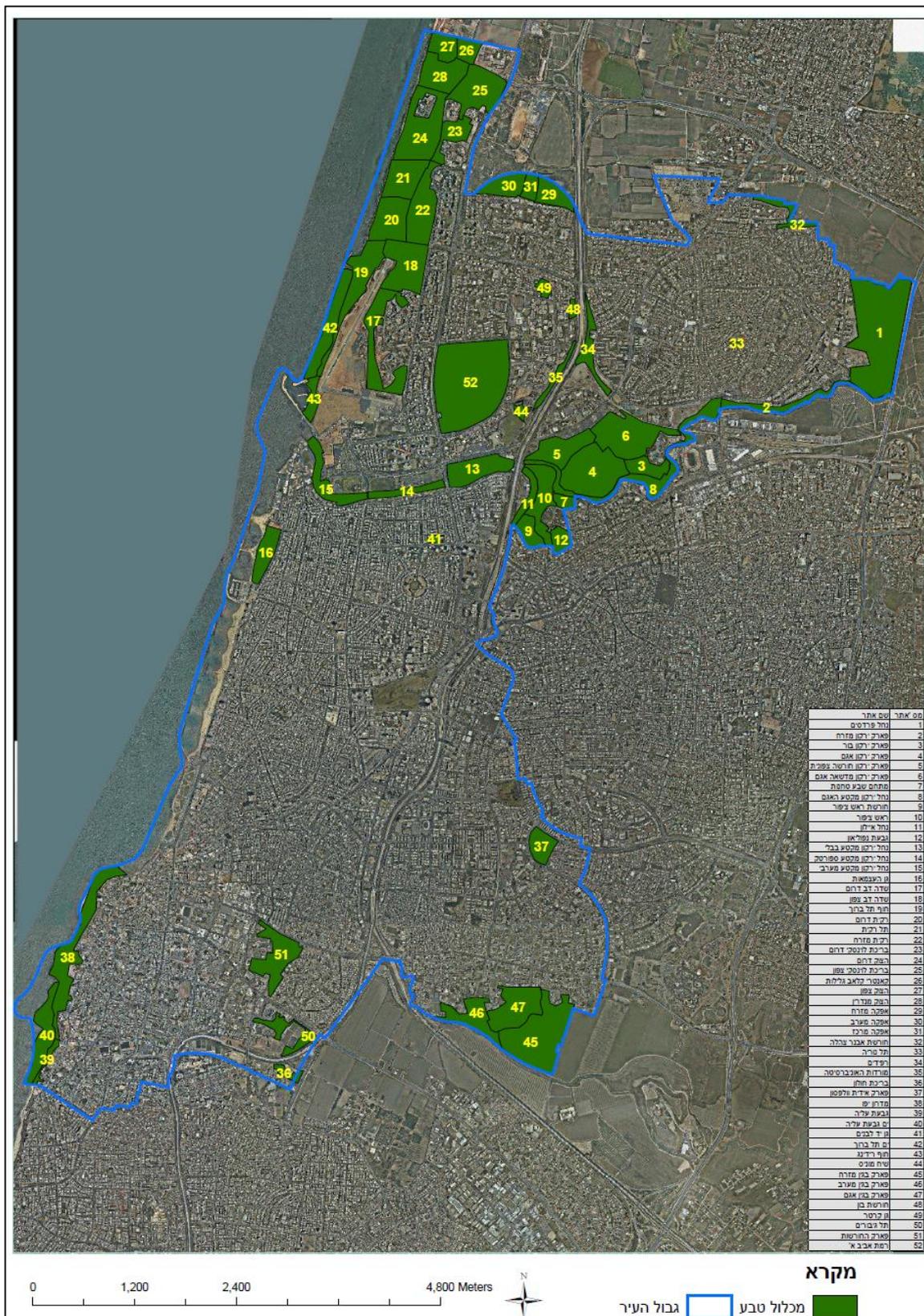
עבודה זו שמה דגש על יצירת מסד נתונים אקולוגי עבור אותם מכלולים ושטחים שאופיינו במסגרת תכנית המתאר ואתרים נוספים שזוהו במהלך הסקר. נקודת המוצא הנה זיהוי ואיתור של מערכות אקולוגיות טבעיות המייצגות את המרחב הגיאוגרפי ההיסטורי בהם ניתן למצוא בתי גידול ברמת השתמרות גבוהה המאפשרים באופן ספונטני קיומם של תהליכים אקולוגיים, תופעות טבע וערכי טבע מקומיים.

תוכן עניינים

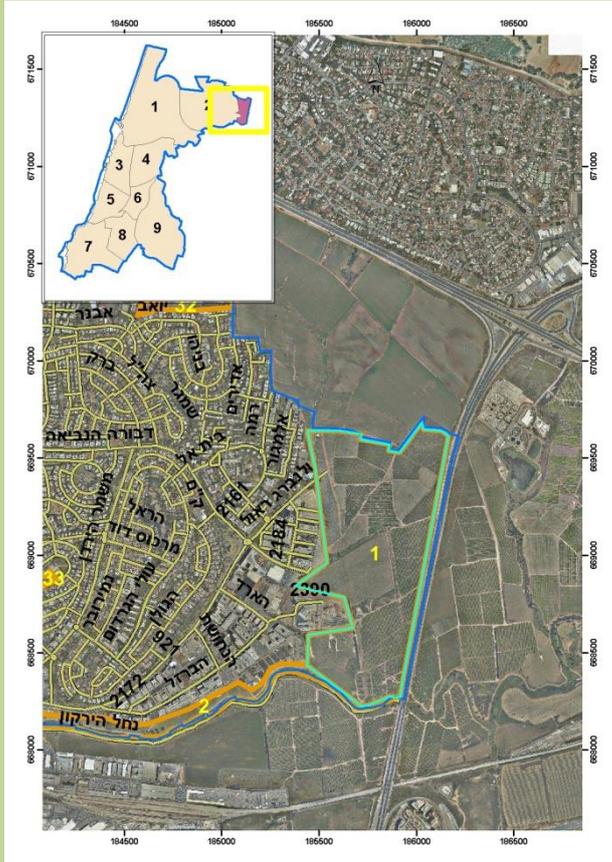
6.....	מפת האתרים
8.....	אתר 1 – נחל פרדסים
16.....	אתר 2 – ירקון מקטע מזרח.....
24.....	אתר 3 – פארק הירקון בור.....
31.....	אתר 4 – אגם מלאכותי ירקון.....
38.....	אתר 5 – פארק הירקון חורשה אמפי
44.....	אתר 6 – פארק הירקון מדשאה.....
50.....	אתר 7 – שבע תחנות.....
56.....	אתר 8 – ירקון מקטע אגם
66.....	אתר 9 – חורשת ראש ציפור
70.....	אתר 10 – ראש ציפור
75.....	אתר 11 – ערוץ נחל איילון
80.....	אתר 12 – גבעת נפוליאון
86.....	אתר 13 – ירקון מקטע בבלי
94.....	אתר 14 – ירקון מקטע ספורטק.....
102.....	אתר 15 – נחל ירקון מערב
110.....	אתר 16 – גן העצמאות
115.....	אתר 17 – שדה דב דרום.....
121.....	אתר 18 – שדה דב צפון.....
127.....	אתר 19 – חוף תל ברוך
133.....	אתר 20 – תל רקית דרום.....
139.....	אתר 21 – תל רקית
146.....	אתר 22 – רקית מזרח.....
153.....	אתר 23 – בריכת סמינר לוינסקי.....
159.....	אתר 24 – הצוק דרום.....
165.....	אתר 25 – נחל נאמן.....
172.....	אתר 26 – קאנטרי גלילות
178.....	אתר 27 – הצוק צפון.....
184.....	אתר 28 – הצוק מנדרין.....

190	אתר 29 – אפקה מזרח
197	אתר 30 – אפקה מערב
202	אתר 31 אפקה מרכז
207	אתר 32 – חורשת אבנר צהלה
214	אתר 33 – תל נריה
219	אתר 34 – מסילה רפידים
224	אתר 35 – מורדות האוניברסיטה
232	אתר 36 בריכת הלוחמים
240	אתר 37 – גן אידיית וולפסון
244	אתר 38 – מדרון יפו
250	אתר 39 – חוף גבעת עליה
256	אתר 40 – ים גבעת עליה
261	אתר 41 – גן יד לבנים
266	אתר 42 – ים תל ברוך
270	אתר 43 – גן רידינג
276	אתר 44 – שיח מוניס
282	אתר 45 – פארק בגין מזרח
290	אתר 46 – פארק בגין מערב
298	אתר 47 – פארק בגין אגם
304	אתר 48 – חורשת בון
308	אתר 49 – גן קרטל
312	אתר 50 – תל גיבורים
319	אתר 51 – פארק החורשות
326	אתר 52 רמת אביב א'

מפת האתרים

כרטיסיות מידע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 1
נחל פרדסים

מכלול: חקלאות

תאריך סקירה: 29.5.12, 23.5.12, 22.7.12, 9.4.12

גודל מקורב של השטח: 660 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 1858000/669000

רחוב/גבול: מזרח - כביש 4, מערב - קריית עתידים

רובע: 2 - עבר הירקון מזרח

תאור כללי: שטח חקלאי ברובו לפרדסים, כתמים קטנים של שטחי בור ומתקן הנדסי גדול. את השטח חוצה ערוץ נחל פרדסים = ואדי נווה שרת. ערוץ אכזב חולי מהאחרונים שנותרו בתחומי העיר המשמש לפעילות נופש ופנאי לתושבים, בצידו שטחי בור וצומח מעזבות.

מאפייני השטח

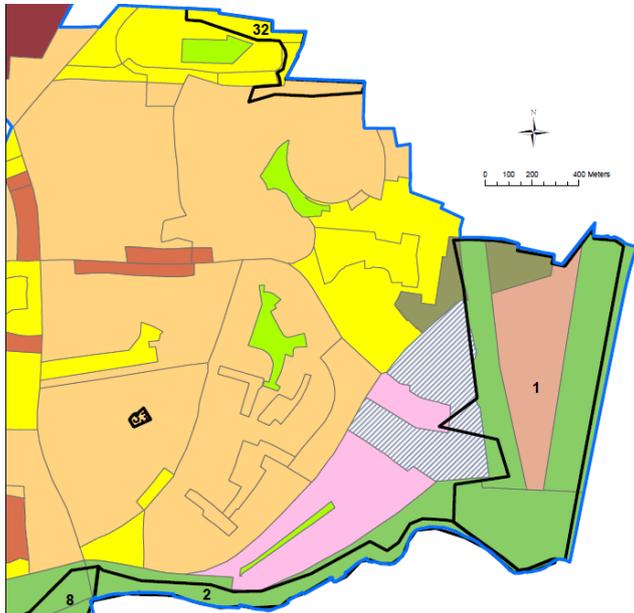
אקולוגיה

בתי גידול	פרדסים, בור, ערוץ נחל חולי, מחשוף חמרה
תצורות צומח	מעזבות, בור, מינים מתפרצים.
יחידות צומח	שעורת התבור - חרדל השדה כף אווז לבנה - ירבוז שרוע
כיסוי צומח (%)	40% - 90%
צומח ייחודי	כלנית מצויה.
בעלי חיים	ציפורי שיר, זוחלים ויונקים קטנים.
חי ייחודי	שנונית השפלה, שרקרק מצוי, שלדג, דרבן (גללים), צב יבשה.
אתרים חשובים	מחשוף חמרה בערוץ הנחל משמשים לקינון של שרקרקים ו/או שלדגים
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק מאגן נחל הירקון קישור לשטחי הנחל בפתח תקווה ממזרח ולשטחים החקלאיים ברמת השרון מצפון.
מינים פולשים	צומח: שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי, לנטנה ססגונית, ויתניה משכרת, טיונית החולות, אזדרכת. ציפורים: דררה, מאינה.
רמת השתמרות השטח	נמוכה - בינונית. רב השטח מעובד, ערוץ הנחל הוסט מנתיבו המקורי.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, חרסית.
מורפולוגיה	מישור, שיפועים מתונים לכיוון ערוץ נחל הירקון.
מורכבות טופוגרפית	בינונית - ערוץ נחל, שטח חקלאי,

יעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

יעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נפש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

מופעי נוף)	כתמי בור.
חזות כללית	נוף כפרי חקלאי בשליטת פרדסים.
תשתיות קולטות קהל	לא קיים
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת בניין, מערומי פסולת ועודפי עפר, חפירה בפני הקרקע בינונית – גבוהה.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	לא מוסדרת.
נגישות	לא בתחום אתר עתיקות מוכרז
ארכיאולוגיה	חקלאות, מתקנים הנדסיים, אזור טיול לא מוסדר.
שימושים	

יעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני, מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 אזור מגורים בדגש עירוני, שטח פארקים מטרופוליניים
תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני, אזור מוסדות ציבור עירוניים, אזור לתכנון בעתיד.
 שטח חקלאי תב"ע קובעת 738

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- לערוץ הנחל חשיבות כאחד הערוצים החוליים הבוודדים העובר בקרקעות חמרה.
- חשיבות גדולה מבחינה מרחבית.
- מרחב חקלאי המשמש אזור פעילות של דורסים שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מעובדים
- שימור ערוץ נחל פרדסים
- שימור שדרות ברושים
- פינוי פסולת
- שימור רצפים לאגן הירקון וצפונה לשטחי רמה"ש

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- שיקום ערוץ הנחל – שיחזור מורפולוגי ואקולוגי של הערוץ התייחסות לתוואי המקורי
- שתילת מיני צמחים מקומיים של קרקעות חמרה.
- סילוק מינים פולשים.
- התקנת תיבות קינון לציפורים ועטלפים
- אישוס דורסי לילה בדגש על ינשוף עצים.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אזדרכת מצויה	פולש
אזנב	
ארכובית א"י	אנדמי
ארכובית שבטבטית	
בוצין מפורץ	
בקה א"י	אנדמי

שטחי בור

בקיה שעירה	
ברומית ספרדית	
גדילן מצוי	
דבקה זיפנית	
דבשה חרוצה	
דוחן זוחל	
דורת ארם צובא	
דרדר מצוי	
ויתניה משכרת	פולש
זון אשון	
חומעה יפה	
חיטה תרבותית	
חלבלוב החוף	
חמציק נטוי	
חרדל השדה	
חרצית עטורה	
טופח גדול	
טיון דביק	
טיונית החולות	פולש
יבלית	
ירבוז	
ירבוז מבריק	
ירבוז מופשל	
ירבוז שרוע	
ישרוע	
כלנית מצויה	מוגן
כף אווז אדומה	
כף אווז האשפתות	
כף אווז לבנה	
כרוב החוף	
לכיד הנחלים	
לנטנה ססגונית	פולש
לשון פר מגבבת	
לשישית הצבעים	
מלחית אשלגנית	
מעוג כרתי	
מקור חסידה גדול	
מרור הגינות	
נשרן צפוף	
סביון אביבי	
סולניום שחור	
פטל קדוש	
פלפלון דמוי אלה	פולש
פרג נחות	
קדד ספרדי	

קינון שלדגים.

קוטב מצוי
קורטום דק
קייצת ב.מ.
קיקיון מצוי
שברק נטוי
שיבולת שועל נפוצה
שיטה כחלחלה
פולש
שנית שוות שינים
שעורת התבור
תאנה
מוגן
תורמוס צר עלים
מוגן
תות
מוגן
תלתן הכדורים

מידע נוסף

שם המין	סטאטוס	מקור
כרכום חורפי	מוגן	2
נרקיס מצוי	מוגן	2

מידע מסקר חלה"ט (14)

שם המין	סטאטוס	שם המין	שם המין
דבקת יהודה	אנדמי	חסת המצפן	סרפד הכדורים
דרדר הקורים	אנדמי	חפורת מצויה	סרפד צורב
אלה אטלנטית	מוגן	חרדל לבן	עבדקן הדורים
ברוש מצוי	מוגן	טופח ירושלים	עופרית הכף
זית אירופי	מוגן	טופח מצוי	עשנן מטפס
ארבע כנפות צהובות	נדיר	טופח ריסני	עשנן צפוף
סביון פשוט	נדיר	טוריים מצויים	פרג אגסני
טבק השיח	פולש	כובע נזיר	פרסה דלת תרמילים
אמיך קוצני		כוכבית מצויה	פרע מסולסל
אספסת מצויה		כליינית מצויה	פרע צמיר
אספסת עדשתית		כף אווז הגינות	ציפורני חתול מצויות
אספרג החורש		כף אווז מביאשה	צנון מצוי
ארבע כנפות מצויות		כרבולת מצויה	צפורנית מגוונת
בן חיטה ביצני		לוטוס מצוי	צפורנית מצרית
בן חרדל מצוי		לוף ירוק	קדד ארץ ישראלי
בקיה ארץ ישראלית		לופית מצויה	קדד האנקולים
בקיה מצויה		לכיד קוצני	קדד יפה
בקיה צרפתית		לפתית מצויה	קדד מצליב
בקיה תרבותית		לשון פר איטלקית	קוכיה הודית
בקיית הכלאיים		לשון פר מצויה	קחוון מצוי
ברומית הגגות		לשון פר סמורה	קחוון שחור מוצים
ברומית		מלוח קיפח	קחוונית

מטאטא		מצויה
ברומית יפנית	מקור חסידה גזור	קטיה רותמית
ברומית מאוגדת	מקור חסידה חלמיתי	קנה מצוי
ברקן סורי	מקור חסידה מצוי	שברק דביק
גומא הפקעים	מרגנית השדה	שברק מצוי
גזיר דקיק	מרקולית מצויה	שיבולת שועל מתפרקת
גזר הגינה	מררית מצויה	שעורה מכחילה
גרניון רך	משערת זהובה	תודרה סייגית
זנב הארנבת הביצני	ניסנית דו קרנית	תורמוס ארץ ישראלי
זנב השועל המצוי	נשרן הדוחן	תלתן הפוך
חלבולב השמש	סולנום שעיר	תלתן כוכבני
חלמית מצויה	סלסילה מצויה	תלתן לביד
	סלק מצוי	תלתן תריסני

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפית בקר	LC
מגלן חום	LC
בז מצוי	LC
חוגלת סלעים	NT
כרוון מצוי	NT
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבויית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

יונקים

שם המין | סטאטוס

LC	קיפוד מצוי
LC	עטלף פירות
LC	עכבר מצוי
LC	חולד
LC	נמיה
NT	עטלפון לבן שוליים
LC	תן?
VU	חתול בר?
VU	חתול ביצות?
LC	שועל מצוי
NT	חדף (זעיר, מצוי)
LC	חולדה מצויה
LC	דרבן?
NT	נברן שדות

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	נמוך
צב ביצות	LC - לא בסיכון	נמוך
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	גבוה
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

- באזור יתכן קינון של ינשוף עצים ופעילות של דורסי לילה נוספים – כוס, שעיר, תנשמת.

נתוני סקר חלה"ט (14)

ציפורים

קאק	סנונית רפתות	ינשוף שדות	בולבול צהוב שת
קנית קטנה	עורב אפור	ירגזי מצוי	בז מצוי
שבכי שחור גרון	עורבני	מאינה הודית	בזבוז אירופי
שחרור	עלווית חורף	שבכי חורש	גבתון אדום מקור
שיחנית קטנה	עלווית לבנת בטן	שבכי טוחנים	דוכיפת
שלדג לבן חזה	פפיון עצים	שבכי קוצים	דרור בית
תוכי נזירי	פשוש	שבכי שחור כיפה	דררה
תור מצוי	צופית	שבכי שחור ראש	חוגלת סלעים
צווארון תנשמת לבנה	צוצלת	סיס חומות	חוחית
	צטיה	סיקסק	יונת בית

יונקים
דורבן, תן זהוב, שועל מצוי, מריון מצוי, נברן שדות

זוחלים
חומט גמד, לטאה זריזה, חומט פסים, חרדון מצוי

חרקים
דבורת דבש, כחליל האספסת, כחליל החומעה, כחליל הקטניות, כחליל השברק, לבנין הכרוב, לבנין הצנון, לבנין הרכפה, לבנין ירוק פסים, נחושתיית הקוצים, פרחית נעמי, צרעה מזרחית.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 2
ירקון מקטע מזרח

מכלול: נחל

תאריך סקירה: 23.5.12, 19.7.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 118 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 184650/668100

רחוב/גבול: מקטע הנחל בין כביש 4 לדרך פנחס רוזן.

רובע: 2 - עבר הירקון מזרח

תאור כללי: המקטע המזרחי של נחל הירקון בתחומי העיר. ערוץ צר עם צמחיית גדות צפופה והולך ומתרחב מערבה. לאורך הנחל פארק ומדשאות. המקטע מתייחד בסבך צמחייה צפוף המהווה בית גידול לציפורי שיר וסבך.

מאפייני השטח

אקולוגיה

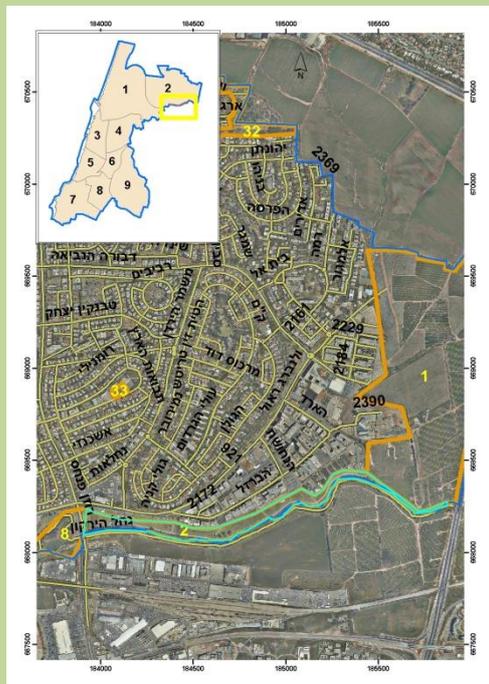
בתי גידול	נחל איתן, גדות נחל
תצורות צומח	צומח גדות, בתה עשבונית.
יחידות צומח	עבקנה שכיח – קנה מצוי פטל קדוש – חנק מחדד
כיסוי צומח (%)	90% - 40%
צומח ייחודי	צפצפת הפרת, לוביה מיצרית.
בעלי חיים	ציפורי שיר ועופות מים, זוחלים.
חי ייחודי	ציפורי סבך: צטייה, שיחנית, קנית. צב רך
אתרים חשובים	החלק המזרחי הבלתי מגונן.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק ממערך השטחים הפתוחים לאורך הירקון.
מינים פולשים	צומח: טבק השיח, קיקיון מצוי. ציפורים: דררה, מאינה.
רמת השתמרות השטח	נמוכה - בינונית. בגדות שטח מגונן ומוסדר בו לא מתקיים בית הגידול הטבעי. הערוץ עצמו סובל מהפרות לאורך השנים

פיזי

קרקע	חול, חמרה.
מורפולוגיה	מישור, שיפועים מתונים לכיוון הערוץ, ערוץ נחל.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – ערוץ נחל, שטח מגונן, מדשאות
חזות כללית	ערוץ נחל צר וסבך העובר לאורך שטחים חקלאים, חורשות ושטחים ציבורים מטופחים. בתחום הערוץ חזות נופית של ערוץ טבעי.
תשתיות קולטות קהל	קיים – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.

סביבה

מפגעים והפרות	שטח מטופל ומוסדר. מזהמים במי הנחל
רמת הפרה בשטח	נמוכה

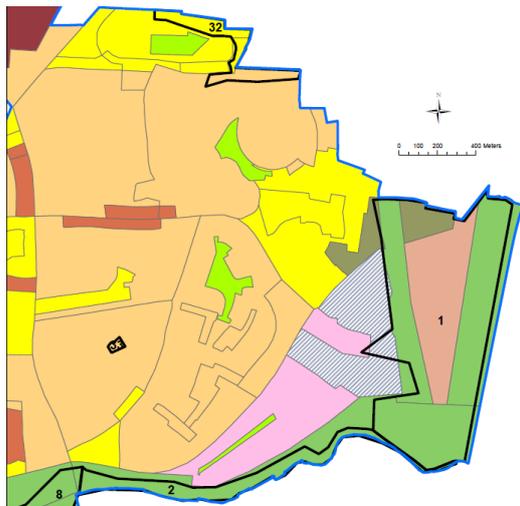

תרשים התמצאות

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

(מפגעים)	מוסדרת.
נגישות	28433/0 רמת החייל דרום –
ארכיאולוגיה	בח' אל-חדרה שרידי יישוב וחרסים מן התקופות ההלניסטית, הרומית, הביזנטית, הערבית הקדומה והצלבנית על פני הקרקע. בית קברות עתיק. ברח' הגולן מאוזוליאום מן התקופה הרומית, מערות קבורה מן התקופה הביזנטית, בית מלאכה לזכוכית מן התקופה הערבית הקדומה. ברמת החייל קבר
שימושים	גינה ציבורית, בור, שבילי הליכה, גן משחקים, חניה, שביל ישראל.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

- תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
- תמ"א 22 – נטיעות בגדות נחל.
- תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
- שטח פארקים מטרופוליניים.
- תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
- שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- מקטע יחסית לא מפותח ושקט של נחל הירקון בו קיים סבך צמחייה המהווה בית גידול לציפורי שיר וסבך.
- אתר פעילות של הצב הרך
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
- שמירה על איכויות המים
- שמירת מאפייני הסבך והריחוק ממוקדי הפרעה

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת מורכבות של בתי הגידול השונים (שינוי חתכי הנחל)
- יצירת מפרצונים בגדות הנחל.
- סילוק מינים פולשים.
- התקנת תיבות קינון לציפורים ועטלפים
- דלול צמחים פולשים ועצי אקליפטוס

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
ערבה מחודדת	מוגן
עבקנה שכח	
חנק מחודד	
פטל קדוש	
לוביה מיצרית	נדיר
גזר הגינה	
גזיר מזיק	
יבלית מצויה	
מרור הגינות	
לכיד הנחלים	
שבולת שועל נפוצה	
ברומית ספרדית	
מעוג כרתי	
קנה מצוי	

קיקיון מצוי	פולש
ארכובית הציפורים	
חומעה יפה	
שנית גדולה	
כף אווז ריחנית	
ארכובית הכתמים	
משיין גלילי	
חבלבל השדה	
ינבוט השדה	
נשרן צפוף	
ירבוז מבריק	
שיזף מצוי	מוגן
טבק השיח	פולש
צפצפת הפרת	מוגן, נדיר

מידע נוסף

צמחי מים שנצפו בעבר

שם המין	סטאטוס	מקור
עדשת מים גיבנת	מצוי	12, 11
נופר צהוב	אדום	12, 11
מדד זוחל	נדיר	12, 11
נימפאה תכולה	אדום	12, 11
אגמון החוף	נדיר	12, 11
גומא הפפירוס	אדום	12, 11
ניידת החוף	נדיר	12, 11
רופיית הים	אדום	12, 11
קרנן טבול	אדום	12, 11
נורית המים	מוגן	12, 11
אולמוס שעיר	מוגן, נדיר	5
ספת המים	אדום	5
שבטבט ענף	מוגן, נדיר	5
סמר מרצעני	נדיר	5
בת אורז משושה	אדום	5
לוענית יריחו	אנדמי	5
מכבד הביצות	אדום	5
סחלב הביצות	אדום	5
ארכובית סנגלית	נדיר	5
דחנן קיפח	אדום	5

לוביה מיצרית

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC
אנפית בקר	LC
מגלן חום	LC
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דוכיפת	NT
שלדג גמדי	LC

NT	שלדג לבן-חזה
מין פולש	דררה מצויה
LC	נקר סורי
LC	סנונית רפתות
LC	סנונית מערות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	פשוש
LC	צטיה
LC	קנית קטנה
NT	קנית אפריקנית
LC	שיחנית קטנה
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	עורבני שחור- כיפה
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
LC	ירקון
LC	חוחית
LC	חוגלה

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
נוטרייה	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
תן	LC
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג הספר האדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	גבוה
צב ביצות	LC - לא בסיכון	נמצא
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה

שמימית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלוך טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

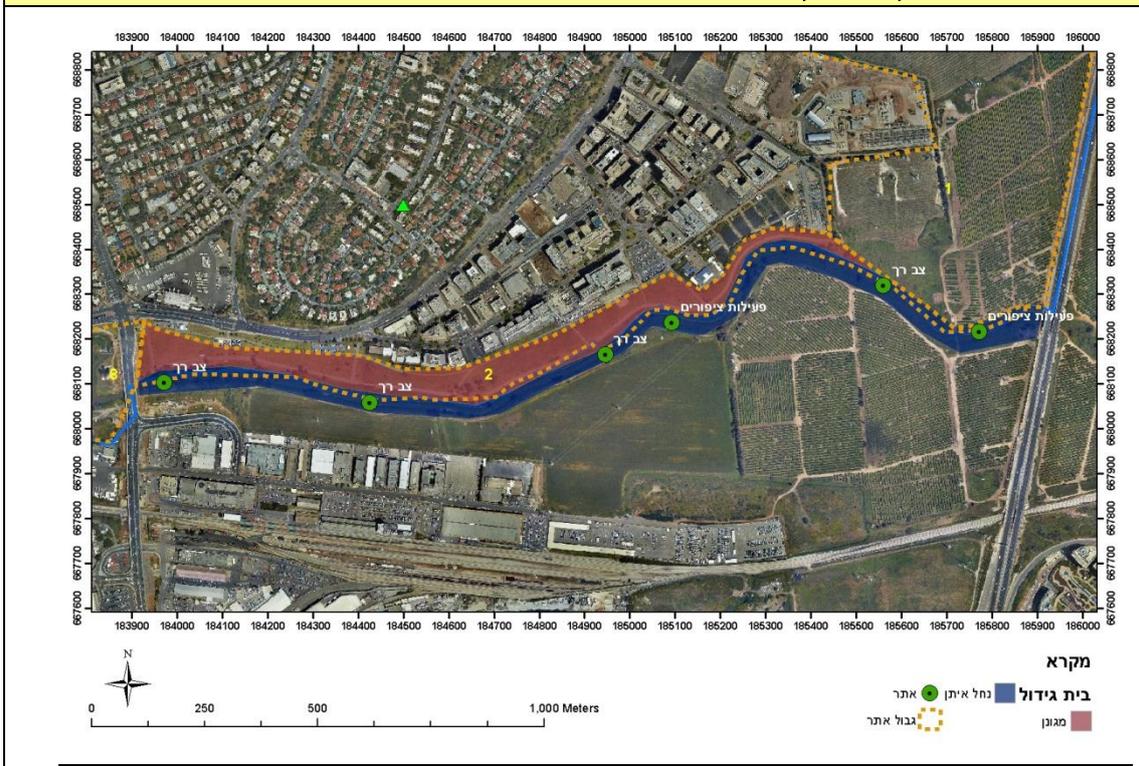
שם המין	דירוג הספר האדום	מקור
יונקים		
חתול בר?	VU	-
חתול ביצות	VU	2, 1, 11
שועל מצוי	LC	2, 1, 11
חדף (זעיר, מצוי)	NT	2, 1, 11
דרבן	LC	2, 1, 11
נברן שדות	LC	2, 1, 11
זוחלים		
צב רך	VU	2, 1, 11
ציפורים		
בז עצים	NT	1
ינשוף עצים	LC	1
דגים		
אמנון מצוי	LC	11,12,2
קיפון בורי	LC	11,12,2
שפמנון		11,12,2
צלופח אירופי	LC	11,12,2
קרפיון	גר	11,12,2
גמבוזיה	גר	11,12,2
לבנון הירקון	CR	11,12,2
אמנון היאור	נכחד	11,12,2
אמנון הגליל	DD	11,12,2
סייפן	-	11,12,2
נאוויית כחולה	DD	11,12,2

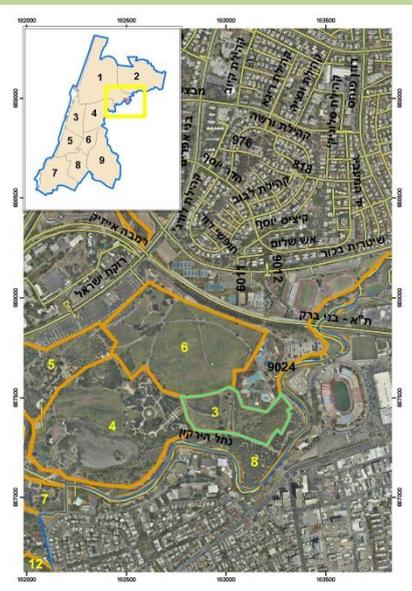
מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
Myna Hill	פולש	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
Red-billed Blue Magpie	פולש	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אגמית מצויה	NT	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אדום-החזה		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אווז אפור	מבוית	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אורג מצועף דרומי	פולש	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
איית צרעים		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אנפה אפורה	RE	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אנפה ארגמנית	NT	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אנפית בקר	LC	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אנפית גמדית	NT	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אנפית מנגרובים		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אנפית סוף	NT	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
אנפת לילה	LC	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
בולבול צהוב-שת	LC	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
בז חופים		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
בז מצוי	LC	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
בז נודד	RE	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
בז עצים	NT	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
בז ערב		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
בזבז אירופי	DD	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
ביצנית ירוקת-רגל		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
ביצנית לבנת-בטן		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
ביצנית לבנת-כנף		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
ביצנית מנומרת		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
ביצנית עדינה		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
ביצנית שחורת-כנף		מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
ברווז מוסקובי (ברבר)	מבוית	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
ברכיה	NT	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
גבתון אדום-מקור	NT	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
גבתון גנים	LC	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
גבתון עירוני	LC	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין
דוחל חום-גרון	NT	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין

LC	קוקייה מצויצת	NT	נחליאלי לבן		דוחל שחור- גרון
	קורמורן גדול		נחליאלי לימוני	NT	דוכיפת
LC	קיווית מצויצת	CR	נחליאלי צהוב	RE	דיה שחורה
	קיכלי אפור		נץ גדול	LC	דרור הבית
	קיכלי רונן	LC	נץ מצוי	LC	דרור ספרדי
CR	קנית אירופית		נץ קצר- אצבעות	פולש	דררה אדומת- חזה
NT	קנית אפריקנית	LC	נקר סורי	פולש	דררה אפורת- לחי
	קנית פסים		סבכי אפור	פולש	דררה מצויה
LC	קנית קטנה	DD	סבכי חורש	NT	זהבן מחלל
VU	רחם מדברי	LC	סבכי טוחנים	DD	זמיר הירדן
	רלית המים		סבכי ניצי		זמיר מנומר
	שחף אגמים	LC	סבכי קוצים	RE	זרון סוף
	שחף ארמני	LC	סבכי שחור-גרון	LC	זרון פס
CR	שחף צהוב- רגל	DD	סבכי שחור- כיפה	NT	זרון שדות
	שחף צר- מקור	LC	סבכי שחור-ראש	LC	זרון תכול
NT	שחפית-ים		סבראש	פולש	זרזיר בוהק
LC	שחרור	LC	סופית	פולש	זרזיר בורמזי
	שיחנית צהובת-בטן	VU	סיס הגליל	פולש	זרזיר הדור
LC	שיחנית קטנה	LC	סיס הרים		זרזיר מצוי
	שלדג גמדי	LC	סיס חומות	פולש	זרזיר שחור- קולר
NT	שלדג לבן- חזה	LC	סיקסק		זרעית השדה
NT	שליז נודד	NT	סלעית אירופית	NT	חוגלת סלעים
	שלך	LC	סלעית ערבות	LC	חויאי הנחשים
LC	שעיר מצוי	LC	סלעית קיץ	NT	חוחית
	שקנאי מצוי	LC	סנונית מערות		חופית אלפינית
VU	שרקרק מצוי	LC	סנונית רפתות		חופית קטנה
פולש	שרשיר בהמי		סתרי מצוי		חופמי צווארון
	שרשיר מצוי		עגור אפור		חורפי
פולש	תוכן	LC	עורב אפור	LC	חטפית אפורה
NT	תור מצוי	LC	עורב מזרע		חטפית גמדית
LC	תור צווארון		תחמס אירופי	NT	תנשמת לבנה
			תמירון		תפוחית מצויה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 3
פארק ירקון בור

מכלול: בור, נחל

תאריך סקירה: 6.6.12, 19.7.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 90 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 183020/667420

רחוב/גבול: חורשת אשלים בתחומי פארק הירקון בין המימדיון וגן הסלעים

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: פסיפס של שטחים הכוללים אזור חמרה מטופל, שטחי מטעים, שטחים מגוננים ואזור חורשת אשל ואורן המהווה חלק מאזור יער בראשית. בבת החורשה מתפתחת שכבת עשבונים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	בור, חורשת אשלים
תצורות צומח	בתה עשבונית.
יחידות צומח	שיבולת שועל – שעורת התבור חמציע נטוי – מרור הגינות
כיסוי צומח (%)	40% - 90%
צומח ייחודי	אלון התבור
בעלי חיים	אתר פעילות לזוחלים.
חי ייחודי	-
אתרים חשובים	חורשת אשל ואורן
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק ממערך השטחים הפתוחים לאורך הירקון.
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאינה.
רמת השתמרות השטח	נמוכה - בינונית. לאורך השנים הופרו פני הקרקע בתת היער במקומות שלא הופרו לאחרונה משתקם בית הגידול.

פיזי

קרקע	חול, חמרה.
מורפולוגיה	מישור, שיפועים מתונים לכיוון הערוץ.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – חורשה
חזות כללית	חורשה בה קיים טיפול אקסטנסיבית המאפשר מופע טבעי.
תשתיות קולטות קהל	לא קיים.

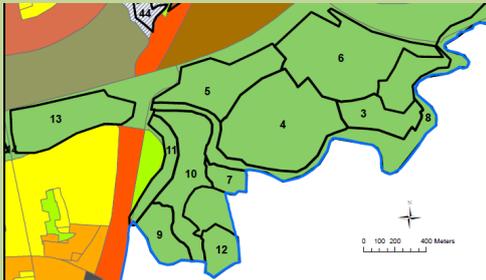
סביבה

מפגעים והפרות	פסולת, עבודות עפר
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת.
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר עתיקות.
שימושים	גינה ציבורית, בור, שבילי הליכה, אתר פיקניקים.

ייעודי קרקע עיקריים
תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 שטח פארקים מטרופוליניים.
תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני

ייעודי קרקע תא/5000

מסקנות והמלצות

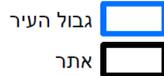
חשיבות האתר:

- אזור בפיתוח אקסטנסיבי
- פוטנציאל לשיקום שטחי חמרה
- **שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:**
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
- **שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- התקנת תיבות קינון לציפורים ועטלפים
- זריעת מיני חמרה ומינים יחודים בשטחים המערבים

נתוני הסקר

צומח

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

שם המין	סטאטוס
שיבולת שועל נפוצה	
חמציצ נטוי	
שעורת התבור	
מעוג כרתי	
מרור הגינות	
נשרן צפוף	
דבקה זיפנית	
רב מוץ מחספס	
חבלבל השדה	
אמיתה גדולה	
חומעה מגבבת?	נדיר
פטל קדוש	
אלון התבור	מוגן
טפח נאה	
שרעול שעיר	מוגן
נזמית לופתת	
לוטוס מצוי	
תלתן הפוך	
תלתן בלוטי	
עשגן מטפס	
חרדל לבן	
לחך מצוי	
עלקת מוטל	
תרמוס ארצישראלי	אנדמי
מקור חסידה גזור	
מקור חסידה מפוצל	
צנון מצוי	
נורית המלל	
אורן ירושלים	מוגן
אשל הפרקים	מוגן

עופות

מין	דירוג הספר האדום
ברכיה	NT
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
נקר סורי	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוט	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

יונקים

שם המין	סטטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
תן	LC
חדף (זעיר, מצוי)	NT
חולדה מצויה	LC
דרבן?	LC
נברן שדות	NT

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	בינוני
צב ביצות	LC - לא בסיכון	בינוני
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה

מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

שם המין	דירוג הספר האדום	מקור
יונקים		
חתול בר?	VU	-
חתול ביצות	VU	2, 1, 11
שועל מצוי	LC	2, 1, 11
חדף (זעיר, מצוי)	NT	2, 1, 11
דרבן	LC	2, 1, 11
נברן שדות	LC	2, 1, 11
ציפורים		
בז עצים	NT	1
ינשוף עצים	LC	1

מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום
Myna Hill	פולש	חטפית טורקית		עורבני שחור-כיפה	LC
Red-billed Blue Magpie	פולש	חטפית לבנת-עורף		עיט גמדי	
אגמית מצויה	NT	חטפית שחורת-עורף		עיט חורש	
אדום-החזה		חכלילית סלעים	LC	עיט ערבות	
אווז אפור	מבוית	חכלילית עצים		עיט צפרדעים	RE

VU	עֵיט שֶׁמֶשׁ	NT	חֲמַרְיָה חֲלוּדַת-זָנָב	פּוֹלֶשׁ	אוּרֵג מְצוּעָף דְּרוּמִי
	עֲלוּיִת אֶפּוּרָה	NT	חֲנָקָן אָדוּם-גֶּב		אֵיִת צְרַעִים
	עֲלוּיִת חוּרֶף	NT	חֲנָקָן אָדוּם-רֹאשׁ	RE	אֶנְפָה אֶפּוּרָה
	עֲלוּיִת יִרוּקָה	NT	חֲנָקָן נוֹבִי	NT	אֶנְפָה אֶרְגַּמְנִית
LC	עֲלוּיִת לְבַנַּת-בֶּטָן		חֲנָקָן שַׁחֲוֹר-מִצַּח	LC	אֶנְפִּית בֶּקֶר
	עֲלוּיִת צַהוּבָה-גְבוּת	NT	חֲסִידָה לְבָנָה	NT	אֶנְפִּית גַּמְדִּית
NT	עֶפְרוֹנִי מְצוּיָץ		חֲרַטוּמִּית בִּיצוֹת		אֶנְפִּית מְנַגְרוּבִים
	עֶפְרוֹנִי קֶצֶר-אֶצְבָּעוֹת		חֲרַטוּמָן יַעֲרוֹת	NT	אֶנְפִּית סוּף
NT	עֶקֶב חוּרֶף	NT	טְבֵלָן גַּמְדִּי	LC	אֶנְפֵת לִילָה
NT	עֶקֶב עֵיטִי	LC	טַסִּית בְּתִים	LC	בּוֹלְבוֹל צַהוּב-שֵׁת
	פִּיפּוּן אָדוּם-גְרוֹן	פּוֹלֶשׁ	יְאוּרִית מְצַרִּית		בַּז חוֹפִים
	פִּיפּוּן זִיתִי	מְבוּיֵת	יוֹנַת בֵּית	LC	בַּז מְצוּי
	פִּיפּוּן מִים	LC	יִנְשׁוּף עֲצִים	RE	בַּז נוֹדֵד
	פִּיפּוּן עֲצִים	LC	יֶרְגָזִי מְצוּי	NT	בַּז עֲצִים
EN	פִּיפּוּן צַהוּב	LC	יֶרְקוֹן		בַּז עֶרֶב
	פִּיפּוּן שְׂדוֹת	LC	כּוֹכִית גְדוֹת	DD	בַּזְבוּז אִירוּפִי
	פִּצְחָן		כַּחֲלוּ-חֲזָה		בִּיצַנִית יְרוּקַת-רֶגֶל
	פְרוּשׁ הַרִים	NT	כְּרוּוֹן מְצוּי		בִּיצַנִית לְבַנַּת-בֶּטָן
	פְרוּשׁ מְצוּי		לְבִנִּית קֶטְנָה		בִּיצַנִית לְבַנַּת-כֶּנֶף
LC	פְרַפּוּר עֶקוּד		לוּחַם		בִּיצַנִית מְנוּמֶרֶת
LC	פְּשׁוּשׁ	פּוֹלֶשׁ	מְאִינָה מְצוּיָה		בִּיצַנִית עֵדִינָה
LC	צוּפִית בּוּהַקַּת		מַגְלָן חוּם		בִּיצַנִית שַׁחֲוֹרַת-כֶּנֶף
פּוֹלֶשׁ	צוּצַלַת		מַלְכִילוֹן אוּרִים	מְבוּיֵת	בְּרוּז מוּסְקוּבִי (בְּרַבֵּר)
LC	צִטִּיה		מַלְכִישֶׁלִי חֲלוּדִי	NT	בְּרַכִּיה
פּוֹלֶשׁ	צִיפּוּר הָאֶהָבָה		מְרוּמִית לְבַנַּת-כֶּנֶף	NT	גְּבַתוֹן אָדוּם-מְקוּר
LC	קֶאֶק		מְרוּמִית לְבַנַּת-לַחִי	LC	גְּבַתוֹן גְּנִים
פּוֹלֶשׁ	קוֹנִיּוֹר שַׁחֲוֹר-רֹאשׁ		מְרִית צְפוּנִית	LC	גְּבַתוֹן עֶפְרוֹנִי
NT	קוֹקִיָּה אִירוּפִית		נַחְלִיאֵלִי זִנְבָתָן		דוּחַל חוּם-גְרוֹן
LC	קוֹקִיָּה מְצוּיַצַת	NT	נַחְלִיאֵלִי לְבָן		דוּחַל שַׁחֲוֹר-גְרוֹן
	קוֹרְמוֹרָן גְדוֹל		נַחְלִיאֵלִי לִימוּנִי	NT	דוּכִיפַת
LC	קִיוּוִית מְצוּיַצַת	CR	נַחְלִיאֵלִי צַהוּב	RE	דִּיה שַׁחֲוֹרָה
	קִיכְלִי אֶפּוּר		נֶץ גְדוֹל	LC	דְּרוֹר הַבֵּית
	קִיכְלִי רוֹנָן	LC	נֶץ מְצוּי	LC	דְּרוֹר סַפְרָדִי
CR	קִנִּית אִירוּפִית		נֶץ קֶצֶר-אֶצְבָּעוֹת	פּוֹלֶשׁ	דְּרָרָה אֶדוּמוּת-חֲזָה
NT	קִנִּית אֶפְרִיקָנִית	LC	נֶקֶר סוּרִי	פּוֹלֶשׁ	דְּרָרָה אֶפּוּרַת-לַחִי

	קניית פסים		סבכי אפור	פולש	זררה מצויה
LC	קניית קטנה	DD	סבכי חורש	NT	זהבן מחלל
VU	רחם מדברי	LC	סבכי טוחנים	DD	זמיר הירדן
	רלית המים		סבכי ניצי		זמיר מנומר
	שחף אגמים	LC	סבכי קוצים	RE	זרון סוף
	שחף ארמני	LC	סבכי שחור-גרון	LC	זרון פס
CR	שחף צהוב-רגל	DD	סבכי שחור-כיפה	NT	זרון שדות
	שחף צר-מקור	LC	סבכי שחור-ראש	LC	זרון תכול
NT	שחפית-ים		סבראש	פולש	זרזיר בוהק
LC	שחרור	LC	סופית	פולש	זרזיר בורמזי
	שיחנית צהובת-בטן	VU	סיס הגליל	פולש	זרזיר הדור
LC	שיחנית קטנה	LC	סיס הרים		זרזיר מצוי
	שלדג גמדי	LC	סיס חומות	פולש	זרזיר שחור-קולר
NT	שלדג לבן-חזה	LC	סיקסק		זרעית השדה
NT	שליז נודד	NT	סלעית אירופית	NT	חוגלת סלעים
	שלך	LC	סלעית ערבות	LC	חויאי הנחשים
LC	שעיר מצוי	LC	סלעית קיץ	NT	חוחית
	שקנאי מצוי	LC	סנונית מערות		חופית אלפינית
VU	שרקרק מצוי	LC	סנונית רפתות		חופית קטנה
פולש	שרשיר בהמי		סתרי מצוי		חופמי צווארון
	שרשיר מצוי		עגור אפור		חורפי
פולש	תוכון	LC	עורב אפור	LC	חטפית אפורה
NT	תור מצוי	LC	עורב מזרע		חטפית גמדית
LC	תור צווארון		תחמס אירופי	NT	תנשמת לבנה
		VU	תמירון		תפוחית מצויה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 4
אגם מלאכותי ירקון

מכלול: לח, מגוון

תאריך סקירה: 6.6.12, 19.7.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 355 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 182390/667350

רחוב/גבול: פארק הירקון גני יהושוע

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: אזור האגם המלאכותי בליבו של פארק הירקון, לאורכו עצי צפצפת הפרת גדולים ומרשימים. באגם בוצעה השבה של הדג לבנין הירקון הנמצא בסכנת הכחדה. בחלק הדרומי אזור בור של צומח חד שנתי וחורשת פקאן.

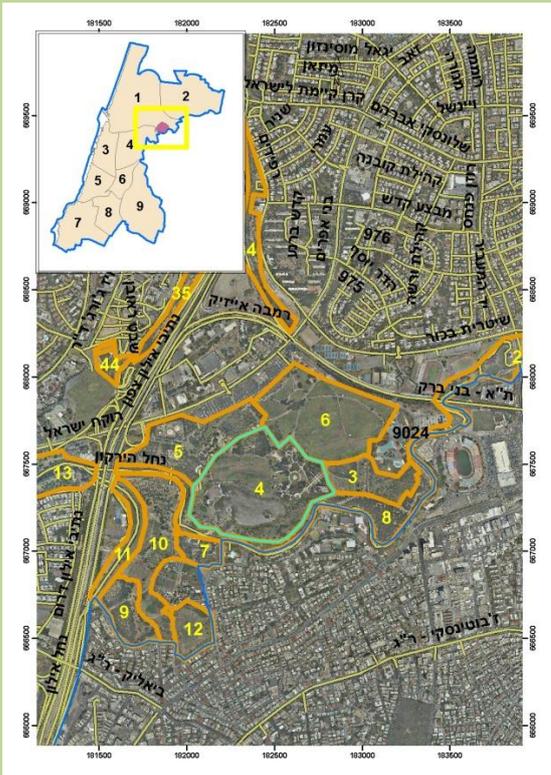
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	בור, מדשאה, נטיעות, לח.
תצורות צומח	צומח גדות, מגוון
יחידות צומח	בן חיטה ביצני – שיבולת שועל מצויה חרצית עטורה – שברק משובל
כיסוי צומח (%)	20% - 80%
צומח ייחודי	צפצפת הפרת, אלון התבור
בעלי חיים	דגים, עופות מים.
חי ייחודי	לבנון הירקון
אתרים חשובים	אגם, חורשת צפצפות, מטע פקאן מדרום
חשיבות ברצף- חיבור	גבוהה. חלק ממערך השטחים הפתוחים לאורך הירקון.
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאינה, יאורית. יונקים: סנאי חמשת הפסים. צמחים: קיקיון מצוי
רמת השתמרות השטח	נמוכה. השטח כולו פותח כחלק מן הפארק. בחלק הדרומי סמוך לנחל רמת הפיתוח מתונה יורת

פיזי

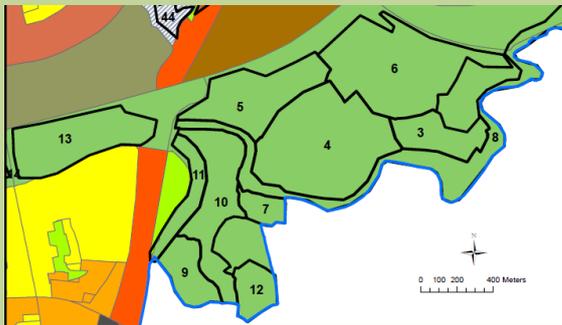
קרקע	חול, חמרה.
מורפולוגיה	מישור, גבעי - שיפועים מתונים .
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – גבוהה. מספר מופעי נוף של פארק מטופח – חורשות, אגם, מדשאה וכו'
חזות כללית	פארק עירוני מרכזי המציע מגוון שדות נוף וביילוי, מרחבים ירוקים וגיוון נוף של תאי שטח שונים המשלבים אלמנטים גננים שונים וייחודים.
תשתיות קולטות קהל	קיים. חניה, ישיבה, שבילים, גני משחק, ברזיות וכו'

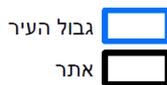
תרשים התמצאות

מראה כללי

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

אזור לתכנון בעתיד	אזור מגורים בבניה מרקמית	אזור מגורים בבניה נמוכה	אזור מגורים בבניה נמוכה	אזור מגורים בבניה רבת קומות	אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים	אזור מעורב	אזור פעילות מיוחד	אזור תעסוקה מטרופוליני	אזור תעסוקה מקומי	אזור תעסוקה עירוני	בית עלמין	דרך פרברית מהירה	ים בתחום שיפוט עירוני	מעגנת נופש ספורט ודיג	שטח פתוח מטרופוליני	שטח פתוח מטרופוליני חופי	שטח פתוח עירוני
-------------------	--------------------------	-------------------------	-------------------------	-----------------------------	--	------------	-------------------	------------------------	-------------------	--------------------	-----------	------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------	--------------------------	-----------------

סביבה

מפגעים והפרות	נקודתיות - פסולת, עבודות עפר נמוכה
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	מוסדרת.
נגישות	לא בתחום אתר עתיקות.
ארכיאולוגיה	גינה ציבורית, גני משחק, שבילי הליכה, אתר פיקניקים, גנים וחממות בוטאנים, מסחר, בידור, שיט.
שימושים	

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.

תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):

שטח פארקים מטרופוליניים.

תכנית מתאר עירונית (תא 5000):

שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- האגם והמוצא לנחל מאפשרים קיום לאורגניזמים של בתי גידול לחים.
- ריכוז ייחודי ומרשים של עצי צפצפת הפרט בוגרים שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- שימור צפצפת הפרת
- שימור וטיפוח השטחים הדרומים באזור מטע הפקאן כאתר צמחית בר.
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
- ממשק טיפול ומעקב אחר מינים פולשים בדגש על ציפורים.

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- התקנת תיבות קינון לציפורים ועטלפים
- יצירת מורכבות מבנית באזור האגם על מנת ליצור מספר בתי גידול לחים
- זריעת מינים ייחודיים של בתי גידול לחים

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
בן חיטה ביצני	
שיבולת שועל נפוצה	
שעורת התבור	
חרצית עטורה	
מעוג כרתי	
נשרן צפוף	
ברומית זנב שועל	
ברומית ספרדית	
שברק משובל	
בקה תרבותית	
לוטוס מצוי	
ברומית עקרה	
זון אשון	
גדילן מצוי	
טופח גדול	

ניסנית זיפנית
חמציץ נטוי
חבלבל השדה
טופח ארך עמוד
טופח מצוי
אזנב מצוי
אספסת מצויה
דבשה חרוצה
חלבלוב השמש
פולש
קיקון מצוי
צפצפת הפרת
אלון תבור
חרדל לבן
תלתן הפוך

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC
אנפית בקר	LC
לבנית קטנה	LC
מגלן חום	LC
יאורית מצרית	מין פולש
ברכיה	NT
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דוכיפת	NT
שלדג לבן-חזה	NT
פרפור עקוד	LC
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
נקר סורי	LC
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
קאק	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

צפצפת הפרת

חוחית	NT
ירקון	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
נוטרייה	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
תן	LC
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	גבוה
צב ביצות	LC - לא בסיכון	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	בינוני
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	בינוני
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	בינוני
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום

	LC	עורבני שחור-כיפה		חטפית טורקית	פולש	Myna Hill
		עייט גמדי		חטפית לבנת-עורף	פולש	Red-billed Blue Magpie
		עייט חורש		חטפית שחורת-עורף	NT	אגמית מצויה
		עייט ערבות	LC	חכלילית סלעים		אדום-החזה
	RE	עייט צפרדעים		חכלילית עצים	מבוית	אווז אפור
	VU	עייט שמש	NT	חמרייה חלודת-זנב	פולש	אורג מצועף דרומי
		עלווית אפורה	NT	חנקן אדום-גב		איית צרעים
		עלווית חורף	NT	חנקן אדום-ראש	RE	אנפה אפורה
		עלווית ירוקה	NT	חנקן נובי	NT	אנפה ארגמנית
	LC	עלווית לבנת-בטן		חנקן שחור-מצח	LC	אנפית בקר
		עלווית צהובה-גבות	NT	חסידה לבנה	NT	אנפית גמדית
	NT	עפרוני מצויץ		חרטומית ביצות		אנפית מנגרובים
		עפרונן קצר-אצבעות		חרטומן יערות	NT	אנפית סוף
	NT	עקב חורף	NT	טבלן גמדי	LC	אנפת לילה
	NT	עקב עיטי	LC	טסית בתים	LC	בולבול צהוב-שת
		פיפיון אדום-גרונ	פולש	יאורית מצרית		בז חופים
		פיפיון זיתי	מבוית	יונת בית	LC	בז מצוי
		פיפיון מים	LC	ינשוף עצים	RE	בז נודד
		פיפיון עצים	LC	ירגזי מצוי	NT	בז עצים
	EN	פיפיון צהוב	LC	ירקון		בז ערב
		פיפיון שדות	LC	כוכית גדות	DD	בזבז אירופי
		פצחן		כחול-חזה		ביצנית ירוקת-רגל
		פרוש הרים	NT	כרוון מצוי		ביצנית לבנת-בטן
		פרוש מצוי		לבנית קטנה		ביצנית לבנת-כנף
	LC	פרפור עקוד		לוחם		ביצנית מנומרת
	LC	פשוש	פולש	מאינה מצויה		ביצנית עדינה
	LC	צופית בוהקת		מגלן חום		ביצנית שחורת-כנף
	פולש	צוצלת		מלכילון אורנים	מבוית	ברוז מוסקובי (ברבר)
	LC	צטיה		מלכישליו חלודי	NT	ברכיה
	פולש	ציפור האהבה		מרומית לבנת-כנף	NT	גבתון אדום-מקור
	LC	קאק		מרומית לבנת-לחי	LC	גבתון גנים
	פולש	קוניור שחור-ראש		מרית צפונית	LC	גבתון עפרוני
	NT	קוקייה אירופית		נחליאלי זנבתן		דוחל חום-גרונ
	LC	קוקייה מצויצת	NT	נחליאלי לבן		דוחל שחור-גרונ

		קורמורן גדול		נחליאלי לימוני	NT	דוכיפת
LC		קיווית מצויצת	CR	נחליאלי צהוב	RE	דיה שחורה
		קיכלי אפור		נץ גדול	LC	דרור הבית
		קיכלי דונן	LC	נץ מצוי	LC	דרור ספרדי
CR		קנית אירופית		נץ קצר-אצבעות	פולש	דררה אדומת-חזה
NT		קנית אפריקנית	LC	נקר סורי	פולש	דררה אפורת-לחי
		קנית פסים		סבכי אפור	פולש	דררה מצויה
LC		קנית קטנה	DD	סבכי חורש	NT	זהבן מחלל
VU		רחם מדברי	LC	סבכי טוחנים	DD	זמיר הירדן
		רלית המים		סבכי ניצי		זמיר מנומר
		שחף אגמים	LC	סבכי קוצים	RE	זרון סוף
		שחף ארמני	LC	סבכי שחור-גרון	LC	זרון פס
CR		שחף צהוב-רגל	DD	סבכי שחור-כיפה	NT	זרון שדות
		שחף צר-מקור	LC	סבכי שחור-ראש	LC	זרון תכול
NT		שחפית-ים		סבראש	פולש	זרזיר בוהק
LC		שחרור	LC	סופית	פולש	זרזיר בורמזי
		שיחנית צהובת-בטן	VU	סיס הגליל	פולש	זרזיר הדור
LC		שיחנית קטנה	LC	סיס הרים		זרזיר מצוי
		שלדג גמדי	LC	סיס חומות	פולש	זרזיר שחור-קולר
NT		שלדג לבן-חזה	LC	סיקסק		זרעית השדה
NT		שליו נודד	NT	סלעית אירופית	NT	חוגלת סלעים
		שלך	LC	סלעית ערבית	LC	חויאי הנחשים
LC		שעיר מצוי	LC	סלעית קיץ	NT	חוחית
		שקנאי מצוי	LC	סנונית מערות		חופית אלפינית
VU		שרקר מצוי	LC	סנונית רפתות		חופית קטנה
פולש		שרשיר בהמי		סתרי מצוי		חופמי צווארון
		שרשיר מצוי		עגור אפור		חורפי
פולש		תוכון	LC	עורב אפור	LC	חטפית אפורה
NT		תור מצוי	LC	עורב מזרע		חטפית גמדית
LC		תור צווארון		תחמס אירופי	NT	תנשמת לבנה
			VU	תמירון		תפוחית מצויה

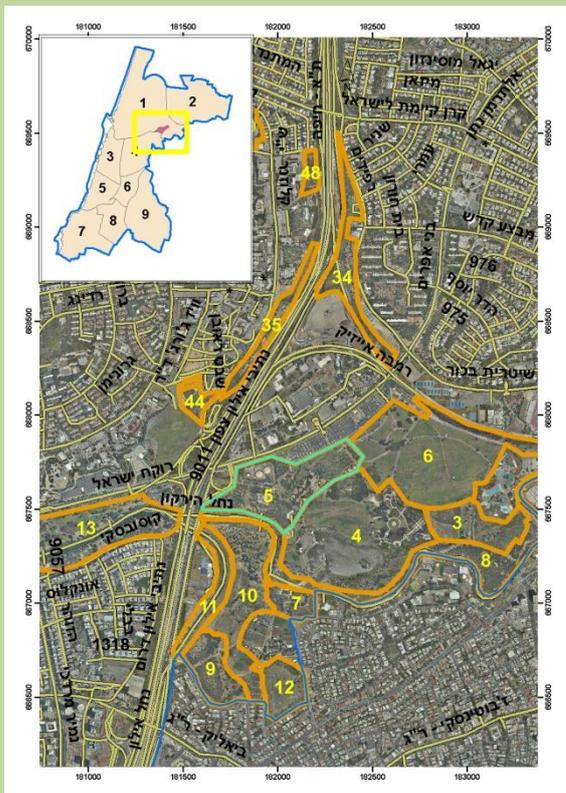
תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 5

פארק הירקון חורשה אמפי

תרשים התמצאות

מראה כללי

מכלול: מגוון,

תאריך סקירה: 6.6.12, 19.7.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 180 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 182000/667959

רחוב/גבול: פארק הירקון גני יהושוע

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטחי מדשאה וחורשת עצים של מגוון מינים: תמר אורן, קזוארינה. לצד מתחמי תיירות, מסחר ותשתיות.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	מדשאה, נטיעות, חורשה.
תצורות צומח	מגוון
יחידות צומח	מיני שטחים מגוונים
כיסוי צומח (%)	20% - 80%
צומח ייחודי	-
בעלי חיים	ציפורים, זוחלים.
חי ייחודי	-
אתרים חשובים	-
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק ממערך השטחים הפתוחים לאורך הירקון.
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאינה, יאורית. יונקים: סנאי חמשת הפסים. צומח: שיטה כחלחלה, דטורה, לנטנה
רמת השתמרות השטח	נמוכה. השטח כולו פותח כחלק מן הפארק.

פיזי

קרקע	חול, חמרה.
מרפולוגיה	מישור
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה בינונית.
חזות כללית	שטח מדשאה ירוק וחורשה.
תשתיות קולטות קהל	קיים. חניה, ישיבה, שבילים, גני משחק, ברזיות וכו'

סביבה

מפגעים והפרות	נקודתיות - פסולת, עבודות עפר
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת.
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר עתיקות.
שימושים	גינה ציבורית, גני משחק, שבילי הליכה, אתר פיקניקים.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 שטח פארקים מטרופוליניים.
תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- שטח פתוח שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- שימור רצועת האקליפטוסים בשוליים הצפוניים

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

זריעת מינים מקומיים בשטחים בלתי מנוצלים
 יצירת רצפים של בתי גידול אקסטנסביים המאפשרים תמיכה במיני חי וצומח.

נתוני הסקר

צומח

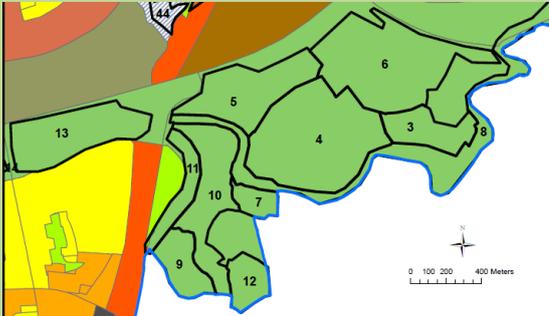
שם המין	סטטוס
מרקולית מצויה	
חמצץ נטוי	
נשרן צפוף	
לנטנה ססגונית	פולש
דטורה	פולש
מרור הגינות	
שיטה כחלחלה	פולש
חלמית מצויה	
נשרן הדוחן	
יבלית מצויה	
דחנית השלחין	
פספולון דו טורי	

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC
אנפית בקר	LC
מגלן חום	LC
יונת בית	מין מבויית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
שלדג גמדי	LC
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
שחרור	LC
ירגזי מצוי	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
קאק	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

LC	דרור הבית
NT	חוחית

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
חולדה מצויה	LC
סנאי חמשת הפסים	גר

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחו ת המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	אפסי
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	בינוני
צב ביצות	LC - לא בסיכון	בינוני
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטון	NT - בסיכון נמוך	אפסי
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	אפסי
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	אפסי
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	אפסי
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	אפסי
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	אפסי
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך
תלום-קשקשים	LC - לא בסיכון	נמוך

מצוי	
מחרוזת "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה
צפע מצוי	LC - לא בסיכון גבוה

מידע נוסף
מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

מין	מין	מין	מין	מין	מין
הספר האדום	הספר האדום	הספר האדום	הספר האדום	הספר האדום	הספר האדום
LC	עורבני שחור-כיפה		חטפית טורקית	פולש	Myna Hill
	עייט גמדי		חטפית לבנת-עורף	פולש	Red-billed Blue Magpie
	עייט חורש		חטפית שחורת-עורף	NT	אגמית מצויה
	עייט ערבות	LC	חכלילית סלעים		אדום-החזה
RE	עייט צפרדעים		חכלילית עצים	מבוית	אווז אפור
VU	עייט שמש	NT	חמרייה חלודת-זנב	פולש	אורג מצועף דרומי
	עלווית אפורה	NT	חנקן אדום-גב		איית צרעים
	עלווית חורף	NT	חנקן אדום-ראש	RE	אנפה אפורה
	עלווית ירוקה	NT	חנקן נובי	NT	אנפה ארגמנית
LC	עלווית לבנת-בטן		חנקן שחור-מצח	LC	אנפית בקר
	עלווית צהובה-גבות	NT	חסידה לבנה	NT	אנפית גמדית
NT	עפרוני מצויץ		חרטומית ביצות		אנפית מנגרובים
	עפרונן קצר-אצבעות		חרטומן יערות	NT	אנפית סוף
NT	עקב חורף	NT	טבלן גמדי	LC	אנפת לילה
NT	עקב עיטי	LC	טסית בתים	LC	בולבול צהוב-שת
	פיפיון אדום-גרונן	פולש	יאורית מצרית		בז חופים
	פיפיון זיתי	מבוית	יונת בית	LC	בז מצוי
	פיפיון מים	LC	ינשוף עצים	RE	בז נודד
	פיפיון עצים	LC	ירגזי מצוי	NT	בז עצים
EN	פיפיון צהוב	LC	ירקון		בז ערב
	פיפיון שדות	LC	כוכית גדות	DD	בזבז אירופי
	פצחן		כחול-חזה		ביצנית ירוקת-רגל
	פרוש הרים	NT	כרוון מצוי		ביצנית לבנת-בטן
	פרוש מצוי		לבנית קטנה		ביצנית לבנת-כנף
LC	פרפור עקוד		לוחם		ביצנית מנומרת
LC	פשוש	פולש	מאינה מצויה		ביצנית עדינה
LC	צופית בוהקת		מגלן חום		ביצנית שחורת-כנף
פולש	צוצלת		מלכילון אורנים	מבוית	ברווז מוסקובי (ברבר)
LC	צטיה		מלכישליו חלודי	NT	ברכיה

	פולש	ציפור האהבה		מרומית לבנת-כנף	NT	גבתון אדום- מקור
	LC	קאק		מרומית לבנת-לחי	LC	גבתון גנים
	פולש	קוניור שחור-ראש		מרית צפונית	LC	גבתון עירוני
	NT	קוקייה אירופית		נחליאלי זנבתן		דוחל חום-גרון
	LC	קוקייה מצויצת	NT	נחליאלי לבן		דוחל שחור- גרון
		קורמורן גדול		נחליאלי לימוני	NT	דוכיפת
	LC	קיווית מצויצת	CR	נחליאלי צהוב	RE	דיה שחורה
		קיכלי אפור		נץ גדול	LC	דרור הבית
		קיכלי רונן	LC	נץ מצוי	LC	דרור ספרדי
	CR	קנית אירופית		נץ קצר- אצבעות	פולש	דררה אדומת- חזה
	NT	קנית אפריקנית	LC	נקר סורי	פולש	דררה אפורת- לחי
		קנית פסים		סבכי אפור	פולש	דררה מצויה
	LC	קנית קטנה	DD	סבכי חורש	NT	זהבן מחלל
	VU	רחם מדברי	LC	סבכי טוחנים	DD	זמיר הירדן
		רלית המים		סבכי ניצי		זמיר מנומר
		שחף אגמים	LC	סבכי קוצים	RE	זרון סוף
		שחף ארמני	LC	סבכי שחור-גרון	LC	זרון פס
	CR	שחף צהוב- רגל	DD	סבכי שחור- כיפה	NT	זרון שדות
		שחף צר- מקור	LC	סבכי שחור-ראש	LC	זרון תכול
	NT	שחפית-ים		סבראש	פולש	זרזיר בוקק
	LC	שחרור	LC	סופית	פולש	זרזיר בורמזי
		שיחנית צהובת-בטן	VU	סיס הגליל	פולש	זרזיר הדור
	LC	שיחנית קטנה	LC	סיס הרים		זרזיר מצוי
		שלדג גמדי	LC	סיס חומות	פולש	זרזיר שחור- קולר
	NT	שלדג לבן- חזה	LC	סיקסק		זרעית השדה
	NT	שליו נודד	NT	סלעית אירופית	NT	חוגלת סלעים
		שלך	LC	סלעית ערבות	LC	חוויאי הנחשים
	LC	שעיר מצוי	LC	סלעית קיץ	NT	חוחית
		שקנאי מצוי	LC	סנונית מערות		חופית אלפינית
	VU	שרקר מצוי	LC	סנונית רפתות		חופית קטנה
	פולש	שרשיר בהמי		סתרי מצוי		חופמי צווארון
		שרשיר מצוי		עגור אפור		חורפי
	פולש	תוכון	LC	עורב אפור	LC	חטפית אפורה
	NT	תור מצוי	LC	עורב מזרע		חטפית גמדית
	LC	תור צווארון		תחמס אירופי	NT	תנשמת לבנה
			VU	תמירון		תפוחית מצויה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 6
פארק הירקון מדשאה

מכלול: מגוון

תאריך סקירה: 6.6.12, 19.7.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 324 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 182760/667750

רחוב/גבול: פארק הירקון גני יהושע

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטחי מדשאה ועצים הנטועים בשולים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	מדשאה, נטיעות, חורשת אקליפטוס.
תצורות צומח	-
יחידות צומח	-
כיסוי צומח (%)	20% - 80%
צומח ייחודי	-
בעלי חיים	ציפורים, זוחלים.
חי ייחודי	חומט גמד
אתרים חשובים	חורשת אקליפטוס.
חשיבות ברצף- חיבור	גבוהה. חלק ממערך השטחים הפתוחים לאורך הירקון.
מנינים פולשים	ציפורים: דררה, מאינה, יאורית.
רמת השתמרות השטח	נמוכה. השטח כולו פותח כחלק מן הפארק.

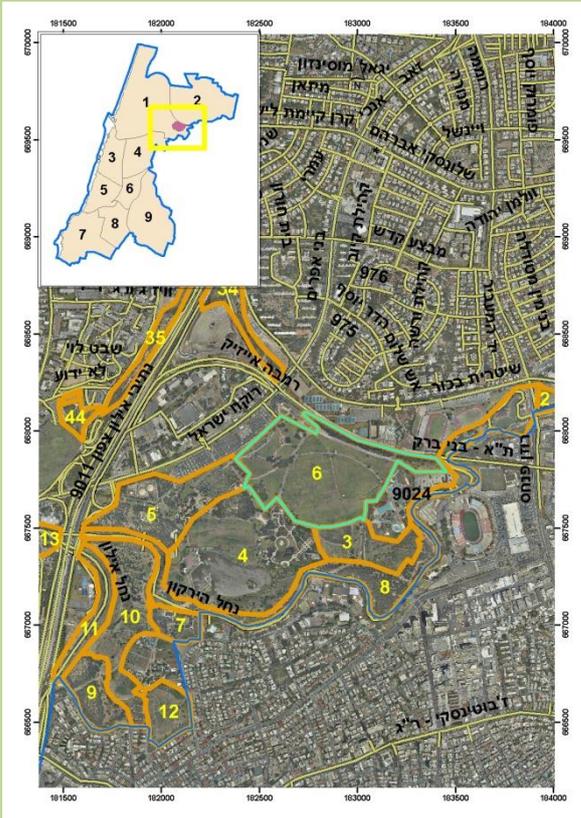
פיזי

קרקע	חול, חמרה.
מרפולוגיה	מישור, גבעי - שיפועים מתונים .
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה בינונית.
חזות כללית	שטח מדשאה ירוק.
תשתיות קולטות קהל	קיים. חניה, ישיבה, שבילים, גני משחק, ברזיות וכו'

סביבה

מפגעים והפרות	נקודתיות - פסולת, עבודות עפר
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת.
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר עתיקות.
שימושים	גינה ציבורית, גני משחק, שבילי הליכה, אתר פיקניקים.

ייעודי קרקע עיקריים:
תכנית מתאר ארצית:

תרשים התמצאות

מראה כללי

תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 שטח פארקים מטרופולינים.
תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- שטח פתוח שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- שימור רצועת האקליפטוסים בשוליים הצפוניים

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:
 זריעת מינים מקומיים בשטחים בלתי מנוצלים
 יצירת רצפים של בתי גידול אקסטנסביים המאפשרים תמיכה במיני חי וצומח.

נתוני הסקר

צומח

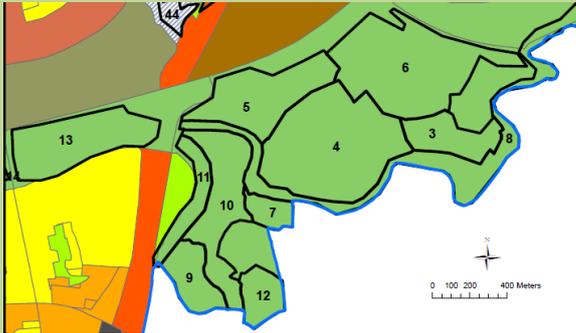
שם המין	סטטוס
חמצץ קטן	
ארכובית הציפורים	
קוטב מצוי	
תלתן הפוך	
זון אשון	

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
אנפת לילה	LC
אנפית בקר	LC
יאורית מצרית	מין פולש
בז מצוי	LC
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבויית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דוכיפת	NT
שלדג לבן-חזה	NT
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
צופית בוהקת	LC
קאק	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	בינוני
צב ביצות	LC - לא בסיכון	בינוני
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	בינוני
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	נמצא
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	נמצא
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	נמוך
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום
Myna Hill	פולש	חטפית טורקית		עורבני שחור-כיפה	LC
Red-billed Blue Magpie	פולש	חטפית לבנת-עורף		עייט גמדי	

	עייט חורש		חטפית שחורת-עורף	NT	אגמית מצויה
	עייט ערבות	LC	חכלילית סלעים		אדום-החזה
RE	עייט צפרדעים		חכלילית עצים	מבוית	אוזן אפור
VU	עייט שמש	NT	חמרייה חלודת-זנב	פולש	אורג מצועף דרומי
	עלווית אפורה	NT	חנקן אדום-גב		איית צרעים
	עלווית חורף	NT	חנקן אדום-ראש	RE	אנפה אפורה
	עלווית ירוקה	NT	חנקן נובי	NT	אנפה ארגמנית
LC	עלווית לבנת-בטן		חנקן שחור-מצח	LC	אנפית בקר
	עלווית צהובה-גבות	NT	חסידה לבנה	NT	אנפית גמדית
NT	עפרוני מצויץ		חרטומית ביצות		אנפית מנגרובים
	עפרונן קצר-אצבעות		חרטומן יערות	NT	אנפית סוף
NT	עקב חורף	NT	טבלן גמדי	LC	אנפת לילה
NT	עקב עיטי	LC	טסית בתים	LC	בולבול צהוב-שת
	פיפיון אדום-גרונן	פולש	יאורית מצרית		בז חופים
	פיפיון זיתי	מבוית	יונת בית	LC	בז מצוי
	פיפיון מים	LC	ינשוף עצים	RE	בז נודד
	פיפיון עצים	LC	ירגזי מצוי	NT	בז עצים
EN	פיפיון צהוב	LC	ירקון		בז ערב
	פיפיון שדות	LC	כוכית גדות	DD	בזבוז אירופי
	פצחן		כחול-חזה		ביצנית ירוקת-רגל
	פרוש הרים	NT	כרוון מצוי		ביצנית לבנת-בטן
	פרוש מצוי		לבנית קטנה		ביצנית לבנת-כנף
LC	פרפור עקוד		לוחם		ביצנית מנומרת
LC	פשוש	פולש	מאינה מצויה		ביצנית עדינה
LC	צופית בוהקת		מגלן חום		ביצנית שחורת-כנף
פולש	צוצלת		מלכילון אורנים	מבוית	ברווז מוסקובי (ברבר)
LC	צטיה		מלכישליו חלודי	NT	ברכיה
פולש	ציפור האהבה		מרומית לבנת-כנף	NT	גבתון אדום-מקור
LC	קאק		מרומית לבנת-לחי	LC	גבתון גנים
פולש	קוניור שחור-ראש		מרית צפנית	LC	גבתון עפרוני
NT	קוקייה אירופית		נחליאלי זנבתן		דוחל חום-גרונן
LC	קוקייה מצויצת	NT	נחליאלי לבן		דוחל שחור-גרונן
	קורמורן גדול		נחליאלי לימוני	NT	דוכיפת
LC	קיווית מצויצת	CR	נחליאלי צהוב	RE	דיה שחורה

	קיכלי אפור		נץ גדול	LC	דרור הבית
	קיכלי רונן	LC	נץ מצוי	LC	דרור ספרדי
CR	קנית אירופית		נץ קצר-אצבעות	פולש	דררה אדומת-חזה
NT	קנית אפריקנית	LC	נקר סורי	פולש	דררה אפורת-לחי
	קנית פסים		סבכי אפור	פולש	דררה מצויה
LC	קנית קטנה	DD	סבכי חורש	NT	זהבן מחלל
VU	רחם מדברי	LC	סבכי טוחנים	DD	זמיר הירדן
	רלית המים		סבכי ניצי		זמיר מנומר
	שחף אגמים	LC	סבכי קוצים	RE	זרון סוף
	שחף ארמני	LC	סבכי שחור-גרון	LC	זרון פס
CR	שחף צהוב-רגל	DD	סבכי שחור-כיפה	NT	זרון שדות
	שחף צר-מקור	LC	סבכי שחור-ראש	LC	זרון תכול
NT	שחפית-ים		סבראש	פולש	זרזיר בוהק
LC	שחרור	LC	סופית	פולש	זרזיר בורמזי
	שיחנית צהובת-בטן	VU	סיס הגליל	פולש	זרזיר הדור
LC	שיחנית קטנה	LC	סיס הרים		זרזיר מצוי
	שלדג גמדי	LC	סיס חומות	פולש	זרזיר שחור-קולר
NT	שלדג לבן-חזה	LC	סיקסק		זרעית השדה
NT	שלוו נודד	NT	סלעית אירופית	NT	חוגלת סלעים
	שלך	LC	סלעית ערבות	LC	חויאי הנחשים
LC	שעיר מצוי	LC	סלעית קיץ	NT	חוחית
	שקנאי מצוי	LC	סנונית מערות		חופית אלפינית
VU	שרקר מצוי	LC	סנונית רפתות		חופית קטנה
פולש	שרשיר בהמי		סתרי מצוי		חופמי צווארון
	שרשיר מצוי		עגור אפור		חורפי
פולש	תוכון	LC	עורב אפור	LC	חטפית אפורה
NT	תור מצוי	LC	עורב מזרע		חטפית גמדית
LC	תור צווארון		תחמס אירופי	NT	תנשמת לבנה
		VU	תמירון		תפוחית מצויה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 7
שבע תחנות

מכלול: נחל, לח

תאריך סקירה: 16.7.12, 13.4.12, 29.5.12

גודל מקורב של השטח: 38 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180165/670835

רחוב/גבול: מצפון: ערוץ נחל הירקון. מדרום: גבעת נפוליאון

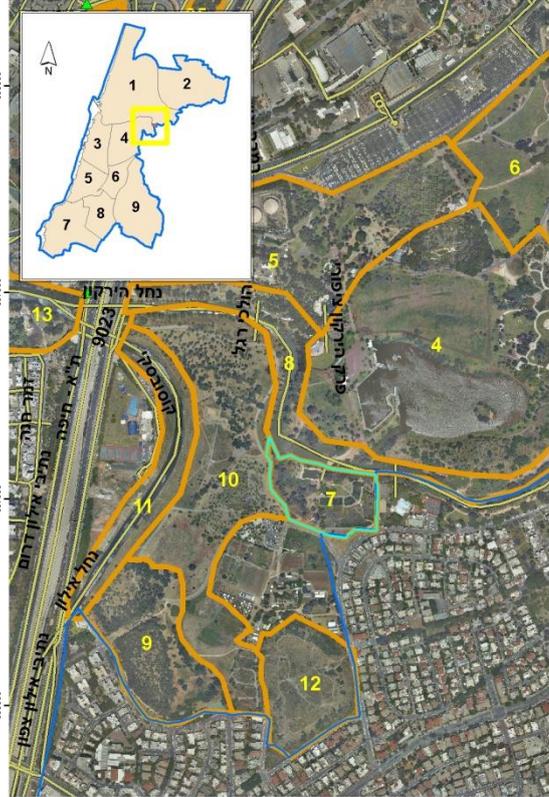
רובע: 4 – צפון חדש

תאור כללי: אתר טחנות קמח היסטורי מן התקופה העותומנית היוצר מעיין פיתול מלאכותי בנחל המאפשר זרימה ערוצית חזקה לצד משטחי בוץ רדודים. בריכות אגנים ירוקים המהווים בית גידול לח. עושר של צמחים ייחודיים ומגוון עופות מקייצים ומקננים שאינם מצויים במקומות אחרים לאורך הנחל.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	נחל איתן, בריכות, גדות נחל, אגנים ירוקים, משטחי בוץ חורשת איקליפטוס, מגונן.
תצורות צומח	צומח טבול, צומח מזדקר, צומח גדות, צומח לח
יחידות צומח	ברוניקת המים – שנית מתפתלת קנה מצוי – אשל היאור – אשל מרובע
כיסוי צומח (%)	10% - 50%
צומח ייחודי	גומא שופע, נורית ארסית, שערות שולמית, גומא הפפירוס
בעלי חיים	עופות מים וציפורי סבך, דו-חיים וקבוצת תנים השוכנת לאורך נחל הירקון
חי ייחודי	ציפורים: צטיה, אנפית סוף. דו-חיים: אילנית מצויה. זוחלים: חומט גמד.
אתרים חשובים	אזור הטחנות הנו אתר בוטני בדגש על צמחים של בתי גידול לחים 4 מינים אדומים ונדירים. האגנים הירוקים מהווים אף הם אתר חשוב.
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק ממכלול השטחים הפתוחים לאורך נחל הירקון ומפגשו עם נחל איילון.
מינים פולשים	ציפורים – דרארה ומאינה. צומח: קיקיון, אלנתה בלוטית, לנטנה, טבק השיח. זוחלים: צבגון אדום אוזן.
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה – האתר בחלקו מלאכותי ומגונן אולם בשוליים לצד הנחל נותרו בתי גידול טבעיים ברמת השתמרות גבוהה.

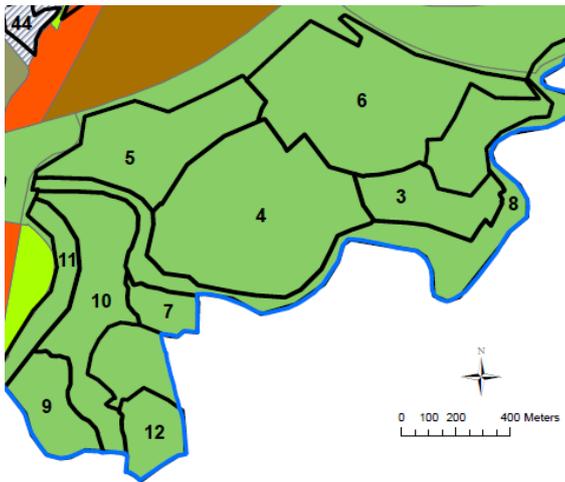

תרשים התמצאות

מראה כללי אתר שבע טחנות

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר
אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחדת
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

פיזי	
קרקע	אלוביוס של קרקעות סחף כבדות, אבני כורכר
מורפולוגיה	גדת נחל, ערוץ זרימה, ערוץ נחל, בריכות מים
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	גבוהה – ברמה המקומית של האתר בשל היווצרות מופעים נקודתיים (מפלים, קירות טיפטוף) כתוצאה מהקמת הטחנות
חזות כללית	אזור מרשים ומעניין המציג אתר ארכיאולוגי הכולל: תעלות, גומחות, מחילות, קירות לצד מופעי זרימת מים שונים. כל אלו יוצרים אזור נחלי מורכב ודינאמי.
תשתיות קולטות קהל	קיים. שבילים, בירזיות, שירותים, שולחנות, מתקני משחק.
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת מבקרים סביב האתר, סחף פסולת בערוץ הנחל, איכות מים (ריח + קצף)
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה – בינונית. ריסוסים, פסולת
נגישות	מוסדרת מהרחובות הסמוכים ומפארק הירקון.
ארכיאולוגיה	תל גריסה 982 - גבעה מלאכותית חפורה בחלקה ובית קברות עתיק מן התקופות הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, הברונזה המאוחרת והברזל א'. תל גריסה 1013 - אתר מהתקופה הכלכוליתית, קברים מן התקופות הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, שרידי יישוב מן התקופות הברזל, הפרסית, ההלניסטית והביזנטית, שרידי יישוב וקברים מהתקופה הערבית הקדומה.
שימושים	אתר ארכיאולוגי והיסטורי, נופש ופנאי.
ייעודי קרקע עיקריים	
תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תמ"א 22 – נטיעות בגדות נחלים תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): שטח פארקים מטרופוליניים. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): שטח פתוח מטרופוליני	
מסקנות והמלצות	
חשיבות האתר:	
<ul style="list-style-type: none"> • מגוון בתי גידול לחים • חשבות בוטאנית – ריכוז צומח ייחודי • אתר תצפית בעופות מים • קינון ציפורי סבך • פעילות דו – חיים וצב רך • שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: • מניעת ריסוס וכיסוח. • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית וממשק של צבגון אדום 	

צומח לח מגוון בשולי הזרימה

שערות שולמית על גבי אבני הטחנה באזור מוצא המים למחל.

- אוזן
- איסוף פסולת
 - שיפור איכות המים
 - שמירת מופעי המים המגוונים: נחל איתן, בריכה, מפל, ערוצי זרימה וערבול, ערוץ מישני.

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- השמשת חלק מן הבריכות עי ממשק הרטבה ויצירת בית גידול לח
- הוספת מיני צומח ייחודים של בתי גידול לחים
- אישוש אוכלוסיות של מיני בעלי חיים שהתקיימו בעבר בדגש על ציפורים ודגים.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	אדום
אספסת ריסנית	
אסתר מרצעני	
אפזרית אדומה	
אקליפטה לבנה	
אשל היאור	מוגן
אשל מרובע	מוגן
ברוניקת המים	
גומא שופע	אדום
דבשה חרוצה	
ורבנה רפואית	
חלבוב זוחל	
טבק השיח	
כף אווז ריחנית	פולש
כף זאב אירופית	
לחך אזמלני	
לחך גדול	נדיר
נורית ארסית	אדום
עבדקן מצוי	
עדשת מים	
ערבז משובל	
ערברבה שעירה	
פטל קדוש	
פלגית שיכנית	
פרעושית משלשלת	
צלף קוצני	
קייצת ב.מ	
קיקיון מצוי	פולש
רגלת הגינה	
שחליל מכופל	נדיר
שיח אברהם מצוי	
שנית מתפתלת	
שנית שוות שינים	
שערות שולמית	מוגן

נורית ארסית (מין אדום)

גומא הפפירוס (אגנים ירוקים)

מרקולית מצויה
מלוח קיפח
מלוח רגלני
קנה מצוי
דו מוץ חום
גומא הפפירוס
ערבה מחודדת
שנית גדולה

אדום, מוגן
מוגן

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC
אנפית סוף	NT
ברכיה	NT
סופית	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
פרפור עקוד	LC
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
נקר סורי	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
צטיה	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
קאק	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
דוכיפת	LC
שלדג לבן חזה	LC

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
קיפוד מצוי	LC
תן זהוב	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חתול ביצות ?	LC
נוטרייה	LC
עטלף פירות	LC

אנפת לילה

צבגון אדום אוזן (תמונה: בועז שחם)

עטלפי חרקים
חדף ?
NT

זוחלים

סיכוי לנוכחות המין	דירוג ספר אדום	מין
נמוך	VU - עתידו בסכנה	צב יבשה מצוי
גבוה	[מין פולש]	צבגון אדום-אוזן
גבוה	LC - לא בסיכון	צב ביצות
גבוה	LC - לא בסיכון	זיקית ים-תיכונית
נמצא	LC - לא בסיכון	חרדון מצוי צפוני
בינוני	LC - לא בסיכון	לטאה זריזה
גבוה	LC - לא בסיכון	שממית בתים
גבוה	LC - לא בסיכון	מניפנית מצויה
בינוני	LC - לא בסיכון	שממית עצים
נמוך	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
נמצא	LC - לא בסיכון	חומט גמד
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחושית עינונית
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
גבוה	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	שחור ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
נמוך	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
נמוך	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

דו – חיים

שם המין	דירוג ספר אדום
אילנית מצויה	VU
צפרדע נחלים	LC

אתרים נקודתיים

- שבע טחנות
- אגנים ירוקים

מידע נוסף

בעבר נצפו בירקון בעלי חיים נוספים כגון: חתול בר, חתול ביצות, דורבן, שועל מצוי, לוטרה. על גבי עצים מנוחה של עופות מים: אנפה אפורה, קורמורן גדול, אנפית סוף. סבירות גם להימצאות קרפדה ירוקה. בנחל ניתן למצוא מגוון דגים: קיפון בורי, אמנון מצוי, קרפיון, שפמנון, צלופח אירופי. וחסרי חוליות, חרקים ופרוקי רגליים של בתי גידול לחים כגון: סרטן נחלים, שפירית אדומה. מינים שנצפו בעבר ונכחדו: דגים - אמנון הגליל, אמנון הירדן. ציפורים – חרגולן נחלים.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

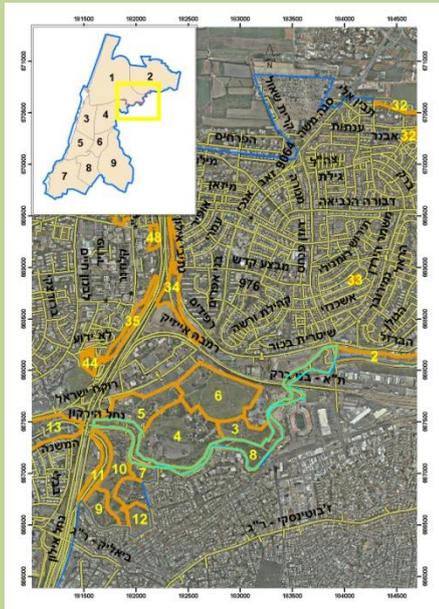

מקרא

● ערך טבע	● חורשת איקליפטוס	■ בית גידול
⋯ גבול אתר	■ מגוון	■ אגן ירוק - לח
	■ ערוץ לח	■ בריכה - לח

0 37.5 75 150 Meters

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 8

ירקון מקטע אגם

מכלול: נחל

תאריך סקירה: 15.6.12, 6.6.12, 19.7.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 257 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 183075/667270

רחוב/גבול: מקטע הנחל בין דרך פנחס רוזן לנתיבי איילון.

רובע: 1- עבר הירקון מערב, 2- עבר הירקון מזרח, 4 – צפון חדש

תאור כללי: קטע הנחל העובר במרחב העירוני באזור נופש ופנאי. פיתוח תשתיות לשימוש הקהל לאורך גדות הנחל. כתמים של צמחיית גדות בערוץ ההולך ומתרחב. באזור עשר תחנות ושבע טחנות האטה של הזרימה ומבנה גדות מתון מאפשרים התפתחות צומח מזדקר ומגוון צמחיית גדות.

מאפייני השטח

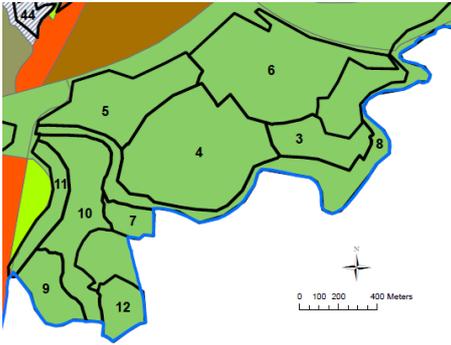
אקולוגיה

נחל איתן, גדות נחל	בתי גידול
צומח גדות, בתה עשבונית (בור), חורשה נטועה.	תצורות צומח
עבקנה שכיח – קנה מצוי פטל קדוש – חנק מחדד	יחידות צומח
90% - 40%	כיסוי צומח (%)
צפצפת הפרת, ערבה מחדדת, גומא חום, גומא ארוך.	צומח ייחודי
ציפורי שיר ועופות מים, זוחלים.	בעלי חיים
צב הך	חי ייחודי
עשר טחנות, שבע טחנות.	אתרים חשובים
גבוהה. חלק ממערך השטחים הפתוחים לאורך הירקון.	חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים
צומח: טבק השיח, קיקיון מצוי, שיטה כחלחלה, לנטנה. ציפורים: דררה, מאינה, אווז אפור. זוחלים: צבגון אדום אוזן	מינים פולשים
נמוכה - בינונית. בגדות שטח מגונן ומוסדר בו לא מתקיים בית הגידול הטבעי. הערוץ עצמו סובל מהפרות לאורך השנים	רמת השתמרות השטח

פיזי

חול, חמרה.	קרקע
מישור, שיפועים מתונים לכיוון הערוץ, ערוץ נחל.	מורפולוגיה
בינונית – ערוץ נחל, שטח מגונן, מדשאות	מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)
ערוץ נחל העובר במרחב עירוני. שטחי גינון וטיפוח בגדת הנחל לצד תשתיות נופש ופנאי.	חזות כללית

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

תשתיות קולטות קהל
קיים – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.

סביבה

מפגעים והפרות	שטח מטופל ומוסדר. מזהמים במי הנחל, פסולת, עבודות עפר
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת.
ארכיאולוגיה	982 / 0 תל גריסה - גבעה מלאכותית חפורה בחלקה ובית קברות עתיק מן התקופות הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, הברונזה המאוחרת והברזל א'.
שימושים	גינה ציבורית, בור, שבילי הליכה, גן משחקים, חניה, שביל ישראל.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תמ"א 22 – נטיעות בגדות נחל.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
שטח פארקים מטרופוליניים.
תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- מקטעים של גדות מתונות המאפשרים מגוון בתי גידול בהם מתפתח צומח ייחודי ובהם מתרכזת פעילות של עופות מים.
- אתרי פעילות של הצב הרך שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
- שמירה על איכויות המים

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת מורכבות של בתי הגידול השונים (שינוי חתכי הנחל)
- יצירת מפרצונים בגדות הנחל.
- סילוק מינים פולשים.
- התקנת תיבות קינון לציפורים ועטלפים
- דילול צמחים פולשים ועצי אקליפטוס

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אזנב מצוי	
אלון תבור	מוגן
אמיד קוצני	
אספסת מצויה	
אפזרית אדומה	
ארכובית שבטבטית	
אשל היאור	מוגן
בוצין מפורץ	
אשל מרובע	מוגן
ביקה ב.מ.	
בן חיטה ביצני	

גומא חום

בן חילף גדול שיבולית
בקיה תרבותית
ברומית המטאטא
ברומית זנב שועל
ברומית ספרדית
ברומית עקרה
ברומית קצרת שיבולת
גדילן מצוי
גזיר מזיק
גזר מצוי
גרניון הארגמן
גרניון רך
דבקה זיפנית
דבשה חרוצה
הגה מצויה
הרדוף הנחלים
זון אשון
חבלבל השדה
חבלוב השמש
חבלוב מצוי
חלמית מצויה
חלמית קטנת פרחים
חמציק נטוי
חנק מחודד
חפורית מצויה
חרדל לבן
חרצית עטורה
פולש טבק השיח
טופח ארך העמוד
טופח גדול
טופח ירושלים
טופח מצוי
טיון דביק
יבלית מצויה
ינבוט השדה
ירבוז ב.מ
כוכבית מצויה
כף אווז האשפתות
כף אווז לבנה
כף אווז ריחנית
כף זאב אירופית
כתלית יהודה
לוטוס מצוי

חומעה מסלסלת

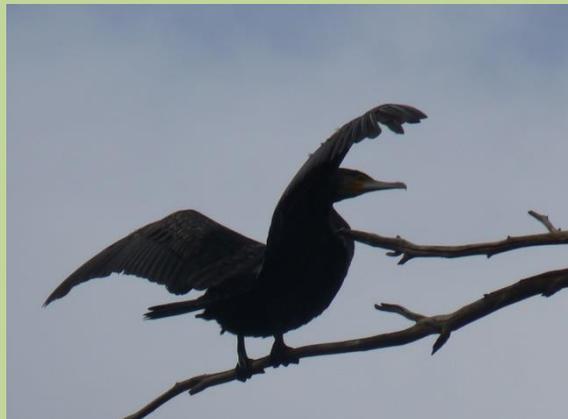
לוף ירוק
לחך אזמלני
לחך מצוי
מלוח קפח
מלוח רגלני
מעוג כרתי
מקור חסידה חלמיתי
מקור חסידה מצוי
מרור הגינות
מרקולית מצויה
ניסנית זיפנית
נשרן צפוף
סולנום שחור
סלק מצוי
סרפד צורב
עבקנה שכיח
עשנן מטפס
פטל קדוש
פלגית שיחנית
פרג נחות
צלף קוצני
צנון מצוי
צפצפת הפרת מוגן, נדיר
קחווון מצוי
קיטה רותמית
קייצת ב.מ.
קיקיון מצוי פולש
קנה מצוי
קרדה מכסיפה
רב מוץ מחספס
רב פרי מצוי
שבולת שועל נפוצה
שברק משובל
שנית גדולה
שנית מתפתלת
שעורה מכחילה
שעורת התבור
תות
סוף מצוי
שומר פשוט
גזר קיפח
חומעה מסולסלת
גומא חום

ארכובית משונשנת	
חלבלוב נטוי	
דחנית השלחין	
קוטב מצוי	
לשישית הצבעים	
שיבולת שועל נפוצה	
ערבה מחדדת	מוגן
לכיד הנחלים	
גומא ארוך	
גומא צפוף	
חסת המצפן	
פספלוך מרחב	
מרגנית השדה	
שנית קטנת פרחים	
ארכובית הכתמים	
גומא הפקעות	
לנטנה ססגונית	פולש
שיטה כחלחלה	פולש
רגלת הגינה	
דרדר הקורים	אנדמי
לשון פר מגבבת	
ירבוז שרוע	
שברק קוצני	
מלוח דוויס	
דגנה הודית	
לוף א"י	אנדמי

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC
אנפית בקר	LC
לבנית קטנה	LC
מגלן חום	LC
אווז אפור	מין פולש
ברכיה	NT
בז מצוי	LC
חוגלת סלעים	NT
סופית	LC
סיקסק	LC
ביצנית לבנת-בטן	LC
ביצנית לבנת-כנף	LC
יונת בית	מין מבויית
תור צווארון	LC

קורמורן גדול

NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
LC	סיס חומות
NT	דוכיפת
NT	שלדג לבן-חזה
LC	פרפור עקוד
מין פולש	דררה מצויה
מין פולש	דררה אפורת-לחי
LC	נקר סורי
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	שחרור
LC	פשוש
LC	צטיה
LC	קנית קטנה
LC	ירגזי מצוי
LC	עורבני שחור-כיפה
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
מין פולש	זרזיר בורמזי
LC	דרור הבית

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
נוטרייה	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
תן	LC
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	נמצא
צב ביצות	LC - לא בסיכון	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה

שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	נמוך
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

שם המין	דירוג הספר האדום	מקור
יונקים		
חתול בר?	VU	-
חתול ביצות	VU	2, 1, 11
שועל מצוי	LC	2, 1, 11
חדף (זעיר, מצוי)	NT	2, 1, 11
דרבן	LC	2, 1, 11
נברן שדות	LC	2, 1, 11
זוחלים		
צב רך	VU	2, 1, 11
ציפורים		
בז עצים	NT	1
ינשוף עצים	LC	1
דגים		
אמנון מצוי	LC	11,12,2
קיפון בורי	LC	11,12,2
שפמנון		11,12,2
צלופח אירופי	LC	11,12,2
קרפיון	גר	11,12,2
גמבוזיה	גר	11,12,2
לבנון הירקון	CR	11,12,2
אמנון היאור	נכחד	11,12,2
אמנון הגליל	DD	11,12,2
סייפן	-	11,12,2
נאוויית כחולה	DD	11,12,2

מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום
Myna Hill	פולש	מין	דירוג הספר האדום	LC	עורבני שחור-כיפה
Red-billed Blue Magpie	פולש	מין	דירוג הספר האדום		עיט גמדי
אגמית מצויה	NT	מין	דירוג הספר האדום		עיט חורש
אדום-החזה		מין	דירוג הספר האדום	LC	עיט ערבות
אווז אפור	מבוית	מין	דירוג הספר האדום	RE	עיט צפרדעים
אורג מצועף דרומי	פולש	מין	דירוג הספר האדום	NT	עיט שמש
איית צרעים		מין	דירוג הספר האדום	NT	עלוית אפורה
אנפה אפורה	RE	מין	דירוג הספר האדום	NT	עלוית חורף
אנפה ארגמנית	NT	מין	דירוג הספר האדום	NT	עלוית ירוקה
אנפית בקר	LC	מין	דירוג הספר האדום	LC	עלוית לבנת-בטן
אנפית גמדית	NT	מין	דירוג הספר האדום	NT	עלוית צהובה-גבות
אנפית מנגרובים		מין	דירוג הספר האדום	NT	עפרוני מצויץ
אנפית סוף	NT	מין	דירוג הספר האדום		עפרונן קצר-אצבעות
אנפת לילה	LC	מין	דירוג הספר האדום	NT	עקב חורף
בולבול צהוב-ש	LC	מין	דירוג הספר האדום	LC	עקב עיטי
בז חופים		מין	דירוג הספר האדום	פולש	פיפיון אדום-גרון
בז מצוי	LC	מין	דירוג הספר האדום	מבוית	פיפיון זיתי
בז נודד	RE	מין	דירוג הספר האדום	LC	פיפיון מים
בז עצים	NT	מין	דירוג הספר האדום	LC	פיפיון עצים
בז ערב		מין	דירוג הספר האדום	LC	פיפיון צהוב
בזבוז אירופי	DD	מין	דירוג הספר האדום	LC	פיפיון שדות
ביצנית ירוקת-רגל		מין	דירוג הספר האדום		פצחן
ביצנית לבנת-בטן		מין	דירוג הספר האדום	NT	פרוש הרים
ביצנית לבנת-כנף		מין	דירוג הספר האדום		פרוש מצוי
ביצנית מנומרת		מין	דירוג הספר האדום	LC	פרפור עקוד
ביצנית עדינה		מין	דירוג הספר האדום	LC	פשוש
ביצנית שחורת-כנף		מין	דירוג הספר האדום	LC	צופית בוהקת
ברוז מוסקובי (ברבר)	מבוית	מין	דירוג הספר האדום	פולש	צוצלת
ברכה	NT	מין	דירוג הספר האדום	LC	צטיה
גבתון אדום-מקור	NT	מין	דירוג הספר האדום	פולש	ציפור האהבה
גבתון גנים	LC	מין	דירוג הספר האדום	LC	קאק
גבתון עפרוני	LC	מין	דירוג הספר האדום	פולש	קוניור שחור-ראש
דוחל חום-גרון		מין	דירוג הספר האדום	NT	קוקייה אירופית

LC	קוקייה מצויצת	NT	נחליאלי לבן		דוחל שחור- גרון
	קורמורן גדול		נחליאלי לימוני	NT	דוכיפת
LC	קיווית מצויצת	CR	נחליאלי צהוב	RE	זיה שחורה
	קיכלי אפור		נץ גדול	LC	דרור הבית
	קיכלי רונן	LC	נץ מצוי	LC	דרור ספרדי
CR	קנית אירופית		נץ קצר- אצבעות	פולש	דררה אדומת- חזה
NT	קנית אפריקנית	LC	נקר סורי	פולש	דררה אפורת- לחי
	קנית פסים		סבכי אפור	פולש	דררה מצויה
LC	קנית קטנה	DD	סבכי חורש	NT	זהבן מחלל
VU	רחם מדברי	LC	סבכי טוחנים	DD	זמיר הירדן
	רלית המים		סבכי ניצי		זמיר מנומר
	שחף אגמים	LC	סבכי קוצים	RE	זרון סוף
	שחף ארמני	LC	סבכי שחור-גרון	LC	זרון פס
CR	שחף צהוב- רגל	DD	סבכי שחור- כיפה	NT	זרון שדות
	שחף צר- מקור	LC	סבכי שחור-ראש	LC	זרון תכול
NT	שחפית-ים		סבראש	פולש	זרזיר בוהק
LC	שחרור	LC	סופית	פולש	זרזיר בורמזי
	שיחנית צהובת-בטן	VU	סיס הגליל	פולש	זרזיר הדור
LC	שיחנית קטנה	LC	סיס הרים		זרזיר מצוי
	שלדג גמדי	LC	סיס חומות	פולש	זרזיר שחור- קולר
NT	שלדג לבן- חזה	LC	סיקסק		זרעית השדה
NT	שלי נודד	NT	סלעית אירופית	NT	חוגלת סלעים
	שלך	LC	סלעית ערבית	LC	חוויא הנחשים
LC	שעיר מצוי	LC	סלעית קיץ	NT	חוחית
	שקנאי מצוי	LC	סנונית מערות		חופית אלפנית
VU	שרקק מצוי	LC	סנונית רפתות		חופית קטנה
פולש	שרשיר בהמי		סתרי מצוי		חופמי צווארון
	שרשיר מצוי		עגור אפור		חורפי
פולש	תוכון	LC	עורב אפור	LC	חטפית אפורה
NT	תור מצוי	LC	עורב מזרע		חטפית גמדית
LC	תור צווארון		תחמס אירופי	NT	תנשמת לבנה
			תמירון		תפוחית מצויה

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 9

חורשת ראש ציפור

מכלול: ירקון, בור .

תאריך סקירה: 13.4.12 , 16.7.12 , 6.6.12

גודל מקורב של השטח: 77 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181660/666645

רחוב/גבול: מדרום רמת גן. מצפון ראש ציפור. ממערב: נחל איילון.

רובע: 4 - צפון חדש

תאור כללי: חורשת איקליפטוס לא מטופלת בצמוד לנחל איילון. מעט צומח מקומי בתת יער.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חורשת אקליפטוס, שלולית עונתיות.
תצורות צומח	חורשה, צמחיית תת יער.
יחידות צומח	ינבוט השדה – חלמית מצויה נשרן צפוף – שיבולת שועל נפוצה
כיסוי צומח (%)	5% - 15%
צומח ייחודי	-
בעלי חיים	פוטנציאל לפעילות זוחלים.
חי ייחודי	-
אתרים חשובים	-
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	בינונית. בשולי רצועת נחל הירקון וסביבותיו
מינים פולשים	צומח: שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי.
רמת השתמרות השטח	בינונית.

פיזי

קרקע	חול, חמרה.
מרפולוגיה	מישור.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה.
חזות כללית	חורשת אקליפטוס בשולי פארק מפותח.
תשתיות קולטות קהל	קיימת מערכת שבילים .

סביבה

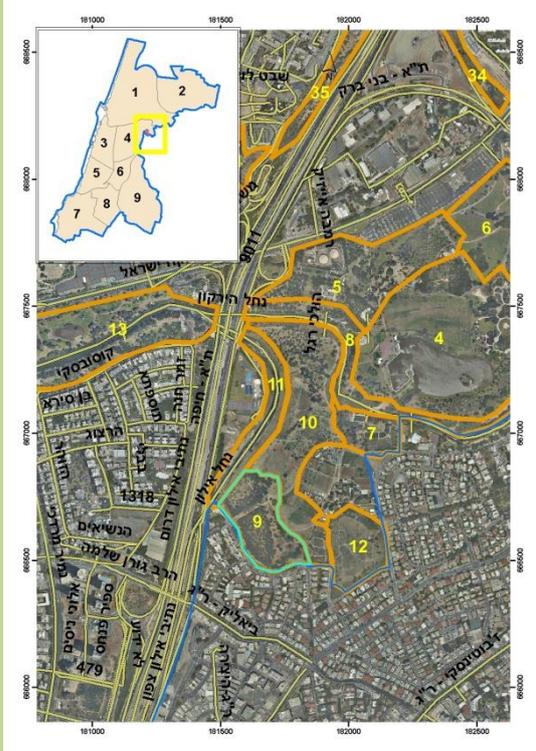
מפגעים והפרות	מעט פסולת, עבודות עפר ומערומים.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה - בינונית
נגישות	מוסדרת.
ארכיאולוגיה	תל גריסה 982 - גבעה מלאכותית חפורה בחלקה ובית קברות עתיק מן התקופות הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, הברונזה המאוחרת והברזל א'.
שימושים	גינה ציבורית, בור.

יעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.

תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):

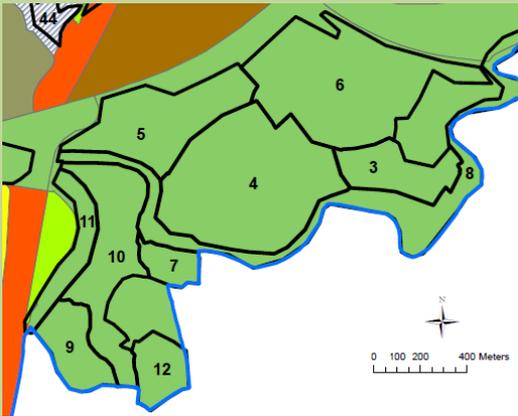

תרשים התמצאות

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר
 אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נפש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

שטח פארקים מטרופוליניים
 תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- חורשת אקליפטוס בה ניתן להכשיר חלקות של בתי גידול טבעיים. שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- השארת עלווה, ענפים וגזעים על פני הקרקע
- הימנעות מריסוס וכיסוח

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים
- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר ועטלפים

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
צלף קוצני	
נשרן צפוף	
שומר פשוט	
שיבולת שועל נפוצה	
קייצת מסלסלת	
דו מוץ חום	
עלקת מוטל	
עשנן צפוף	
חרדל השדה	
ינבוט השדה	
כתרון עקרבי	

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
יונת בית	מין מבויט
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
דררה מצויה	מין פולש
נקר סורי	LC
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
פשוט	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

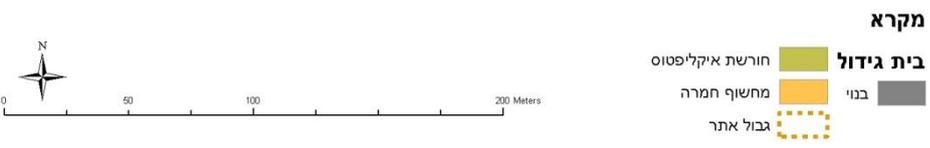
יונקים

שם המין	סטאטוס
חולדה מצויה	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
תן	LC
קיפוד מצוי	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	בינוני
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	נמוך
צב ביצות	LC - לא בסיכון	נמוך
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	גבוה
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 10
ראש ציפור

מכלול: מרחב נחל, מגוון, בור

תאריך סקירה: 25.10.12, 16.7.12, 13.4.12, 6.6.12

גודל מקורב של השטח: 176 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181780/666950

רחוב/גבול: מצפון: ערוץ נחל הירקון. מדרום: גבעת נפוליאון

רובע: 4 – צפון חדש

תאור כללי: אזור פנאי ונופש בגדה הדרומית של נחל הירקון הכולל שולחנות פיקניק מתקני משחק ושבילי אופניים. שילוב של חורשות איקליפטוס ונטיעות של מינים מקומיים. כתמים של צמחיית בור. במקום מתבצע כיסוח אינטנסיבי של הצומח העשבוני. פוטנציאל גבוהה לפעילות זוחלים ושיקום בתי גידול בחלקים הדרומיים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	בור, חורשת איקליפטוס.
תצורות צומח	בתה עשבונית, בור, גינון
יחידות צומח	זון אשון – חמציץ נטוי שעורת התבור – שיבולת שועל
כיסוי צומח (%)	מתבצעת הסרה וכיסוח של צומח עשבוני
צומח ייחודי	ריכוז תורמוס א"י
בעלי חיים	ציפורי שיר וקבוצת תנים השוכנת לאורך נחל הירקון
חי ייחודי	זוחלים וציפורי שיר
אתרים חשובים	
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק ממכלול השטחים הפתוחים לאורך נחל הירקון ומפגשו עם נחל איילון.
מינים פולשים	פרקינסוניה שיכנית
רמת השתמרות השטח	נמוכה - בינונית – בשטח נטועות חורשות איקליפטוס ואורן, בוצע פיתוח לצרכי נופש ופנאי ומתבצע כיסוח מאסיבי של צומח עשבוני.

פיזי

קרקע	חול, אלוביוס של קרקעות סחף כבדות
מורפולוגיה	מרחב גדת נחל מישורי, גבעה מלאכותית.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית. מספר תאי שטח בעלי מאפיינים שונים בהתאם לשימושי הקרקע
חזות כללית	אזור פיקניקים, נופש ופנאי. שטח ירוק במרחב עירוני, שטחי בור

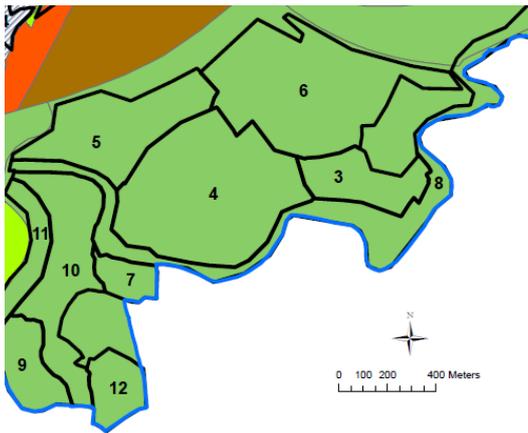

תרשים התמצאות

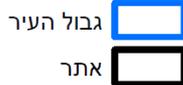

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

מטופלים	תשתיות קולטות קהל
יש. כבישים, שבילים, בירזיות, שירותים, שולחנות, מתקני משחק.	
סביבה	
השטח מתוחזק ומטופל נמוכה	מפגעים והפרות רמת הפרה בשטח (מפגעים) נגישות
מוסדרת מהרחובות הסמוכים ומפארק הירקון.	ארכיאולוגיה
תל גריסה 982 - גבעה מלאכותית חפורה בחלקה ובית קברות עתיק מן התקופות הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, הברונזה המאוחרת והברזל א'.	שימושים
נופש ופנאי, ספורט.	
ייעודי קרקע עיקריים	
תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 - מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תמ"א 22 - (חלקי) נטיעות בגדות נחל תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): שטח פארקים מטרופוליניים. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): שטח פתוח מטרופוליני	
מסקנות והמלצות	
חשיבות האתר:	
<ul style="list-style-type: none"> • חלק מרצף השטחים הפתוחים לאורך הנחל • פוטנציאל לשיקום בתי גידול טבעיים • פוטנציאל גבוהה לפעילות זוחלים • <u>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</u> • מניעת ריסוס וכיסוח של צומח עשבוני בעיקר בשטחים שלא משמשים לנופש בפועל. • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית 	
שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:	
<ul style="list-style-type: none"> • לאתר פוטנציאל גדול לשיקום בתי גידול של חמרה בעיקר בחלקים הדרומים הגובלים בחווה החקלאית • הגדלת השונות של בתי הגידול • שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון • פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטחי בור • יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים • פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר 	
נתוני הסקר	
צומח	
שם המין	סאטוס
דו מוך חום	
עלקת מוטל	
עשנן יהודה	
שיבולת שועל נפוצה	
חרדל השדה	
לפתית מצויה	
זון אשון	
חמציץ נטוי	
חמציץ קטן	

מחשוף חמרה

שיזף מצוי

סביון אביבי
עולש מצוי
שעורה מכחילה
גדילן מצוי
גזר קיפח
חלמית מצויה
תורמוס א"י
אנדמי
חרוב מצוי
מוגן
שיזף מצוי
מוגן
הגה מצוי
ינבוט השדה
ארכובית שבטבטית
קייצת
צלף קוצני
קנה מצוי
סיון דביק
אשל הפרקים
מוגן
דרכנית
חבלבל השדה
נשרן צפוף
בוצין מפורץ
עכנאי שרוע
רב מוץ מחספס

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג ספר האדום
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבויט
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
קאק	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
חוחית	NT
דוחל חום גרון	-

יונקים

שם המין	דירוג ספר אדום
קיפוד מצוי	LC
תן זהוב	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	בינוני
צב ביצות	LC - לא בסיכון	בינוני
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

דוחל חום גרון

מקרא

●	אתר	●	חורשת איקליפטוס
○	גבול אתר	■	בית גידול
		■	בור
		■	בור + נטיעות
		■	חקלאות

0 112.5 225 450 Meters

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 11
ערוץ נחל איילון

מכלול: נחלים

תאריך סקירה: 2.5.12, 13.4.12, 27.7.12, 16.7.12

גודל מקורב של השטח: 63 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאה, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181665/667030

רחוב/גבול: ממערב: קאנטרי דקל. מדרום: נתיבי איילון והעיר רמת גן. מצפון ומזרח: פארק הירקון.

תאור כללי: חיבור נחל איילון לערוץ הירקון. במקטע זה הנחל שומר על מופע טבעי (משוחזר) לאחר שהוסדר כתעלה בתחום נתיבי איילון. תעלת האיילון בתחום הנתיבים לא נכללה בבדיקה אולם מתקיים בה בית גידול לח (מופר מאוד) המאפשר הימצאות עופות מים ודגים (שפמנונים).

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	ערוץ נחל, גדות נחל
תצורות צומח	בתה עשבונית, צומח גדות, סבך אשלים בור
יחידות צומח	מלוח רגלני – מלוח קיפח שעורת התבור – שיבולת שועל אשל היאור – אשל מרובע - קנה
כיסוי צומח (%)	80% - 40%
צומח ייחודי	-
בעלי חיים	עופות מים. אתר לינה של אוכלוסיית התנים.
חי ייחודי	תן זהוב
אתרים חשובים	מוצא לנחל הירקון
חשיבות ברצף חיבור לאתרים אחרים	בינונית – גבוהה. חלק מהרצף ההיסטורי שקישר את הירקון לאזור הרי יהודה.
מינים פולשים	קיקיון מצוי, פרקינסוניה שיכנית.
רמת השתמרות השטח	בינונית. ערוץ מוסדר שבחלקו רמת הפרות גבוהה. בגדות הנחל צומח בור.

פיזי

קרקע	חול, אלוביום של קרקעות סחף כבדות
מורפולוגיה	ערוץ, גדות עם שיפועים תלולים יחסית
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – ערוץ נחל, סבך
חזות כללית	לגדה המזרחית חזות של שדה בור הגדה המערבית מופרית ופגועה, מראה כללי של עזובה והזנחה.
תשתיות קולטות קהל	בגדה המזרחית כחלק מראש ציפור ופארק הירקון

סביבה

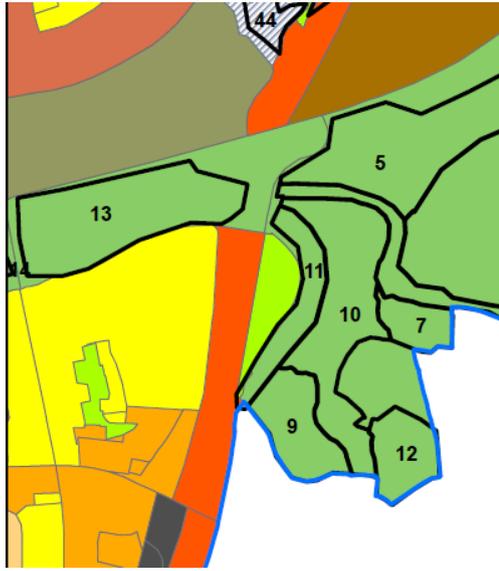
מפגעים והפרות	בעיקר בגדה המערבית – פסולת בניה, חפירה, מערומי עפר
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	גבוהה

תרשים התמצאות

מראה כללי של ערוץ נחל איילון

נגישות	מוסדרת מפארק הירקון.
ארכיאולוגיה	תל גריסה 982 - גבעה מלאכותית חפורה בחלקה ובית קברות עתיק מן התקופות הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, הברונזה המאוחרת והברזל א'. ערוץ ניקוז, בור.
שימושים	ערוץ ניקוז, בור.

ייעודי קרקע עיקריים
תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 שטח פארקים מטרופוליניים.
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני

- מסקנות והמלצות**
- חשיבות האתר:**
- ערוץ נחל מוסדר שבעבר היווה קישור לאזור מורדות הרי יהודה
 - ציר פתוח מקומי למרות שכלוא בין תשתיות שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
 - מניעת ריסוס וכיסוח.
 - טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
 - סילוק פסולת בנין

- שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- שיחזור תפקוד הנחל בתחום נתיבי איילון כציר ירוק לח
 - לרצועת הנחל בתחום נתיבי איילון פוטנציאל לשמש כבית גידול לח – נדרשת חשיבה ובחינה מעמיקה על מנת לשפר את שרותי המערכת האקולוגית.

נתוני הסקר

צומח	
שם המין	סטאטוס
זקנן שעיר	
אשל היאור	מוגן
זון אשון	
אשל מרובע	מוגן
מלוח רגלני	
ארכובית שבטבטית	
טיון דביק	
שעורת התבור	
פרקינסוניה שיכנית	פולש
קיקיון מצוי	פולש
קרדה מכסיפה	
דורת ארם צובא	
מלוח קיפח	
מלוח רגלני	
טופח גדול	
קנה מצוי	
חרדל השדה	
לפתית מצויה	
טופח ירושלים	
שיבולת שועל נפוצה	

כף אווז האשפתות

חרצית עטורה

נשרן צפוף

גדילן מצוי

שומר פשוט

מידע נוסף

במרחב הנחל תועדו בעבר מינים נוספים בכללם מינים אדומים ונדירים:

שם המין	סטטוס	מקור
גלית גדולה	נדיר	5
דוחנן קיפח	אדום	5
עטיינית מגובבת	אדום	5
שבטבט ענף	נדיר	5
ארכובית מחודדת	נדיר	5
אמניה מיצרית	אדום	5
שוש קרח	נדיר	5
לוענית יריחו	אדום	5
נענעת הכדורים	נדיר	2
בן חיטה קטוע	נדיר	2
סגינה זעירה	נדיר	2
צתרנית משובלת	מוגן	2
ברומית דו-אבקנית		2
ברומית אזמלנית		2
ברומית זנב שועל		2
עוקצר מצוי		2
כרפס הביצות		2
בן חיטה רב אנפין		2
נענע משובלת		2
קצח ריסני		2
רב פרי מצוי		2
פטל קדוש		2
קערורית סגולה		2

בעלי חיים

עופות

שם המין	דירוג הספר האדום
לבנית קטנה	LC
ברכיה	NT
סופית	LC
יונת בית	מין מבוית
תור מצוי	NT
פרפור עקוד	LC
פשוט	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
שלדג לבן חזה	LC
פרפור עקוד	LC

יונקים

כסופי

שם המין	דירוג הספר האדום
קיפוד מצוי	LC
תן זהוב	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
נוטרייה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	גבוה
צב ביצות	LC - לא בסיכון	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	בינוני
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 12
גבעת נפוליאון

מכלול: כורכר, בור

תאריך סקירה: 16.7.12, 13.4.12, 6.6.12

גודל מקורב של השטח: 60 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 182000/666560

רחוב/גבול: מדרום וממזרח: רמת גן, מצפון: שבע תחנות, ממערב: נחל איילון.

רובע: 4 – צפון חדש

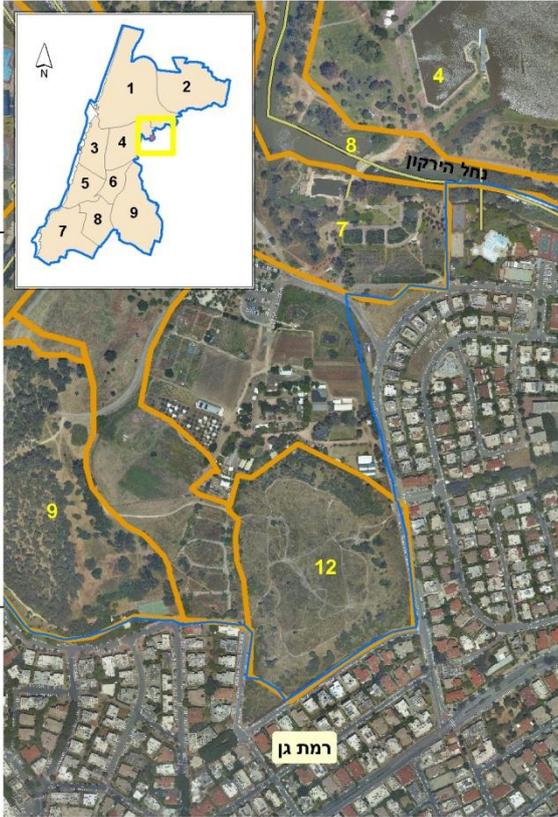
תאור כללי: תל ארכיאולוגי על גבעת כורכר המתנשא לגובה של כ-33 מ' ומהווה נקודה נופית בולטת במרחב. כיסוי עשבוני גבוה ופריחה מגוונת של צמחי בר המושכת מגוון חרקים לצד נקודות תצפית מעניינות לנוף העירוני ולנופי הירקון מעניקים למקום ייחוד רב בקנה המידה המרופוליני.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	בור, מחשוף כורכר, חורשה.
תצורות צומח	בתה עשבונית, בור, גינות, קבוצות עצים, שיחיה.
יחידות צומח	שיבולת שועל נפוצה – שעורת התבור חרצית עטורה – פרג אגסני לשון פר מצויה – כלך מצוי שרביטן מצוי
כיסוי צומח (%)	כיסוי גבוה 60% - 90%
צומח ייחודי	חוחן קרדני (<i>Onopordum carduiforma</i>) המוגדר בסכנת הכחדה. מיני גיאופיטים חלקם שתולים – חצב, כלנית, בן חצב, סתוונית. שני מיני תורמוס – הרים וצר עלים. עצי שיזף ושקד.
בעלי חיים	אתר העפלה לפרפרים שונים (זנב סנונית נאה) ומגוון חרקים. פוטנציאל גבוה לפעילות זוחלים.
חי ייחודי	מיני לטאיים (חומט גמד, חומט פסים, חומט מנומר, שנונית השפלה) ונחשים (עין חתול חברבר, חנק, זעמן מטבעות).
אתרים חשובים	כלל השטח מהווה בית גדול חשוב
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מהרצף העובר לאורך נחל הירקון. אזור חיבור לתעלת נחל איילון פרקינסוניה שיכנית, דררה ומאיינה.
רמת השתמרות השטח	בינונית גבוהה – בחלקו מגוון (בעיקר במדרונות הדרומיים הפונים לרמת גן) מרביתו שומרת על מופעי בתה ובור השונים.

פיזי

תרשים התמצאות

מראה כללי של ראש התל (ריכוז תורמוס ההרים)

מחשוף כורכר

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נפש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

קרקע מורפולוגיה מורכבת טופוגרפית (מופעי נוף)	חול, חמרה, כורכר גבעה, שיפועים מתונים עד חדים. גבוהה – מדרונות עם שיפועים משתנים, מחשוף כורכר, קבוצות עצים, ראש התל.
חזות כללית	נקודה בעלת ערכיות נופית גבוהה ממנה נשקפים נופי העיר לצד משטחי פריחה צבעונית מרהיבה.
תשתיות קולטות קהל	אין. על התל קיימת מערכת שבילים שנוצרה במשך השנים.

סביבה

מפגעים והפרות רמת הפרה בשטח (מפגעים)	פסולת בשולים, מיני גינון נמוכה
נגישות	לא מוסדרת. כניסה מהרחובות הסמוכים ומפארק הירקון.
ארכיאולוגיה	תל גריסה 982 - גבעה מלאכותית חפורה בחלקה ובית קברות עתיק מן התקופות הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, הברונזה המאוחרת והברזל א'. תל גריסה 1013 - אתר מהתקופה הכלכוליתית, קברים מן התקופות הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, שרידי יישוב מן התקופות הברזל, הפרסית, ההלניסטית והביזנטית, שרידי יישוב וקברים מהתקופה הערבית הקדומה.
שימושים	בור, אתר ארכיאולוגי, נופש ופנאי.

ייעודי קרקע עיקריים

- תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם שמור משולב.
- תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): שטח פארקים מטרופוליניים.
- תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- מגוון צמחים היוצרים פריחה מרשימה
- פעילות זוחלים
- פעילות חרקים בדגש על פרפרים
- בנק זרעים לצמחים מקומיים
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח.
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
- סילוק מינים פולשים ומיני נוי

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- יצירת מסלעות כורכר וקירות של צומח סלעי
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים
- פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים
- שתילת צמחים מושכי פרפרים

נתוני הסקר

צומח

חוחן קרדני (בסכנת הכחדה)

שם המין	סטאטוס
אזנב מצוי	
אמיך קוצני	
אספסת גלגלית	
אספרג א"י	
ארכובית הציפורים	
ארכובית שבטבטית	
בוצין מפורץ	
בן חיטה ביצני	
בן חצב יקינטוני	
בן שלח מנוצה	
בקיה א"י	
בקיה צרפתית	
גדילן מצוי	
דבשה חרוצה	
זון אשון	
זקנן שעיר	
חבלבל כרתי	
חוחן קרדני	נדיר
חלבלוב מצוי	
חמציק נטוי	
חצב מצוי	מוגן
חרחבינה מכחילה	
חרצית עטורה	
טופח גדול	
יבלית מצויה	
כלינית מצויה	מוגן
כלך מצוי	
כלנית מצויה	מוגן
כרבולת מצויה	
לפופית כפנית	
לפתית מצויה	
לשון פר מגבבת	
לשון פר מצויה	
מקור חסידה גדול	
מקור חסידה ת"א	
מרגנית השדה	
מרור הגינות	
מרקולית מצויה	
סרפד צורב	
עבדקן מצוי	
עוקץ עקרב אירופי	
עירית גדולה	
עכנאי שרוע	
פעמונית קטנה	

פריחה אביבית לאורך המדרונות

פרג אגסני
פרג נחות
פרע מסולסל
פרקינסוניה שיכנית
פולש
צלף קוצני
צפרנית מגוונת
קדד ספרדי
קורטום דק
קרדה מכסיפה
רב מוץ מחספס
שברק דביק
שברק משובל
שיבולת שועל נפוצה
שיזף מצוי
מוגן
שעורה מכחילה
שעורת התבור
שקד מצוי
מוגן
שרביטון מצוי
תורמוס ההרים
מוגן
תורמוס צר עלים
תלתן דו גוני
אנדמי
תלתן הכדורים
תלתן חקלאי
תלתן משולחף

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
שלדג לבן-חזה	NT
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
נקר סורי	LC
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
פשוש	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
זרזיר בורמזי	מין פולש
דרור הבית	LC
ירקון	LC

LC

ירגזי

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
חדף זעיר	NT
תן זהוב	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה חמורה	CR - בסכנת הכחדה	גבוה
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

אתרים נקודתיים

- אתרי פריחה וצומח ייחודי

זנב סנונית נאה

קן ציפור שיר (תמונה: בועז שחם)

נחושית

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 13

ירקון מקטע בבלי

מכלול: נחל

תאריך סקירה: 15.6.12, 6.6.12, 16.7.12, 3.7.12

גודל מקורב של השטח: 185 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ. (ישראל חדשה): 181090/667415

רחוב/גבול: מקטע הנחל בין דרך נמיר לנתיבי איילון.

רובע: 1- עבר הירקון מערב, 4 – צפון חדש

תאור כללי: קטע הנחל העובר במרחב העירוני באזור נופש ופנאי. פיתוח תשתיות לשימוש הקהל לאורך גדות הנחל. פס צר של צמחיית גדות בערוץ ההולך ומתרחב.

מאפייני השטח

אקולוגיה

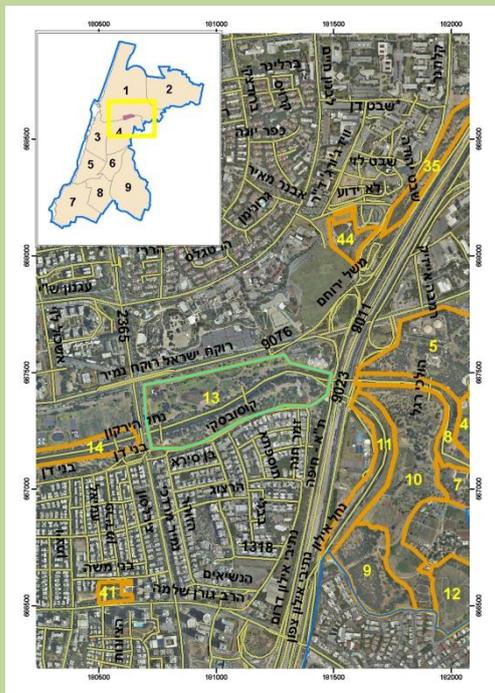
נחל איתן, גדות נחל	בתי גידול
צומח גדות, חורשה נטועה.	תצורות צומח
מלוח רגלני – מלוח קיפח קנה מצוי – אשל היאור – אשל מרובע טיון דביק – שומר פשוט	יחידות צומח
40% - 90%	כיסוי צומח (%)
שחליל מכופל, צפצפת הפרת ציפורי שיר ועופות מים, זוחלים.	צומח ייחודי בעלי חיים
צב רך	חי ייחודי
גדות הנחל, חישות קנים, סבך (בעיקר בגה הצפונית)	אתרים חשובים
גבוהה. חלק ממערך השטחים הפתוחים לאורך הירקון.	חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים
צומח: כנפון זהוב, . ציפורים: דררה, מאינה. זוחלים: צבגון אדום אוזן	מינים פולשים
נמוכה - בינונית. בגדות שטח מגונן ומוסדר בו לא מתקיים בית הגידול הטבעי. הערוץ עצמו סובל מהפרות לאורך השנים	רמת השתמרות השטח

פיזי

חול, חמרה.	קרקע
מישור, שיפועים מתונים לכיוון הערוץ, ערוץ נחל.	מורפולוגיה
בינונית – ערוץ נחל, שטח מגונן, מדשאות	מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)
ערוץ נחל העובר במרחב עירוני. שטחי גינון וטיפוח בגדת הנחל לצד תשתיות נופש ופנאי.	חזות כללית
קיים – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.	תשתיות קולטות קהל

סביבה

שטח מטופל ומוסדר. מזהמים במי הנחל, פסולת, עבודות עפר	מפגעים והפרות
נמוכה	רמת הפרה בשטח

תרשים התמצאות

מראה כללי

<p align="center">ייעודי קרקע תא/5000</p>	<p align="right">(מפגעים)</p>
	<p align="right">נגישות</p>
	<p align="right">ארכיאולוגיה</p>
<p align="right">מוסדרת.</p>	<p align="right">0 / 25343 תל קסילה דרום- גבעה מלאכותית חפורה ובה שרידי יישוב מן התקופות הברונזה התיכונה, הברזל, הפרסית, ההלניסטית, הרומית, הביזנטית, הערבית הקדומה, הצלבנית והממלוכית, בתי העלמין של יישוב זה ממערב ומצפון-מערב. ממזרח ומצפון-מזרח שרידי בנייה מן התקופה הרומית-הביזנטית. בית-כנסת שומ</p>
<p align="right">שימושים</p>	<p align="right">גינה ציבורית, בור, שבילי הליכה, גן משחקים, חניה .</p>
<p align="right">ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תמ"א 22 – נטיעות בגדות נחל. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): שטח פארקים מטרופולינים. תכנית מתאר עירונית (תא 5000): שטח פתוח מטרופוליני</p>	
<p align="center">מסקנות והמלצות</p>	
<p align="right">חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • נחל איתן, בית גידול לח • אתרי פעילות של הצב הרך • סבך צומח המהווה בית גידול לציפורים <p align="right">שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים • שמירה על איכויות המים • שימור אזורי הסבך 	
<p align="right">שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • הגדלת מורכבות של בתי הגידול השונים (שינוי חתכי הנחל) • יצירת מפרצונים בגדות הנחל. • סילוק מינים פולשים. • התקנת תיבות קינון לציפורים ועטלפים • דילול צמחים פולשים ועצי אקליפטוס 	
<p align="center">נתוני הסקר</p>	
<p align="right">צומח</p>	
<p align="right">שם המין</p>	<p align="right">סטאטוס</p>
אספסת מצויה	
אספסת מקומטת	
אספסת קטועה	
ארכובית שבטבטית	
אשל היאור	מוגן
אשל מרובע	מוגן
גדילן מצוי	
גזיר מזיק	
גרניון רך	
זנב ארנבת ביצני	
חומעה יפה	
חסת המצפן	
חרדל השדה	
טופח ארך עמוד	

סבך צפצפה וקנה

צפצפת הפרת

טופח מצוי
טיון דביק
כנפון זהוב
פולש
לוף מצוי
לחך אזמלני
מלוח קיפח
מלוח רגלני
מרגנית השדה
מרקולית מצויה
מררית מצויה
נשרן מכחיל
נשרן צפוף
צלבת ארוכת שיבולת
צלף קוצני
קוטב מצוי
קייצת מסלסלת
קנה מצוי
רגלת הגינה
שומר פשוט
שחליל מכופל
נדיר
שעורה נימית
צפצפת הפרת
אדום, מוגן

מידע נוסף

צמחי מים שנצפו בעבר לאורך הנחל

שם המין	סטטוס	מקור
עדשת מים גיבנת	מצוי	12, 11
נופר צהוב	אדום	12, 11
מדד זוחל	נדיר	12, 11
נימפאה תכולה	אדום	12, 11
אגמון החוף	נדיר	12, 11
גומא הפפירוס	אדום	12, 11
ניידת החוף	נדיר	12, 11
רופיית הים	אדום	12, 11
קרנן טבול	אדום	12, 11
נורית המים	מוגן	12, 11
אולמוס שעיר	מוגן, נדיר	5
ספת המים	אדום	5
שבטבט ענף	מוגן, נדיר	5
סמר מרצעני	נדיר	5
בת אורז משושה	אדום	5
לוענית יריחו	אנדמי	5
מכבד הביצות	אדום	5
סחלב הביצות	אדום	5
ארכובית סנגלית	נדיר	5
דחנן קיפח	אדום	5

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC

סבכי שחור כיפה

שחף אגמים

LC	אנפית בקר
LC	לבנית קטנה
מין פולש	יאורית מצרית
מין פולש	ברווז מוסקובי (ברבר)
NT	ברכיה
LC	סיקסק
מין מבוית	יונת בית
LC	תור צווארון
מין פולש	צוצלת
NT	דוכיפת
NT	שלדג לבן-חזה
LC	פרפור עקוד
מין פולש	דררה מצויה
מין פולש	דררה אפורת-לחי
LC	נקר סורי
LC	בולבול צהוב-שת
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	עורבני שחור-כיפה
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
LC	ירקון
DD	סבכי שחור כיפה
-	שחף אגמים

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
נוטרייה	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
תן	LC
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	גבוה
צב ביצות	LC - לא בסיכון	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה

נמצא	LC - לא בסיכון	חרדון מצוי צפוני
נמוך	LC - לא בסיכון	לטאה זריזה
גבוה	LC - לא בסיכון	שממית בתים
גבוה	LC - לא בסיכון	מניפנית מצויה
נמוך	LC - לא בסיכון	שממית עצים
נמוך	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט גמד
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחושית עינונית
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
גבוה	LC - לא בסיכון	שלוך טלוא ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	שחור ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
בינוני	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
נמוך	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

מידע נוסף

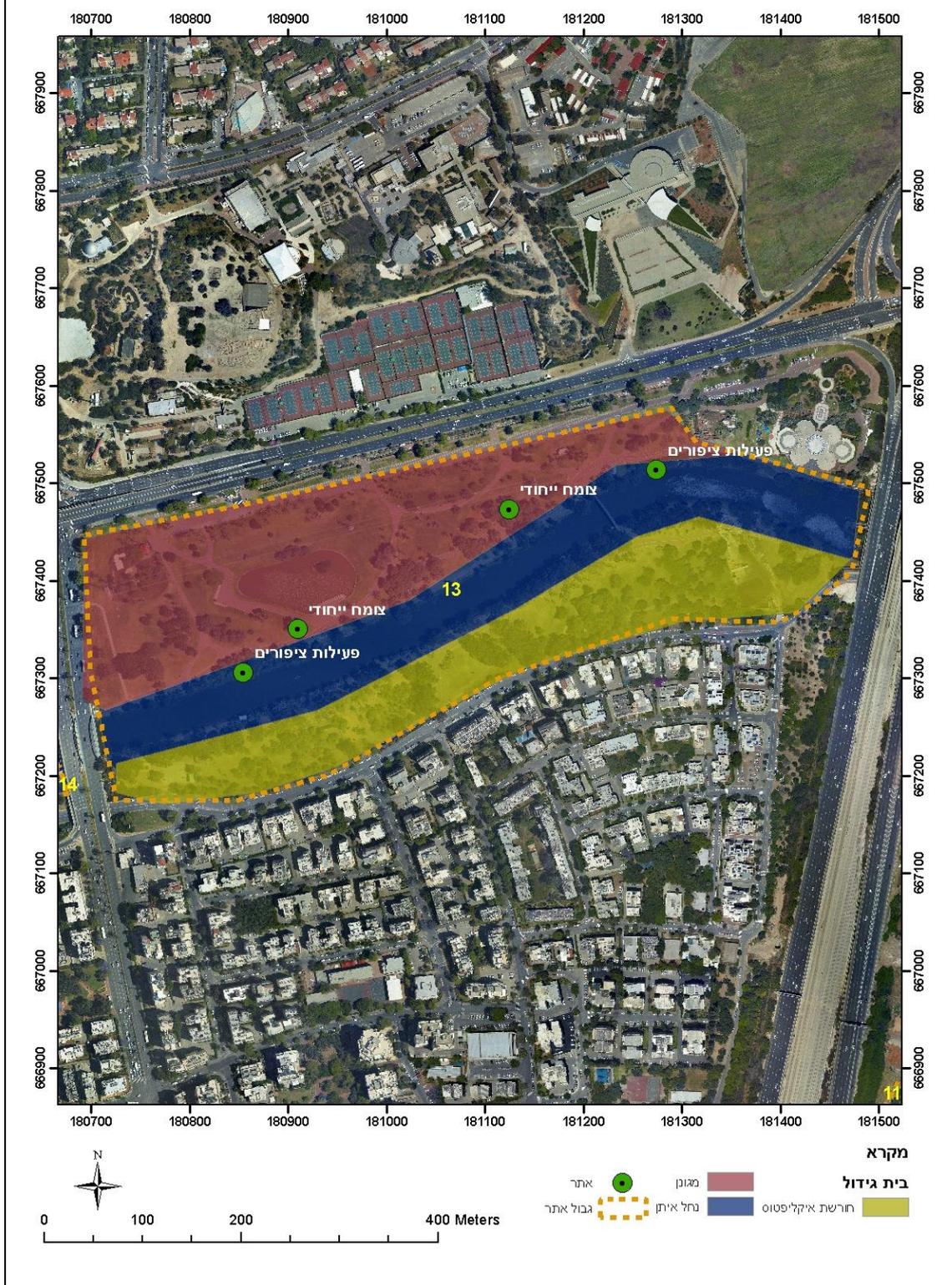
שם המין	דירוג הספר האדום	מקור
יונקים		
חתול בר?	VU	-
חתול ביצות	VU	2, 1, 11
שועל מצוי	LC	2, 1, 11
חדף (זעיר, מצוי)	NT	2, 1, 11
דרבן	LC	2, 1, 11
נברן שדות	LC	2, 1, 11
זוחלים		
צב רך	VU	2, 1, 11
ציפורים		
בז עצים	NT	1
ינשוף עצים	LC	1
דגים		
אמנון מצוי	LC	11,12,2
קיפון בורי	LC	11,12,2
שפמנון		11,12,2
צלופח אירופי	LC	11,12,2
קרפיון	גר	11,12,2
גמבוזיה	גר	11,12,2
לבנון הירקון	CR במעלה	11,12,2
אמנון היאור	נכחד	11,12,2
אמנון הגליל	DD במעלה	11,12,2
נאוית כחולה	DD במעלה	11,12,2

מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום	מין	דירוג הספר האדום
Myna Hill	פולש	חטפית טורקית		עורבני שחור-כיפה	LC
Red-billed Blue Magpie	פולש	חטפית לבנת-עורף		עיט גמדי	
אגמית מצויה	NT	חטפית שחורת-עורף		עיט חורש	
אדום-החזה		חכלילית סלעים	LC	עיט ערבוב	
אווז אפור	מבוית	חכלילית עצים		עיט צפרדעים	RE
אורג מצועף דרומי	פולש	חמרייה חלודת-זנב	NT	עיט שמש	VU
איית צרעים		חנקן אדום-גב	NT	עלוית אפורה	
אנפה אפורה	RE	חנקן אדום-ראש	NT	עלוית חורף	
אנפה ארגמנית	NT	חנקן נובי	NT	עלוית ירוקה	
אנפית בקר	LC	חנקן שחור-מצח	LC	עלוית לבנת-בטן	LC
אנפית גמדית	NT	חסידה לבנה	NT	עלוית צהובה-גבות	
אנפית מנגרובים		חרטומית ביצות		עפרוני מצויץ	NT
אנפית סוף	NT	חרטומן יערות		עפרונן קצר-אצבעות	
אנפת לילה	LC	טבלן גמדי	NT	עקב חורף	NT
בולבול צהוב-שת	LC	בטיית	LC	עקב עיטי	NT
בז חופים		יאורית מצרית	פולש	פיפיון אדום-גרונ	
בז מצוי	LC	יונת בית	מבוית	פיפיון זיתי	
בז נודד	RE	ינשוף עצים	LC	פיפיון מים	
בז עצים	NT	ירגזי מצוי	LC	פיפיון עצים	
בז ערב		ירקון	LC	פיפיון צהוב	EN
בזבוז אירופי	DD	כוכית גדות	LC	פיפיון שדות	
ביצנית ירוקת-רגל		כחול-חזה		פצחן	
ביצנית לבנת-בטן		כרוון מצוי	NT	פרוש הרים	
ביצנית לבנת-כנף		לבנית קטנה		פרוש מצוי	
ביצנית מנומרת		לוחם		פרפור עקוד	LC
ביצנית עדינה		מאינה מצויה	פולש	פשוש	LC
ביצנית שחורת-כנף		מגלן חום		צופית בוהקת	LC
ברווז מוסקובי (ברבר)	מבוית	מלכילון אורנים		צוצלת	פולש
ברכיה	NT	מלכישליו חלודי		צטיה	LC
גבתון אדום-מקור	NT	מרומית לבנת-כנף		ציפור האהבה	פולש
גבתון גנים	LC	מרומית לבנת-לחי		קאק	LC
גבתון עפרוני	LC	מרית צפופית		קוניור שחור-ראש	פולש

NT	קוקייה אירופית		נחליאלי זנבתן		דוחל חום-גרון
LC	קוקייה מצויצת	NT	נחליאלי לבן		דוחל שחור-גרון
	קורמורן גדול		נחליאלי לימוני	NT	דוכיפת
LC	קיווית מצויצת	CR	נחליאלי צהוב	RE	דיה שחורה
	קיכלי אפור		נץ גדול	LC	דרור הבית
	קיכלי רונן	LC	נץ מצוי	LC	דרור ספרדי
CR	קנית אירופית		נץ קצר-אצבעות	פולש	דררה אדומת-חזה
NT	קנית אפריקנית	LC	נקר סורי	פולש	דררה אפורת-לחי
	קנית פסים		סבכי אפור	פולש	דררה מצויה
LC	קנית קטנה	DD	סבכי חורש	NT	זהבן מחלל
VU	רחם מדברי	LC	סבכי טוחנים	DD	זמיר הירדן
	רלית המים		סבכי ניצי		זמיר מנומר
	שחף אגמים	LC	סבכי קוצים	RE	זרון סוף
	שחף ארמני	LC	סבכי שחור-גרון	LC	זרון פס
CR	שחף צהוב-רגל	DD	סבכי שחור-כיפה	NT	זרון שדות
	שחף צר-מקור	LC	סבכי שחור-ראש	LC	זרון תכול
NT	שחפית-ים		סבראש	פולש	זרזיר בוהק
LC	שחרור	LC	סופית	פולש	זרזיר בורמזי
	שיחנית צהובת-בטן	VU	סיס הגליל	פולש	זרזיר הדור
LC	שיחנית קטנה	LC	סיס הרים		זרזיר מצוי
	שלדג גמדי	LC	סיס חומות	פולש	זרזיר שחור-קולר
NT	שלדג לבן-חזה	LC	סיקסק		זרעית השדה
NT	שליו נודד	NT	סלעית אירופית	NT	חוגלת סלעים
	שלך	LC	סלעית ערבות	LC	חויאי הנחשים
LC	שעיר מצוי	LC	סלעית קיץ	NT	חוחית
	שקנאי מצוי	LC	סנונית מערות		חופית אלפינית
VU	שרקר מצוי	LC	סנונית רפתות		חופית קטנה
פולש	שרשיר בהמי		סתרי מצוי		חופמי צווארון
	שרשיר מצוי		עגור אפור		חורפי
פולש	תוכון	LC	עורב אפור	LC	חטפית אפורה
NT	תור מצוי	LC	עורב מזרע		חטפית גמדית
LC	תור צווארון		תחמס אירופי	NT	תנשמת לבנה
		VU	תמירון		תפוחית מצויה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 14

ירקון מקטע ספורטק

מכלול: נחל

תאריך סקירה: 2.5.12, 3.7.12, 22.7.12

גודל מקורב של השטח: 65 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ. (ישראל חדשה): 180120/667290

רחוב/גבול: מקטע הנחל בין דרך נמיר לאבן גבירול.

רובע: 1- עבר הירקון מערב, 4 – צפון חדש

תאור כללי: קטע הנחל העובר במרחב העירוני באזור נופש ופנאי. פיתוח תשתיות לשימוש הקהל לאורך גדות הנחל. פס צר של צמחיית גדות בערוץ ההולך ומתרחב. בגדות נבנו ע"י אקולוג הנחל אתרים מתאימים לקינון שלדגים ופרפורים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

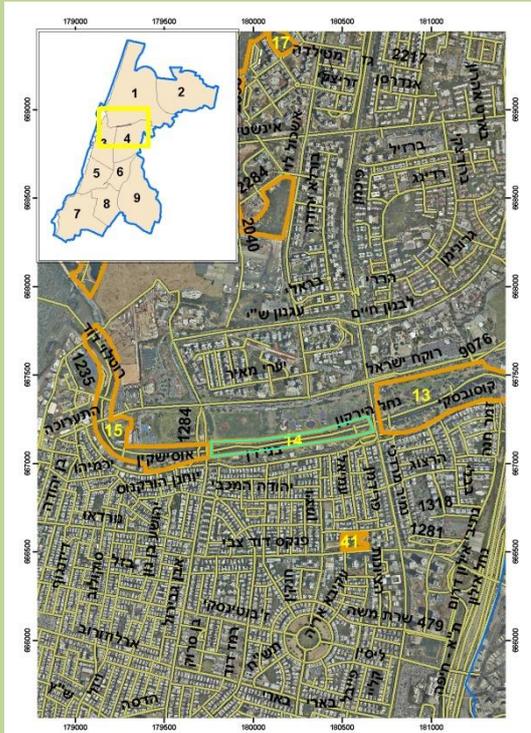
נחל איתן, גדות נחל צומח גדות.	בתי גידול
מלוח רגלני – מלוח קיפח קנה מצוי – אשל היאור- אשל מרובע לחך אזמלני – ליפיה זוחלת	תצורות צומח יחידות צומח
90% - 40%	כיסוי צומח (%)
שחליל מכופל	צומח ייחודי
ציפורי שיר ועופות מים, זוחלים.	בעלי חיים
צב רך	חי ייחודי
קינון שלדג לבן חזה ופרפור עקוד.	אתרים חשובים
גבוהה. חלק ממערך השטחים הפתוחים לאורך הירקון.	חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים
צומח: כנפון זהוב, . ציפורים: דררה, מאינה. זוחלים: צבגון אדום אוזן	מינים פולשים
נמוכה - בינונית. בגדות שטח מגונן ומוסדר בו לא מתקיים בית הגידול הטבעי. הערוץ עצמו סובל מהפרות לאורך השנים	רמת השתמרות השטח

פיזי

חול, חמרה.	קרקע
מישור, שיפועים מתונים לכיוון הערוץ, ערוץ נחל.	מורפולוגיה
בינונית – ערוץ נחל, שטח מגונן, מדשאות	מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)
ערוץ נחל העובר במרחב עירוני. שטחי גינון וטיפוח בגדת הנחל לצד תשתיות נופש ופנאי.	חזות כללית
קיים – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.	תשתיות קולטות קהל

סביבה

שטח מטופל ומוסדר. מזהמים במי הנחל, פסולת, עבודות עפר	מפגעים והפרות
--	---------------

תרשים התמצאות

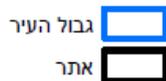

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נפש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

רמת הפרה בשטח (מפגעים)

נגישות

ארכיאולוגיה

שימושים

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.

תמ"א 22 – נטיעות בגדות נחל.

תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):

שטח פארקים מטרופוליניים.

תכנית מתאר עירונית (תא 5000):

שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- נחל איתן, בתי גידול לחים
- אתרי פעילות של הצב הרך
- אתרי קינון של שלדג ופרפור עקוד
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
- שמירה על איכויות המים

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת מורכבות של בתי הגידול השונים (שינוי חתכי הנחל)
- יצירת מפרצונים בגדות הנחל.
- סילוק מינים פולשים.
- התקנת תיבות קינון לציפורים ועטלפים
- דילול צמחים פולשים ועצי אקליפטוס

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
לחך אזמלני	
אספסת גלגלית	
תלתן זוחל	
מרור הגינות	
חופניים מצויים	
ניסנית זיפנית	
קנה מצוי	
מלוח רגלני	
חומעה יפה	
ינבוט השדה	
בקה שעירה	
זון אשון	
שיבולת שועל נפוצה	
חמציץ נטוי	
סלק מצוי	
עולש מצוי	
שחליל מכופל	נדיר
הגה מצוי	

טיון דביק
ליפיה זוחלת
זנב עקרב שיכני
כרבולת מצויה
אשל היאור
גרניון רך
חרדל השדה
גזיר מזיק
טופח מצוי
שעורה נימית
אספסת קטועה
אספסת מקומטת
אספסת מצויה
צלביית ארוכת שיבולת
טופח ארך עמוד
ארכובית שבטבטית
מלוח קיפח
תודרה סייגת
צפצפת הפרת מוגן, נדיר

ליפיה זוחלת

מידע נוסף

צמחי מים שנצפו בעבר לאורך הנחל

שם המין	סטאטוס	מקור
עדשת מים גיבנת	מצוי	12, 11
נופר צהוב	אדום	12, 11
מדד זוחל	נדיר	12, 11
נימפאה תכולה	אדום	12, 11
אגמון החוף	נדיר	12, 11
גומא הפפירוס	אדום	12, 11
ניידת החוף	נדיר	12, 11
רופיית הים	אדום	12, 11
קרנן טבול	אדום	12, 11
נורית המים	מוגן	12, 11
אולמוס שער	מוגן, נדיר	5
ספת המים	אדום	5
שבטבט ענף	מוגן, נדיר	5
סמר מרצעני	נדיר	5
בת אורז משושה	אדום	5
לוענית יריחו	אנדמי	5
מכבד הביצות	אדום	5
סחלב הביצות	אדום	5
ארכובית סנגלית	נדיר	5
דחנן קיפח	אדום	5

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC
אנפית בקר	LC

ייחורי צפצפת הפרת

זרזיר מצוי

בצנית לבנת בטן

LC	לבנית קטנה
מין פולש	ברוז מוסקובי (ברבר)
LC	סיקסק
מין מבויט	יונת בית
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
NT	דוכיפת
NT	שלדג לבן-חזה
מין פולש	דררה מצויה
מין פולש	דררה אפורת-לחי
LC	סנונית רפתות
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
מין פולש	זרזיר בורמזי
LC	דרור הבית
NT	חוחית
LC	ירקון
LC	פרפור עקוד
	בצנית לבנת בטן
	זרזיר מצוי

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
נוטרייה	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
תן	LC
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	גבוה
צב ביצות	LC - לא בסיכון	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך

לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלוך טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

שם המין	דירוג הספר האדום	מקור
יונקים		
חתול בר?	VU	-
חתול ביצות	VU	2, 1, 11
שועל מצוי	LC	2, 1, 11
חדף (זעיר, מצוי)	NT	2, 1, 11
דרבן	LC	2, 1, 11
נברן שדות	LC	2, 1, 11
זוחלים		
צב רך	VU	2, 1, 11
ציפורים		
בז עצים	NT	1
ינשוף עצים	LC	1
דגים		
אמנון מצוי	LC	11, 12, 2
קיפון בורי	LC	11, 12, 2
שפמנון		11, 12, 2
צלופח אירופי	LC	11, 12, 2
קרפיון	גר	11, 12, 2
גמבוזיה	גר	11, 12, 2
לבנון הירקון	CR במעלה	11, 12, 2
אמנון היאור	נכחד	11, 12, 2
אמנון הגליל	DD במעלה	11, 12, 2
נאוית כחולה	DD במעלה	11, 12, 2

מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

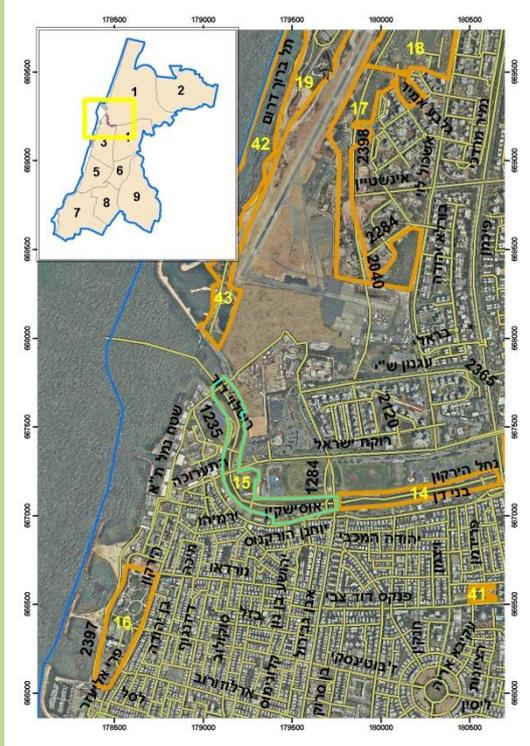
מין	דירוג הספר	מין	דירוג הספר	מין	דירוג הספר

האדום	האדום	האדום	האדום	האדום
LC	עורבני שחור-כיפה		חטפית טורקית	פולש Myna Hill
	עיט גמדי		חטפית לבנת-עורף	פולש Red-billed Blue Magpie
	עיט חורש		חטפית שחורת- עורף	NT אגמית מצויה
	עיט ערבית	LC	חכלילית סלעים	אדום-החזה
RE	עיט צפרדעים		חכלילית עצים	מבוית אווז אפור
VU	עיט שמש	NT	חמרייה חלודת-זנב	פולש אורג מצועף דרומי
	עלווית אפורה	NT	חנקן אדום-גב	אייט צרעים
	עלווית חורף	NT	חנקן אדום-ראש	RE אנפה אפורה
	עלווית ירוקה	NT	חנקן נובי	NT אנפה ארגמנית
LC	עלווית לבנת-בטן		חנקן שחור-מצח	LC אנפית בקר
	עלווית צהובה-גבות	NT	חסידה לבנה	NT אנפית גמדית
NT	עפרוני מצויץ		חרטומית ביצות	אנפית מנגרובים
	עפרונן קצר- אצבעות		חרטומן יערות	NT אנפית סוף
NT	עקב חורף	NT	טבלן גמדי	LC אנפת לילה
NT	עקב עיטי	LC	טסית בתים	LC בולבול צהוב- שת
	פיפיון אדום-גרון	פולש	יאורית מצרית	בז חופים
	פיפיון זיתי	מבוית	יונת בית	LC בז מצוי
	פיפיון מים	LC	ינשוף עצים	RE בז נודד
	פיפיון עצים	LC	ירגזי מצוי	NT בז עצים
EN	פיפיון צהוב	LC	ירקון	בז ערב
	פיפיון שדות	LC	כוכית גדות	DD בזבז אירופי
	פצחן		כחול-חזה	ביצנית ירוקת- רגל
	פרוש הרים	NT	כרוון מצוי	ביצנית לבנת- בטן
	פרוש מצוי		לבנית קטנה	ביצנית לבנת- כנף
LC	פרפור עקוד		לוחם	ביצנית מנומרת
LC	פשוש	פולש	מאינה מצויה	ביצנית עדינה
LC	צופית בוהקת		מגלן חום	ביצנית שחורת-כנף
פולש	צוצלת		מלכילון אורנים	מבוית ברווז מוסקובי (ברבר)
LC	צטיה		מלכישליו חלודי	NT ברכיה
פולש	ציפור האהבה		מרומית לבנת-כנף	NT גבתון אדום- מקור
LC	קאק		מרומית לבנת-לחי	LC גבתון גנים
פולש	קוניור שחור-ראש		מרית צפופית	LC גבתון עפרוני
NT	קוקייה אירופית		נחליאלי זנבתן	דוחל חום-גרון
LC	קוקייה	NT	נחליאלי	דוחל שחור-

גרונ	לבן	מצויצת		
דוכיפת	NT	נחליאלי לימוני גדול	קורמורן גדול	
דיה שחורה	RE	נחליאלי צהוב	קיווית מצויצת	LC
דרור הבית	LC	נץ גדול	קיכלי אפור	
דרור ספרדי	LC	נץ מצוי	קיכלי רונן	
דררה אדומת-חזה	פולש	נץ קצר-אצבעות	קנית אירופית	CR
דררה אפורת-לחי	פולש	נקר סורי	קנית אפריקנית	NT
דררה מצויה	פולש	סבכי אפור	קנית פסים	
זהבן מחלל	NT	סבכי חורש	קנית קטנה	LC
זמיר הירדן	DD	סבכי טוחנים	רחם מדברי	VU
זמיר מנומר		סבכי ניצי	רלית המים	
זרון סוף	RE	סבכי קוצים	שחף אגמים	
זרון פס	LC	סבכי שחור-גרון	שחף ארמני	
זרון שדות	NT	סבכי שחור-כיפה	שחף צהוב-רגל	CR
זרון תכול	LC	סבכי שחור-ראש	שחף צר-מקור	
זרזיר בוהק	פולש	סבראש	שחפית-ים	NT
זרזיר בורמזי	פולש	סופית	שחרור	LC
זרזיר הדור	פולש	סיס הגליל	שיחנית צהובת-בטן	VU
זרזיר מצוי		סיס הרים	שיחנית קטנה	LC
זרזיר שחור-קולר	פולש	סיס חומות	שלדג גמדי	
זרעית השדה		סיקסק	שלדג לבן-חזה	NT
חוגלת סלעים	NT	סלעית אירופית	שליז נודד	NT
חויאי הנחשים	LC	סלעית ערבות	שלך	
חוחית	NT	סלעית קיץ	שעיר מצוי	LC
חופית אלפינית		סנונית מערות	שקנאי מצוי	
חופית קטנה		סנונית רפתות	שרקרק מצוי	VU
חופמי צווארון		סתרי מצוי	שרשיר בהמי	פולש
חורפי		עגור אפור	שרשיר מצוי	
חטפית אפורה	LC	עורב אפור	תוכן	פולש
חטפית גמדית		עורב מזרע	תור מצוי	NT
תנשמת לבנה	NT	תחמס אירופי	תור צווארון	LC
תפוחית מצויה		תמירון		

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 15
נחל ירקון מערב

מכלול: נחל, לח

תאריך סקירה: 22.7.12, 15.7.12

גודל מקורב של השטח: 135 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 179135/667280

רחוב/גבול: ממערב: שפך הירקון לים ממזרח: גשר בר יהודה

רובע: עבר הירקון מערב, צפון ישן

תאור כללי: מוצא הנחל לים מהווה אתר פעילות לעופות מים אתר הטלה לדגים. במקטע זה מתעקל הנחל ובחלקו המערבי נחשפות גדות חוליות. לאורך המקטע אתרי שהייה של קורמוראן גדול. שולי המעגנה במרכז החתירה מהווים אתר לצמחי גדות בשל רסס מים מלוח.

מאפייני השטח

אקולוגיה

נחל איתן, גדת נחל, אזור רסס, שפך, מגוון.	בתי גידול
צומח גדות, צמחיית מלחה, פארק	תצורות צומח
אשל היאור – אשל מרובע - קנה מצוי מלוח רגלני – מלוח קיפח	יחידות צומח
בגדת הנחל 50% - 80% באזורים נטועים ומגוננים 50% - 70%	כיסוי צומח (%)
מינים נדירים ואדומים: ספליה טבורית, פשטה שרועה (?), לוביה מיצרית.	צומח ייחודי
באזור השפך: מגוון עופות מים ואתרי הטלה של דגים.	בעלי חיים
הנחל וגדותיו משמשים אזור פעילות לצב הרך.	חי ייחודי
אזור השפך, גדות חוליות מתונות, סבך צומח, מעגנה מרכז חתירה.	אתרים חשובים
גבוהה ביותר. חלק מהציר הירוק המטרופוליני העובר לאורך הנחל למן הים ועד למקורות הירקון במזרח	חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים
צמחים: טבק השיח, קיקון מצוי, דטורה ופרקינסוניה שיכנית. ציפורים: דררה ומאינה. זוחלים: צבוגן אדום.	מינים פולשים
בינונית. גדות הנחל משמשות כפארק אינטנסיבי הכולל מדשאות ומתקנים. הנחל עצמו סבל לאורך השנים ממפגעים שונים ונמצא בתהליך השתקמות	רמת השתמרות השטח

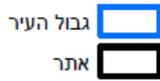
פיזי

חול, חמרה.	קרקע
ציר נחל מתעקל, גדות נחל, שפך נחל/דלתא.	מורפולוגיה
בינונית - גבוהה	מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)
קטע נחל רחב החוצה מרחב אורבני רב	חזות כללית

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נפש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

שימושים הכולל: פארק, מתקני ספורט ושיט, תעשייה, אתרי בילוי ומסחר. אזור המוצא לים יוצר מפגש מעניין של שתי תצורות הנוף.	
תשתיות קולטות קהל	קיימות לאורך הנחל משני ציידיו.
סביבה	
מפגעים והפרות	שטח מטופל ומוסדר. מזהמים במי הנחל, פסולת בגדות הנחל, עבודות עפר, בינוי.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה - בינונית
נגישות	מוסדרת מהרחובות הסמוכים, מערכת שבילים לאורך הפארק בגדות הערוץ.
ארכיאולוגיה	בשולי אתרים מוכרזים: 912 תל אביב אל שונה – שרידי מגדל וכבש מתקופת הברזל בקרבת המגדלור, יסודות וחרסים מן התקופה הרומית- הביזאנטית על פני הקרקע דרומה ומזרחה. 910 גבעת בית המטבחים – גבעה מלאכותית קטנה ובה שרידים מן התקופות האפיליאוליתית, הכלקוליתית, הברונזה הקדומה והברונזה התיכונה. קברים מן התקופה הניאוליתית. 25935 גבעת בית המטבחים – גבעה מלאכותית ובה שרידים מן התקופות הכלקוליתית, הברונזה הקדומה, הברונזה התיכונה, הברזל, הפרסית וההלניסטית.
שימושים	פארק, תשתיות, טיילת, שייט.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

- תמ"א 35 – מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
- תמ"א 22 – נטיעות בגדות נחל
- תמ"א 4/13 – עורף החוף, ציר מטרופוליני.

תכנית מתאר מחוזית:

שטח פארקים מטרופוליניים.

תכנית מתאר עירונית:

שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- שפך הנחל לים מהווה בית גידול ייחודי לעופות מים ודגים
- לאורך המקטע אתרי עצירה לקורמורן גדול
- פעילות צבים רכים ומוצא אל הים
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח.
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית.
- שימור צמחי גדות במרכז החתירה.

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- יצירת מפרצונים בגדת הנחל
- שינוי חתך הנחל ליצירת שיפועים מתונים
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון בדגש על מינים עמידים למליחות.
- שיקום בתי גידול באזור השפך – יצירת אתרים לרביית דגים (מצע אבני)
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים

- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר
-

נתוני הסקר

צומח

סמר (ערבי)

ספלילה טבורית

שם המין	סטאטוס
קנה מצוי	
לכיד הנחלים	
מלוח הגלני	
אשל היאור	
עולש מצוי	
לחך אזמלני	
כף זאב אירופית	
ספלילה טבורית	אדום
קיקיון מצוי	פולש
דבשה חרוצה	
אפזרית אדומה	
מרקולית מצויה	
מלוח דיוויס	
פשטה שרועה ?	אדום
סמר ערבי	
חומעה יפה	
דרכנית מקופחת	
פרקינסוניה שיכנית	פולש
חנק מחודד	
טבק השיח	פולש
צלף קוצני	
הגה מצויה	
חרדל השדה	
גדילן מצוי	
טיון דביק	
לוביה מיצרית	נדיר
קורטום דק	
אזנב מצוי	
חוח עקוד	
דו פרק חופי	
לשישית הצבעים	
ירבוז מופשל	
דטורה זקופת פרי	פולש
קייצת	
נר הלילה החופי	
שיבול שועל נפוצה	
עוקץ עקרב אירופי	
חומעה מסולסלת	
לפתית מצויה	
שחליל מכופל	נדיר

אקליפטטה לבנה

חבלבל החוף אנדמי

מלוח קיפח

מלחית אשלגנית

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC
לבנית קטנה	LC
ברכיה	NT
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבויית
תור צווארון	LC
צוצלת	מין פולש
סיס חומות	LC
דוכיפת	NT
שלדג גמדי	LC
שלדג לבן-חזה	NT
פרפור עקוד	LC
דררה מצויה	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
ירקון	LC
שחף האגמים	

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
נוטרייה	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
תן	LC
חולדה מצויה	LC

שחף האגמים

שפך הנחל

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	גבוה
צב ביצות	LC - לא בסיכון	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

שם המין	דירוג הספר האדום	מקור
יונקים		
חתול בר?	VU	-
חתול ביצות	VU	2, 1, 11
שועל מצוי	LC	2, 1, 11
חדף (זעיר, מצוי)	NT	2, 1, 11
דרבן	LC	2, 1, 11
נברן שדות	LC	2, 1, 11
זוחלים		
צב רך	VU	2, 1, 11
ציפורים		
בז עצים	NT	1
ינשוף עצים	LC	1
דגים		
אמנון מצוי	LC	11, 12, 2

11,12,2	LC	קיפון בורי
11,12,2		שפמנון
11,12,2	LC	צלופח אירופי
11,12,2	גר	קרפיון
11,12,2	גר	גמבוזיה
11,12,2	CR במעלה	לבנון הירקון
11,12,2	נכחד	אמנון היאור
11,12,2	DD במעלה	אמנון הגליל
11,12,2	DD במעלה	נאוית כחולה

מיני ציפורים שנצפו במרחב הפארק והנחל¹³

מין	דירוג האדום	מין	דירוג האדום	מין	דירוג האדום
Myna Hill	פולש	חטפית טורקית		עורבני שחור-כיפה	LC
Red-billed Blue Magpie	פולש	חטפית לבנת-עורף		עיט גמדי	
אגמית מצויה	NT	חטפית שחורת-עורף		עיט חורש	
אדום-החזה		חכלילית סלעים	LC	עיט ערבות	
אווז אפור	מבוית	חכלילית עצים		עיט צפרדעים	RE
אורג מצועף דרומי	פולש	חמרייה חלודת-זנב	NT	עיט שמש	VU
איית צרעים		חנקן אדום-גב	NT	עלווית אפורה	
אנפה אפורה	RE	חנקן אדום-ראש	NT	עלווית חורף	
אנפה ארגמנית	NT	חנקן נובי	NT	עלווית ירוקה	
אנפית בקר	LC	חנקן שחור-מצח		עלווית לבנת-בטן	LC
אנפית גמדית	NT	חסידה לבנה	NT	עלווית צהובה-גבות	
אנפית מנגרובים		חרטומית ביצות		עפרוני מצויץ	NT
אנפית סוף	NT	חרטומן יערות		עפרונן קצר-אצבעות	
אנפת לילה	LC	טבלן גמדי	NT	עקב חורף	NT
בולבול צהוב-שת	LC	טסית בתים	LC	עקב עיטי	NT
בז חופים		יאורית מצרית	פולש	פיפיון אדום-גרון	
בז מצוי	LC	יונת בית	מבוית	פיפיון זיתי	
בז נודד	RE	ינשוף עצים	LC	פיפיון מים	
בז עצים	NT	ירגזי מצוי	LC	פיפיון עצים	
בז ערב		ירקון	LC	פיפיון צהוב	EN
בזבז אירופי	DD	כוכית גדות	LC	פיפיון שדות	
ביצנית ירוקת-רגל		כחול-חזה		פצחן	
ביצנית לבנת-בטן		כרוון מצוי	NT	פרוש הרים	
ביצנית לבנת-כנף		לבנית קטנה		פרוש מצוי	
ביצנית מנומרת		לוחם		פרפור עקוד	LC
ביצנית עדינה		מאינה	פולש	פשוש	LC

			מצויה		
LC	צופית בוהקת		מגלן חום		ביצנית שחורת-כנף
פולש	צוצלת		מלכילון אורנים	מבוית	ברווז מוסקובי (ברבר)
LC	צטיה		מלכישליו חלודי	NT	ברכיה
פולש	ציפור האהבה		מרומית לבנת-כנף	NT	גבתון אדום- מקור
LC	קאק		מרומית לבנת-לחי	LC	גבתון גנים
פולש	קוניור שחור-ראש		מרית צפונית	LC	גבתון עפרוני
NT	קוקייה אירופית		נחליאלי זנבתן		דוחל חום-גרון
LC	קוקייה מצויצת	NT	נחליאלי לבן		דוחל שחור- גרון
	קורמורן גדול		נחליאלי לימוני	NT	דוכיפת
LC	קיווית מצויצת	CR	נחליאלי צהוב	RE	דיה שחורה
	קיכלי אפור		נץ גדול	LC	דרור הבית
	קיכלי רונן	LC	נץ מצוי	LC	דרור ספרדי
CR	קנית אירופית		נץ קצר- אצבעות	פולש	דררה אדומת- חזה
NT	קנית אפריקנית	LC	נקר סורי	פולש	דררה אפורת- לחי
	קנית פסים		סבכי אפור	פולש	דררה מצויה
LC	קנית קטנה	DD	סבכי חורש	NT	זהבן מחלל
VU	רחם מדברי	LC	סבכי טוחנים	DD	זמיר הירדן
	רלית המים		סבכי ניצי		זמיר מנומר
	שחף אגמים	LC	סבכי קוצים	RE	זרון סוף
	שחף ארמני	LC	סבכי שחור-גרון	LC	זרון פס
CR	שחף צהוב- רגל	DD	סבכי שחור- כיפה	NT	זרון שדות
	שחף צר- מקור	LC	סבכי שחור-ראש	LC	זרון תכול
NT	שחפית-ים		סבראש	פולש	זרזיר בוהק
LC	שחרור	LC	סופית	פולש	זרזיר בורמזי
	שיחנית צהובת-בטן	VU	סיס הגליל	פולש	זרזיר הדור
LC	שיחנית קטנה	LC	סיס הרים		זרזיר מצוי
	שלדג גמדי	LC	סיס חומות	פולש	זרזיר שחור- קולר
NT	שלדג לבן- חזה	LC	סיקסק		זרעית השדה
NT	שליו נודד	NT	סלעית אירופית	NT	חוגלת סלעים
	שלך	LC	סלעית ערבות	LC	חויאי הנחשים
LC	שעיר מצוי	LC	סלעית קיץ	NT	חוחית
	שקנאי מצוי	LC	סנונית מערות		חופית אלפינית
VU	שרקק מצוי	LC	סנונית רפתות		חופית קטנה
פולש	שרשיר בהמי		סתרי מצוי		חופמי צווארון

	שרשיר מצוי		עגור אפור		חורפי
פולש	תוכון	LC	עורב אפור	LC	חטפית אפורה
NT	תור מצוי	LC	עורב מזרע		חטפית גמדית
LC	תור צווארון		תחמס אירופי	NT	תנשמת לבנה
			תמירון		תפוחית מצויה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 16
גן העצמאות

מכלול: חוף, מגוון, כורכר

תאריך סקירה: 27.7.12, 25.4.12

גודל מקורב של השטח: 97 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 178550/666500

רחוב/גבול: מדרום: מרינה ת"א מצפון רח' חבקוק. ממערב: חוף הילטון. ממזרח: רח' הירקון.

רובע: 3 – צפון ישן.

תאור כללי: שצ"פ מפותח בו קיים גן ציבורי שהוקם על תשתית הכורכר המאפיינת את המצוק. מגוון מיני עצי וצמחי נוי ומדשאות. פריחה מרשימה של צמחי בתה חופית על גבי המצוק ובמת המצוק. שריד אחרון לבית הגידול המצוקי בתחום העירוני.

מאפייני השטח

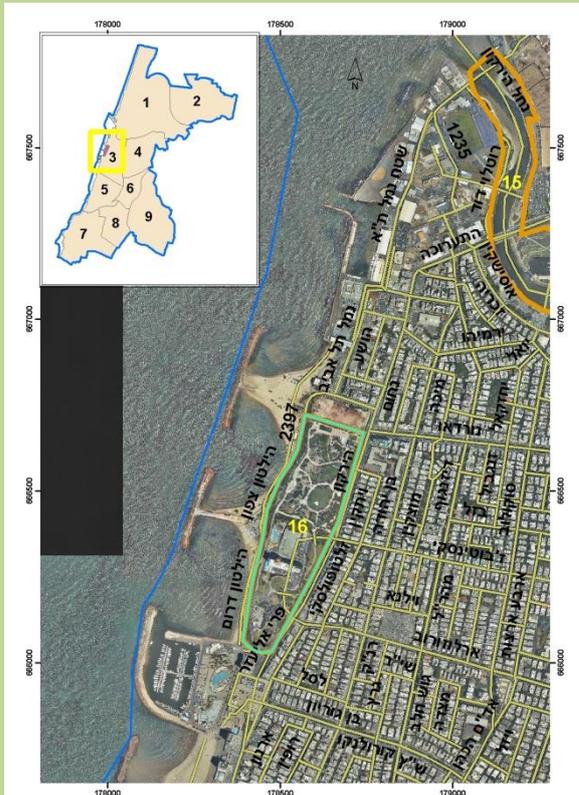
אקולוגיה

בתי גידול	מצוק, כורכר, חול, מגוון.
תצורות צומח	בתה חופית, מגוון.
יחידות צומח	רב פרי בשרני – אפזרית אדומה עדעד כחול – חבצלת החוף לוטוס מכסיף – נר הלילה החופי
כיסוי צומח (%)	על גבי המצוק 5% - 50%.
צומח ייחודי	פרגה צהובה, שחליל מכופל, חבצלת החוף, אהל הגבישים, לחך גדול.
בעלי חיים	מינים עירוניים מובהקים- ציפורי שיר.
חי ייחודי	-
אתרים חשובים	אזור המצוק
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	נמוכה. בלב אזור בנוי ללא חיבור לשטחים פתוחים.
מינים פולשים	צמחים: טבק השיח. ציפורים: מאיינה, זרזיר בורמזי.
רמת השתמרות השטח	נמוכה - גבוהה. שטח מגוון ומוסדר בחלקו. באזור המצוק רמת השתמרות גבוהה יחסית.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	מצוק, במת מצוק, מישור, שיפועים מתונים.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	גבוהה – מצוק, שטח מגוון, מסלעות.
חזות כללית	אחת מנקודות התצפית המרהיבות בעיר. שילוב מעניין של גן ציבורי עם בית הגידול המצוקי.
תשתיות קולטות קהל	קיים – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.

סביבה

תרשים התמצאות

מראה כללי (גן ציבורי)

מראה כללי (מצוק)

מפגעים והפרות	שטח מטופל ומוסדר. פסולת. באזור המצוק ננקטו אמצעים לחיזוקו הכוללים פרישת רשתות ברזל וחיפוי בבטון.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת.
ארכיאולוגיה	879/0 תל אביב עבד אל נבי – שרידי מצד הליניסטי ממערב לרחוב הירקון.
שימושים	גינה ציבורית, מלונאות, בית קברות .
<p>ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): בהתאם לתמ"א 13/4 – מלונאות, עורף חוף. תכנית מתאר עירונית (תא 5000): שטח פתוח מטרופוליני חופי מלונאות</p>	
מסקנות והמלצות	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מצוק ובתה חופית עשירה, האחרונה בתחום העירוני המפותח. • צמחי חוף נדירים <p>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים • שימור המצוק ללא פגיעה בצמחייה <p>שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השונות של בתי הגידול • יצירת מסלעות כורכר וקירות של צומח סלעי • שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון • פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטח הכורכר הבלתי מגונן • יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים • פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר 	
נתוני הסקר	
צומח	
שם המין	סטטוס
רב פרי בשרני	
ניסנית זיפנית	
אפזרית אדומה	
גומא הפקעים	
דרכנית מקופחת	
לחך אזמלני	
שחליל מכופל	נדיר
אזנב מצוי	
אשל הפרקים	מוגן
סיסנית הגינות	
עדעד כחול	מוגן
לוטוס מצוי	
לוטוס מכסיף	
נר הלילה	
חגווית שעירה	

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

מלוח קיפח
קריתמון ימי
צלקנית החרבות
פולש
צלקנית נאכלת
פולש
מלוח רגלני
חבצלת החוף
מוגן
צמרנית הסלעים
חמציץ נטוי
אהל הגבישים
נדיר
פרגה צהובה
לשון שור מגבבת
מרגנית השדה
אטד החוף
בוצין מפורץ
לשון שור מגבבת
עקצר מצוי
שעורה נימית
סביון יפו
אנדמי
שיבולת שועל נפוצה
לנטנה
פולש
חמציץ קטן
תלתן חקלאי
קוטב מצוי
עלקת ב.מ
פרג זיפני
רגלת הגינה
בן חיטה ביצני
זון אשון
אספסת מצויה
טיון בשרני
לחך גדול
נדיר
לחך פעוט

מידע נוסף

שם המין	סטטוס ומקור	מקור נתונים
חרחבינה חופית	אדום	2
גלית גדולה	על סף הכחדה	5
חבלוב שרוע	אדום	5
אוכם אמיתי	נדיר	5
מרסיה זעירה	אדום	5

בעלי חיים

עופות

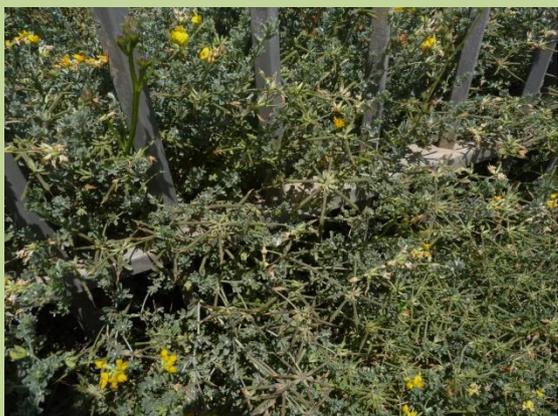
מין	דירוג הספר האדום
לבנית קטנה	LC
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
צוצלת	מין פולש

בן טיון בשרני

פרגה צהובה

לוטוס מכסיף

NT	דוכיפת
LC	נקר סורי
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
מין פולש	זרזיר בורמזי
LC	דרור הבית

יונקים

שם המין	סטטוס
קיפורד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
חדף זעיר?	NT
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
שנונית שפלה חמורה	CR - בסכנת הכחדה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושיית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושיית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני

גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
גבוה	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
גבוה	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזת "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 17
שדה דב דרום

מכלול: חולות החוף

תאריך סקירה: 21-22.6.12, 27.7.12, 24.6.12, 13.4.12

גודל מקורב של השטח: 235 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 179790/669010

רחוב/גבול: מערב ודרום: שדה דב. מזרח: רח' אשכול לוי. מצפון: רח' מארק שגאל

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטחי חולות צרים הצמודים לשדה דב. בחלק הצפוני נחשפת החמרה בשל פעולות בניוי ופיתוח. בחלק הדרומי כתמים של צמחיית חולות בלתי מופרית ושקעים לחים במקומות בהם הוסר החול.

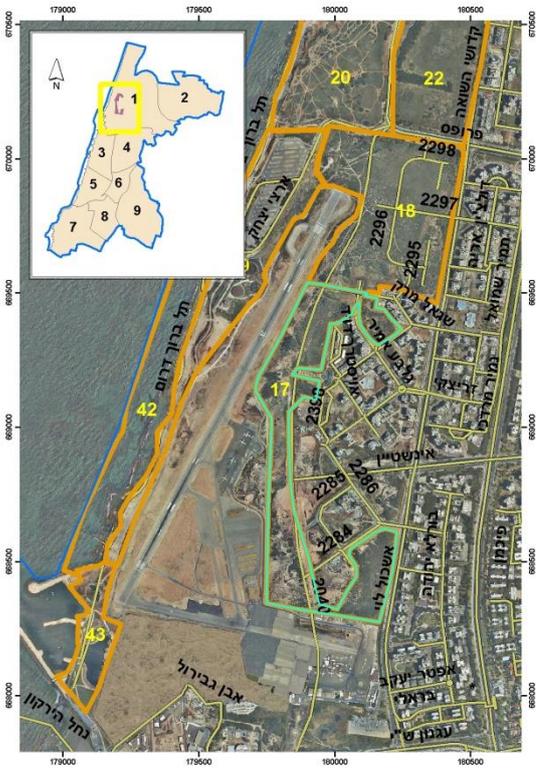
מאפייני השטח

אקולוגיה

חולות מיוצבים, חולות מיוצבים למחצה, שקע לח, חורש שיטה כחלחלה..	בתי גידול
שיחיית חולות, בתה עשבונית רותם המדבר – לענה חד זרעית לוטוס מכסיף – אספסת הים עכנאי שרוע – טיונית החולות	תצורות צומח יחידות צומח
70% - 20%	כיסוי צומח (%)
נדירים: אנדמים: ארכובית א"י, דרדר הקורים	צומח ייחודי
מכרסמים וזוחלים	בעלי חיים חי ייחודי
כתמי חמרה וחולות לא מופרים גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול	אתרים חשובים חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים
ציפורים: דררה, מאינה, צומח: טיונית החולות, שיטה כחלחלה.	מינים פולשים
בינונית. בקטעים מסויימים גבוהה. חלק מהשטח נפגע לאורך השנים מפעולות הבינוי.	רמת השתמרות השטח

פיזי

חול, כורכר.	קרקע מורפולוגיה
מישור חולות, תלוליות חול, ערוץ מוסדר. הוצאת החול וחשיפת החמרה יוצרת הפרשי גבהים ביחס לחולות.	מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)
בינונית – גבוהה. דיונות חול, קירות חמרה, שקעים לחים, כתמי כורכר.	

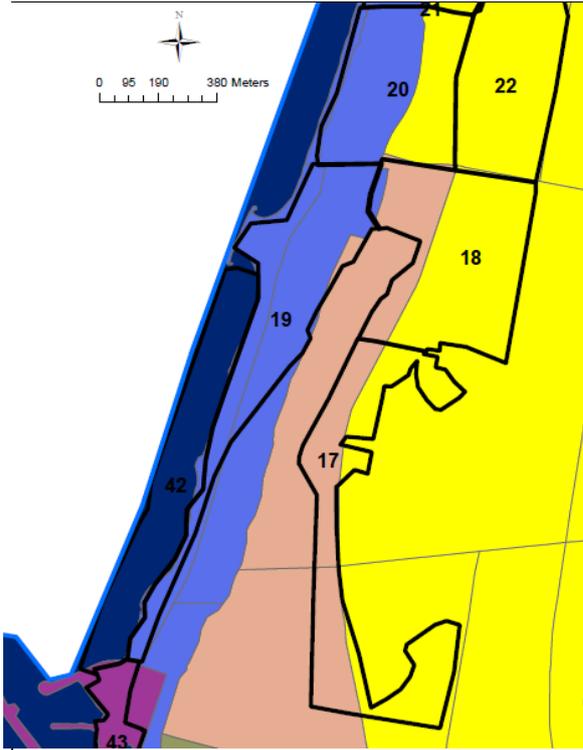

תרשים התמצאות

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר

אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

שטחי חולות ומחשופי חמרה בין תשתיות שדה התעופה לשכונת מגורים. שטח פתוח ומגוון.	חזות כללית
אין	תשתיות קולטות קהל
סביבה	
פסולת בניין, חפירת חול, תשתיות ובינוי	מפגעים והפרות
בינונית - גבוהה.	רמת הפרה בשטח (מפגעים)
לא מוסדרת. אפשרית מאתרי הבנייה	נגישות
913/0 תל אביב שדה דב – מוקדים וחרסים מן התקופות הברונזה הקדומה והברונזה התיכונה, כלי צור מן התקופה הניאוליתית, קברים.	ארכיאולוגיה
25934/0 תל אביב הגוש הגדול – תפוזת חרסים מהתקופות הברונזה התיכונה, הברונזה המאוחרת, הברזל, הפרסית, ההלניסטית, הרומית והביזנטית.	שימושים
שטח פתוח.	
ייעודי קרקע עיקריים	
תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.	
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): עפ"י תמ"א 4/13 – שטח ישוב, ציר ירוק.	
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): אזור לתכנון בעתיד	
אזור מגורים בבניה מרקמית.	
תכניות חלות באיזור: 1111 א' 1, 3388 א'	
מסקנות והמלצות	
חשיבות האתר:	
<ul style="list-style-type: none"> • אזור חולות מיוצבים למחצה בלתי מופרים • פוטנציאל גבוהה לפעילות זוחלים. • מגוון צומח ייחודי לחולות. • <u>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</u> • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית • שימור אתרי צומח של חולות מיוצבים למחצה • פינוי פסולת • שמירת ציר פתוח וקישור לחולות מצפון על בסיס החלק המערבי של האתר. 	
שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:	
<ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השונות של בתי הגידול • יצירת בית גידול לח על בסיס השקע הקיים באזור הדרומי – שיפור הניקוז. • יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף ממערב. 	
נתוני הסקר	
צומח	
שם המין	סטאטוס
חרצית עטורה	
ניסנית זיפנית	
טיון דביק	
כרוב החוף	
כרבולת מצויה	
כלנית מצויה	

קרצף מבורך

לוטוס מכסיף

מקור חסידה מפצל	
שיבולת שועל נפוצה	
זון אשון	
דרדר קרומי	
דרדר מצוי	
לשון שור מגבבת	
לוטוס שעיר	
לוטוס מכסיף	
גדילן מצוי	
סביון יפו	אנדמי
שברק משנן	
דבשה חרוצה	
טיונית החולות	פולש
סלק מצוי	
רותם המדבר	
ארכובית שבטבטי	
שיטה כחלחלה	פולש
לענה חד זרעית	
זקנן שעיר	
צלקנית החורבות	
טופח גדול	
חומעת ראש הסוס	
עלקת ב.מ.	
נר הלילה	
אספסת היס	
סמר חד	
עכנאי שרוע	
חבצלת החוף	מוגן
סביון אביבי	
גומא הקרקפות	
לחך בלוטי	
אמיד קוצני	
מחטנית משובלת	
ידיד החולות	
קרצף מבורך	
חבלבל החוף	אנדמי
גלעינית החוף	
אשל	
פרסת הסוס דלת תרמילים	
קיקיון מצוי	פולש
שרביטן ריסני	
אספרג ארך עלים	
מלענן ב.מ.	
דו פרק חופי	
בן חיטה רב אנפין	

סביון יפו (אנדמי)

עוקצר מצוי
שברק מצוי
לחך בשרני
ברומית המטאטא
חורשף צהוב
תלתן נאה
תלתן כוכבני
אלית המפרק
רב פרי בשרני
אגמון הכדורים

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפית בקר	LC
חוגלת סלעים	NT
כרוון מצוי	NT
יונת בית	מין מבוית
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דוכיפת	NT
שרקרק מצוי	VU
דררה אפורת-לחי	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
ירקון	LC
שלדג לבן חזה	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי ?	NT
מריון מצוי	LC

LC	שועל מצוי
LC	ארנבת מצויה
LC	דורבן ?
NT	חדף זעיר?

זוחלים

סיכוי לנוכחות המין	דירוג ספר אדום	מין
גבוה	VU - עתידו בסכנה	צב יבשה מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	זיקית ים- תיכונית
גבוה	LC - לא בסיכון	חרדון מצוי צפוני
גבוה	NT - בסיכון נמוך	קמטון
גבוה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	שנונית שפלה
גבוה	LC - לא בסיכון	שממית בתים
גבוה	LC - לא בסיכון	מניפנית מצויה
נמוך	LC - לא בסיכון	שממית עצים
גבוה	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט גמד
נמצא	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחושית עינונית
נמוך	VU - עתידו בסכנה	נחושית נחושנית
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחושית חולות
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
בינוני	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
בינוני	LC - לא בסיכון	שחור ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
גבוה	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
גבוה	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

מידע נוסף

- בשקעים בהם נקווים מים בחלק הדרום מזרחי נראו ראשני דו חיים כפי הנראה קרפדה ירוקה.
- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבע מצוי, כח אפור. ומינים נוספים: גרית מצויה, סמור, צבי א", חתול בר

ראשני קרפדה ירוקה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 18
שדה דב צפון

מכלול: חולות החוף

תאריך סקירה: 21-22.6.12, 27.7.12, 24.6.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 262 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180260/669825

רחוב/גבול: מערב : שדה דב. מזרח: רח' אשכול לוי. מצפון: גוש החולות

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטח חולות איכותי ונדיר בו ניתן למצוא צומח טבעי וריכוזי פריחה הכוללים מינים נדירים ואדומים. מגוון בתי גידול של רצועת החולות המאפשרים פעילות של מיני החי המקומיים כגון קינון שרקקים ופרפור עקוד.

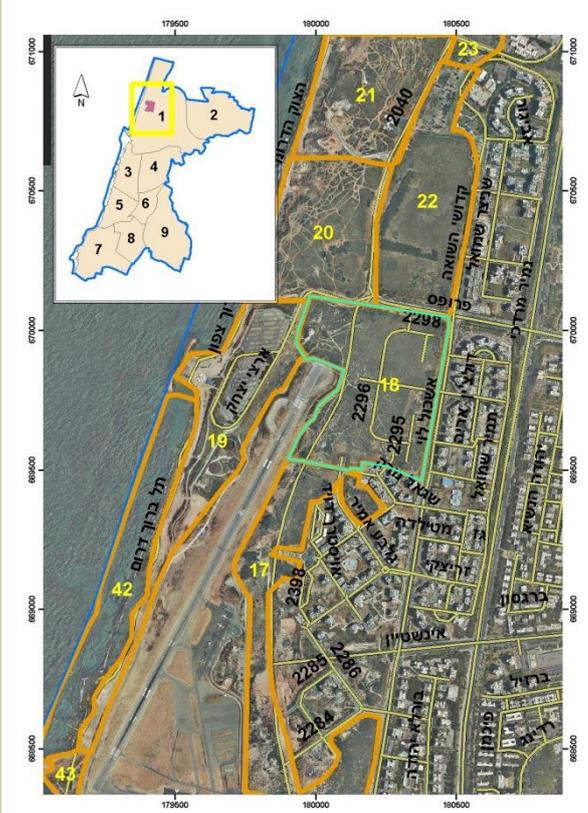
מאפייני השטח

אקולוגיה

חולות מיוצבים, חולות מיוצבים, למחצה, מחשוף חמרה, ערוץ לח, שטחים משתקמים.	בתי גידול
שיחית חולות, בתה עשבונית. רותם המדבר – לענה חד זרעית תלתן א"י – זנב ארנבת ביצני שיבולת שועל מתפרקת – גזר החוף.	תצורות צומח יחידות צומח
20% - 90%	כיסוי צומח (%)
פשתנית יפו, צפרנית חופית, פעמונית גפורה, תורמוס א"י, סחלב קדוש	צומח ייחודי
עופות, זוחלים ויונקים	בעלי חיים
ציפורים: שרקק מצוי, פרפור עקוד, חנקן אדום ראש. זוחלים: צב יבשה מצוי, נחושית חולות.	חי ייחודי
ריכוזי פשתני יפו ופעמונית גפורה. ערוץ לח	אתרים חשובים
גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול	חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים
ציפורים: דררה, מאינה. צמחים: טיונית החולות, שיטה כחלחלה, לנטנה ססגונית.	מינים פולשים
גבוהה. מרבית השטח לא מופר. פגיעה מסוימת קיימת בשולים הסמוכים לבינוי	רמת השתמרות השטח

פיזי

חמרה, חול, כורכר.	קרקע
חולות, מחשוף חמרה, ערוץ חמרה	מורפולוגיה
בינונית – גבוהה. דיונות חול, שקעים חוליים מחשוף חמרה, שקעים לחים, כתמי כורכר.	מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)

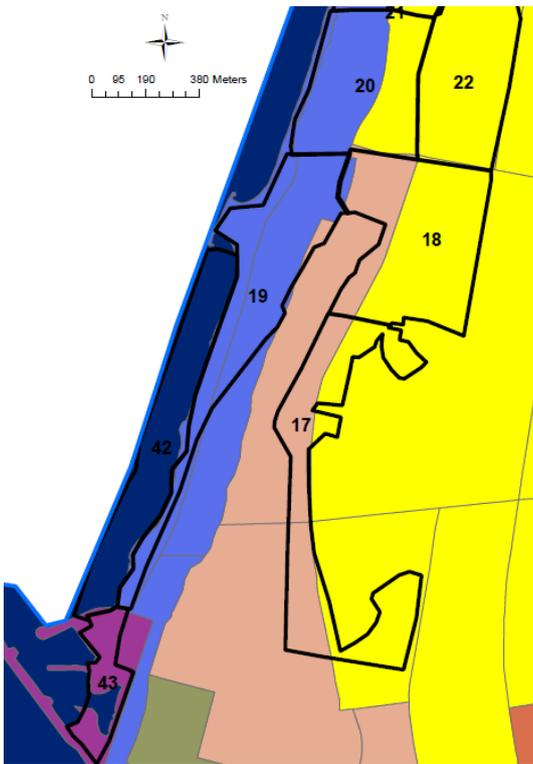
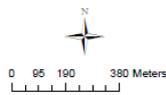

תרשים התמצאות

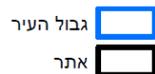

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה ממוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

חזות כללית	שטחי חולות בלתי מופרים היוצרים מרחב חזותי פתוח, טבעי ומגוון.
תשתיות קולטות קהל	אין
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת בניין, סימני נסיעת כלי רכב, חיות בית
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה.
נגישות	לא מוסדרת. אפשרית משכונת המגורים ומן הכביש הראשי
ארכיאולוגיה	913/0 תל אביב שדה דב – מוקדים וחרסים מן התקופות הברונזה הקדומה והברונזה התיכונה, כלי צור מן התקופה הניאוליתית, קברים. שטח פתוח.
שימושים	שטח פתוח.
ייעודי קרקע עיקריים	
תכנית מתאר ארצית:	
תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.	
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):	
עפ"י תמ"א 4/13 – שטח ישוב, ציר ירוק.	
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):	
אזור לתכנון בעתיד	
אזור מגורים בבניה מרקמית	
מסקנות והמלצות	
חשיבות האתר:	
<ul style="list-style-type: none"> • אזור חולות מיוצבים למחצה בלתי מופרים • פוטנציאל גבוהה לפעילות זוחלים. • מגוון צומח ייחודי הכולל ריכוזי של מינים נדירים. • בנק זרעים לצמחי חולות • שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית • שימור אתרי צומח של חולות מיוצבים למחצה • פינוי פסולת • שמירת ציר פתוח וקישור לחולות מצפון ומדרום על בסיס החלק המערבי של האתר. • מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים 	
שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:	
<ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השונות של בתי הגידול • יצירת בית גידול לח על בסיס השקע הקיים באזור הצפון מערבי – שיפור הניקוז. • יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף ממערב. • דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום החולות המוצבים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים. 	
נתוני הסקר	
צומח	
שם המין	סטאטוס
אגמון הכדורים	
אספג אך עלים	
ארכובית א"י	אנדמי
בוצין מפורץ	

סחלב קדוש

פשתנית יפו

בן חיטה אריכא	
בן חיטה ביצני	
בן חיטה שרוני	אנדמי
בקייה תרבותית	
ברומית ספרדית	
ברומית עקרה	
ברומית שעורה	
גומא הקרקפת	
גזר החוף	
דבקה זיפנית	
דרדר הקורים	אנדמי
זון אשון	
זנב ארנבת ביצני	
זקן תיש	
חבלבל החוף	אנדמי
חבצלת החוף	מוגן
חילף החולות	
חלוקה ננסית	
חמציץ נטוי	
חצב מצוי	מוגן
חרצית עטורה	
טופח נאה	
טיון דביק	
טיונית החולות	פולש
יבלית מצויה	
כליינית מצויה	
כרבולת מצויה	
כרוב החוף	
כשות ב.מ.	
לוטוס מכסיף	
לחך אזמלני	
לחך בשרני	
לנטנה ססגונית	פולש
לענה חד זרעית	
לפתית מצויה	
לשון שור מגובבת	
מקור חסידה מפוצל	
מקור חסידה תל אביבי	
מרגנית השדה	
מרור הגינות	
מרסיה יפיפיה	אנדמי
ניסנית דו קרנית	
ניסנית שיכנית	
נר הלילה החופי	
סביון יפו	אנדמי
סולנים ירוק	
עכנאי שרוע	
אלית המפרק	
עלקת חרוקה	

צפרנית חופית

פעמונית גפורה

פרג נחות
פרסיון גדול
צלביית עשבונית
צלקנית
צמרנית הסלעים
צפורנית חופית
אדום
קורטס מבריק
קידה שעורה
רותם המדבר
מוגן
שבולת שועל מתפרקת
שברק מלבין
שומרר בואסיה
שיבולת שועל נפוצה
שיטה כחלחלה
פולש
שלשון החוף
אנדמי
שעורת התבור
תורמוס א"י
אנדמי
תלתן א"י
אנדמי
שרביטן מצוי
דרדר מצוי
סחלב קדוש
נדיר, מוגן
עקצר מצוי
כפתור החולות
פרג אגסני
פעמונית גפורה
פשתנית יפו
נדיר, אנדמי
אלת המסטיק

מידע נוסף

בעבר נצפו⁵ : תורמוס שעיר (נדיר) ולוענית יריחו (אדום) וצבעוני השרון⁹

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפית בקר	LC
בז מצוי	LC
חוגלת סלעים	NT
שחף צהוב-רגל	DD
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
דוכיפת	NT
שלדג לבן-חזה	NT
שרקק מצוי	VU
דררה אפורת-לחי	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC

LC	פשוש
NT	חנקן אדום-ראש
LC	צופית בוהקת
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
LC	ירקון
LC	פרפור עקוד
LC	שלו מצוי

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי	NT
מריון מצוי	LC
שועל מצוי	LC
דורבן ?	LC
ארנבת מצויה	LC
חדף זעיר?	NT

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה חמורה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	גבוה
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמצא
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה

כרוון

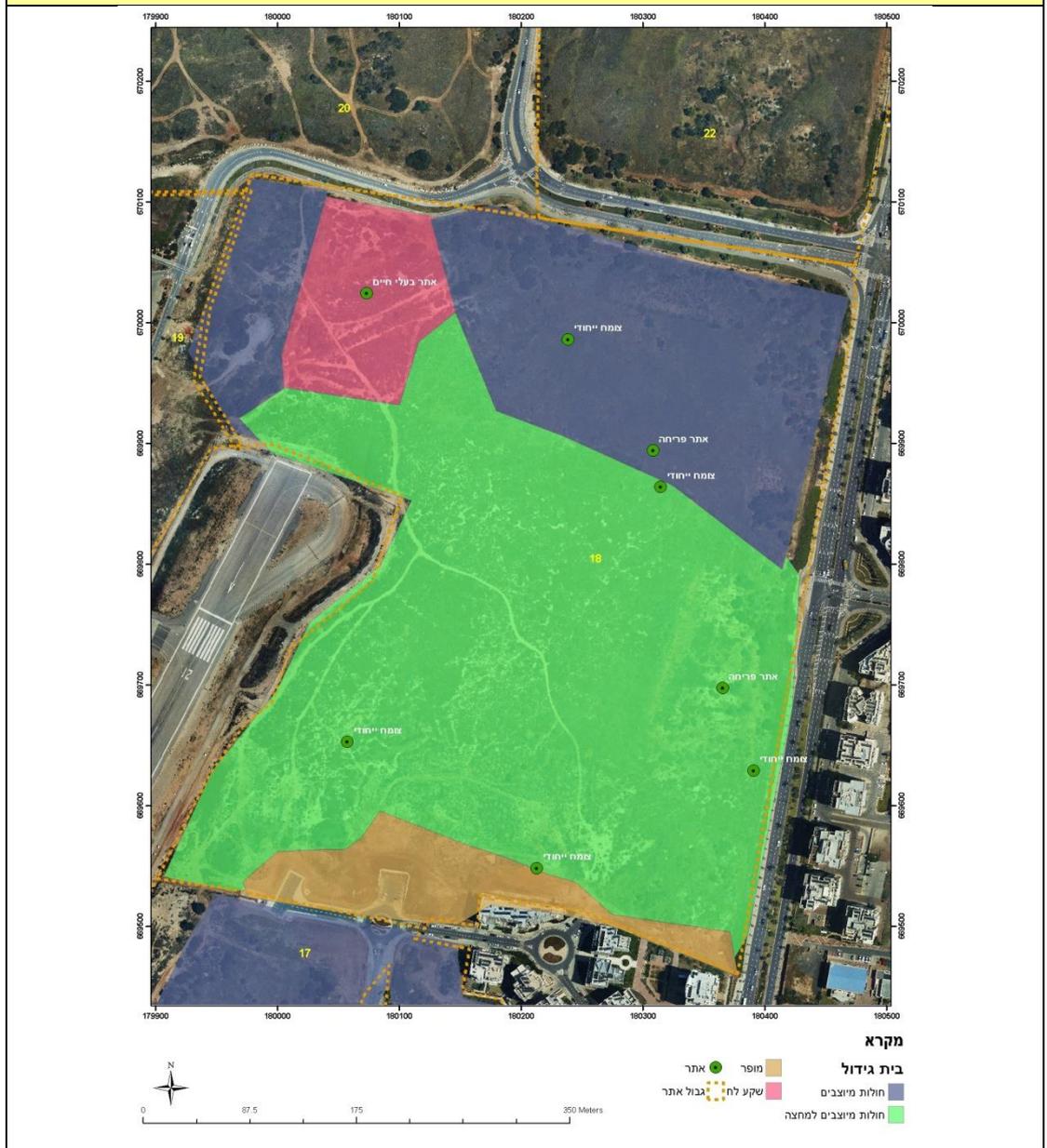
צב יבשה מצוי

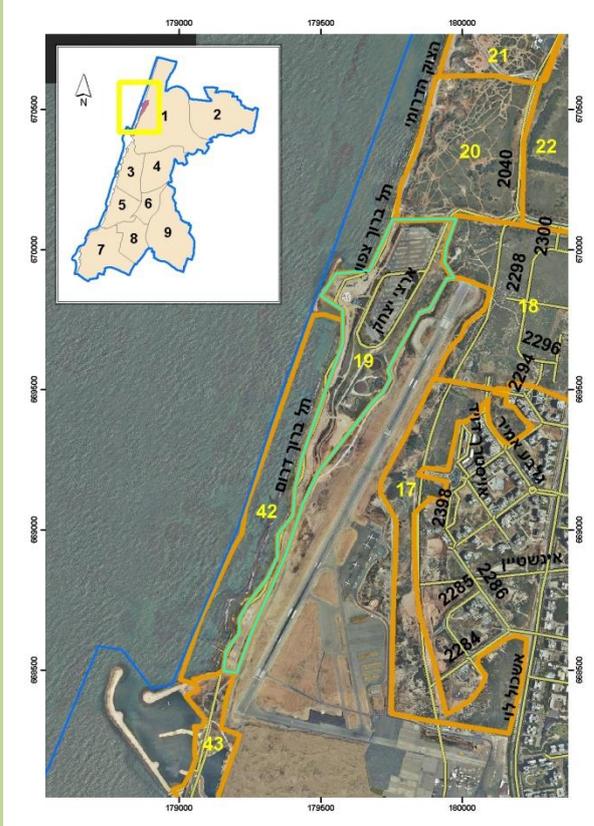
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
גבוה	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
נמצא	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזת "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א"י, גירית מצויה, סמור, חתול בר.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 19
חוף תל ברק

מכלול: רצועת החוף

תאריך סקירה: 21.6.12, 24.6.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 234 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 179620/669550

רחוב/גבול: מזרח: שדה דב. מערב: טבלאות הגידוד. מצפון: תל רקית. מדרום: רדינג

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: רצועת חוף צרה ומפותחת כחלק מטיילת החוף. למרות רמת הפעילות העירונית האתר מהווה בית גידול חשוב למגוון בעלי חיים חלקם בסיכון – צב ים, חופמים, שחף צהוב רגל. מגוון ביולוגי (צומח וחי) מפתיע ביחס לרמת הפיתוח וההפרות.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חוף חולי, בור, מופר, שקעים לחים, חולות, מצוק חמרה.
תצורות צומח	בתה חופית, בתה עשבונית.
יחידות צומח	חרצית עטורה – חלמית קטנת פרחים אספסת החוף – לוטוס מכסיף עדעד כחול – קחון החוף לפופית החוף – דו פרק חופי
כיסוי צומח (%)	80% - 0%
צומח ייחודי	אהל הגבישים, עדעד כחול, קחון החוף. עופות ים, זוחלים (אוכלוסיה גדולה של חרדון מצוי).
חי ייחודי	ציפורים בסכנת הכחדה: שרקרק מצוי, חופמי אלכסנדר, שחף צהוב רגל. זוחלים: שנונית השפלה (בסכנת הכחדה חמורה). צבי ים (נמצאו קינים)
אתרים חשובים	רצועת החוף החולי (אתר קינון צבי ים)
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול וחוף הים
מינים פולשים	ציפורים: מאינה. צמחים: טיונית, דטורה, קיקיון, שיטה כחלחלה.
רמת השתמרות השטח	נמוכה. במרבית השטח בוצע פיתוח חלקו ישן – תשתיות דלק וחלקו חדש – טיילת, שרותי חוף.

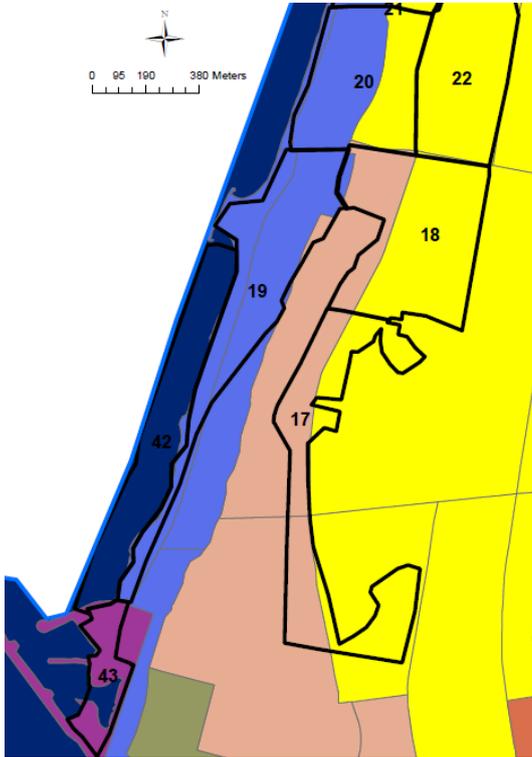
פיזי

קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	חולות, מחשופי חמרה.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית. חוף חולי, עורף חוף מגונם עם כתמים של בתה חופית
חזות כללית	חוף ים מפותח באופן אקסטנסיבי.

מצוק חמרה מגודר בשל סכנת התמוטטות (עמודי הגדר מהווים עמדת תצפית לציפורים)

ייעודי קרקע תא/5000

השפעה עירונית מתונה מאפשרת חיבור חזותי לשטחי החולות הפתוחים.	תשתיות קולטות קהל
קיים	סביבה
פסולת בניין, חפירה בקרע, זיהום קרקע, ריסוס.	מפגעים והפרות
בינונית - גבוהה.	רמת הפרה בשטח (מפגעים)
מוסדרת.	נגישות
913/0 תל אביב שדה דב – מוקדים וחרסים מן התקופות הברונזה הקדומה והברונזה התיכונה, כלי צור מן התקופה הניאוליתית, קברים.	ארכיאולוגיה
4421/0 תל אביב שדה דב אתר ימי – שרידי כלי שייט, עוגנים, כלי חרס וחפצי מתכת מן התקופות הרומית והביזנטית.	שימושים
שטח פתוח.	ייעודי קרקע עיקריים
<p>תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.</p> <p>תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): עפ"י תמ"א 4/13 – חוף הים, עורף החוף, ציר ירוק.</p> <p>תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): שטח פתוח מטרופוליני חופי אזור מגורים בבניה מרקמית</p>	
מסקנות והמלצות	
חשיבות האתר:	
<ul style="list-style-type: none"> אתר פעילות לעופות ים, חלקם בסיכון. אזור פעילות וקינון של צבי ים. חלק מבית הגידול החופי הכולל גם את טבלאות הגידוד. שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: טיפול והסרה של צמחייה פולשנית שימור אתרי צומח של חולות החוף פינוי פסולת שמירת ציר פתוח וקישור לחולות ממזרח לרצועת החוף מצפון ומדרום ולמצוק החופי מצפון מזרח. מניעת הפרעות תאורה מאזור הטיילת מניעת חריש של החוף למזעור פגיעה בצבי ים וסרטנים. 	
שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:	
<ul style="list-style-type: none"> הגדלת השונות של בתי הגידול – מומלץ לשקם באזור מכלי הדלק הנטושים. יצירת בית גידול לח על בסיס השקע הקיים באזור המכלים יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף ממזרח (לאחר פינוי שדה דב). זריעת מיני צומח מקומי ובכללם מינים נדירים. ניתן לשקול אמצעים למשיכת עופות ים (בעיקר בדרום השטח). 	
נתוני הסקר	
צומח	
שם המין	סטטוס
אגמון הכדורים	
אהל הגבישים	נדיר
אמיק קוצני	
אספסת החוף	

מקרא

גבול העיר

אתר

ייעודים תכנית מתאר

אזור לתכנון בעתיד	
אזור מגורים בבניה מרקמית	
אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה	
אזור מגורים בבניה נמוכה	
אזור מגורים בבניה רבת קומות	
אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים	
אזור מעורב	
אזור פעילות מיוחד	
אזור תעסוקה מטרופוליני	
אזור תעסוקה מקומי	
אזור תעסוקה עירוני	
בית עלמין	
דרך פרברית מהירה	
ים בתחום שיפוט עירוני	
מעגנת נופש ספורט ודיג	
שטח פתוח מטרופוליני	
שטח פתוח מטרופוליני חופי	
שטח פתוח עירוני	

אספסת משוזרת	
ארכובית א"י	אנדמי
ארנריה מצויה	
ברומית עקרה	
גדילן מצוי	
גומא הפקעים	
גזר החוף	
דבשה חרוצה	
דגנין מצוי	
דו פרק חופי	
דטורה	פולש
דק זנב קשתני	
דרדר הקורים	אנדמי
הגה מצויה	
זון אשון	
זנב עקרב שיכני	
חגווית שעירה	
חלמית קטנת פרחים	
חרצית עטורה	
יבלית מצויה	
ירבוז ב.מ	
כף אווז לבנה	
לוטוס מכסיף	
לחך החוף	
לכיד הנחלים	
לפופית החוף	
לפתית מצויה	
לשון שור מגבבת	
מדחול דוקרני	
מלחית אשלגנית	
מרגנית השדה	
מרור הגינות	
ניסנית שיכנית	
נר הלילה החופי	
סביון יפו	אנדמי
סלק מצוי	
עבקנה שכח	
עדעד כחול	מוגן
צלבת עשבונית	
צלקנית	
צנון מצוי	
קוטב מצוי	
קחווון החוף	אנדמי
קייצת	
קיקיון מצוי	פולש

אהל הגבישים

קריתמון ימי	
רגלת הגינה	
שיבולת שועל נפוצה	
שלח ספרדי	
פולש	טיונית החולות
מוגן	חבצלת החוף
	חילף חולות

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפית בקר	LC
לבנית קטנה	LC
שחף צהוב-רגל	CR
יונת בית	מין מבוית
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
שלדג לבן-חזה	NT
שרקרק מצוי	VU
סנונית הפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
חופמי אלכסנדר	CR
חופמי הצווארון	-
עפרוני מצוייץ	LC

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי	NT
דורבן ?	LC
חדף זעיר ?	NT

זוחלים

סיכוי לנוכחות המין	דירוג ספר אדום	מין
גבוה	VU - עתידו בסכנה	צב יבשה מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	זיקית ים- תיכונית
נמצא	LC - לא בסיכון	חרדון מצוי צפוני
בינוני	NT - בסיכון נמוך	קמטן
נמצא	CR - בסכנת הכחדה חמורה	שנונית שפלה
גבוה	LC - לא בסיכון	שממית בתים
גבוה	LC - לא בסיכון	מניפנית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט גמד
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחושית עינונית
נמוך	VU - עתידו בסכנה	נחושית נחשונית
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחושית חולות
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
גבוה	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	שחור ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
נמוך	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
גבוה	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
גבוה	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

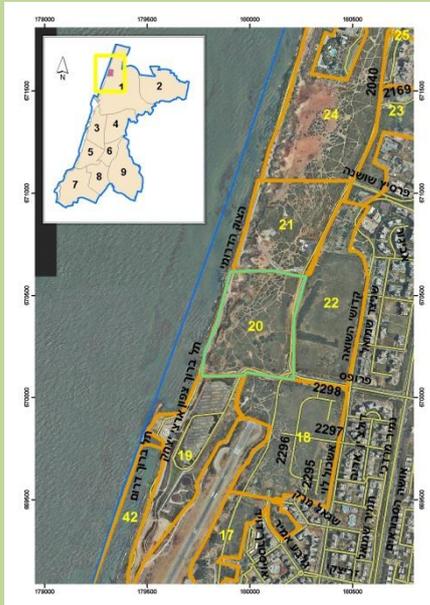
מחילת חולון החוף בחוף המוסדר.

מידע נוסף

ברצועת החוף קיימת פעילות של חסרי חוליות ופרוקי רגלים כגון: הסרטן חולון החוף (הרחבה בחלק הימי).

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 20
תל רקית דרום

מכלול: חולות החוף

תאריך סקירה: 21-22.6.12, 27.7.12, 24.6.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 202 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאה, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180260/669825

רחוב/גבול: מערב : חוף הים. מדרום: שדב דב. מצפון: תל רקית וגוש החולות

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: מרחב הכולל מגוון של בתי גידול חולים לאורך החוף. מגוון צומח חולות ואזור פעילות של זוחלים ויונקים קטנים. במצוק החמרה מושבת שרקקים והאזור מהווה את לב תחום המחיה והפעילות של המין.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חולות מיוצבים, חולות מיוצבים למחצה, מחשופי חמרה, מצוק חופי, בור.
תצורות צומח	שיחית חולות, בתה עשבונית, בתה חופית.
יחידות צומח	רותם המדבר – לענה חד זרעית משיין גלילי – זנב ארנבת ביצני אגרופירון סמרני – דו פרק חופי חילך חולות – דרדר הקורים.
כיסוי צומח (%)	20% - 90%
צומח ייחודי	תורמוס א"י, סחלב קדוש, שפתן מצוי
בעלי חיים	עופות, זוחלים ויונקים
חי ייחודי	ציפורים: שרקק מצוי, זוחלים: נחושת עינונית, נחושת חולות, קמטן, צב ים. יונקים: מריון מצוי.
אתרים חשובים	מצוק חופי, עורף המצוק.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאיינה. צמחים: טיונית החולות, שיטה כחלחלה.
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה. מרבית השטח לא מופר. עיקר הפגיעה בשל נסיעת כלי רכב

פיזי

קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	חולות, מחשופי חמרה, מחשופי כורכר, מצוק, מדרון, חוף חולי
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	גבוהה. דיונות חול, שקעים חוליים, מחשופי חמרה, מצוק חופי, חוף חולי
חזות כללית	שטח חולות בו ניכרת פעילות אדם היוצרת מערומי אשפה ופסולת ורמיסה של הצומח החולי. רמת הפרות גבוהה יותר באזור המצוק. מן המצוק קיימת תצפית מרהיבה לכיוון הים והעיר.
תשתיות קולטות קהל	אין

סביבה

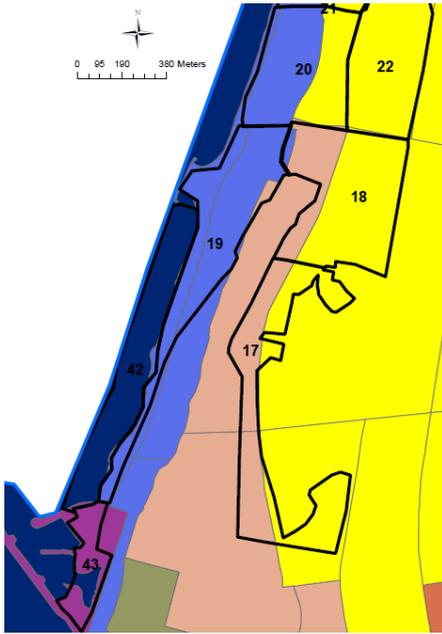
מפגעים והפרות פסולת בניין, אשפה למיניה, נסיעת רכבי שטח.

ייעודי קרקע תא/5000

בינונית גבוהה. בעורף המצוק גבוהה מאוד

רמת הפרה בשטח (מפגעים)

נגישות לא מוסדרת.
ארכיאולוגיה לא בתחום אתר מוכרז
שימושים שטח פתוח.

מקרא

גבול העיר
אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
עפ"י תמ"א 4/13 – שטח ישוב, עורף חוף.
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
שטח פתוח מטרופוליני חופי
אזור מגורים בבניה מרקמית

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- מרכז פעילות וקינזון של שרקק מצוי
- בתי גידול חוליים
- פוטנציאל גבוהה לפעילות זוחלים ובאזור החוף צבי ים.
- מגוון צומח חולות ייחודי .
- אזור מחייה של מכרסמים וזוחלים בסיכון.
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
- שימור אתרי צומח של חולות מיוצבים למחצה
- פינוי פסולת
- שמירת ציר פתוח וקישור לחולות מצפון ומדרום על בסיס החלק המערבי של האתר.
- מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים
- מניעת כניסת רכב מוטורי ורמיסת הקרקע.
- שימור אזורי המחייה של מכרסמים פסמופילים

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף מצפון ומדרום.
- דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום החולות המוצבים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אגרופירון סמרני	
אזנב מצוי	
אטד החוף	
אלמוות הכסף	
אספסת החוף	
אספרג ארך עלים	
ארכובית א"י	אנדמי
ארכובית	
שבטבטית	
בוצין מפורק	
בן חיטה ביצני	
ברומית אזמלנית	
ברומית זנב שועל	

חורשף צהוב

ריכז עדעד כחול

ברומית ספרדית
ברומית עקרה
ברומית שעירה
גזר החוף
גזר קפח
דגנין מצוי
דופרק חופי
דק זנב קשתני
דרדר הקורים
אנגמי
זון אשון
זנב ארנבת
חבצלת החוף
מוגן
חומעת ראש הסוס
חורשף צהוב
חילף החולית
חבלבל כפני
חלבלוב החוף
טופח גדול
טיון דביק
יבלית מצויה
כפתור החולית
לוטוס מכסיף
לחך בשרני
לחך מלבין
לענה חד זרעית
לשון שור מגובבת
מדחול דוקרני
מררית החוף
מלחית אשלגנית
מצילות מצויצות
מקור חסידה
מפוצל
מרגנית השדה
מרור הגינות
מרקולית מצויה
משיין גלילי
מתנן שעיר
ניסנית שיכנית
נר הלילה החופי
סביון יפו
אנדמי
סירה קוצנית
עדעד כחול
מוגן
עדעד רותמי
מוגן
עכנאי שרוע
עלקת חרוקה
פרג נחות
פרסיון גדול
פשתה אשונה
צלקנית החורבות
צלקנית נאכלת

קיני שרקרק מצוי במצוק

שרקרק מצוי

צמרנית הסלעים	
צפורנית בשרנית	
קדד הטבעות	
קחווני החוף	אנדמי
קצח השדה	
רב פרי בשרני	
שברק מלבין	
שיבולת שועל נפוצה	
שילשון החוף	אנדמי
שמשון סגלגל	
שעורת התבור	
שעלב מקופח	
תורמוס א"י	אנדמי
סחלב קדוש	נדיר, מוגן
שפתן מצוי	מוגן
חבלבל החוף	אנדמי

מידע נוסף

בעבר נצפו ⁵ : תורמוס שעיר (נדיר) ולוענית יריחו (אדום). מינים אנדמים: תלתן ארץ ישראלי, תלתן בירותי (נתוני פורום תושבים 15)

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפית בקר	LC
כרוון מצוי	NT
שרקרק מצוי	VU
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
בז מצוי	LC
עפרוני מצוייץ	LC

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי?	NT
מריון מצוי	LC
שועל מצוי	LC
דורבן ?	LC
ארנבת מצויה	LC

מריון מצוי

NT	חדף זעיר?
VU	קיפוד חולות ?
LC	קיפוד מצוי ?

זוחלים

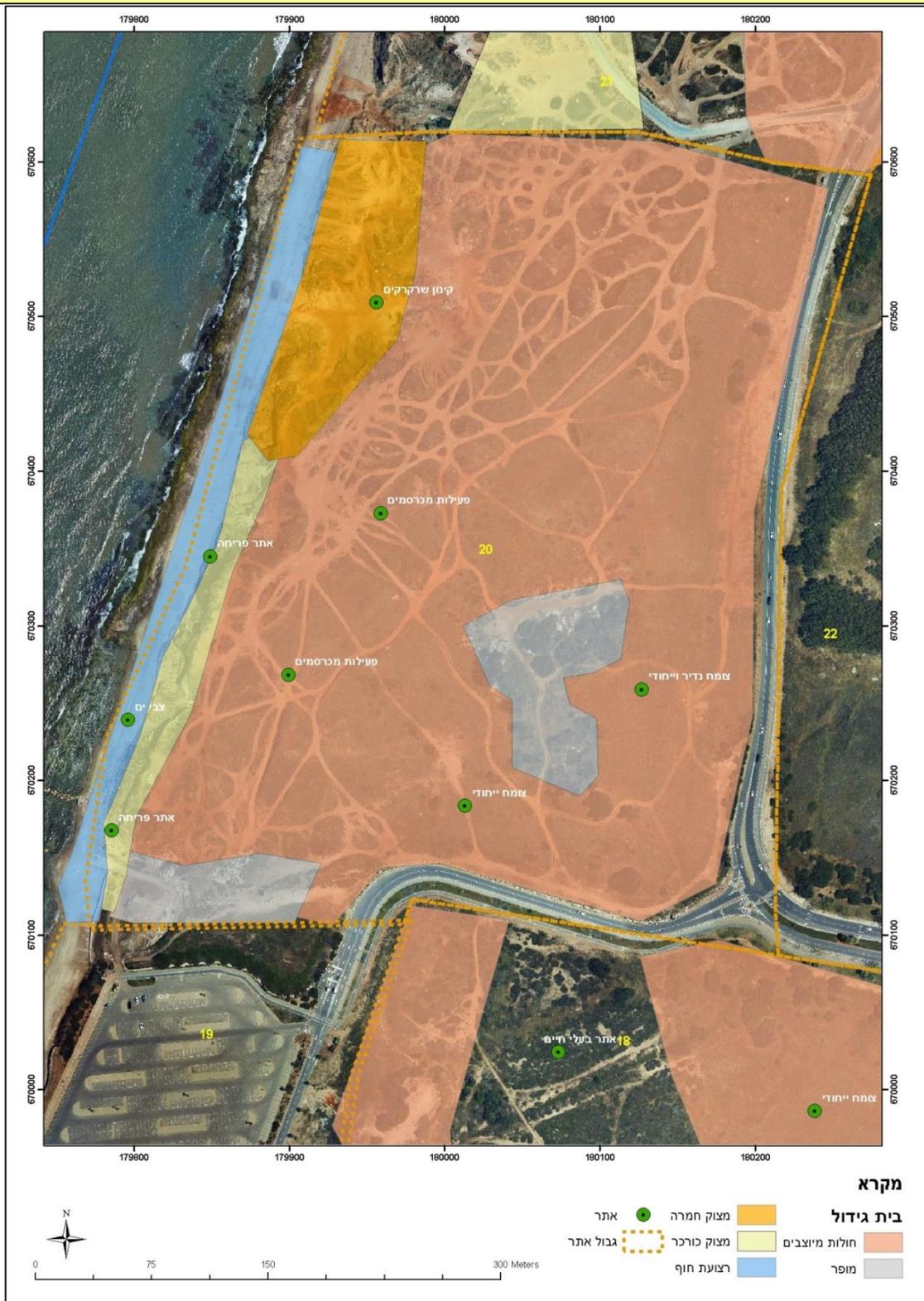
מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטון	NT - בסיכון נמוך	נמצא
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמצא
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא

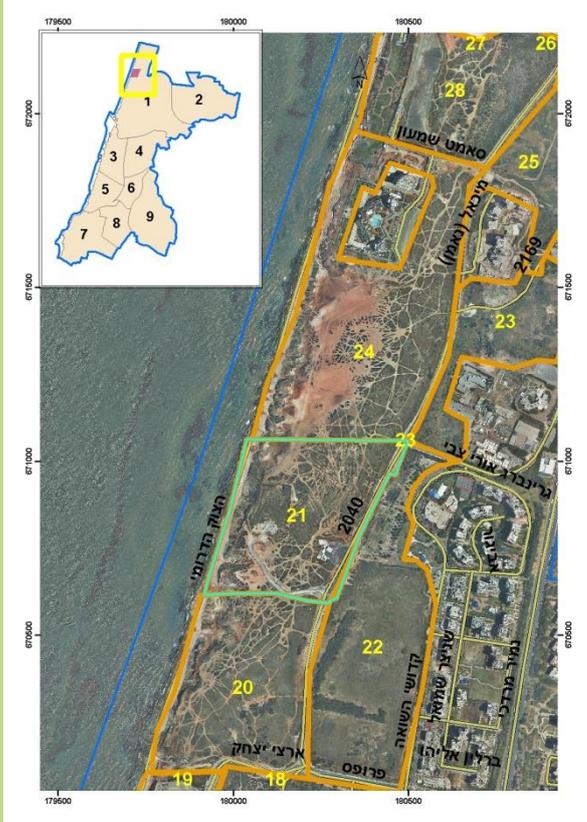
מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבווע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א"י, גירית מצויה, סמור, חתול בר.
- ברצועת החוף תועדה פעילות של צבי ים והאתר חלק מאזור הקינון של שני המינים – צב ים ירוק וצב ים חום.

סקר פורום תושבים (15)

גרביל החוף – אדום VU
 גרביל חולות- אדום VU
 קיפוד ב.מ - עקבות

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 21
תל רקית

מכלול: כורכר, חולות

תאריך סקירה: 21-22.6.12, 24.6.12, 20.6.12, 24.4.12

גודל מקורב של השטח: 180 דונם

שם הסוקר: רעות לוריא, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180165/670835

רחוב/גבול: מערב: מצוק דרומי וחוף הים. מזרח: אזורי חן

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטח פתוח בהיקף בסיס צבאי היושב על שפת המצוק. תצפית מרהיבה וייחודית, מצוק חופי כורכרי איכותי ביותר לצד קניוני חמרה ובתי גידול חוליים. צומח מגוון ופעילות בעלי חיים. בחלקים מסוימים של במת המצוק קיימת פעילות אינטנסבית של רכבי שטח היוצרים דגם של חולות חשופים ובינייהם איים של צומח מקומי.

מאפייני השטח

אקולוגיה

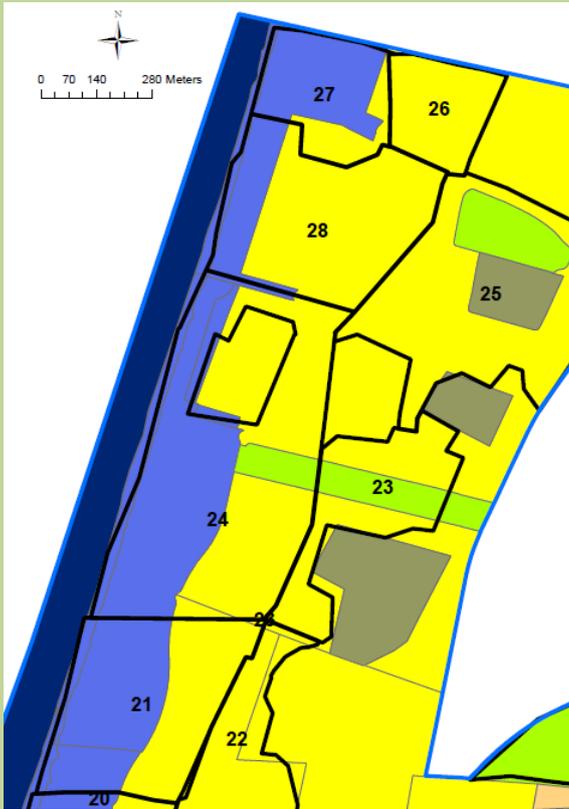
בתי גידול	מצוק כורכר חופי, חולות מיוצבים, חולות מיוצבים למחצה, קניוני חמרה, שטחי בור, במת מצוק, מרגלות מצוק
תצורות צומח	בתי עשבונים, בתי חופית (חולות), בתי חופית (מצוק).
יחידות צומח	לענה חד זרעית – רותם המדבר עכנאי שרוע – גזר החוף סירה קוצנית – עדעד כחול. חילף החולות – דרדר הקורים/עכנאי שרוע
כיסוי צומח (%)	60% - 90%
צומח ייחודי	צמחי חולות וחוף: לוטוס מכסיף, אספסת הים, אגרופירון סמרני, עדעד כחול, לבנונית ימית, קריתמון ימי, רותם המדבר, חבלב החוף, שלשון החוף, מדחול דוקרני. נדירים אנדמים ואדומים: צלבית החוף, חבצלת החוף, סביון יפו, תורמוס א"י, גומא שרוני.
בעלי חיים	קינן שרקקים ופעילות פעילות ציפורי קרקע, מחילות מכרסמים, חפירות דרבנים, מחילות שועלים. סנונית רפתות, סלעית אירופית, כרוון, שלו
חי ייחודי	שרקק מצוי, צב יבשה מצוי, מריון מצוי, שנונית השפלה, נחושית חולות
אתרים חשובים	קינן שרקקים בקניוני החמרה, מחילות מכרסמים בקרבת הבסיס ממזרח, מצוק ממערב לבסיס. קיני צבי ים על החוף למרגלות המצוק. קינן כרוונים

מצוק תל רקית

נמוכה – מגרש פתוח במרחב בנוי	חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים
ציפורים: מאיינה. צומח: שיטה כחלחלה.	מינים פולשים
רמת השתמרות גבוהה יחסית המאפשרת הימצאותם של בתי גידול טיפוסיים הכוללים בעיקר חולות מיוצבים למחצה וחולות מיוצבים. פגיעה ניכרת בעיקר לאורך במת המצוק.	רמת השתמרות השטח
פיזי	
חמרה, כורכר, חול	קרקע מורפולוגיה
רכס הכורכר המערבי כולל מצוק גבוהה סלעי (כורכר וחמרה) במת מצוק ועורף מצוק חוליים.	מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)
גבוהה. שילוב של שיא גובה של המצוק החופי עם עורף חולי	חזות כללית
המצוק ובמת המצוק הנם בין המרשימים ביותר בעיר ומעניקים את אחת התצפיות הטובות לים ולמרחב החופי.	תשתיות קולטות קהל
אין	
סביבה	
השפעות שולים של בניו – פסולת, פגיעה בקרקע. נסיעת רכבי שטח בעיקר באזור המצוק – רמיסת צומח ובע"ח, רעש.	מפגעים והפרות
נמוכה – בינונית. גבוהה באופן נקודתי.	רמת הפרה בשטח (מפגעים)
לא מוסדרת, מכביש הגישה לבסיס.	גישות
947/0 תל רקית – תל, שרידי יישוב, בית קברות, בורות מים. מצפון לתל שרידים מתקופת הברונזה הקדומה. 947/1 תל רקית צפון – שרידים מתקופת הברונזה הקדומה. 4195/0 תל אביב חוף תל ברוך - שרידי מיתקנים חקלאיים מן התקופה הביזנטית. שטח פתוח, בסיס צבאי.	ארכיאולוגיה
	שימושים
ייעודי קרקע עיקריים	
<p>תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): עפ"י תמ"א 4/13 – אזור מגורים משולב מלונאות, ציר ירוק, עורף חוף. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): שטח פתוח מטרופוליני חופי אזור מגורים בבניה מרקמית</p>	
מסקנות והמלצות	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • אתר ייחודי בעל מגוון עשיר של מיני צומח וחי. • תצפית יחודית • מצוק ברמת השתמרות גבוהה • פעילות מכרסמים וזוחלים בסיכון. • <u>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</u> • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית • שימור אתרי צומח של חולות מיוצבים למחצה • פינוי פסולת 	

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר

אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

- מניעת נסיעת כלי רכב
- מניעת פגיעה במצוק – השארת הגדר הקיימת בבסיס המצוק מונעת גישה למצוק ומצמצמת את הפגיעה בחלקו התחתון.
- הוספת שילוט הסבר ואיסור פגיעה.
- שימור אזורי המחייה של מרכזים פסמופילים.

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום החולות המוצבים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים.
- מניעת הפרעות תאורה באזורי החוף

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אגרופירון סמרני	
אטד החוף	
אלמוות הכסף	
אספסת החוף	
אספסת הים	
אספרג ארך עלים	
ארכובית א"י	אנדמי
בן חיטה ביצני	
ברומית ספרדית	
ברומית שעירה	
גומא שרוני	אדום, אנדמי
כתרון גלוני	
גומא הקרקפת	
גזר החוף	
גזרנית ב.מ.	
דגנין מצוי	
דופרק חופי	
דרדר הקורים	אנדמי
זון אשון	
זנב ארנבת ביצני	
חבלבל החוף	אנדמי
חבצלת החוף	מוגן
חומעת ראש הסוס	
חורשף צהוב	
חילף החולות	
חלבלוב החוף	
חלבלוב מצוי	
חרצית עטורה	
כפתור החולות	
כרוב החוף	
כתרון גלוני	
לבנונית ימית	
לוטוס מכסיף	

גומא שרוני

צלביית החוף

לחך בשרני	
לענה חד זרעית	
לפופית החוף	
לשון שור מגבבת	
מדחול דוקרני	
מלחית אשלגנית	
מקור חסידה מפוצל	
מרגנית השדה	
מרווה צמירה	
משיין גלילי	
מתנן שעיר	
ניסנית שיכנית	
נר הלילה החופי	
סביון יפו	אנדמי
סירה קוצנית	
סלק מצוי	
עדעד כחול	מוגן
עדעד רותמי	מוגן
עכנאי שרוע	
עלקת חרוקה	
פרג נחות	
פרסיון גדול	
פשתה אשונה	
צלביית החוף	אדום
צלקנית נאכלת	
צמרנית הסלעים	
קורנית מקרקפת	מוגן
קחווני החוף	אנדמי
קריתמון ימי	
רב פרי בשרני	
שבולת שועל מתפרקת	
שום קצר	
שיטה כחלחלה	פולש
שלשון החוף	אנדמי
שמשון סגלגל	
שעורת התבור	
שרביטן מצוי	
תורמוס א"י	אנדמי
תלתן א"י	

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
בז מצוי	LC
כרוון מצוי	NT
שחף צהוב-רגל	DD

NT	תור מצוי
NT	דוכיפת
VU	שרקרק מצוי
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	סבכי שחור-ראש
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
NT	חנקן אדום-ראש
LC	צופית בוהקת
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
NT	סלעית אירופית

סלעית אירופית

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
קיפוד מצוי	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
מריון מצוי	LC
ארנבת מצויה	LC
דרבן?	LC
חדף?	NT
שועל מצוי	LC
קיפוד חולות?	VU
קיפוד מצוי?	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטון	NT - בסיכון נמוך	נמצא
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	נמצא

מחילות מריון מצוי

בינוני	VU - עתידו בסכנה	נחושית נחשונית
נמצא	NT - בסיכון נמוך	נחושית חולות
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
גבוה	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	שחור ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
גבוה	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
גבוה	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
נמצא	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבווע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א"י, גירית מצויה, סמור, חתול בר.
- ברצועת החוף תועדה פעילות של צבי ים והאתר חלק מאזור הקינון של שני המינים – צב ים ירוק וצב ים חום.

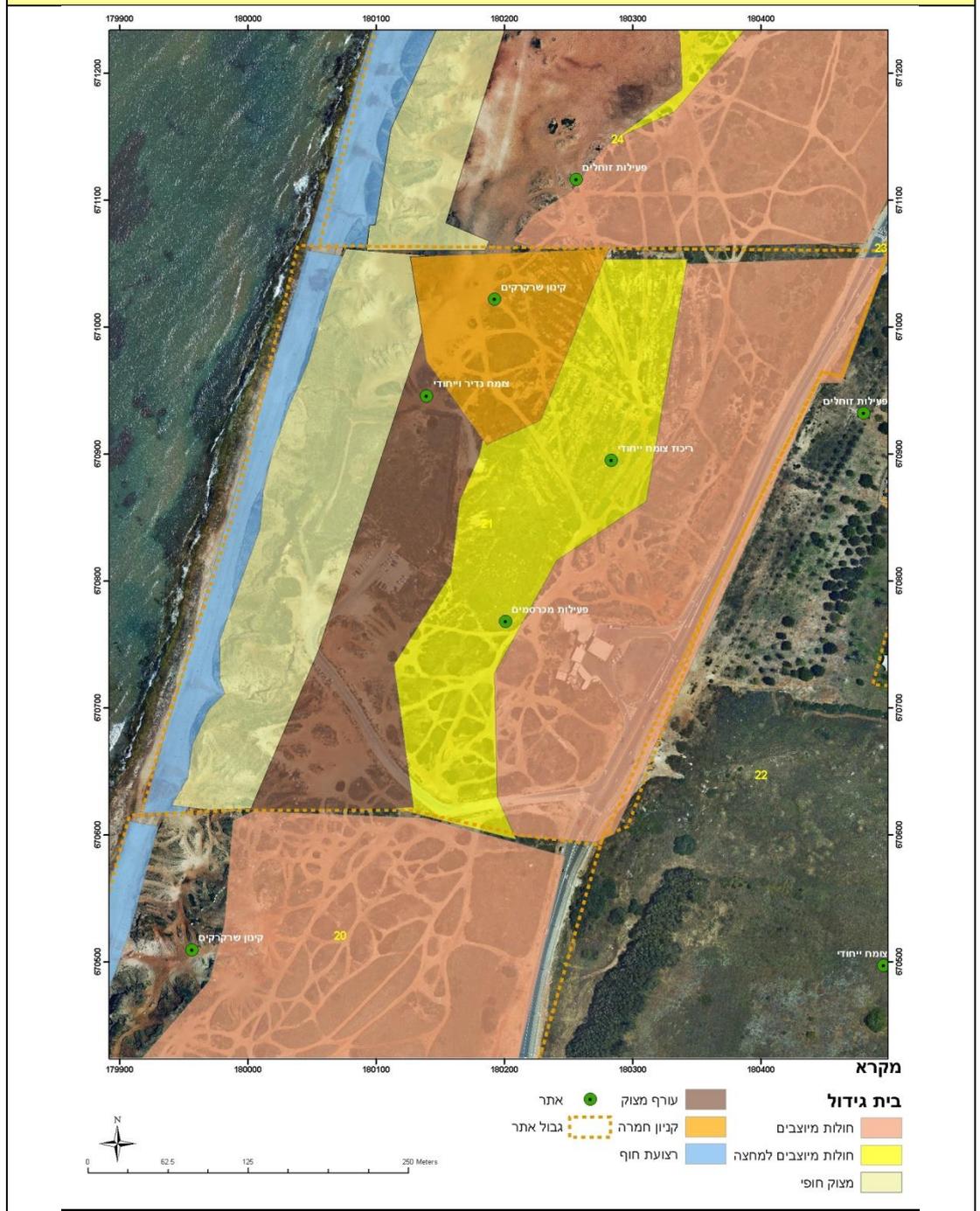
סקר פורום תושבים (15)

גרביל החוף – אדום VU

גרביל חולות- אדום VU

קיפוד ב.מ. - עקבות

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 22
רקית מזרח

מכלול: חולות החוף

תאריך סקירה: 27.7.12, 24.6.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 226 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180400/670450

רחוב/גבול: מערב: דרך 2040. מזרח: אזורי חן. מצפון: רח' אורי צבי גרנברג. מדרום: רח' קק"ל

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטח חולי המתנקז לכיוון מרזבת החוף. מגוון צומח עשיר וייחודי הכולל מינים בסכנת הכחדה כמו תורמוס צהוב פשתנית יפו, לוטוס דקיק. אתר פעילות לזוחלים. שטח יחסית בלתי מופר ובלתי פגוע גם בהווה.

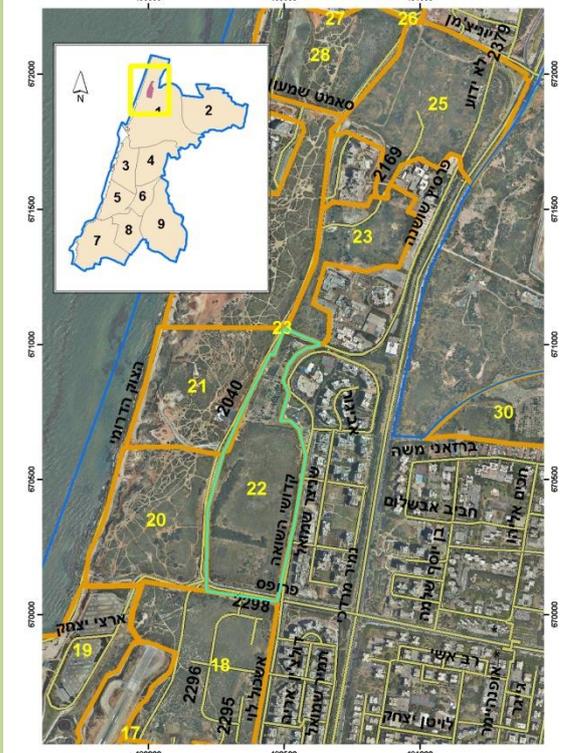
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חולות מיוצבים, כתמי חמרה, כתמי כורכר חורשת איקליפטוס.
תצורות צומח	בתי עשבונית, בור.
יחידות צומח	משיין גלילי – גזר החוף שעורת התבור - ברומית ספרדית
כיסוי צומח (%)	10% - 90%
צומח ייחודי	פשתנית יפו, תורמוס צהוב, לוטוס דקיק, תורמוס צר עלים, אזוב מצוי.
בעלי חיים	עופות, מגוון זוחלים גבוה
חי ייחודי	שנונית השפלה (בסכנת הכחדה), שחף צהוב רגל, שרקרק מצוי.
אתרים חשובים	ריכוזי פריחה של מיני צמחים אדומים ונדירים
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול
מינים פולשים	ציפורים: מאיינה. צמחים: טיונית החולות, שיטה כחלחלה, לנטנה ססגונית.
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה. מרבית השטח לא מופר או משוקם. פגיעה מסוימת קיימת בשולים הסמוכים לבינוי. כפי הנראה שימש בחלקו בעבר לחקלאות.

פיזי

קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	חולות, שיפועים מתונים, מרזבה, ערוץ רדוד.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית. השטח אחיד למדי, שיפועים מתונים לכיוון מזרח.
חזות כללית	שדה פתוח עם צמחייה צפופה היוצרת מראה נוף סבוך עם ריכוזי פריחה.

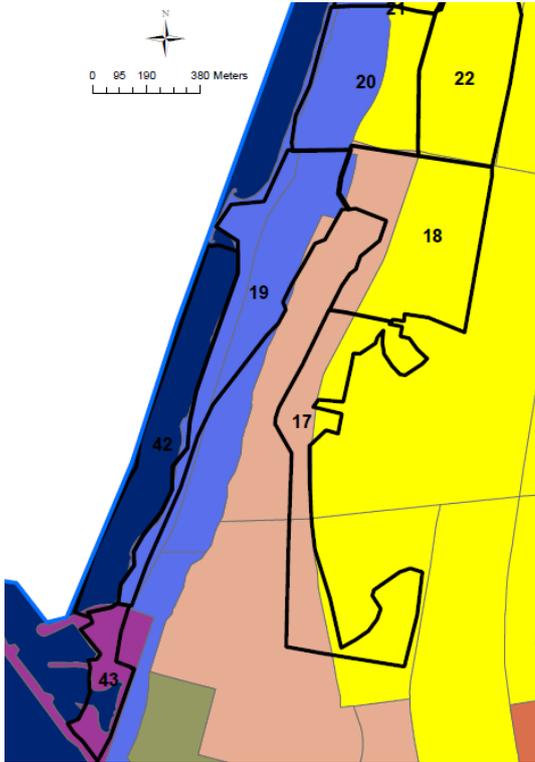

תרשים התמצאות

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

תשתיות קולטות קהל | אין

סביבה

מפגעים והפרות	פסולת בניין, סימני נסיעת כלי רכב, חקלאות.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה - בינונית. בעיקר בשוליים
נגישות	לא מוסדרת. אפשרית משכונת המגורים ומן הכביש הראשי
ארכיאולוגיה	4195/0 תל אביב חוף תל ברוך - שרידי מיתקנים חקלאיים מן התקופה הביזנטית.
שימושים	שטח פתוח.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 - מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 עפ"י תמ"א 4/13 - שטח ישוב, ציר ירוק.
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 אזור מגורים בבניה מרקמית

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- מגוון צומח גבוה במיוחד בדגש על החלק המרכזי ממזרח לחורשת האיקליפטוס
- ריכוזי צמחים אדומים ונדירים
- פוטנציאל גבוה לפעילות זוחלים.
- בנק זרעים למיני צמחים של קרקעות קלות.
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
- שימור אתרי הצומח במסגרת תכניות עתידיות
- פינוי פסולת
- שמירת ציר פתוח וקישור לחולות מצפון ומדרום על בסיס החלק המערבי של האתר.
- מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועות החוף ממערב.
- שתילת צומח אופייני הכולל מינים ייחודים
- דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום החולות המוצבים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אזוב מצוי	מוגן
אטד החוף	
איטן מרצעני	
אמיר קוצני	
אספסת מצויה	
ארכובית א"י	אנדמי
ארכובית	
שבטבטית	
בוצין מפורץ	
בן חיטה ביצני	
בקה תרבותית	
ברומית ספרדית	

		ברומית שעירה
		גדילן מצוי
		גזר החוף
		גזר קפח
		דגנין
	אנדמי	דרדר הקורים
		הגה מצויה
		זנב ארנבת ביצני
		זקן תיש ארוך
	אנדמי	חבלבל החוף
	מוגן	חבצלת החוף
		חומעת ראש סוס
		חילף החולות
		חבלוב החוף
		חלוקה ננסית
		חמציץ נטוי
		חרדל השדה
		חרצית עטורה
		טופח גדול
		טיון דביק
		יבלית מצויה
		כליינית מצויה
		כף עוף פחוסה
		כרוב החוף
		כתרון גלוני
	נדיר	לוטוס דקיק
		לוטוס מצוי
		לוטוס שעיר
	אנדמי	לוף א"י
		לחך אזמלני
		לחך מצוי
	פולש	לנטנה ססגונית
		לענה חד זרעית
		לשון שור מגובבת
		מלחית אשלגנית
		מעוג אפיל
		מצילתיים מצויים
		מקור חסידה מפוצל
		מרור הגינות
		מרקולית מצויה
		מררית החוף
		משיין גלילי
		מתנן שעיר
		ניסנית זיפנית
		ניסנית שיכנית
		סירה קוצנית
		סלק מצוי
		עוקצר מצוי
		עכנאי שרוע

ריכוז תורמוס צהוב

עלקת מוטל
עשנן מטפס
פעמונית גפורה
פרג זיפני
פרג נחות
פרסת סוס
פשתה אשונה
פשתנית יפו
נדיר
צלבית עשבונית
צפורנית מגוונת
צפורנית צרפתית
קורטם מבריק
קחווץ מצוי
קיטה רתמית
קצח השדה
קקיון מצוי
רב פרי בשרני
רותם המדבר
מוגן
רכפה מזרחית
שבולת שועל מתפרקת
שבולת שועל נפוצה
שברק מלבין
שברק משובל
שיטה כחלחלה
פולש
שלח ספרדי
שלשון החוף
אנדמי
שמשון סגלגל
שעורת התבור
שרביטן מצוי
תורמוס א"י
אנדמי
תורמוס צהוב
אדום, מוגן
תורמוס צר עלים
מוגן
תלתן א"י
אנדמי
תלתן אלמוות
תלתן הקצף
תלתן חקלאי
תלתן לביד
תלתן פלשתי
אנדמי
תמר

מידע נוסף

בעבר נצפו⁵: תודרה מזרחית(נדיר), תלתן חנוק(אדום), אירוס הארגמן (אדום), תלת מלען ארוך (אדום).

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
מאינה מצויה	מין פולש
חוגלת סלעים	NT
אנפית בקר	LC

לוטוס דקיק

NT	כרוון מצוי
LC	ירקון
	יונת בית
LC	עורב אפור
LC	נקר סורי
LC	בז מצוי
NT	שלדג לבן-חזה
LC	סנונית רפתות
DD	שחף צהוב-רגל
VU	שרקרק מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	ירגזי מצוי
LC	דרור הבית
LC	פשוש
LC	בולבול צהוב-שת
LC	תור צווארון
	צוצלת
	מין פולש
NT	תור מצוי
LC	סבכי שחור-ראש
NT	דוכיפת

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי	NT
שועל מצוי	LC
דורבן ?	LC
ארנבת מצויה	LC
חדף זעיר	NT

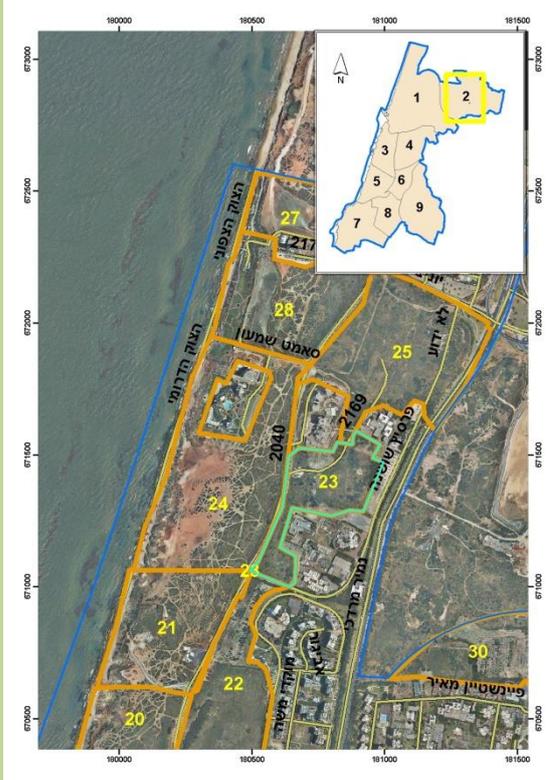
זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה

שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא

מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבווע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א", גירית מצויה, סמור, חתול בר.

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 23

בריכת סמינר לוינסקי

מכלול: לח, בור

תאריך סקירה: 29.5.12, 19.7.12, 21.6.12, 9.4.12

גודל מקורב של השטח: 120 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180730/671390

רחוב/גבול: מזרח: כביש 2 מכון אבשלום. מדרום: אזורי חן. צפון: סמינר לוינסקי ומגדלי נאמן.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

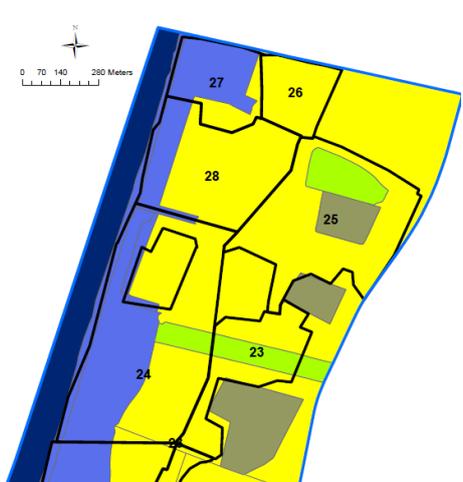
תאור כללי: המשכו של נחל נאמן המגיע מצפון המתנקז לשקע במרזבה. במקום נוצרה בריכת חורף עשירה ומעניינת אשר נפגעה קשות מעבודת פיתוח המגדלים. בחלק המערבי קיימת שלולית מוסדרת שהוקמה ע"י עיריית ת"א אך טרם התפתח בה צומח עשיר.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	בור, בריכת חורף, ערוץ, חורש שיטה כחלחלה, מחשוףי חמרה.
תצורות צומח	חישות קנה, בתה עשבונית, בור, ריכוזי עצים, צמחי מים וביצה
יחידות צומח	קנה מצוי – חנק מחודד אגמון ימי – בצעוני מצוי גרניון גזור - לחך אזמלני שעורת התבור - שיטה כחלחלה – קיקיון מצוי
כיסוי צומח (%)	15% - 90%
צומח ייחודי	צומח לח, מינים אדומים ונדירים כגון: נענעת הכדורים
בעלי חיים	זוחלים, ציפורים, יונקים וחרקים
חי ייחודי	ציפורים: שרקרק מצוי, זוחלים: שנונית השפלה, צב יבשה מצוי.
אתרים חשובים	ערוץ נחל מוסדר, בריכת חורף
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף לאורך מרזבת החוף וחיבור לשטחים פתוחים ממזרח
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאיינה. צמחים: ריכוזי שיטה כחלחלה, טבק השיח, קיקיון מצוי, דטורה.
רמת השתמרות השטח	בינונית. מרבית השטח מופר ברמה כלשהי כתוצאה מהשלכת פסולת בניין וחפירה בפני הקרקע
פיזי	
קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	ערוץ, שקע, מחפורת.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית. שקע לח, בריכת חורף, ערוץ נחל.
חזות כללית	שילוב של שטחי מעזבה בהם מערומי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה ממוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

פסולת ונגיעות גבוהה של מינים פולשים. לצדם מגוון בתי גידול לחים היוצרים מראה טבעי ומעניין של שטחי ביצה ומקווי מים.	תשתיות קולטות קהל
יש בשלולית המוסדרת – שביל גישה, ספסלים, צל.	

סביבה

מפגעים והפרות רמת הפרה בשטח (מפגעים) נגישות ארכיאולוגיה שימושים	פסולת בניין, מערומי עפר, חפירה בקרקע. גבוהה. מוסדרת לחלק המערבי. לא בתחום אתר עתיקות מוכרז שטח פתוח, שצ"פ.
---	--

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
 תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 עפ"י תמ"א 4/13 – שטח ישוב. ציר ירוק מטרופוליני
 תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 אזור מגורים בבניה מרקמית שטח פתוח עירוני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- בתי גידול לחים הכוללים ברכת חורף וערוץ נקודת עצירה למיני ציפורים חולפות
- אתר פעילות של זוחלים בסכנת הכחדה שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
- פינוי פסולת
- חיבור לשטחים הסמוכים בדגש דרומה על בסיס המרזבה
- מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים
- מניעת שפיכת פסולת וערימות עפר למרזבה.
- שימור בריכת החורף, ערוץ הנחל ואזור החיץ סביבם
- מניעת הרס בית גידול הלח ע"י עבודות אחזקה ותשתית.
- שימור מערכת הניקוז כך שיתאפשר מילוי הבריכה
- שימור בתי הגידול הלחים במסגרת תכנון עתידי

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- שתילת מיני צומח מקומי ומינים נדירים
- הגדלת שטחי ההצפה ושיפור איכות המים המתנקזים
- שיקום אוכלוסיות הדו-חיים בדגש על חפרית מצויה וטריטון פסים.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אגמון ימי	
אזנב מצוי	
אמיד קוצני	
אססת משוזרת	
אספרג ארך עלים	
אפזרית אדומה	
ארכובית א"י	אנדמי

שולית מוסדרת – לחך אזמלני, גרניון גזור, זנב שועל ארוך

ארכובית הכתמים
ארכובית
שבטבטית
אשל היאור
בן חיטה שרוני
אנדמי
בצעוני מצוי
בקה שעירה
ברומית איזמלנית
ברומית זנב שועל
ברומית ספרדית
ברומית שעירה
גדילן מצוי
גומא הפקעים
גזיר מזיק
גזר הגינה
גרניון גזור
דבקה זיפנית
דבשה חרוצה
דק זנב קשתני
זון אשון
זנב ארנבת ביצני
זנב עקרב שיחני
זנב שועל ארוך
זקנן שעיר
חומעה יפה
חפורית מוזרה
חרדל השדה
חרצית עטורה
טופח גדול
טופח ירושלים
טיון דביק
יבלית
כף אווז האשפתות
כרוב החוף
לוטוס שעיר
לוף א"י
אנדמי
לחך אזמלני
לענה חד זרעית
לפתית מצויה
מעוג כרתי
מקור חסידה תל אביבי
מרקולית מצויה
נורית המלל
נענעת הכדורים
נדיר
סביון אביבי
עבדקן מצוי
עבקנה שכיח
קיפודן מצוי
קיקיון מצוי
פולש
קיקסיה עגולת עלים

שום גבוה

קנה מצוי
שברק משובל
שום גבוה
מוגן
שומר פשוט
שיטה כחלחלה
פולש
שנית שוות שיניים
שעורת התבור
תלתן הפוך
תלתן חקלאי
חבלבל החוף
אנדמי
חנק מחודד
בקיה תרבותית

מידע נוסף
בעבר תועד המין בוציץ סוככני (אדום)⁵

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
כרוון מצוי	NT
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
שרקרק מצוי	VU
דררה מצויה	מין פולש
סנונית מערות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוט	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
בז מצוי	LC

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי	NT
שועל מצוי	LC
דורבן ?	LC

בז מצוי בעמדת תצפית

LC	ארנבת מצויה
NT	חדף ?
LC	קיפורד מצוי

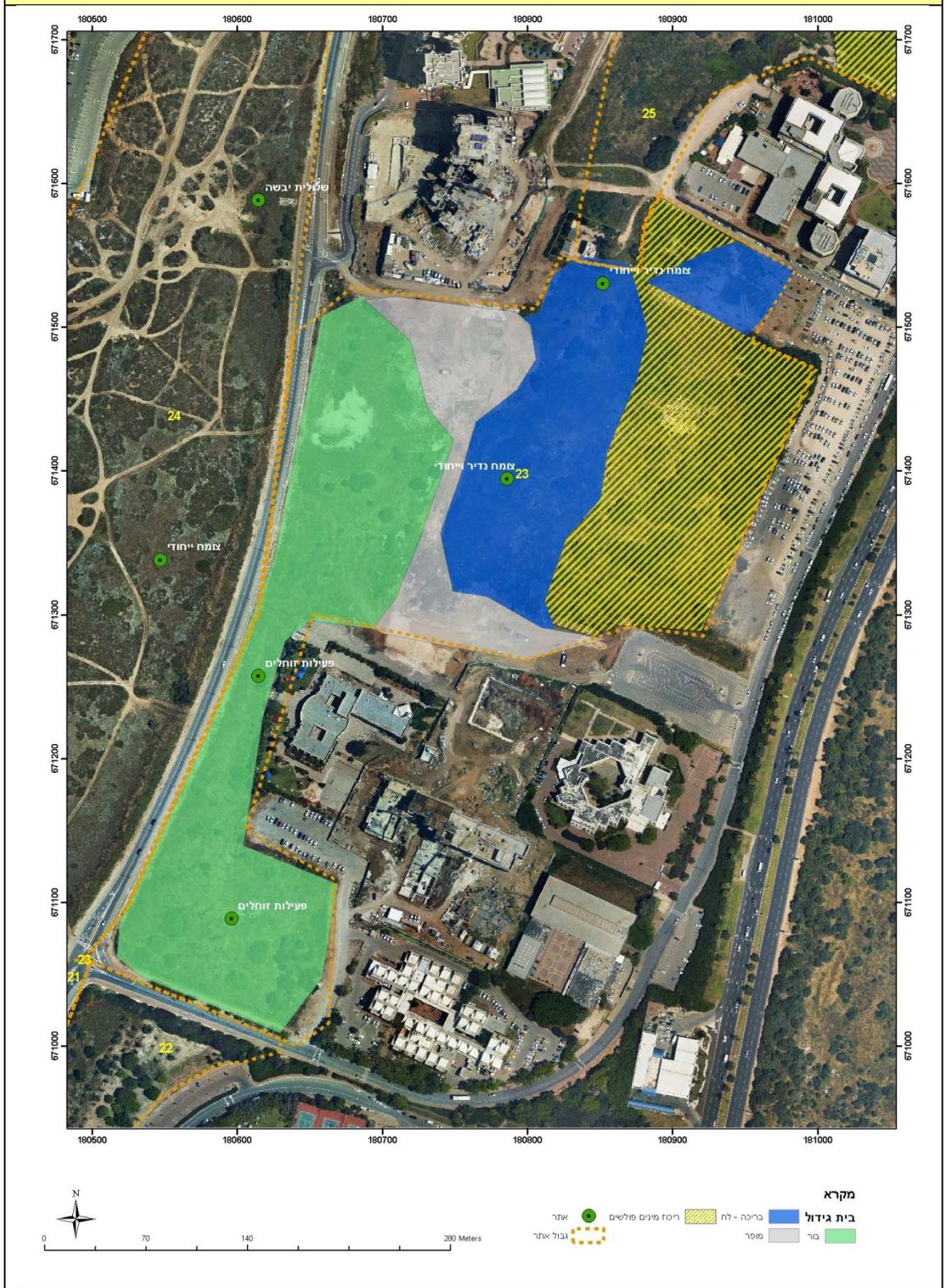
זוחלים

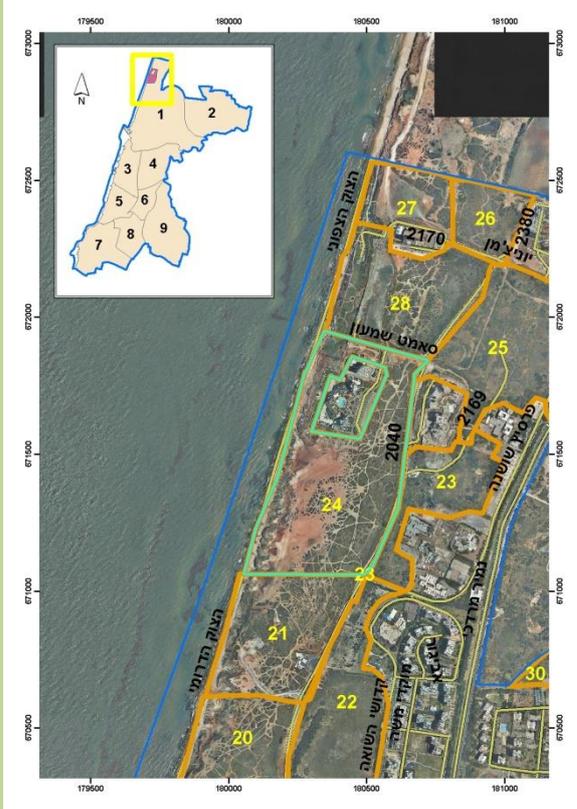
מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטון	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבוץ מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א", גירית מצויה, סמור, חתול בר.
- דו – חיים: קרפדה ירוקה, אילנית מצויה בעבר תועדה גם חפרית מצויה¹ (בסכנת הכחדה).

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי עורף המצוק

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 24
הצוק דרום

מכלול: חולות החוף

תאריך סקירה: 21-22.6.12, 27.7.12, 21.6.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 322 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180290/671450

רחוב/גבול: מערב : חוף הים. מדרום: תל רקית. מצפון: שכונת סי אנד סאן

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: מרחב הכולל מגוון של בתי גידול חולים לאורך החוף. מגוון צומח חולות ואזור פעילות של זוחלים ויונקים קטנים. במצוק החמרה מושבת שרקקים והאזור מהווה את לב תחום המחיה והפעילות של המין.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חולות מיוצבים, חולות מיוצבים למחצה, חולות חשופים, מחשוף חמרה, מצוק חופי, בור.
תצורות צומח	שיחיית חולות, בתה עשבונית, בתה חופית.
יחידות צומח	רותם המדבר – לענה חד זרעית משיין גלילי – בן חיטה שרוני אגרופירון סמרני – דו פרק חופי ברומית ספרדית – בן חיטה ביצני.
כיסוי צומח (%)	20% - 90%
צומח ייחודי	חבצלת החוף, ריכוזי בן חיטה שרוני, צומח חולות
בעלי חיים	עופות, זוחלים ויונקים
חי ייחודי	ציפורים: שרקק מצוי, זוחלים: נחושית עינונית, צב יבשה מצוי, ארבע קו מובהק, תלום קשקשים מצוי, קמטן, צב ים. יונקים: מריון מצוי.
אתרים חשובים	מצוק חופי, עורף המצוק, קו הצומח בין חולות חשופים לחולות מיוצבים.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאיינה. צמחים: טיונית החולות, שיטה כחלחלה.
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה. מרבית השטח לא מופר. עיקר הפגיעה בשל נסיעת כלי רכב בחלק המערבי ובמצוק.

פיזי

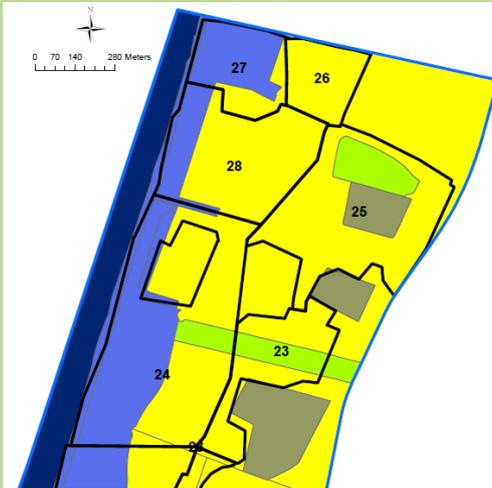
קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	חולות, מחשוף חמרה, מחשוף כורכר, מצוק, מדרון, חוף חולי
מורכבות טופוגרפית	גבוהה. דיונות חול, שקעים חוליים, מחשוף

בית גידול של חולות מיוצבים בהם מתפתחת בתה עשבונית.

<p>חמרה, מצוק חופי, חוף חולי שטח חולות בו ניכרת פעילות אדם היוצרת מערומי אשפה ופסולת ורמיסה של הצומח החולי. רמת הפרות גבוהה יותר באזור המצוק. מן המצוק קיימת תצפית מרהיבה לכיוון הים והעיר.</p>	<p>(מופעי נוף) חזות כללית</p>
<p>אין</p>	<p>תשתיות קולטות קהל</p>
סביבה	
<p>פסולת בניין, אשפה למיניה, נסיעת רכבי שטח.</p>	<p>מפגעים והפרות</p>
<p>בינונית גבוהה. בעורף המצוק גבוהה מאוד</p>	<p>רמת הפרה בשטח (מפגעים)</p>
<p>לא מוסדרת.</p>	<p>נגישות</p>
<p>947/0 – 947/1 תל רקית-תל, שרידי יישוב, בית קברות, בורות מים. מצפון לתל שרידים מתקופת הברונזה הקדומה.</p>	<p>ארכיאולוגיה</p>
<p>שטח פתוח, חוף רחצה.</p>	<p>שימושים</p>
ייעודי קרקע עיקריים	
<p>תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): עפ"י תמ"א 4/13 – חוף הים, אזור מגורים משולב מלונאות, שטח ישוב, עורף חוף, ציר ירוק מטרופוליני. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): שטח פתוח מטרופוליני חופי אזור מגורים בבניה מרקמית שטח פתוח עירוני</p>	
מסקנות והמלצות	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • תחום מחיה של שרקק מצוי • בתי גידול חוליים • פעילות זוחלים וריכוז של צב יבשה מצוי ובאזור החוף צבי ים. • מגוון צומח חולות ייחודי. • אזור מחייה של מכרסמים וזוחלים בסיכון. • החוף החולי מושך עופות ים. • <u>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</u> • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית • שימור אתרי צומח של חולות מיוצבים למחצה • פינוי פסולת • שמירת ציר פתוח וקישור לחולות מצפון ומדרום על בסיס החלק המערבי של האתר. • מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים • מניעת כניסת רכב מוטורי ורמיסת הקרקע. • המנעות מביצוע חריש באזור החוף • שימור אזורי מחיה של מכרסמים פסמופילים 	
<p>שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השונות של בתי הגידול • יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף מצפון ומדרום. • דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום החולות המוצבים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים. 	

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

שם המין	סטטוס
אגרופירון סמרני	
אטד החוף	
אלת המסטיק	
אספסת הים	
ארכובית א"י	אנדמי
בן חיטה ביצני	
בן חיטה שרוני	אנדמי
ברומית ספרדית	
ברומית שעירה	
גומא הקרקפות	
גזר החוף	
דו פרק חופי	
דק זנב קשתני	
דרדר הקורים	אנדמי
זון אשון	
זנב ארנבת ביצני	
חבלבל החוף	אנדמי
חבצלת החוף	מוגן
חומעת ראש הסוס	
חילף החולות	
חלבלוב החוף	
חלוקה זעירה	
חרצית עטורה	
טיון דביק	
טיונית החולות	פולש
יבלית מצויה	
כרוב החוף	
כשות ב.מ.	
לוטוס מכסיף	
לוטוס מצוי	
לוטוס שעיר	
לחך בשרני	
לחך מצוי	
לכיד הנחלים	
לענה חד זרעית	
לשון שור מגבבת	
מד חול דוקרני	
מעוג כרתי	
מקור חסידה מפצל	
מרגנית השדה	
משיין גלילי	
ניסנית זיפנית	

ניסנית שיכנית	
נר הלילה החופי	
סביון אביבי	
עכנאי שרוע	
פרסיון גדול	
צלבית עשבונית	
צפרנית מגוונת	
קורטום דק	
קצח השדה	
רותם המדבר	מוגן
שיבולת שועל מתפרקת	
שיטה כחלחלה	פולש
שילשון החוף	אנדמי
שעורת העכבר	
שעורת התבור	
שעלב מקופח	
תלתן א"י	אנדמי

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
בז מצוי	LC
חוגלת סלעים	NT
כרוון מצוי	NT
יונת בית	מין מבוית
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
סיס חומות	LC
דוכיפת	NT
שלדג לבן-חזה	NT
שרקרק מצוי	VU
סנונית רפתות	LC
סנונית מערות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC

LC	עטלף פירות
NT	עטלפון לבן שוליים
NT	אשף מצוי
LC	מריון מצוי
LC	שועל מצוי
LC	דורבן ?
LC	ארנבת מצויה
NT	חדף זעיר
VU	קיפוד חולות?
LC	קיפוד מצוי?

זוחלים

סיכוי לנוכחות המין	דירוג ספר אדום	מין
נמצא	VU - עתידו בסכנה	צב יבשה מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	זיקית ים- תיכונית
גבוה	LC - לא בסיכון	חרדון מצוי צפוני
נמצא	NT - בסיכון נמוך	קמטן
גבוה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	שנונית שפלה
גבוה	LC - לא בסיכון	שממית בתים
גבוה	LC - לא בסיכון	מניפנית מצויה
נמוך	LC - לא בסיכון	שממית עצים
גבוה	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט גמד
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט פסים
נמצא	LC - לא בסיכון	נחושית עינונית
בינוני	VU - עתידו בסכנה	נחושית נחשונית
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחושית חולות
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
גבוה	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	שחור ראש
נמצא	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
נמצא	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
נמצא	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
נמצא	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א"י, גירית מצויה, סמור, חתול בר.
- ברצועת החוף תועדה פעילות של צבי ים והאתר חלק מאזור הקינון של שני המינים – צב ים ירוק

ריכוז בן חיטה שרוני

עכבר מצוי

- וצב ים חום. במערב השטח התקיימה בעבר שלולית חורף. כיום אין צומח אופייני נמצאו שרידי צידפוניות¹⁰

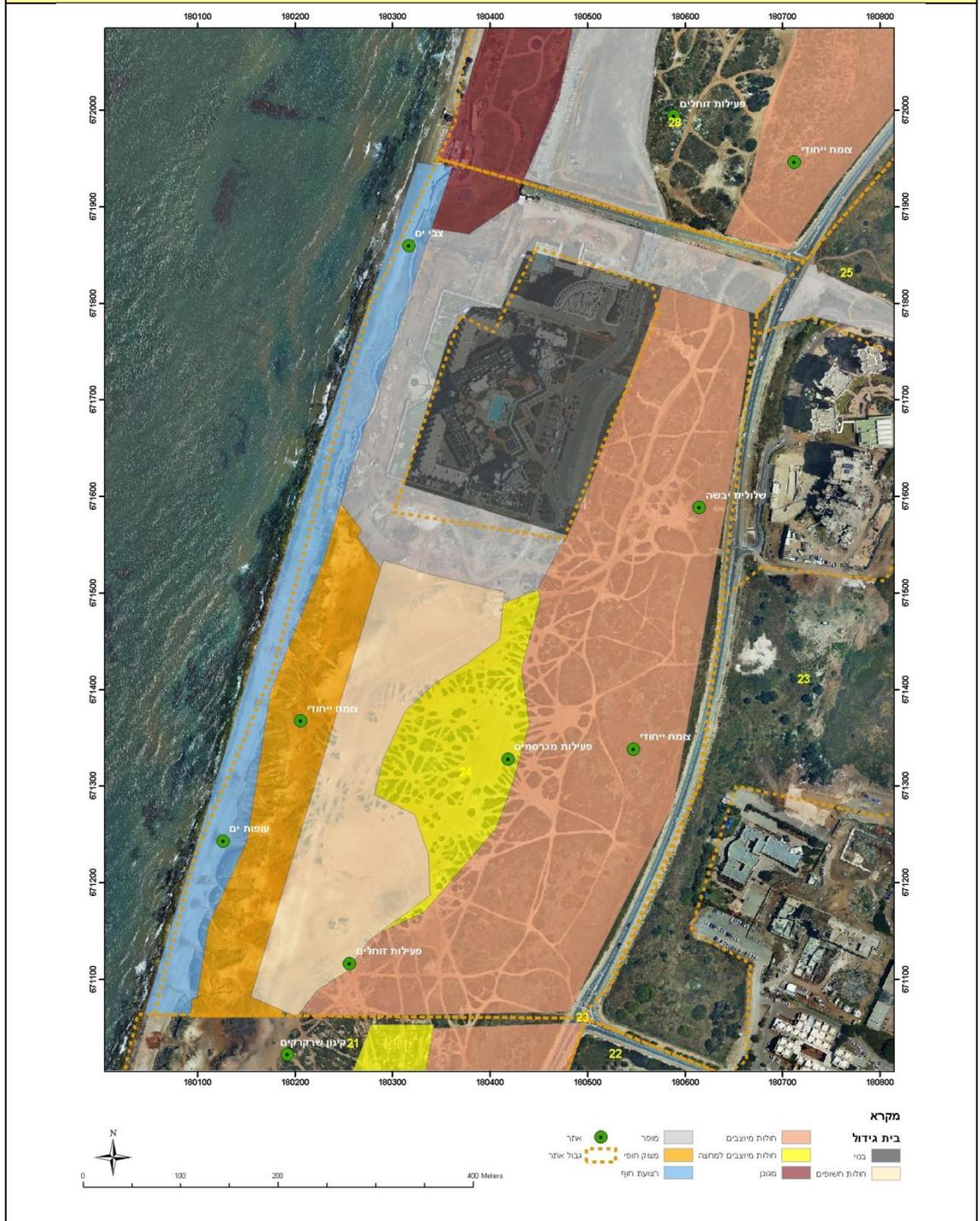
סקר פורום תושבים (15)

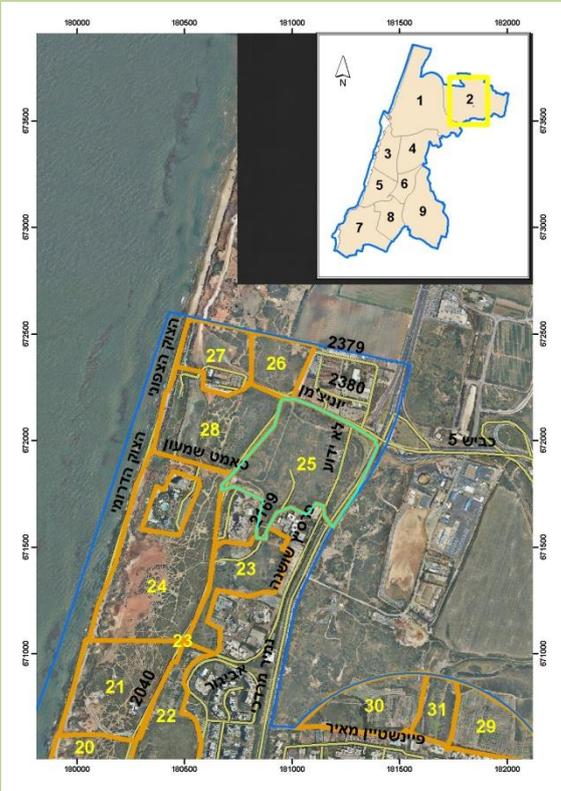
גרבל החוף – אדום VU

גרבל חולות- אדום VU

קיפוד ב.מ - עקבות

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 25
נחל נאמן

מכלול: לח, בור

תאריך סקירה: 29.5.12, 28.5.12, 21.6.12, 9.4.12

גודל מקורב של השטח: 250 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181030/671935

רחוב/גבול: מערב: מלון מנדרין. מדרום: סמינר לונינסקי ומגדלי נאמן. מצפון: תחום העיר הרצליה. מזרח: דרך נמיר. צפון: מתחם קאטנרי קלאב גלילות.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: תא שטח בעל איכויות נדירות הממוקם באזור מרזבת החוף. לשטח מתנקז ערוץ מוסדר המאפשר היווצרות מגוון נישות לחות ובכללן בריכת חורף בעלת מגוון מינים וריכוז מיני צמחים נדירים ואדומים. חלקו המזרחי של השטח נגוע במינים פולשים. באתר ריכוזי עצים וסבך שיחים המאפשרים קינון ופעילות של ציפורי שיר יציבות וחולפות. בתי הגידול הלחים מושכים עופות מים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	בור, בריכת חורף, ערוץ מוסדר, חורש שיטה כחלחלה.
תצורות צומח	שיחיה, בתה עשבונית, בור, ריכוזי עצים, צמחי מים וביצה
יחידות צומח	אגמון ימי – בצעוני מצוי שעורת התבור – בן חיטה שרוני גזר הגינה – גזיר מזיק חרצית עטורה – גדילן מצוי זיקנן שעיר – עכנאי שרוע שיטה כחלחלה – קיקיון מצוי
כיסוי צומח (%)	15% - 90%
צומח ייחודי	מינים אדומים ונדירים כגון: בוציץ סוככני, אגמון שרוע, נענעת הכדורים
בעלי חיים	זוחלים, ציפורים, יונקים וחרקים
חי ייחודי	ציפורים: שרקרק מצוי, זוחלים: שנונית השפלה.
אתרים חשובים	ערוץ נחל מוסדר, בריכת חורף
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף לאורך מרזבת החוף וחיבור לשטחים פתוחים ממזרח
מינים פולשים	ציפורים: דרה, מאיינה. צמחים: ריכוזי שיטה כחלחלה, טבק השיח, קיקיון מצוי, דטורה.
רמת השתמרות השטח	בינונית. מרבית השטח מופר ברמה כלשהי כתוצאה מהשלכת פסולת בניין וחפירה בפני הקרקע
פיזי	
קרקע	חמרה, חול, כורכר.

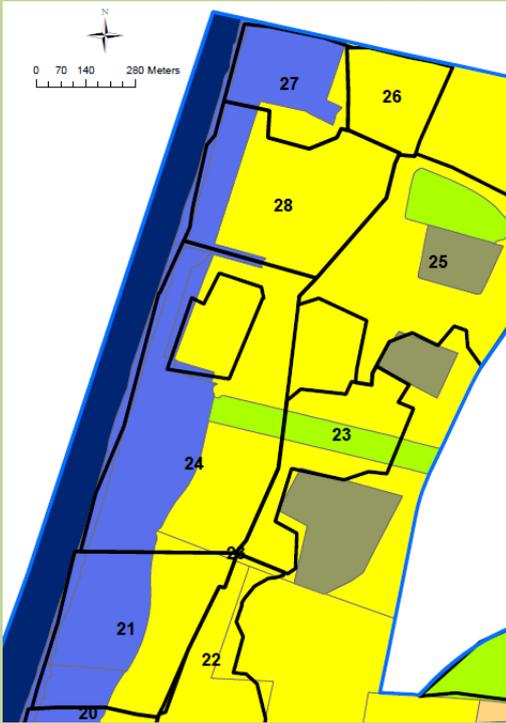

אגמון ימי בשטח בריכת החורף

מורפולוגיה	חולות, מחשוףי חמרה.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – גבוהה. שקע לח, בריכת חורף, ערוץ נחל.
חזות כללית	שילוב של שטחי מעזבה בהם מערומי פסולת ונגיעות גבוהה של מינים פולשים. לצדם מגוון בתי גידול לחים היוצרים מראה טבעי ומעניין של שטחי ביצה ומקווי מים.
תשתיות קולטות קהל	אין
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת בניין, מערומי עפר, חפירה בקרקע. גבוהה.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	לא מוסדרת.
נגישות	לא בתחום אתר עתיקות מוכרז
ארכיאולוגיה	שטח פתוח.
שימושים	
ייעודי קרקע עיקריים	
<p>תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): עפ"י תמ"א 4/13 – שטח ישוב. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): אזור מגורים בבניה מרקמית אזור מוסדות ציבור מטרופולינים שטח פתוח עירוני</p>	
מסקנות והמלצות	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מגוון מיני זוחלים • בתי גידול לחים הכוללים ברכת חורף וערוץ • אתר פעילות וקינון של ציפורי שיר (במקום נצפה נחליאלי צהוב) • נקודת עצירה למיני ציפורים חולפות • בנק זרעים למיני צמחים אדומים ונדירים של בית גידול לח • <u>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</u> • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית • פינוי פסולת • חיבור לשטחים הסמוכים בדגש דרומה על בסיס המרזבה • מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים • מניעת כניסת רכב מוטורי ורמיסת הקרקע. • שימור בריכת החורף, ערוץ הנחל ואזור החיץ סביבם • מניעת הרס בית גידול הלח ע"י עבודות אחזקה ותשתית. • שימור מערכת הניקוז כך שיתאפשר מילוי הבריכה <p>שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השונות של בתי הגידול • יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף ממערב. • דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום הבתה העשבונית והאזור הנגוע במינים פולשים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים. • שתילת מיני צומח מקומי • הגדלת שטחי ההצפה ושיפור איכות המים המתנקזים • שיקום אוכלוסיות דו חיים 	
נתוני הסקר	

צומח

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

שם המין	סטטוס
אגמון ימי	
אטד אירופי	
אטד החוף	
אמיק קוצני	
אספסת משוזרת	
אספרג ארך עלים	
אספרגולריה אדומה	
אסתר מרצעני	
ארכובית א"י	אנדמי
בוצין מפורץ	
בן חיטה שרוני	אנדמי
בצעוני מצוי	
בקה צרפתית	
בקה שעירה	
ברומית ספרדית	
ברומית קצרת שבולית	
גדילן מצוי	
גומא הפקעים	
גזיר מזיק	
גזר הגינה	
גזר החוף	
גרניון גזור	
דבקה זיפנית	
דבשה חרוצה	
דרדר הקורים	אנדמי
הגה מצוי	
זעזועית גדולה	
זעזועית קטנה	
זקנן שעיר	
חבלבל השדה	
חוח עקוד	
חומעה יפה	
חומעת ראש הסוס	
חלבלוב החוף	
חלבלוב פשוט	
חמציק נטוי	
חסת המצפן	
חפורית מוזרה	
חרדל השדה	
חרצית עטורה	
טופח גדול	
טיון דביק	
יבלית מצויה	

ערוץ נחל נאמן

ריכוז שיטה כחלחלה בחלק המזרחי

כרוב החוף	
לחך אזמלני	
לכיד הנחלים	
לנטנה ססגונית	פולש
לשון שור מגבבת	
מקור חסידה גדול	
נזמית לופתת	
ניסנית שיכנית	
נענעת הכדורים	נדיר
נשרן צפוף	
עבדקן מצוי	
עבקה שכיח	
עולש מצוי	
עכנאי שרוע	
עלקת ב.מ.	
ערר כרתי	
עשנן יהודה	
פרג נחות	
פרסיון גדול	
פרקינסוניה שיכנית	פולש
ציפרנית צרפתית	
צלף קוצני	
צלקנית החרבות	פולש
קורטום דק	
קחווון מצוי	
קידה שעירה	
קיטה רתמית	
קיקיון מצוי	פולש
קנה מצוי	
שברק מלבין	
שברק משובל	
שברק משונן	
שומר פשוט	
שיבולת שועל נפוצה	
שיטה כחלחלה	פולש
שנית שוות שינים	
שעורת הבולבוסין	
שעורת התבור	
תורמוס א"י	אנדמי
תלתן ביירותי	אנדמי
תלתן הפוך	
תלתן חקלאי	

מידע נוסף

שם המין	סטאטוס	מקור נתונים
אגמון שרוע	נכחד	8
אלטין עקום זרעים	אדום	8
בוציץ סוככני	נדיר	5, 8
דוחנן קיפח	אדום	5
דמסון כוכבני	נדיר	8
לשישית הבוציץ	נדיר	8
לשישית מקומטת	אדום	8
עטיינית פקטורי	נדיר	5
גומא שופע	נדיר	5

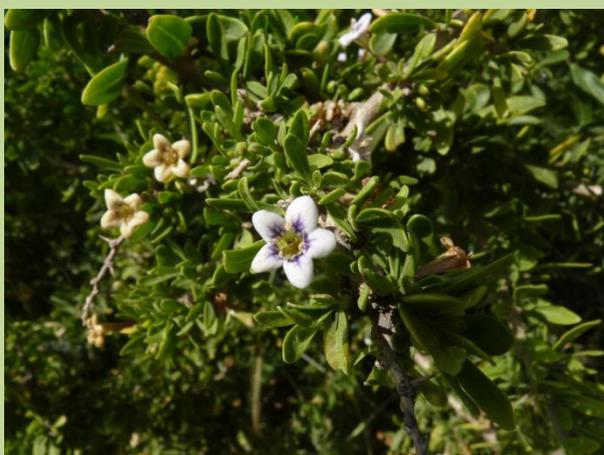
בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
בז מצוי	LC
חוגלת סלעים	NT
כרוון מצוי	NT
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דוכיפת	NT
שלדג לבן-חזה	NT
שרקק מצוי	VU
דררה מצויה	מין פולש
סנונית רפתות	LC
סנונית מערות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
חוחית	NT
ירקון	LC
נחליאלי צהוב	CR

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC

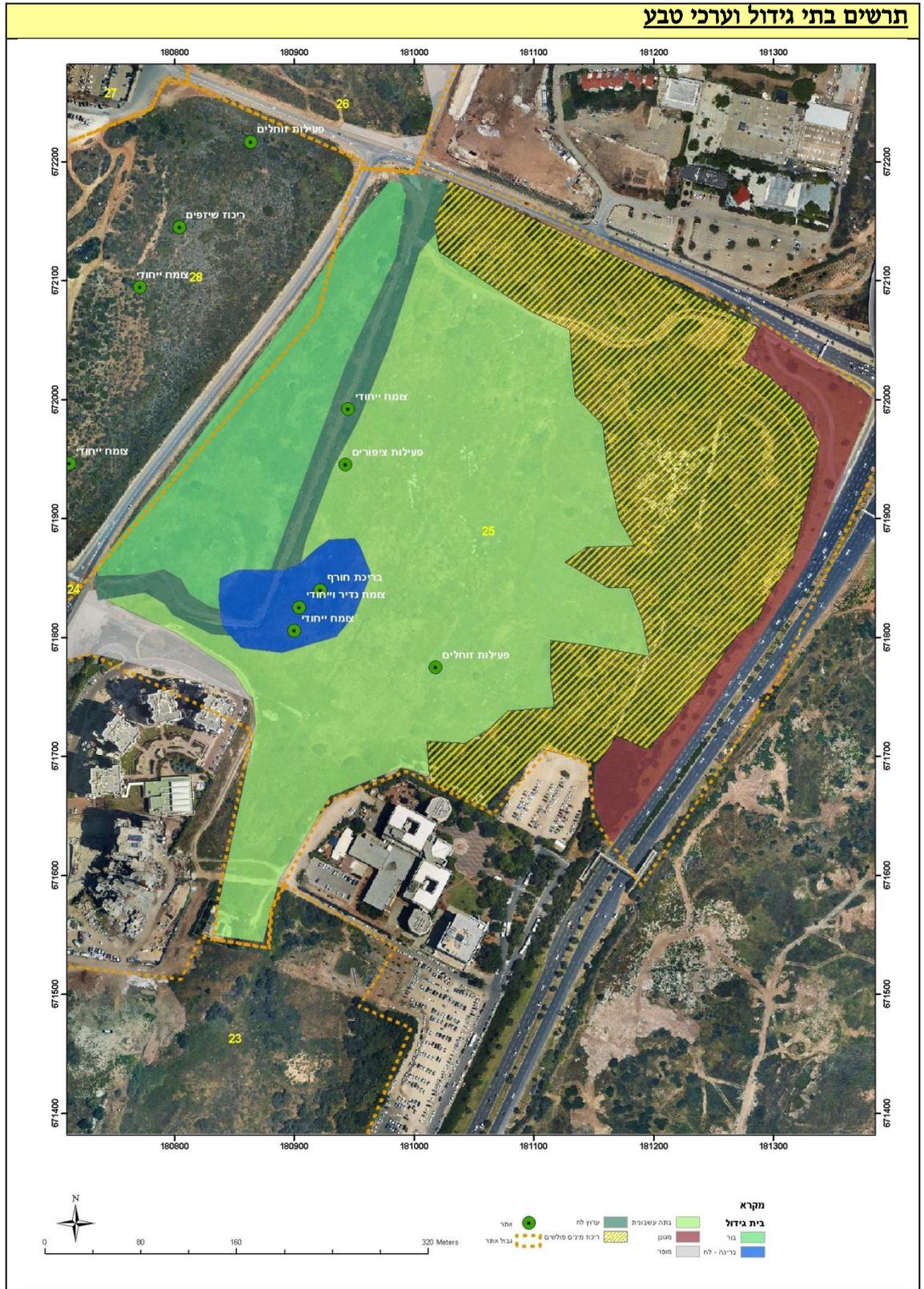
אטד החוף

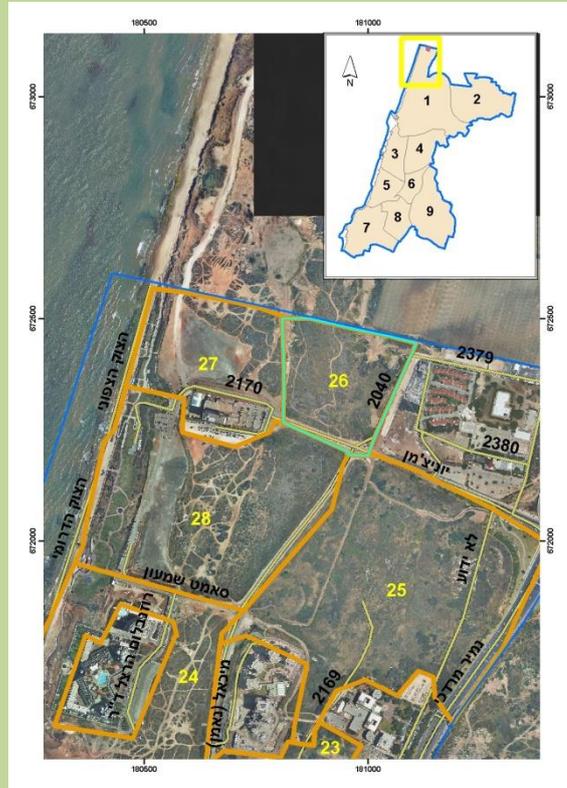
LC	חולדה מצויה
LC	חולדת החוף
LC	עטלף פירות
NT	עטלפון לבן שוליים
NT	אשף מצוי
LC	שועל מצוי
LC	דורבן ?
LC	ארנבת מצויה
NT	חדף ?
LC	קיפוד מצוי

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	נמוך
צב ביצות	LC - לא בסיכון	בינוני
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	בינוני
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	גבוה
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	נמצא
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 26
קאנטרי גלילות

מכלול: חולות החוף

תאריך סקירה: 21-22.6.12, 28.5.12, 21.6.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 65 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאה, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180950/672350

רחוב/גבול: מערב : מצוק חוף הים. מדרום: מלון מנדרין. מצפון: תחום העיר הרצליה. מזרח: מתחם הקאנטרי קלאב הישן.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: תא שטח של חולות מיוצבים. מגוון זוחלים גבוהה ופעילות רבה של חרקים ופרפראים. סבך השיחים מאפשר פעילות וקינון לציפורי סבך כדוגמת סבכי שחור ראש.

מאפייני השטח

אקולוגיה

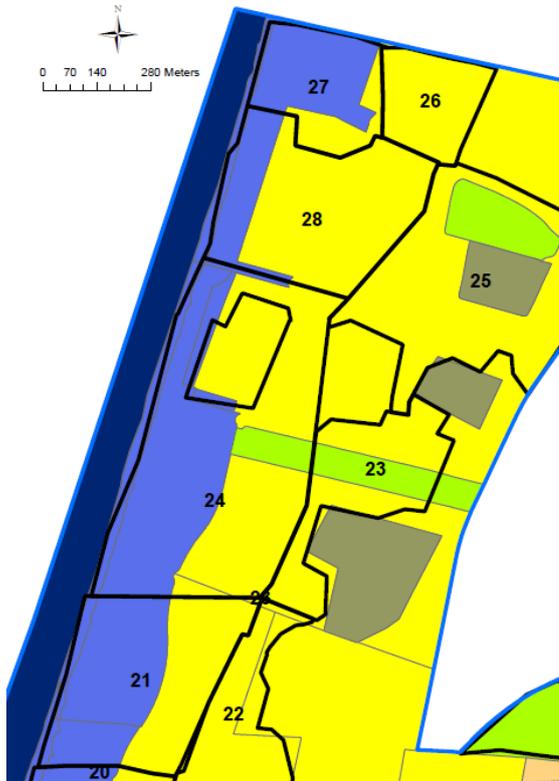
בתי גידול	חולות מיוצבים, מחשופי חמרה.
תצורות צומח	שיחית חולות, בתה עשבונית, בתה חופית.
יחידות צומח	תלתן א"י – ברומית ספרדית רותם המדבר – לענה חד זרעית אטד החוף – לענה חד זרעית
כיסוי צומח (%)	90% - 5%
צומח ייחודי	צומח חולות.
בעלי חיים	זוחלים, חרקים ופרפרים
חי ייחודי	ציפורים: שרקרק מצוי, זוחלים: שנונית השפלה.
אתרים חשובים	ריכוז פריחה בוצין מפורץ, גושי סבך אטד החוף (ציפורי סבך)
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאיינה. צמחים: שיטה כחלחלה, טיונית החולות, טבק השיח, קיקיון מצוי, דטורה.
רמת השתמרות השטח	גבוהה. מרבית השטח לא מופר למעט פסולת וחפירה בשוליים.

פיזי

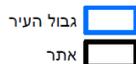
קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	חולות, מחשופי חמרה.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית, שקעים חוליים, מחשופי חמרה.
חזות כללית	שטח חולות מיוצבים בלתי מופר בעל ערכיות נופית חזותית רבה. הרכב תצורות צומח היוצרות עניין וגיוון.
תשתיות קולטות קהל	אין

סביבה

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

מפגעים והפרות	פסולת בניין, נסיעת רכבי שטח, מערומי עפר, חפירה בקרקע..
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה.
נגישות	לא מוסדרת אפשרית מאזור החוף.
ארכיאולוגיה	948/0 הרצליה- יישוב, כלי צור וחרסים מן התקופה הניאוליתית הקרמית על פני הקרקע.
שימושים	שטח פתוח.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 עפ"י תמ"א 4/13 – שטח יישוב.
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 אזור מגורים בבניה מרקמית

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- מגוון מיני זוחלים
- בתי גידול של חולות מיוצבים
- קינון ציפורים
- צמחיית חולות
- **שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:**
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
- פינוי פסולת
- שמירת ציר פתוח וקישור לחולות מצפון ומדרום על בסיס החלק המערבי של האתר.
- מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים
- מניעת כניסת רכב מוטורי ורמיסת הקרקע.
- שימור ריכוזים של אטד החוף ובוצין מפורץ
- **שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף מצפון ומדרום.
- דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום החולות המוצבים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים.
- שתילת מיני צומח מקומי

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אגרופירון סמרני	
אטד החוף	
אלמוות הכסף	
אספרג ארך עלים	
ארכובית א"י	אנדמי
בוצין מפורץ	
בן שלח מנוצה	
ברומית ספרדית	
גזיר דקיק	

כחליל האפון

גזר החוף	
גזר מצוי	
דוחן אשון	
אנדמי	דרדר הקורים
	זנב ארנבת ביצני
	זקן תיש
אנדמי	חבלבל החוף
	חורשף צהוב
	חילף החולות
	חבלוב החוף
מוגן	חצב מצוי
	חרצית עטורה
פולש	טבק השיח
	טופח גדול
	יבלית מצויה
	כליינית מצויה
	כרוב החוף
	לוטוס מצוי
	לחך בשרני
	לענה חד זרעית
	לשון שור מגבבת
	מוצית קוצנית
	מקור חסידה ת"א
	מרקולית מצויה
	עכנאי שרוע
	פרסיון גדול
	צלביית עשבונית
	צמרנית הסלעים
	קורטום דק
	קיטה רתמית
פולש	קיקיון מצוי
מוגן	רותם המדבר
	שבולת שועל מתפרקת
	שעורת התבור
מוגן	תאנה
אנדמי	תלתן א"י
	תלתן דוקרני
	תלתן הכפתורים
פולש	שיטה כחלחלה

מידע נוסף

⁵ מינים אדומים: צלבית החוף, חבלוב שרוע.

בעלי חיים

עופות

דירוג הספר האדום

מין

לבנין על פרח של תלתן א"י

LC	אנפית בקר
NT	כרוון מצוי
LC	סיקסק
מין מבוית	יונת בית
LC	תור צווארון
מין פולש	צוצלת
LC	סיס חומות
NT	שלדג לבן-חזה
VU	שרקק מצוי
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	שחרור
LC	סבכי שחור-ראש
LC	פשוש
LC	צופית בוהקת
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
LC	ירקון
LC	דוכיפת
LC	עורב אפור
פולש	דרארה מצויה
LC	לבנית גדולה

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי?	NT
שועל מצוי	LC
ארנבת מצויה	LC
חדף?	NT

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתיים	LC - לא בסיכון	גבוה

סבכי שחור ראש על ענפי אטד.

מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	גבוה
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלוך טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא

מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א"י, גירית מצויה, סמור, חתול בר.
- פרפרים שנצפו: כחליל האפון, לבנין

תריסית שעירה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 27
הצוק צפון

מכלול: חולות החוף

תאריך סקירה: 21-22.6.12, 28.5.12, 21.6.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 90 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאה, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180650/672460

רחוב/גבול: מערב: חוף הים. מדרום: מלון מנדרין. מצפון: תחום העיר הרצליה

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: תא שטח מופר ברובו הכולל מגוון של בתי גידול חולים לאורך החוף ובכללם מצוק ושטחי חולות מיוצבים. בשטחי החולות מגוון זוחלים גבוהה והחוף חלק מתחום הקינון של צבי הים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חולות מיוצבים, מחשופי חמרה, מצוק חופי, בור, רצועת חוף, מגוון.
תצורות צומח	שיחית חולות, בתה עשבונית, בתה חופית.
יחידות צומח	תלתן א"י – ברומית ספרדית רותם המדבר – לענה חד זרעית ארכובית א"י – עכנאי שרוע
כיסוי צומח (%)	90% - 5%
צומח ייחודי	ריכוז שיזף מצוי, צומח חולות.
בעלי חיים	זוחלים, מאורות שועלים
חי ייחודי	ציפורים: שרקרק מצוי, זוחלים: שנונית השפלה, צב ים.
אתרים חשובים	מצוק חופי, חולות מיוצבים.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאיינה. צמחים: טיונית החולות, שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי, דטורה.
רמת השתמרות השטח	נמוכה. מרבית השטח משמש כמגר חניה לבאי החוף.

פיזי

קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	חולות, מחשופי חמרה, מצוק, מדרון, חוף חולי
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית. , שקעים חוליים, מחשופי חמרה, מצוק חופי, חוף חולי
חזות כללית	שטח חולות בו ניכרת פעילות אדם היוצרת מערומי אשפה ופסולת ורמיסה של הצומח החולי. רמת הפרות גבוהה יותר באזור המצוק הנמצא בעורף מגרש חניה. אזור חוף מפותח.

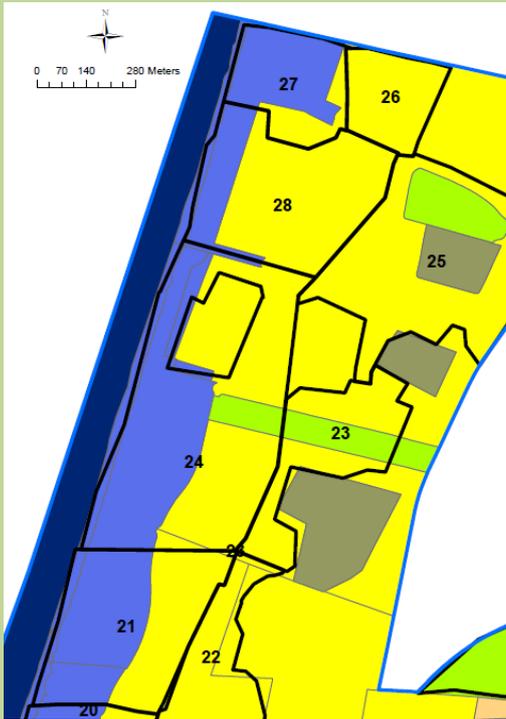
תרשים התמצאות

מראה כללי

 <p style="text-align: center;">אזור המצוק החופי</p>	תשתיות קולטות קהל	קיים. לחוף הרחצה
	סביבה	
	מפגעים והפרות	פסולת בניין, אשפה למיניה, נסיעת רכבי שטח, מערומי עפר, חפירה בקרקע..
	רמת הפרה בשטח (מפגעים)	גבוהה.
	נגישות	מוסדרת לחוף.
	ארכיאולוגיה	948/0 הרצליה- יישוב, כלי צור וחרסים מן התקופה הניאוליתית הקרמית על פני הקרקע.
	שימושים	שטח פתוח, מגרש חניה, חוף מוסדר.
	ייעודי קרקע עיקריים	
	<p>תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): עפ"י תמ"א 4/13 – חוף הים, אזור מגורים משולב מלונאות, שטח ישוב, עורף חוף. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): שטח פתוח מטרופוליני חופי אזור מגורים בבניה מרקמית</p>	
	מסקנות והמלצות	
	חשיבות האתר:	
	<ul style="list-style-type: none"> • תחום מחיה של שרקק מצוי • בתי גידול של חולות מיוצבים • פעילות זוחלים וריכוז של צב יבשה מצוי ובאזור החוף צבי ים. • אזור מחייה ופעילות של זוחלים ומכרסמים. • ריכוז מאורות שועלים • <u>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</u> • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית • פינוי פסולת • שמירת ציר פתוח וקישור לחולות מצפון ומדרום על בסיס החלק המערבי של האתר. • מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים • מניעת כניסת רכב מוטורי ורמיסת הקרקע. • הימנעות מביצוע חריש באזור החוף 	
	שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:	
	<ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השונות של בתי הגידול • יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף מצפון ומדרום. • דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום החולות המוצבים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים. • שתילת מיני צומח מקומי • שיקום אזור מגרש החניה 	
	נתוני הסקר	
צומח		
שם המין	סטאטוס	
לשון שור מגבבת		
תלתן א"י	אנדמי	
דופרק חופי		
קורטום דק		

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר
 אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

ברומית ספרדית	
ברומית שעירה	
פולש	טיונית החולות
	ניסנית שיכנית
פולש	צלקנית נאכלת
	אגרופירון סמרני
	זון אשון
	חרצית עטורה
	גזר החוף
אנדמי	דרדר הקורים
	קריתמון ימי
אנדמי	ארכובית א"י
	שיבולת שועל נפוצה
	לענה חד זרעית
מוגן	חבצלת החוף
	נר הלילה החופי
	שעורה מכחילה
נפוץ	זנב ארנבת ביצני
	שעורת התבור
	גדילן מצוי
	מדחול דוקרני
	עכנאי שרוע
	לחך בשרני
	דגנין מצוי
	מרגנית השדה
אנדמי	שילשון החוף
	לוטוס מצוי
	חורשף צהוב
	גומא הקרקפת
	לוטוס מכסיף
	אלית המפרק
	עלקת חרוקה
	אטד החוף
	משיין גלילי
	ברומית המטאטא
	בוצין מפורץ
	תלתן חקלאי
פולש	דטורה נטויית פרי
מוגן	רותם המדבר
	גזר מצוי
מוגן	שיזף מצוי
	אספרג ארך עלים
מוגן	עדעד רתמי
	מרור הגינות
	מלוח הענבות

הגה מצוי
מלוח קיפח

מידע נוסף
חלבולב שרוע (אדום)

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
יונת בית	מין מבוית
סיס חומות	LC
שרקרק מצוי	VU
סנונית רפתות	LC
פשוש	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
סבכי שחור כיפה	LC

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי?	NT
שועל מצוי	LC
ארנבת מצויה	LC
חדף זעיר?	NT
קיפוד חולות?	VU
קיפוד מצוי?	LC

סנונית השפלה (בסכנת בכחדה)

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
סנונית שפלה חמורה	CR - בסכנת הכחדה	נמצא
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה

נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	גבוה
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	בינוני
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

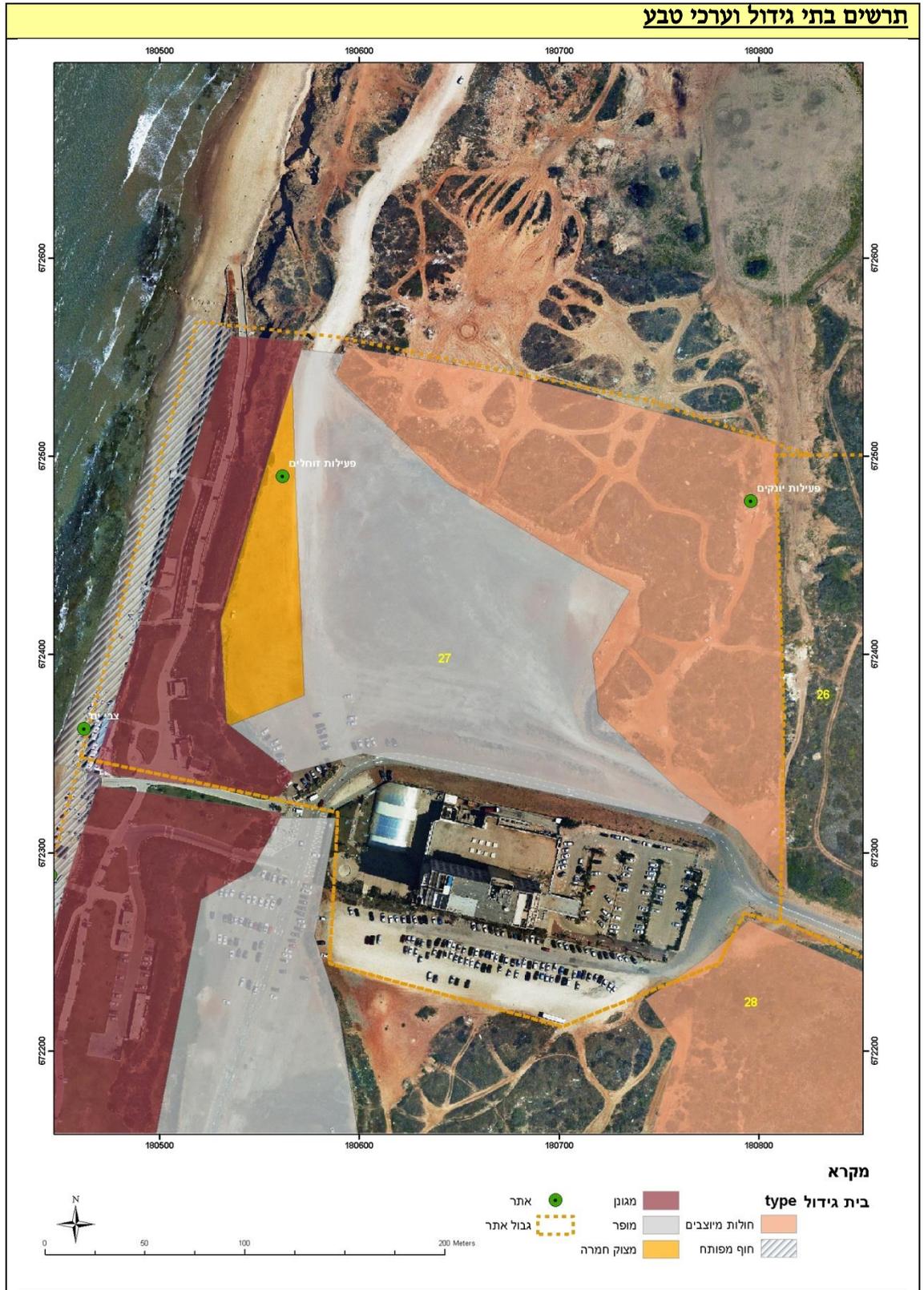
- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א"י, גירית מצויה, סמור, חתול בר.
- ברצועת החוף תועדה פעילות של צבי ים והאתר חלק מאזור הקינון של שני המינים – צב ים ירוק וצב ים חום.

סקר פורום תושבים (15)
 גרביל החוף – אדום VU
 גרביל חולות- אדום VU
 קיפוד ב.מ. - עקבות

ריכוז מאורות של שועל מצוי - גבעת פסולת עליה התפתח כיוסי של אטד החוף ושישזף מצוי.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 28
הצוק מנדרין

מכלול: חולות החוף

תאריך סקירה: 21-22.6.12, 28.5.12, 21.6.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 188 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180650/672130

רחוב/גבול: מערב: חוף הים. מדרום: תל רקית. מצפון: מלון מנדרין

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: מרחב הכולל מגוון של בתי גידול חולים לאורך החוף ובכללם מצוק ושטחי חולות מיוצבים. בשטחי החולות מגוון זוחלים גבוה והחוף חלק מתחום הקינון של צבי הים.

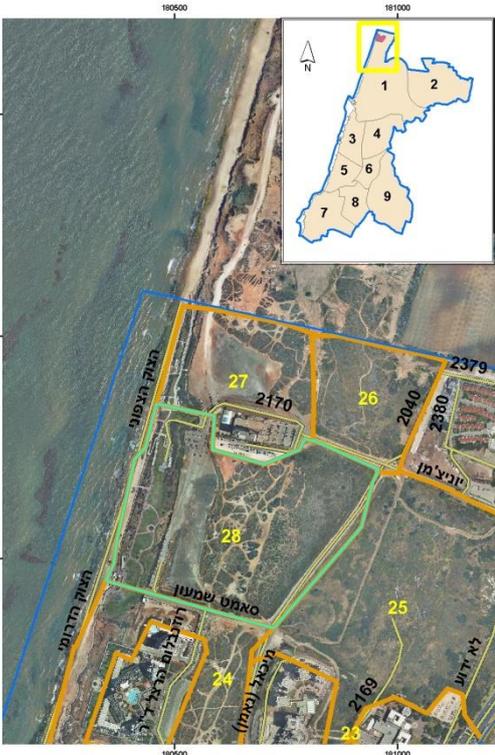
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חולות מיוצבים, חולות חשופים, מחשוף חמרה, מצוק חופי, בור, רצועת חוף, מגוון. שיחיית חולות, בתה עשבונית, בתה חופית. רותם המדבר – שמשון סגלגל רותם המדבר – לענה חד זרעית ברומית ספרדית – שיבולת שועל נפוצה
תצורות צומח	
יחידות צומח	
כיסוי צומח (%)	20% - 90%
צומח ייחודי	צפרנית חופית (אדום), אהל הגבישים, ריכוז שיזף מצוי, צומח חולות(שמשון סגלגל).
בעלי חיים	עופות, זוחלים
חי ייחודי	ציפורים: שרקרק מצוי, זוחלים: נחושת עינונית, צב יבשה מצוי, ארבע קו מובהק, תלום קשקשים מצוי, חומט פסים, צב ים.
אתרים חשובים	מצוק חופי, עורף המצוק, קו הצומח בין חולות חשופים לחולות מיוצבים.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף חולות של הגוש הגדול
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאינה. צמחים: טיונית החולות, שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי.
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה. חלקו המזרחי של השטח מפותח כחלק מחוף הרחצה. בעורף המצוק פגיעה משמעותית בשל נסיעת כלי רכב בחלק המערבי ובמצוק.

פיזי

קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	חולות, מחשוף חמרה, מצוק, מדרון, חוף חולי
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית. שקעים חוליים, מחשוף חמרה, מצוק חופי, חוף חולי
חזות כללית	שטח חולות בו ניכרת פעילות אדם היוצרת מערומי אשפה ופסולת ורמיסה של הצומח החולי. רמת הפרות גבוהה יותר באזור

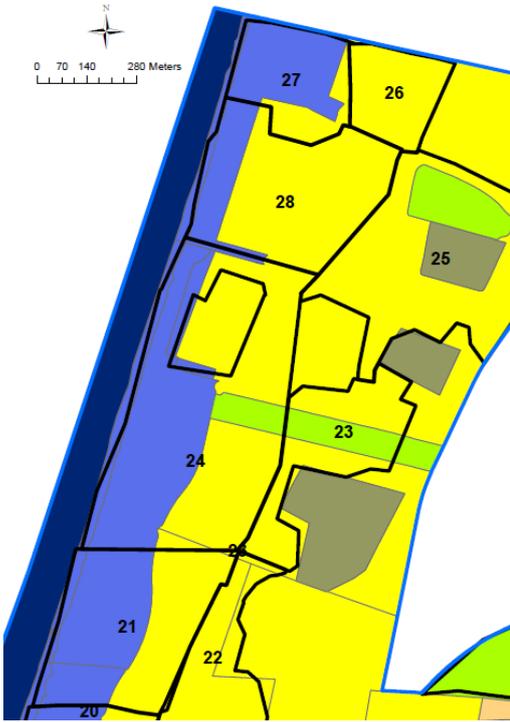
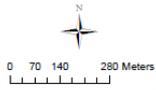

תרשים התמצאות

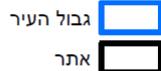

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

המצוק הנמצא בעורף מגרש חניה. אזור חוף מפותח.	
קיים. לחוף הרחצה	תשתיות קולטות קהל
סביבה	
פסולת בניין, אשפה למיניה, נסיעת רכבי שטח, מערומי עפר, חפירה בקרקע..	מפגעים והפרות
גבוהה. בעורף המצוק גבוהה מאוד	רמת הפרה בשטח (מפגעים)
מוסדרת לחוף.	נגישות
948/0 הרצליה- יישוב, כלי צור וחרסים מן התקופה הניאוליתית הקרמית על פני הקרקע.	ארכיאולוגיה
שטח פתוח, מגרש חניה, חוף מוסדר.	שימושים

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 עפ"י תמ"א 4/13 – חוף הים, אזור מגורים משולב מלונאות, שטח ישוב, עורף חוף.

תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):

שטח פתוח מטרופוליני חופי
 אזור מגורים בבניה מרקמית

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- תחום מחיה של שרקק מצוי
- בתי גידול של חולות מיוצבים
- פעילות זוחלים וריכוז של צב יבשה מצוי ובאזור החוף צבי ים.
- מגוון צומח חולות ייחודי.
- אזור מחייה ופעילות של זוחלים ומכרסמים.
- החוף החולי מושך עופות ים.
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
- פינוי פסולת
- שמירת ציר פתוח וקישור לחולות מצפון ומדרום על בסיס החלק המערבי של האתר.
- מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים
- מניעת כניסת רכב מוטורי ורמיסת הקרקע.
- הימנעות מביצוע חריש באזור החוף

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- יצירת רצף של בתי גידול חוליים וקישור לרצועת החוף מצפון ומדרום.
- דילול מבוקר של צפיפות הצומח בתחום החולות המוצבים יכול לאפשר הופעת מיני צומח נוספים והגדלת המגוון הביולוגי. פעולה כזו יש לבצע במסגרת תכנית ייעודית ומעקב וניטור מוסדרים.
- שתילת מיני צומח מקומי
- שיקום סוללות מגרש החניה

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
אהל הגבישים	נדיר

		אטד החוף
		אלמוות הכסף
		אספרג ארך עלים
	אנדמי	ארכובית א"י
		ברומית המטאטא
		ברומית ספרדית
		ברומית שעירה
		גומא הקרקפות
		גזר החוף
		גזר קיפח
		זון אשון
		זנב ארנבת ביצני
	אנדמי	חבלבל החוף
		חורשף צהוב
		חרצית עטורה
		טופח גדול
	פולש	טיונית החולות
		יבלית מצויה
		כלינית מצויה
		לחך בשרני
		לענה חד זרעית
		מקור חסידה מפצל
		מרגנית השדה
		נר הלילה החופי
		עכנאי שרוע
		עלוק
		עלקת
	אנדמי, אדום	ציפורנית חופית
		צפרנית מגוונת
		קורטום דק
		קורטום מבריק
	מוגן	רותם המדבר
		שיבולת שועל מתפרקת
		שיבולת שועל נפוצה
		שיזף מצוי
	פולש	שיטה כחלחלה
		שמשון סגלגל
		שעורת התבור
	אנדמי	תלתן א"י
		בן חיטה אריכא
	פולש	קיקיון מצוי
		מידע נוסף 5 חלבוב שרוע (אדום) 15 תלתן ביירוטי (אנדמי)
		בעלי חיים
		עופות

מין	דירוג הספר האדום
בז מצוי	LC
כרוון מצוי	NT
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דוכיפת	NT
שרקרק מצוי	VU
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
חנקן אדום-ראש	NT
צופית בוהקת	LC
קאק	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי	NT
שועל מצוי	LC
ארנבת מצויה	LC
חדף זעיר	NT
קיפוד חולות?	VU
קיפוד מצוי	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	גבוה
שממית בתים	LC - לא בסיכון	נמצא
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך

לוחיות שריון של צב יבשה מצוי

גבוה	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט גמד
נמצא	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחושת עינונית
בינוני	VU - עתידו בסכנה	נחושת נחונית
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחושת חולות
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
גבוה	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	שחור ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
גבוה	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
גבוה	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
גבוה	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
גבוה	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

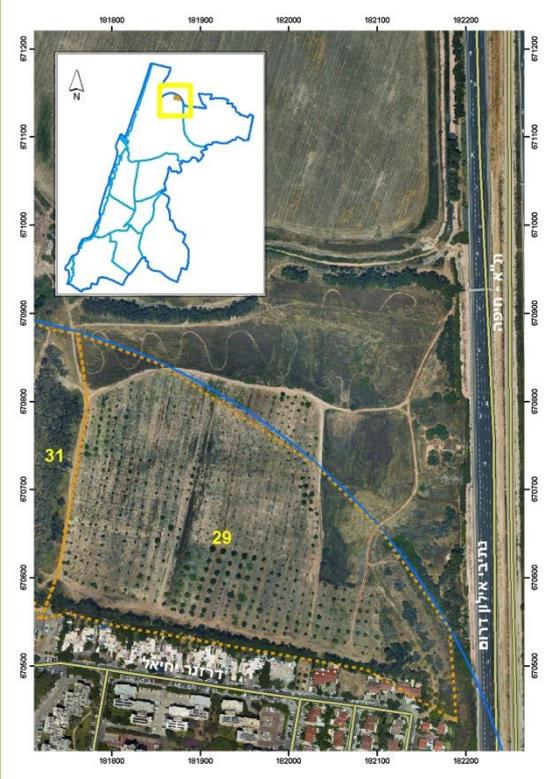
מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבווע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א"י, גירית מצויה, סמור, חתול בר.
- ברצועת החוף תועדה פעילות של צבי ים והאתר חלק מאזור הקינון של שני המינים – צב ים ירוק וצב ים חום.
- עופות נוספים שנצפו¹ – דוחל שחור גרון, מרית, ביצנית ב.מ, שחף האגמים, שחף כספי, חוחית.

סקר פורום תושבים (15)
 גרביל החוף – אדום VU
 גרביל חולות- אדום VU
 קיפוד ב.מ - עקבות

תרשים בתי גידול וערכי טבע

מראה כללי – סוללה וערוץ ניקוז

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 29
אפקה מזרח

מכלול: חמרה, כורכר

תאריך סקירה: 13.6.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 102 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181915/670660

רחוב/גבול: מדרום רח' דרזנר מצפון מתחם פי גלילות ממזרח נתיבי איילון.

רובע: עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטח פתוח בשולי העיר בו מתקיימות מספר תצורות נוף וצומח הכוללות צמחיית בור, חורש אלונים נטוע לצד עצי פיקוס וסיסם הודי. בשטחי הבור מגוון גדול של מיני צומח הכוללים מינים מקומיים של קרקעות חמרה וכורכר בשוליים המזרחיים אזור ניקוז המשמש כמסדרון מעבר לדו - חיים.

מאפייני השטח

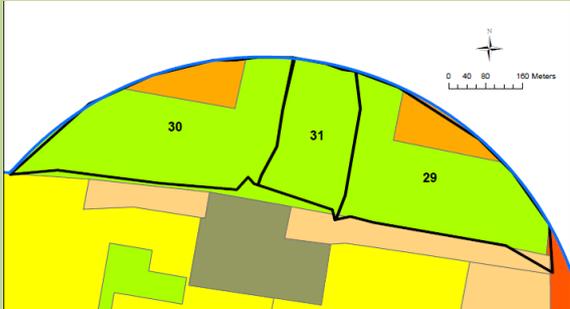
אקולוגיה

בתי גידול	כורכר, חול, מגונן, חורשת איקליפטוס, ערוץ ניקוז, תעלות ניקוז ושטחי הצפה.
תצורות צומח	בתה עשבונית, חורשת איקליפטוס, יער פארק, מגונן.
יחידות צומח	שעורת התבור – בן חיטה רב אנפין חרצית עטורה – זון אשון
כיסוי צומח (%)	שטחי בור 60% - 90% אזורי נטיעות 30% - 70%
צומח ייחודי	מגוון עשיר של מיני חמרה וחולות ביניהם סחלב קדוש, חצב מצוי, תורמוס א"י, תלתן א"י מיני דגניים ופרפרניים.
בעלי חיים	דו חיים, יונקים וציפורים פוטנציאל גדול לפעילות פרפרים.
חי ייחודי	טריטון פסים, קרפדה ירוקה, אילנית מצויה, קיפוד מצוי.
אתרים חשובים	תעלת ניקוז ושטחי הצפה בסמוך לנתיבי איילון
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק ממכלול השטחים הפתוחים במרחב פי גלילות העוטשף את העיר מצפון. צירי מעבר מקומיים לבעלי חיים בדגש על דו - חיים.
מינים פולשים	שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי
רמת השתמרות השטח	נמוכה - בינונית. בשטח בוצעו עבודות הסדרה בהיקפים גדולים שכללו יצירת סוללה/גבעה גבוהה, חפירת ערוץ ניקוז ועיבוד חקלאי. במשך הזמן החלה התחדשות של הצומח הטבעי בחלק מן השטחים.

מראה כללי – נטיעות אלון תבור

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא	
	גבול העיר
	אתר
ייעודים תכנית מתאר	
	אזור לתכנון בעתיד
	אזור מגורים בבניה מרקמית
	אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
	אזור מגורים בבניה נמוכה
	אזור מגורים בבניה רבת קומות
	אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
	אזור מעורב
	אזור פעילות מיוחד
	אזור תעסוקה מטרופוליני
	אזור תעסוקה מקומי
	אזור תעסוקה עירוני
	בית עלמין
	דרך פרברית מהירה
	ים בתחום שיפוט עירוני
	מעגנת נופש ספורט ודיג
	שטח פתוח מטרופוליני
	שטח פתוח מטרופוליני חופי
	שטח פתוח עירוני

פיזי	
קרקע	חול, חמרה, חרסיות, כורכר.
מורפולוגיה	מישור, גבעה, שיפועים חדים, ערוץ ניקוז.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית - גבוהה - שטח מגונן על גבי סוללה גבוהה, חורשה נטועה, ערוץ ניקוז, מעט מחשוף כורכר, חורשת איקליפטוס
חזות כללית	שדות בור פתוחים המשולבים בחורש עצים. אתר פריחה אביבית ומינים אטרקטיביים, מחשוף כורכר ותצפית מן הסוללה.
תשתיות קולטות קהל	שבילים לא מוסדרים.
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת בנין, דרכי עפר, מערומי עפר, חפירה ופגיעה בקרקע.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת חלקית, מעבר בין שורות בתים.
ארכיאולוגיה	25340 תל אביב, תל ברוך דרום - בראש שכבת אלוביום כלי צור מהתקופה האפיליאווליתית (תרבות כברית), בית קברות שומרונים מהתקופה הרומית והביזנטית. 1015 תל אביב תל ברוך - בראש שכבת אלוביום כלי צור מהתקופה האפיליאווליתית (תרבות כברית). בית קברות שומרונים מהתקופה הרומית והביזנטית. 25338 תל אביב תל ברוך מערב - בראש שכבת אלוביום כלי צור מהתקופה האפיליאווליתית (תרבות כברית), בית קברות שומרונים מהתקופה הרומית והביזנטית.
שימושים	גינה קהילתית, בור, חורשה נטועה, גינות, אזור טיולים, נופש וספורט.
<p>ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 - מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית: אזור עירוני בדגש מגורים. שטח לפארק עירוני ראשי. תכנית מתאר עירונית: שטח עירוני פתוח. אזור מגורים בבניה רבת קומות. תכנית מתארית תא/ 2812 שמכוחה לא ניתן להוציא היתרי בניה - 300,000 מ"ר זכויות עיקריות עבור עד 3,000 יח"ד ויעודים נוספים בתכנית שב"צ ושצ"פ.</p>	
מסקנות והמלצות	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> מגוון גדול של צומח חולות וכורכרים הכולל מינים נדירים - סחלב קדוש שטח פתוח המהווה חלק מן הרצף בשולי העיר פוטנציאל גבוהה לפעילות זוחלים אזור מעבר של דו חיים. אזור פעילות של דורסים שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים ממשק מינים פולשים וחיות מחמד שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות: 	

- הגדלת השונות של בתי הגידול – חורש/יער אלונים ושיזפים.
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון בדגש על מינים מושכי חרקים
- פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים- גזעים, מחילות, מערומי עפר
- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר
- השארת עלווה, ענפים וגזעים על הקרקע

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אזנב מצוי	
אלת המסטיק	
אספסת מצויה	
אספרג ארך עלים	
ארכובית שבטבטית	
בן חיטה אריכא	
בן חיטה ביצני	
בן חיטה רב אנפין	
ברומית ספרדית	
ברומית עקרה	
ברקן סורי	
גדילן מצוי	
גזיר דקיק	
גזיר המפרקים	
גזיר מזיק	
גזר הגינה	
גזר החוף	
דרדר הקורים	אנדמי
הרדוף הנחלים	
זון אשון	
זקן סב מצוי	
זקן תיש ארוך	
זקנן שעיר	
חבלבל השדה	
חומעת ראש הסוס	
חילף חולות	
חבללוב החוף	
חלוקה ננסית	
חלמית קטנת פרחים	
חמציץ נטוי	
חמציץ קטן	
חצב מצוי	מוגן
חרדל השדה	
חרדל לבן	
חרצית עטורה	

סחלב קדוש

טופח גדול
טיון דביק
יבלית מצויה
ירבוז ב.מ.
כליינית מצויה
כרבולת מצויה
כרוב החוף
לוטוס מצוי
לחך אזמלני
מעוג כרתי
מקור חסידה גדול
מקור חסידה מפוצל
מרגנית השדה
מרור הגינות
מרקולית מצויה
ניסנית זיפנית
נשרן צפוף
סולנום שחור
סחלב קדוש
עולש מצוי
עוקץ עקרב אירופי
עכנאי שרוע
עשנן יהודה
פרג אגסני
פרסת סוס דלת תרמילים
פשתה אשונה
פשתה מצויה
ציפורני חתול מצוייות
צמרנית הסלעים
צנון מצוי
קדד האנקולים
קדד ספרדי
קוטב מצוי
קורטום דק
קורטום מבריק
קחווון מצוי
קיטה רותמית
קייצת
שבולת שועל מתפרקת
שבולת שועל נפוצה
שברק מלבין
שברק מצוי
שברק משובל
שופרית כרתית
שלח ספרדי

שלמון יפואי
שעורת התבור
תורמוס א"י
מוגן, אנדמי
תלתן א"י
אנדמי
תלתן חקלאי
תלתן קלוסי

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
אנפית בקר	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דוכיפת	NT
שלדג לבן-חזה	NT
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
נקר סורי	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
קאק	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
חוחית	NT
ירקון	LC
שלו	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
חולדה מצויה	LC
אשף מצוי?	NT
נמיה	LC
שועל מצוי ?	LC
נברן שדות	LC
חדף זעיר?	NT
חדף לבן שיניים ?	NT
דורבן	LC נצפה בעבר

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטון	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה חמורה	CR - בסכנת הכחדה	בינוני
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא

אתרים נקודתיים

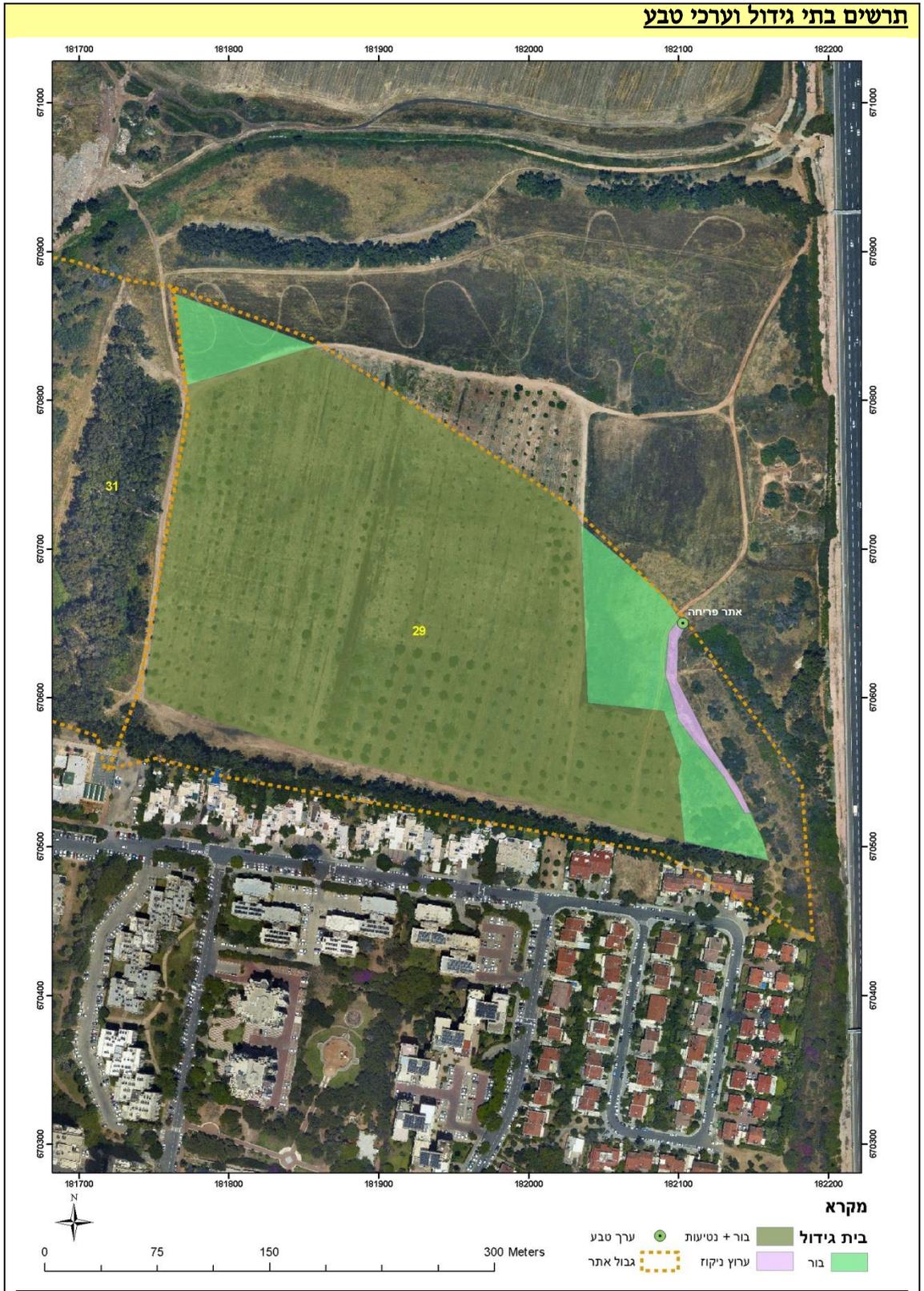
- אתר פריחה סחלב קדוש
- ערוץ ניקוז
- שטחי ניקוז והצפה בחלק המזרחי

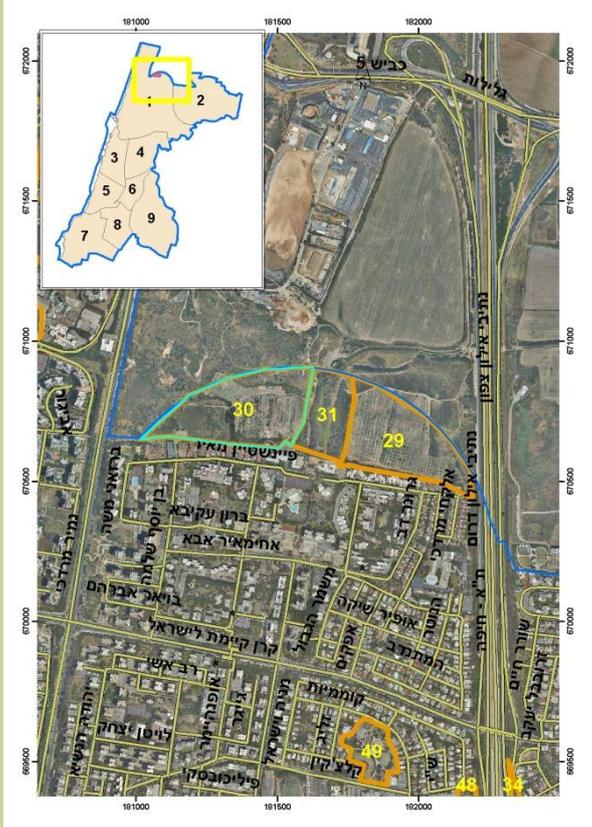
מידע נוסף

מגוון חרקים וחסרי חוליות הכולל מיני פרפראים כגון: זנב סגונית נאה, לבנין הכרוב, כחליל ב.מ.

דו חיים – באזור מצויים טריטון פסים, אילנית מצויה, קרפדה ירוקה וחפרית מצויה. חלקם עוברים בגבול השטח המזרחי בעונת החורף על בסיס תעלות ניקוז ושטחים מוצפים.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי – שדה בור ונטיעות

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 30
אפקה מערב

מכלול: חמרה, כורכר

תאריך סקירה: 29.11.12, 13.6.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 112 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181410/670750

רחוב/גבול: מדרום רח' פייגשטיין מצפון מתחם פי גלילות ממזרח נתיבי איילון.

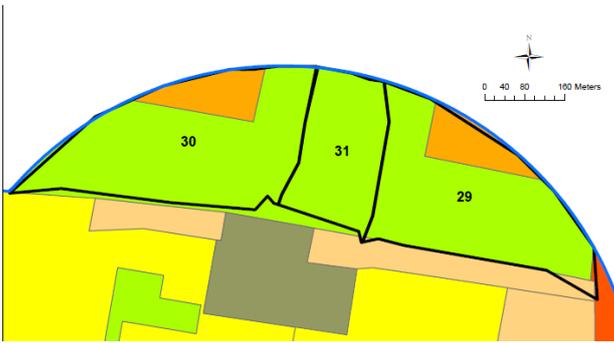
רובע: 1- עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטח פתוח בשולי העיר בו מתקיימות הפרות רבות כתוצאה מהשלכת פסולת בעבר. שיעור גבוהה של מינים פולשים לצד חורשה נטועה של מינים מעורבים (פיקוס, סיסם), נטיעות אלון תבור ושטחי בור.

מאפייני השטח

אקולוגיה	
בתי גידול	חמרה, כורכר, חול
תצורות צומח	בתה עשבונית, חורש נטוע מעורב
יחידות צומח	חילף חולות – שיבולת שועל נפוצה חרצית עטורה – סביון אביבי
כיסוי צומח (%)	20% - 90%
צומח ייחודי	ריכוז של תורמוס צר עלים, אלון תבור, ריכוז חצב מצוי.
בעלי חיים	זוחלים וציפורים
חי ייחודי	-
אתרים חשובים	כתמי חמרה
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק ממכלול השטחים הפתוחים במרחב פי גלילות העוטף את העיר מצפון.
מינים פולשים	שיעור גבוהה של שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי, לכיד הנחלים
רמת השתמרות השטח	נמוכה - שטח מופר שבחלקו שימש כאתר פסולת בנין.
פיזי	
קרקע	חול, חמרה, חרסית, כורכר.
מורפולוגיה	מישור, גבעה מלאכותית (פסולת).
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה – שטח בור לצד חורשה נטועה
חזות כללית	שדות בור פתוחים המשולבים בחורש עצים. אזור מופר ופגוע הנדרש להסדרה.
תשתיות קולטות קהל	אין.
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת בנין, דרכי עפר, מערומי עפר, חפירה ופגיעה בקרקע, מינים פולשים.

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

רמת הפרה בשטח (מפגעים)	גבוהה
נגישות	לא מוסדרת.
ארכיאולוגיה	25338 תל אביב תל ברוך מערב – בראש שכבת אלוביום כלי צור מהתקופה האפי-פליאוליתית (תרבות כברית), בית קברות שומרוני מהתקופה הרומית והביזנטית.
שימושים	גינה קהילתית, בור, חורשה נטועה.

ייעודי קרקע עיקריים
תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 אזור עירוני בדגש מגורים.
 שטח לפארק עירוני ראשי.
תכנית מתאר עירונית (תא/5000):
 שטח עירוני פתוח.
 אזור מגורים בבניה רבת קומות.
 תכנית מתארית תא/ 2812 שמכוחה לא ניתן להוציא היתרי בניה - 300,000 מ"ר זכויות עיקריות עבור עד 3,000 יח"ד ויעודים נוספים בתכנית שב"צ ושצ"פ.

מסקנות והמלצות

- חשיבות האתר:**
- ריכוז הצמח המוגן תורמוס צר עלים שאוכלוסיותיו במישור החוף מתמעטות.
 - שטח פתוח המהווה חלק מן הרצף בשולי העיר
 - פוטנציאל גבוהה לפעילות זוחלים וציפורים שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
 - מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
 - ממשק מינים פולשים וחיות מחמד
 - פינוי פסולת
 - השארת גזם וגזעים על פני הקרקע

- שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- הגדלת השונות של בתי הגידול – חורש/יער אלונים ושיזפים.
 - שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון
 - פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים
 - יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים- גזעים, מחילות, מערומי עפר
 - פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר
 - השארת עלווה, ענפים וגזעים על הקרקע

נתוני הסקר

צומח	
שם המין	סטאטוס
תורמוס צר עלים	מוגן
דבשה חרוקה	
קדד ספרדי	
פרג אגסני	
סביון אביבי	
קייצת	
משין גלילי	
חרצית עטורה	
גדילן מצוי	

	לשון שור מגבבת
	זון אשון
	לכיד הנחלים
	כף אווז לבנה
	צנון מצוי
	שבולת שועל נפוצה
	מרגנית השדה
	דבקה זיפנית
	ארכובית שבטבטית
	סמר מצוי
	חילף החולות
	טיון דביק
פולש	טיונית החולות
מוגן	חרוב מצוי
מוגן	אלון מצוי
	גומא הפקעים
	עכנאי שרוע
פולש	קיקיון מצוי
	בוצין מפורץ
מוגן	חצב מצוי
	קנה מצוי
	צלף קוצני
	שברק מלבין
פולש	שיטה כחלחלה

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
אנפית בקר	LC
בז מצוי	LC
חוגלת סלעים	NT
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
שלדג לבן-חזה	NT
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
פשוש	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

חוחית	NT
ירקון	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי?	NT
נמיה	LC
שועל מצוי?	LC
נברן שדות	LC
חדף זעיר?	LC
חדף לבן שיניים?	LC
דורבן	LC נצפה בעבר
ארנבת שדה	LC
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטון	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

אתרים נקודתיים

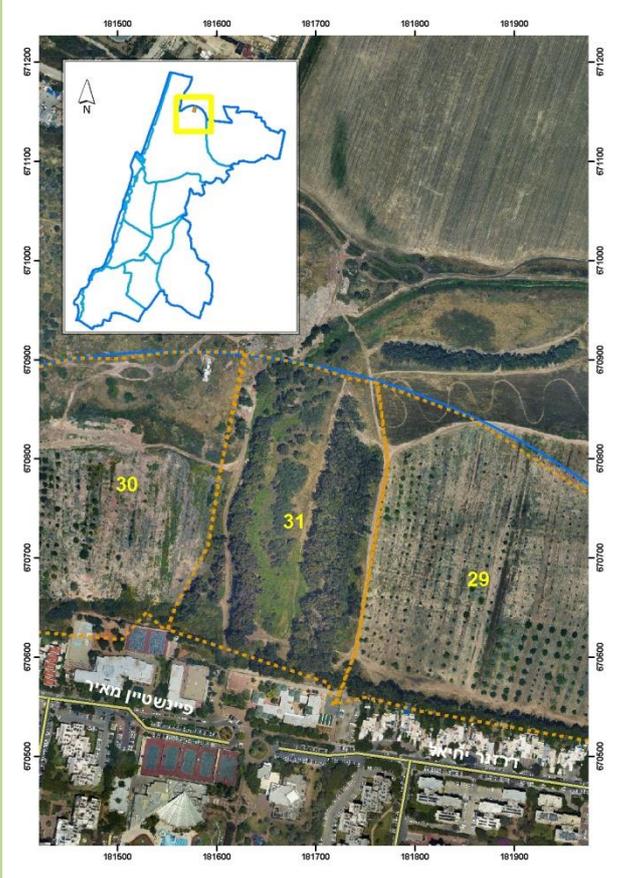
- ריכוז תורמוס צר עלים

מידע נוסף

- מגוון חרקים וחסרי חוליות הכולל מיני פרפראים כגון: זנב סנונית נאה, לבנין הכרוב, כחליל ב.מ, לבנין משויש.
- דו חיים – באזור מצויים טריטון פסים, אילנית מצויה, קרפדה ירוקה, חפרית מצויה. חלקם עוברים בעונת החורף על בסיס תעלות ניקוז ושטחים מוצפים.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי – חורשת איקליפטוס

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 31
אפקה מרכז

מכלול: חמרה, לח

תאריך סקירה: 13.6.12, 19.4.12

גודל מקורב של השטח: 50 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181670/670745

רחוב/גבול: מדרום רח' פייגשטיין מצפון מתחם פי גלילות.

רובע: עבר הירקון מערב

תאור כללי: שטח פתוח בשולי העיר הכולל חורשת איקליפטוסים המהווה אתר לינה וקינון לציפורים וערוץ נחל המהווה בית גידול לח. אזור מעניין מבחינת הרכב בתי הגידול הכולל טיפוסים לחים ומופעי הצומח המקומיים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בת גידול	ערוץ לח, שטחי הצפה, חורשת איקליפטוס
תצורות צומח	בתה עשבונית, חורשת איקליפטוס, צומח קרקעות לחות, אחו לח.
יחידות צומח	משיין גלילי – ברומית עקרה חמציץ נטוי – זון אשון
כיסוי צומח (%)	שטחי בור 60% - 90%
צומח ייחודי	צומח לח שנית שוות שינים, שנית מתפתלת. מינים מוגנים סייפן התבואה, תורמוס צר עלים.
בעלי חיים	דו חיים, וציפורים אתר פעילות וקינון פוטנציאלי לנץ מצוי
חי ייחודי	טריטון פסים?, קרפדה ירוקה, אילנית מצויה, נץ מצוי
אתרים חשובים	כתם לח
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק ממכלול השטחים הפתוחים במרחב פי גלילות העוטף את העיר מצפון. צירי מעבר מקומיים לבעלי חיים בדגש על דו – חיים.
מינים פולשים	שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי.
רמת השתמרות השטח	בינונית. הערוץ כפי הנראה מוסדר ומנקז מי נגר מכיוון רמת אביב.

פיזי

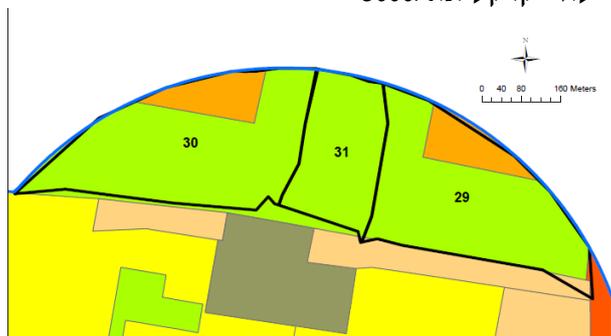
קרקע	חמרה, חרסיות.
מורפולוגיה	מישור, ערוץ לח.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית - ערוץ לח העובר בחורשת איקליפטוס, שטחי קרקעות כבדות אחו לח.
חזות כללית	נוף מורשת של חורשת איקליפטוס עם תת יער סבוך הנפתח לבתה עשבונית וערוץ מקומי.
תשתיות קולטות קהל	שבילים לא מוסדרים.

סביבה

ערוץ ניקוז בחלק המערבי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

מפגעים והפרות	דרכי עפר, חפירה ופגיעה בקרקע.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	לא מוסדרת.
ארכיאולוגיה	25338 תל אביב תל ברוך מערב – בראש שכבת אלוביום כלי צור מהתקופה האפי-פליאולייתית (תרבות כברית), בית קברות שומרוני מהתקופה הרומית והביזנטית.
שימושים	בור, ניקוז נגר

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם עירוני.

תכנית מתאר מחוזית:

אזור עירוני בדגש מגורים.

שטח לפארק עירוני ראשי.

תכנית מתאר עירונית:

שטח עירוני פתוח.

אזור מגורים בבניה רבת קומות.

תכנית מתארית תא/ 2812 שמכוחה לא ניתן להוציא היתרי בניה

- 300,000 מ"ר זכויות עיקריות עבור עד 3,000 יח"ד ויעודים

נוספים בתכנית שב"צ ושצ"פ.

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- בתי גידול לחים הכוללים ערוץ, קרקעות כבדות וחורשת איקליפטוס
- שטח פתוח המהווה חלק מן הרצף בשולי העיר
- אתר פעילות וקינון לעופות
- אזור מעבר של דו חיים.
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
- ממשק מינים פולשים וחיות מחמד
- מניעת זיהום מים ואבטחת איכות טובה
- פינוי פסולת מן החלק הצפוני
- מניעת כניסת רכבים וכלים מכנים לשטח
- הסדרת שבילים וגישה לציבור

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- יצירת שלולית חורף
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון בדגש על מיני צמחים של בתי גידול לחים
- פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים- גזעים, מחילות, מערומי עפר
- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר
- השארת עלווה, ענפים וגזעים על הקרקע

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
חומעה מסולסלת	
בקיה תרבותית	
גרניון גזור	
נורית המלל	

	לחך אזמלני
	זון אשון
	דבקה זיפנית
	טופח ירושלים
	לוף ירוק
	חמציץ נטוי
	מרקולית מצויה
	קיקיון מצוי
	לפתית מצויה
	גדילן מצוי
	ברומית עקרה
	עשנן ב.מ.
	גזיר ב.מ.
	שנית שוות שינים
	שנית מתפתלת
	ארבע כנפות מצויות
	עולש מצוי
	זנב שועל ארוך
	דבשה חרוקה
	קחון מצוי
	שבולת שועל נפוצה
	אזנב מצוי
	אספסת מצויה
	שברק משובל
	עבדקן מצוי
	שלמון יפואי
	גומא הפקעים
מוגן	סיפן התבואה
מוגן	אלון תבור
מוגן	תורמוס צר עלים
	חילף החולות
	משיין גלילי
מוגן	אלון תבור

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
נץ מצוי	LC
כרוון מצוי	NT
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
נקר סורי	LC

LC	בולבול צהוב-שת
LC	סבכי שחור-ראש
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	עורב אפור
NT	חוחית

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי	NT
נמיה	LC
שועל מצוי ?	LC
נברן שדות	LC
חדף זעיר?	NT
חדף לבן שיניים ?	NT
דורבן	LC
התקיים בעבר	LC
ארנבת שדה	LC
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	בינוני
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטון	NT - בסיכון נמוך	נמוך
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	בינוני
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה

ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזת "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

אתרים נקודתיים

- ערוץ ניקוז
- חורשת איקליפטוס – קונון דורסים
- ריכוז צומח לח
- פריחת סייפן התבואה

מידע נוסף

דו חיים – באזור מצויים טריטון פסים, אילנית מצויה, קרפדה ירוקה וחפרית מצויה. יתכן וחלקם פעילים בתחום השטח בעונת החורף על בסיס תעלות ניקוז ושטחים מוצפים.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 32
חורשת אבנר צהלה

מכלול: קרקעות חמרה

תאריך סקירה: 23.5.12, 22.7.12, 9.4.12

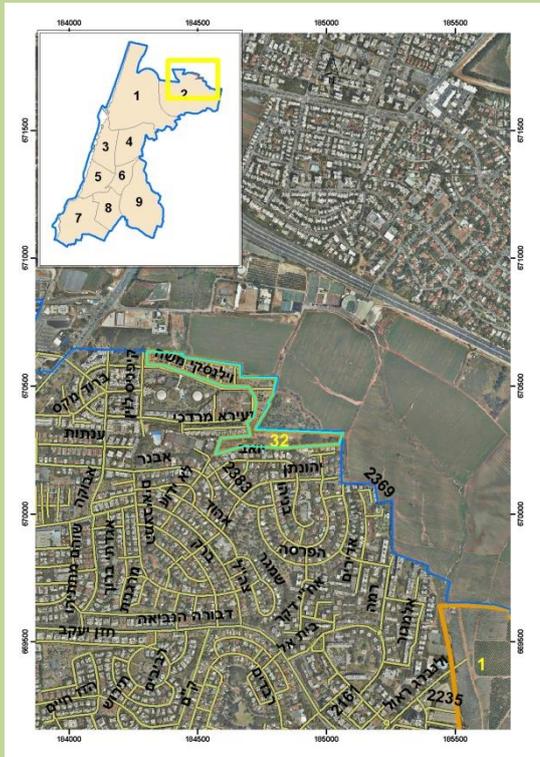
גודל מקורב של השטח: 66 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 184760/670320

רחוב/גבול: ממערב שכונת המשתלה, מדרום שכונת צהלה, ממזרח ומצפון שטחי רמת השרון.

רובע: 2 - עבר הירקון מזרח

תרשים התמצאות

מראה כללי – אזור מערבי

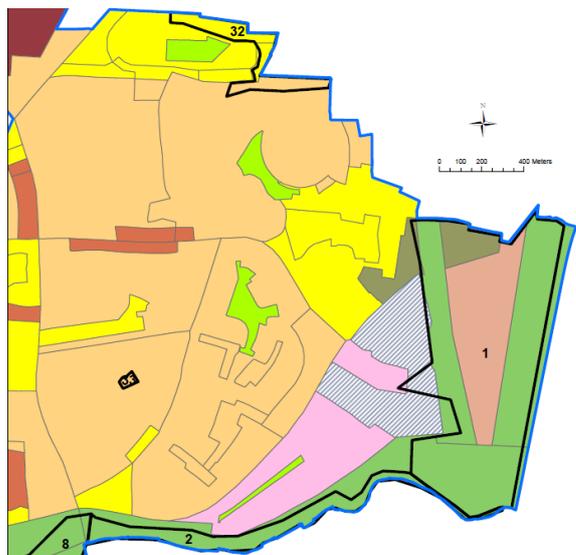
תאור כללי: קרקעות חמרה בשולי העיר בהם נותרו מרכיבים של הצומח הטבעי הכוללים מינים נדירים של תורמוסים ומגוון עשבוניים. במקום פעילות קהילתית הכוללת שיקום צומח מקומי וטיפוח בתי גידול לחים. באתר שלוש שיקמים בגרות.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	קרקעות חמרה, לח, בור, מגוון.
תצורות צומח	שיחיה, בתה עשבונית, חורשת איקליפטוס, חורשה נטועה.
יחידות צומח	רותם המדבר – שמשון סגלגל – מתנן שעיר זקנן שעיר – דרדר הקורים
כיסוי צומח (%)	על גבי מחשופים וקירות כורכר 5% - 10% . באזורי חול וחמרה כיסוי גבוהה 40% - 80%
צומח ייחודי	תורמוס צהוב, תורמוס צר עלים, בן חצב יקינטוני, כלנית מצויה, ספלילה זעירה.
בעלי חיים	זוחלים ויונקים מקומיים.
חי ייחודי	קיפוד, שועל, חומט פסים
אתרים חשובים	ריכוזי תורמוס צהוב, חורשת איקליפטוס צפונית
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	בינונית – גבוהה – חלק מן הרצועה הפתוחה על בסיס השטחים החקלאים בין ת"א ורמה"ש. חשיבות עתידית לחיבור עם ואדי נווה שרת ואזור הכפר הירוק כרצועה ירוקה סביב העיר.
מינים פולשים	צומח: שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי. ציפורים: דררה, מאינה.
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה – למרות פעולות שונות בעבר בשטח נשמר חלק מבית הגידול הטבעי כמו כן ישנן פעולות שימור במסגרת הגינה הקהילתית.
פיזי	
קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	מישור, גבעה, שיפועים מתונים,
מורכבות טופוגרפית	בינונית - גבוהה – חורשה, גבעת חמרה,

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

	(מופעי נוף)
שדה בור, חורשה מגוננת, עצי פארק.	חזות כללית
שטח פתוח בעל נוף מגוון: פריחת צמחי בר, צומח כורכרים, בתה עשבונית, חורשות ועצים מרשימים.	תשתיות קולטות קהל
קיימות – ספסלי ישיבה.	
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת בנין, חפירה ופגיעה בקרקע.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת משכונת צהלה ומשכונת המשתלה.
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר מוכרז.
שימושים	גינה קהילתית, בור, חורשה נטועה .
ייעודי קרקע עיקריים	
תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): אזור עירוני בדגש מגורים. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): אזור מגורים בניה נמוכה אזור מגורים בניה מרקמית תכנית 2069 ד מכוחה ניתן להוציא היתרי בניה לאחר אישור תכנית עיצוב ופתוח - 452 יח"ד, מגרשים לבניני ציבור ושצ"פ.	
מסקנות והמלצות	
חשיבות האתר:	
<ul style="list-style-type: none"> • כתם חמרה בלתי מופר יחסית מהאחרונים שנותרו בתחומי העיר • חשיבות בוטאנית – צומח חמרה הכולל מינים אדומים ונדירים – תורמוס צהוב, תורמוס צר עלים. • אתר טבע עירוני – שיקום צומח ויצירת בתי גידול ע"י הקהילה שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: • שימור ריכוזים של מינים אדומים. • שימור החורשה הצפונית • שמירה על רצועת חיץ מבינוי עתידי • מניעת ריסוס וכיסוח 	
שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:	
<ul style="list-style-type: none"> • שיקום אזורים מופרים ופגועים באמצעות כיסוי חולי ושתילת צומח • הגדלת מגוון הצומח באמצעות שתילת מינים אופייניים לבית הגידול ובכלל מינים אדומים, נדירים ומגוון גיאופיטים. • יצירת אתרי קינון לעופות – קופסאות קינון לציפורי שיר, חורי קינון. • סילוק צמחייה פולשנית 	
נתוני הסקר	
צומח	
שם המין	סטטוס
אגמון החוף	נדיר
אזנב מצוי	
אלון תבור	מוגן
אלמוות הכסף	
אלת המסטיק	
אמיד קוצני	

שלושת עצי השיקמה (צילום: מיכל נהרי)

אספסת גלילנית	
אספסת מצויה	
ארכובית שבטבטית	
בן חיטה ביצני	
בקיה צרפתית	
בקיה שעירה	
ברומית ספרדית	
גדילן מצוי	
גומא הפקעים	
דבשה חרוצה	
דרדר הקורים	אנדמי
דרדר קרומי	
זון אשון	
זמזומית מצויה	אנדמי
זנב ארנבת ביצני	
זקנן שעיר	
חבלבל השדה	
חומעת ראש הסוס	
חילף חולות	
חלבוב פשוט	
חלמית גדולה	
חמציע נטוי	
חמציע קטן	
חפורית מצויה	
חצב מצוי	מוגן
חרדל השדה	
חרדל לבן	
חרוב מצוי	מוגן
חרצית עטורה	
טופח ארך עמוד	
יבלית מצויה	
כלינית מצויה	
כף אווז	
כף עוף פחוסה	
כרוב החוף	
לוטוס מצוי	
לוטוס שעיר	
לפתית מצויה	
לשון שור מגבבת	
מקור חסידה גדול	
מרגנית השדה	
מרקולית מצויה	
ניסנית זיפנית	
ניסנית שיכנית	
סירה קוצנית	

בן חצב יקינטוני

תורמוס צהוב

סלק מצוי	
סרפד צורב	
עבדקן מצוי	
עכנאי שרוע	
עשנן ב.מ.	
פיקוס השיקמה	מוגן
פרג אגסני	
פרג זיפני	
פרג נחות	
פרסת הסוס דלת התרמילים	
פרע מסולסל	
צמרנית הסלעים	
צנון מצוי	
צפרנית א"י	אנדמי
צפרנית מגוונת	
קדד ספרדי	
קוטנדיה פלישתית	
קחון מצוי	
קידה שעירה	
קיקיון מצוי	פולש
קצח השדה	
רב פרי בשרני	
שבולת שועל נפוצה	
שברק דביק	
שיטה כחלחלה	פולש
שעורה מכחילה	
שעורת התבור	
שרביטן מצוי	
תולענית דוקרנית	
תורמוס א"י	אנדמי, מוגן
תורמוס צהוב	אדום, מוגן
תורמוס צר עלים	מוגן
תלתן הארגמן	
תלתן הכדורים	
תלתן חקלאי	
תלתן לביד	
תלתן נאה	
תלתן צמיר	
כלנית מצויה	מוגן
סביון אביבי	
בן חצב יקינטוני	מוגן
ספיליה זעירה	נדיר

מידע נוסף

תלתן הארגמן

זקן סב מצוי

שם המין	סטאטוס	מקור
תלת מלען ארוך	אדום, אנדמי	5
דבקת פלשת	אדום	5
תורמוס שעיר	נדיר	5
שוש קרח	נדיר	5
חלבוב שרוע	אדום	5
אלמוות ארץ-ישראלי	אדום, אנדמי	5
מקור חסידה תמים	אדום, אנדמי	5
נעצוצית סבוכה	אדום	5

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
שלדג לבן-חזה	NT
דררה מצויה	מין פולש
נקר סורי	LC
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
ירקון	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עכבר מצוי	LC
חולדה מצויה	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
שועל מצוי	LC
חדף זעיר ?	NT
חולד	LC
נברן שדות?	LC

זוטקרב על תורמוס א"י

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	בינוני
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	בינוני
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	בינוני
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

מגוון חרקים וחסרי חוליות: חיפושיות – ארודית, זרעונית, פרחית. עכבישנים – משפכניים, זוטקרבים. חלזונות.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 33
תל נריה

מכלול: כורכר

תאריך סקירה: 27.10.12, 8.7.12, 22.7.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 4 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180260/669825

רחוב/גבול: בין רח' תבואות הארץ ואבן ספיר בצמוד לתיכון עירוני י"ד.

רובע: 2 - עבר הירקון מזרח

תאור כללי: תא שטח מצומצם של רכס הכורכר שנותר לאחר הפיתוח. צומח כורכרי טיפוסי הכולל שיחיית רב שנתיים ופריחה אביבית. בית גידול של הצמח שום תל אביב האתר היחיד הידוע כיום.

מאפייני השטח

אקולוגיה

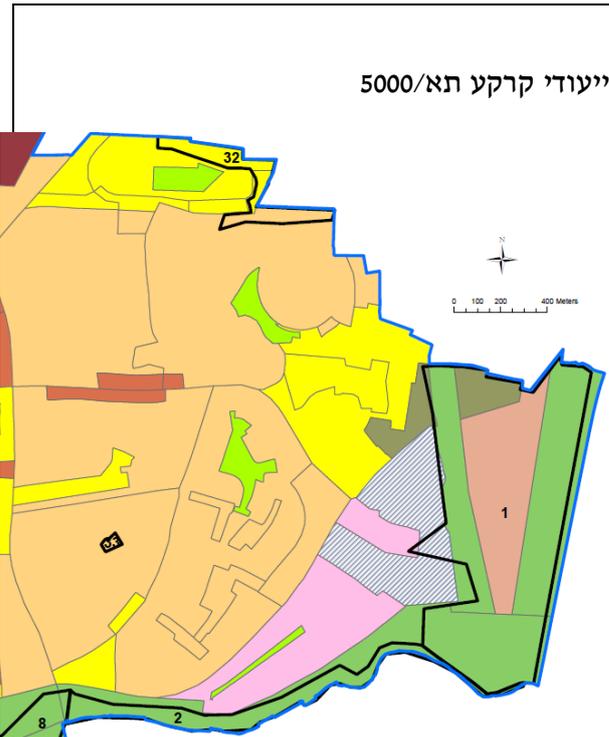
בתי גידול	כורכר, מגונן
תצורות צומח	שיחייה
יחידות צומח	שברק מצוי – רותם המדבר שמשון סגלגל – רותם המדבר
כיסוי צומח (%)	70% - 0%
צומח ייחודי	נדירים: שום תל אביב
בעלי חיים	ציפורי שיר וזוחלים
חי ייחודי	-
אתרים חשובים	כלל האתר
חשיבות ברצף-חיבור	נמוכה – מגרש פתוח במרחב בנוי
לאחרים אחרים	ציפורים: דררה, מאיינה. צמחים: דטורה זקופת פרי
מינים פולשים	בינונית. בקטעים מסויימים גבוהה. חלק מהשטח נפגע לאורך השנים מפעולות הבינוי.
רמת השתמרות השטח	

פיזי

קרקע	חול, כורכר.
מורפולוגיה	גבעה ומדרונות
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית.
חזות כללית	אחת הנקודות הגבוהות בעיר תצפית מרהיבה מזרחה עד הרי שומרון. בשטח עצמו מחשוף כורכר מעניינים לצד פסולת והזנחה
תשתיות קולטות קהל	אין

סביבה

מפגעים והפרות	פסולת בניין, פסולת מסוגים שונים, פגיעה בפני הקרקע
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בינונית - גבוהה.

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר	
אתר	
ייעודים תכנית מתאר	
אזור לתכנון בעתיד	
אזור מגורים בבניה מרקמית	
אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה	
אזור מגורים בבניה נמוכה	
אזור מגורים בבניה רבת קומות	
אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים	
אזור מעורב	
אזור פעילות מיוחד	
אזור תעסוקה מטרופוליני	
אזור תעסוקה מקומי	
אזור תעסוקה עירוני	
בית עלמין	
דרך פרברית מהירה	
ים בתחום שיפוט עירוני	
מעגנת נופש ספורט ודיג	
שטח פתוח מטרופוליני	
שטח פתוח מטרופוליני חופי	
שטח פתוח עירוני	

נגישות	לא מוסדרת. אפשרית מהרחוב
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר מוכרז
שימושים	שטח פתוח.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני.
 תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 אזור עירוני בדגש מגורים
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 אזור לתכנון בעתיד
 אזור מגורים בבניה נמוכה
 שטח למבני ציבור ע"פ תב"ע קובעת אר 188

מסקנות והמלצות

- חשיבות האתר:**
- בית גידול כורכרי של הרכס המזרחי
 - בית גידול אחרון בתחומי העיר של הצמח שום תל אביב
 - מגוון צומח כורכרים.
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:**
- פינוי פסולת
 - מניעת פגיעה בפני השטח

- שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- שתילת מיני צמחים אופייניים לתשתית כורכר

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
בן חיטה ביצני	
לשון פר מגבבת	
מקור חסידה תל אביבי	
שברק מצוי	
אלמוות הכסף	
רותם המדבר	מוגן
שמשון סגלגל	
דרדר הקורים	אנדמי
חורשף צהוב	
חומעת ראש הסוס	
שלשון החוף	אנדמי
שרביטן מצוי	
לענה חד זרעית	
גומא הקרקפות	
קידה שעירה	
חרוב מצוי	מוגן
זמזומית מצויה	מוגן
מחטנית משובלת	
קוטנדיה פלישתית	
עכנאי שרוע	
אספרג ארך עלים	
תלתן א"י	אנדמי
חבלבל החוף	אנדמי
תמרנית הסלעים	

שברק מצוי

זמזומית מצויה - פרי

גזר הגינה
עירית צרת עלים
מלענן ב.מ.
שיבולת שועל נפוצה
חפורית מצויה
חלמית מצויה
שום תל אביב
שברק סיצילי
דוחן תרבותי
נדיר

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפית בקר	LC
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דרה מצויה	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
ירקון	LC
עלווית חורף	
שלדג לבן חזה	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עכבר מצוי	LC
חולדה מצויה	LC
חדף ?	NT

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה

שלדג לבן חזה

מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	בינוני
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	נמוך
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני

עלוית חורף

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 34
מסילה רפידים

מכלול: מגוון, כורכר

תאריך סקירה: 15.7.12, 22.7.12, 23.4.12

גודל מקורב של השטח: 93 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 182350/668825

רחוב/גבול: ממערב: רח' רפידים ממזרח: נתיבי איילון, מסילת רכבת, דרייבאין.

רובע: 1- עבר הירקון מערב

תאור כללי: רצועה צרה של שטח בור ממזרח למסילת הרכבת. שילוב של שטחי בור בשליטת מיני מעזבות לצד מדרונות בהם תשתית חמרה וחול ונפוצים בהם מיני דגניים. ריבוי של מינים פולשים לצד ופעיה של עצי שיקמה ועץ שיזף.

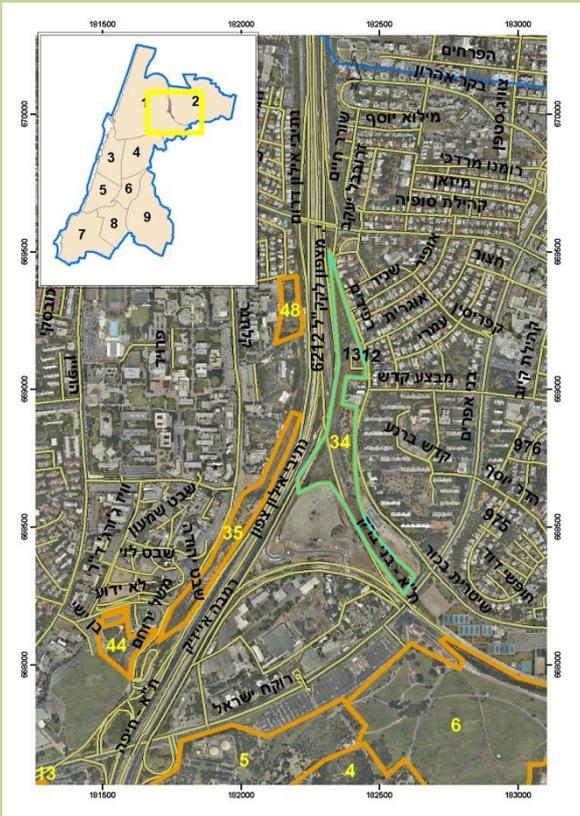
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	כורכר, חמרה, מגוון.
תצורות צומח	כתמי בתה של חד שנתיים, בור, גינון
יחידות צומח	זקנן שעיר – שעורת התבור
כיסוי צומח (%)	על גבי חמרה 50% - 80% באזורים נטועים ומגוננים 50% - 90%
צומח ייחודי	שיזף השיח
בעלי חיים	פעילות ציפורי שיר הנדחקות ע"י מינים פולשים
חי ייחודי	ציפורים: ירגז, חוחית, ירקון.
אתרים חשובים	מחשופי כורכר במפנה הדרומי
חשיבות ברצף- חיבור	בינונית - גבוהה. חלק מהשטחים הירוקים משני צידי נתיבי איילון.
מינים פולשים	ריכוזי שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי, פרקינסוניה שיכנית, ויתניה משכרת, דטורה, טיונית החולות. פעילות רבה של דררה אפורת לחיים.
רמת השתמרות השטח	בינונית. השטח הופר והוסדר במסגרת הקמת התשתיות הסמוכות – רכבת, כבישים. שיעור גבוהה של מינים פולשים ומיני מעזבות על גבי המדרונות.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	גבעה, שיפועים מתונים עד חדים.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה - בינונית - שטח מגוון, שטח בור, ריכוזי עצים
חזות כללית	שטח בור מופר בו קיימת רמת הפרות גבוהה הכוללת מערומי פסולת, מערומי עפר ותשתיות. על גבי המדרונות המזרחיים פריחת צמחי בר.
תשתיות קולטות קהל	אין

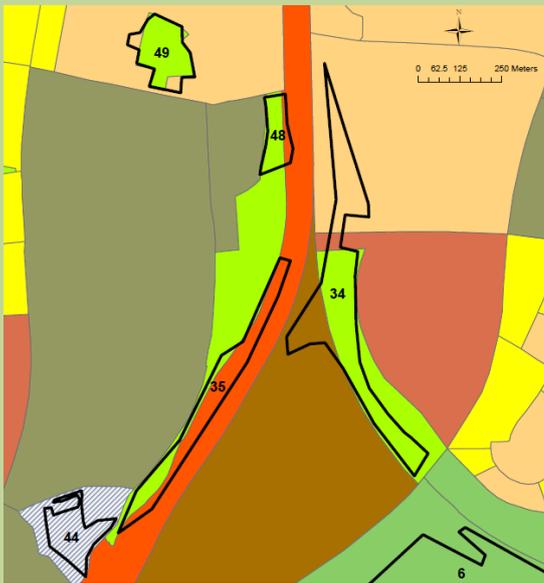

תרשים התמצאות

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר

אתר

ייעודים תכנית מתאר

	אזור לתכנון בעתיד
	אזור מגורים בבניה מרקמית
	אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
	אזור מגורים בבניה נמוכה
	אזור מגורים בבניה רבת קומות
	אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
	אזור מעורב
	אזור פעילות מיוחד
	אזור תעסוקה מטרופוליני
	אזור תעסוקה מקומי
	אזור תעסוקה עירוני
	בית עלמין
	דרך פרברית מהירה
	ים בתחום שיפוט עירוני
	מעגנת נופש ספורט ודיג
	שטח פתוח מטרופוליני
	שטח פתוח מטרופוליני חופי
	שטח פתוח עירוני

סביבה

מפגעים והפרות	תשתיות, שיעור גבוהה של מינים פולשים, פסולת, קיטוע ע"י גדרות הרכבת
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	גבוהה
נגישות	לא מוסדרת מהרחובות הסמוכים, חניה לאורך רח' רפידים.
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר מוכרז.
שימושים	בור, תשתיות.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם עירוני.

תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):

שטח פארקים מטרופוליניים.

תכנית מתאר עירונית (תא/5000):

שטח פתוח עירוני

אזור מגורים בניה נמוכה

בתחום משולש הדרייבאין לשעבר חלה תכנית 2540 לפי ניתן להקים במקום מרכז ירידים, כנסים, סחר, מרכז תקשורת, מתקנים ואולמות לצרכי ספורט

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- שרידים של כתמי חמרה וצומח חד שנתי
- פרטים של שיזף השיח – מין נדיר בתחומי העיר
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח.
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
- ממשק ציפורים פולשות

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- יצירת מסלעות כורכר וקירות של צומח סלעי
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון
- פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטח הכורכר הבלתי מגונן
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים
- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר
- חיבור על בסיס בתי גידול טבעיים לשטחים מצפון ומדרום

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
חרצית עטורה	
שברק מלבין	
סיון דביק	
עכנאי שרוע	
קורטום מבריק	
זנב עקרב שיכני	
אספסת עדשתית	
גזר קיפח	
ארכובית שבטבטית	

	חלמית מצויה																									
	פיקוס השיקמה	מוגן																								
	סרפד הכדורים																									
	קידה שעירה																									
	זקנן שעיר																									
	לשון שור מגבבת																									
	שעורת התבור																									
	גדילן מצוי																									
	חלבלוב החוף																									
	ברומית עקרה																									
	אספסת קטועה																									
	עולש מצוי																									
	בן חיטה ביצני																									
	מקור חסידה תל אביבי																									
	שומר פשוט																									
	שלח ספרדי																									
	אספרג ארך עלים																									
	תלתן הקצף																									
	אספסת גלגלית																									
	כלינית מצויה																									
	טופח גדול																									
	חמציץ קטן																									
	תורמוס ההרים	מוגן																								
	בקיה שעירה																									
	צמרנית הסלעים																									
	בן חיטה אריכא																									
	שיזף מצוי	מוגן																								
	שיזף השיח	נדיר יחסית																								
	מידע נוסף שיזף השיח ⁹																									
	בעלי חיים																									
עופות																										
<table border="1"> <thead> <tr><th>מין</th><th>הספר האדום</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>אנפית בקר</td><td>LC</td></tr> <tr><td>מגלן חום</td><td>LC</td></tr> <tr><td>כרוון מצוי</td><td>NT</td></tr> <tr><td>סיקסק</td><td>LC</td></tr> <tr><td>יונת בית</td><td>מין מבוית</td></tr> <tr><td>תור צווארון</td><td>LC</td></tr> <tr><td>תור מצוי</td><td>NT</td></tr> <tr><td>צוצלת</td><td>מין פולש</td></tr> <tr><td>דררה מצויה</td><td>מין פולש</td></tr> <tr><td>דררה אפורת-לחי</td><td>מין פולש</td></tr> <tr><td>נקר סורי</td><td>LC</td></tr> </tbody> </table>			מין	הספר האדום	אנפית בקר	LC	מגלן חום	LC	כרוון מצוי	NT	סיקסק	LC	יונת בית	מין מבוית	תור צווארון	LC	תור מצוי	NT	צוצלת	מין פולש	דררה מצויה	מין פולש	דררה אפורת-לחי	מין פולש	נקר סורי	LC
מין	הספר האדום																									
אנפית בקר	LC																									
מגלן חום	LC																									
כרוון מצוי	NT																									
סיקסק	LC																									
יונת בית	מין מבוית																									
תור צווארון	LC																									
תור מצוי	NT																									
צוצלת	מין פולש																									
דררה מצויה	מין פולש																									
דררה אפורת-לחי	מין פולש																									
נקר סורי	LC																									

LC	בולבול צהוב-שת
LC	סבכי שחור-ראש
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	עורבני שחור-כיפה
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
NT	חוחית
LC	ירקון
LC	שחרור

דררה אפורת לחיים - קיטום תפרחות גדילן

דררה אפורת לחיים – פיצוח זרעי גדילן

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
חדף זעיר?	NT

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	בינוני
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטון	NT - בסיכון נמוך	נמוך
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה

זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזת "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

אתרים נקודתיים

- שטח כורכר לא מגונן

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 35

מורדות האוניברסיטה

מכלול: כורכר

תאריך סקירה: 28.7.12, 11.6.12, 24.4.12

גודל מקורב של השטח: 48 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181980/668490

רחוב/גבול: מערב: רח' קלוזנר ואונ' תל אביב. מזרח: נתיבי איילון.
דרום: תחנת רכבת האוניברסיטה.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: מדרון כורכר תלול עליו צומח טיפוסי לצד ריכוזים צפופים של שיטה כחלחלה. מהווה שריד לרכס הכורכר של שיח' מוניס והאוניברסיטה.

מאפייני השטח

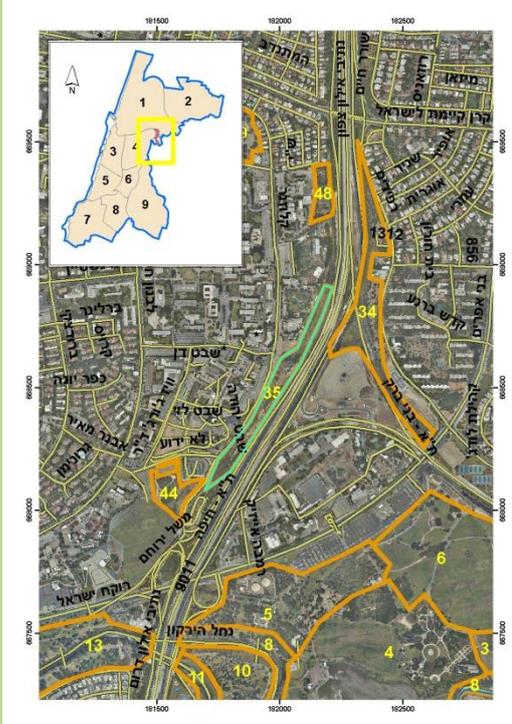
אקולוגיה

בתי גידול	כורכר, מחשוף כורכר, שיחיה, בתה סלעית, חורש שיטה כחלחלה.
תצורות צומח	שיחיה, בתה עשבונית – בור, בתה סלעית
יחידות צומח	זקנן שעיר – רותם המדבר ברומית ספרדית – מלעניאל מצוי שרביטן מצוי – קידה שעירה
כיסוי צומח (%)	10% - 70%
צומח ייחודי	נדירים: סחלב קדוש, אנדמים: ארכובית א"י, תלתן א"י.
בעלי חיים	בעיקר זוחלים וציפורי שיר
חי ייחודי	שנונית השפלה (בסיכון), חומט פסים, חוחית, סבכי שחור ראש.
אתרים חשובים	שיחיה ואזורים ללא שיטה כחלחלה.
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	בינונית – חלק מהרצף העובר לאורך נתיבי איילון ברצועה צרה ומקוטעת
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאיינה, צומח: שיטה כחלחלה, דטורה
רמת השתמרות השטח	בינונית. השטח נפגע כתוצאה מפעולות הבנייה לאורך השנים בעיקר בחלק הצפוני.

פיזי

קרנף	חול, כורכר.
מורפולוגיה	מדרון תלול.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – מדרון כורכר היוצר מדרגות ומחשופים.
חזות כללית	מדרון תלול בו שולטת שיטה כחלחלה היוצרת חורש צפוף עם כתמים פתוחים של צומח שיח.
תשתיות קולטות קהל	אין

סביבה

תרשים התמצאות

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

מפגעים והפרות	פסולת בניין, פגיעה בפני הקרקע
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בינונית - גבוה.
נגישות	לא מוסדרת. האתר למעשה אינו נגיש וקיימת סכנה להימצא בו.
ארכיאולוגיה	6086 תל אביב רמת אביב - קברים מהתקופה הביזנטית. שרידי יישוב מהתקופה הצלבנית.
שימושים	שטח בור, שטח ירוק פתוח.

ייעודי קרקע עיקריים

- תכנית מתאר ארצית:
תמ"א 35 – מרקם עירוני.
- תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
שטח פארקים מטרופוליניים
- תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
שטח פתוח עירוני
דרך פרברית מהירה

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- שריד של בית הגידול הכורכר המשמר חלק מהצומח הטבעי
 - בעבר, טרם הקמת נתיבי איילון תועדו במדרון ובמרזבה כ - 400 מיני צמחים
 - אתר פעילות של שנונית השפלה (בסיכון)
 - שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
 - טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
 - הסדרת מפגעים ופינוי פסולת בניין
 - מניעת פגיעה באוכלוסיית שנונית השפלה
- שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:
- הגדלת השוונות של בתי הגידול
 - שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים
 - פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטחי כורכר

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
זקנן שעיר	
מלעניאל מצוי	
עירית צרת עלים	
נימית ממולענת	
שמשון סגלגל	
שיטה כחלחלה	פולש
פרסת הסוס רבת תרמילים	
חרצית עטורה	
לשון שור מגבבת	
חלוקה ננסית	
לוע ארי קטן	
בלוטנית אפריקנית	
שום גבוה	מוגן
שרביטן מצוי	
אספסת קטועה	

	לפתית מצויה
	קורטום מבריק
	ברומית ספרדית
	לוטוס מצוי
	כליינית מצויה
	אמיד קוצני
פולש	דטורה
	אזנב מצוי
	שלח ספרדי
	אספרג ארך עלים
	שיבולת שועל נפוצה
	גדילן מצוי
	מרקולית מצויה
	קקיון מצוי
	חרדל לבן
	מרגנית השדה
	שברק מצוי
	ברומית עקרה
	מרור הגינות
	יבלית מצויה
	מצילות מצוייכות
	דבקה זיפנית
	עוקצר מצוי
	צפרנית מגוונת
	עוקץ עקרב אירופי
	זיפנוצה ב.מ.
אנדמי	ארכובית א"י
	חמציץ נטוי
	מקור חסידה מפוצל
	בן חיטה רב אנפין
	עשנן ב.מ.
	זנב עקרב שיכני
	טופח נאה
אנדמי	תלתן א"י
	בקיה א"י
	כרבולת מצויה
	קידה שעירה
נדיר	סחלב קדוש
מוגן	רותם המדבר
	מקור חסידה תל אביבי
	מעוג כרתי
	שברק דביק

מידע נוסף

בעבר תועדו במרחב כ – 400 מיני צמחים² ביניהם כאלו המוגדרים כיום כנדירים ואדומים. להלן רשימת הצמחים מינים ייחודים (אדום, נדיר, נדיר)

אנדמי, מוגן) מודגשים ברקע סגול:

אגמון החוף	בקה תרבותית	ולרינית משולחפת	חרשף צהב
אזנב מצוי	בר-דרבן צהב	ורבנה רפואית	חשפונית עדינה
אחילוף צר-עלים	ברומית דו-אבקנית	זהבית דמשקאית	טבק השיח
איטן החולות	ברומית הגנות	זהבית שרונית	טורים מצויים
אירוס הארגמן	ברומית המטאטא	זון אשון	טיון דביק
אכילאה קטנת-פרחים	ברומית יפנית	זון משכר	טיון חריף
אלבסיני הדית	ברומית מאגדת	זון רב-פרחים	טפח ארך-עמוד
אלה ארצישראלית	ברומית ספרדית	זיפן מצוי	טפח נאה
אליסון מצוי	ברומית עקרה	זיפנוצה מחספסת	יבלית מצויה
אלית המפרק	ברומית קצרת-שבילית	זנב-ארנבת ביצני	ינבוט השדה
אלמות ארצישראלי	ברומית שעירה	זנב-עקרב שכני	ירבוז יוני
אלמות הכסף	בת-חול ארצישראלית	זנב-שועל ארך	ירבוז ירק-שבלת
אלקנת הצבעים	גבשונית השדה	זנב-שועל מצוי	ירבוז מופשל
אמיך קוצני	גדילן מצוי	זעזועית גדולה	ירבוז עדין
אמיתה גדולה	גזיר מזיק	זקנונית הטבעות	ירבוז שרוע
אמיתה קיצית	גזר הגנה	זקנן שעיר	ירוקת החמור
אמניה מצרית	גזר החוף	חבלבל המשי	כדן קטן-פרחים
אספסת החוף	גמא אזמלני	חבלבל השדה	כוכבן מצוי
אספסת היס	גמא הפקעים	חבלבלן המשוכות	כוסנית ממלענת
אספסת הכתרים	גמא הקרקפת	חבצלת החוף	כלינית מצויה
אספסת כדורית	גמא קרח	חגוית שעירה	כמנון כרתי
אספסת מצויה	גמא שופע	חוח ספרדי	כמנון קפח
אספסת משזרת	געה מצויה	חוח עקד	כספסף חד-פרחי
אספסת עדשתית	געת הבצות	חוחן קרדני	כף-אוז האשפות
אספסת קטועה	גפסנית ערבית	חילף החולות	כף-אוז לבנה
אספקלריה נאה	גרגרנית גלילית	חבללוב מגלי	כף-אוז ריחנית
אספרג ארך-עלים	גרגרנית מצויה	חבללוב מצוי	כף-עוף מנצה
אספרג החרש	גרניון גזור	חבללוב פושט	כף-צפרדע אזמלנית
אספרגולריה אדומה	דבקת ירושלים	חלוקה ננסית	כפתור החולות
אספרגולת השדה	דבשה הדית	חלמית גדולה	כרבלת מצויה
אסתר מרצעני	דגנין בירותי	חלמית מצויה	כרוב החוף
אפרורית מצויה	דגנין מצוי	חלמית מצרית	כריך מרחק
ארכובית החוף	דורת ארם-צובא	חמעה יפה	כרפס הבצות
ארכובית הכתמים	דחן אשון	חמעה מגובבת	כשות ארצישראלי
ארכובית משונשנת	דחנית השלחין	חמעה משוננת	כשות העקצים
ארכובית שבטבטית	דחנן קפח	חמעה עטויה	כשות קצר-עלי
ארנריה מצויה	דטורה זקופת-פרי	חמעת האוירון	כשות שטוח-פרחים
אשבל מערק	דטורה נטוית-פרי	חמעת ראש-הסוס	כתלה חריפה
בוצין מפרץ	דמומית משוננת	חמציק נטוי	כתלית יהודה
בן-חטה אריכא	דמומית קטנת-פרי	חננית הבתה	כתרון גלוני
בן-חטה קטוע	דמסון כוכבני	חנק מחדד	כתרון עקרבי
בן-חטה רב-אנפין	דקזנב קשתני	חסה רתמית	לוביה מצרית
בן-חטה שרוני	דרבנית סגולה	חסת המצפן	לוטוס מצוי
בן-חילף שעיר	דרדר הקורים	חפורית מזורה	לוטוס שעיר

בן-חצב יקינתוני	דרדר קרומי	חפורית מצויה	לופית מצויה
בן-קוצן מאפיר	דרכנית שעירה	חצב מצוי	לחך אזמלני
בקבוקון מקומט	הגה מצוי	חרחבינה מגבבת	לחך בלוטי
בקיה צרפתית	הרדופנין הציצית	חרחבינה מכחילה	לחך בשרני
בקיה שעירה	ויתניה משכרת	חרצית עטורה	לחך גדול
תלתן פלשתי	תלתן הכפתורים	תלתן הקצף	תלתן לביד
לחך כרתי	ניסנית דו-קרנית	פילגון צרפתי	קרטולה מכונפת
לחך מלבין	ניסנית הבולבוסיים	פלגית שיחנית	רב-פרי בשרני
לחך מצוי	ניסנית שכנית	פספלידיון התאומים	רגלת הגינה
לחך שסוע	נץ-חלב מפשק	פעמונית גפורה	רומולאה סגולית
לטמית דביקה	נרקיס מצוי	פרג נחות	רכפה לבנה
לטמית ערבית	נשרן הדחן	פרסיון גדול	רכפה צהבה
ליסימכיה מספקת	נשרן צפוף	פרסת-סוס רבת-תרמילים	רתם המדבר
ליפיה זוחלת	סביון אביבי	פרע מסלסל	שבטבט ענף
לכיד הנחלים	סגינה זעירה	פרעושיית משלשלת	שבטן לבן
לע-ארי קטן	סגל שלש-גוני	פרעושיית ערבית	שבלת-שועל גדולה
לענה חד-זרעית	סולנום שעיר	פשתנית אשקלון	שבלת-שועל מתפרקת
לענית גדולה	סוף מצוי	פשתנית יפו	שבלת-שועל נפוצה
לענית יריחו	סוף רחב-עלים	פשתנית מלבינה	שברק מצוי
לענית מפשקת	סיסנית הבולבוסין	פשתנית ריסנית	שברק משבל
לענית מצויה	סירה קוצנית	צבעוני ההרים	שברק משונן
לופית כפנית	סלק מצוי	צהרון מצוי	שברק נטוי
לשון-הפר המצויה	סמר מצוי	צחנן מביאיש	שברק קוצני
לשון-כלב כרתית	סרפד קרומי	צלבית עשבונית	שום ארדל
לשון-פר מגבבת	עבדקן הדורים	צללית ים-תיכונית	שום גבה
לשישית הצבעים	עבדקן מצוי	צנון מצוי	שום לבנבן
לשישית מקמטת	עבקנה נדיר	צפרנית ארצישראלית	שום קצר
מחטנית משבלת	עבקנה שכיח	צפרנית חופית	שום תל-אביבי
מלוח מפושק	עדעד כחל	צפרנית כרסנית	שומר פשוט
מלחית אשלגנית	עזרר קוצני	צפרנית מגוונת	שופרית כרתית
מלעניאל מצוי	עטינית מגבבת	צפרנית צרפתית	שיח-אברהם מצוי
מסורים מצויים	עטינית קצרה	קדד בירותי	שלח ספרדי
מצלות החוף	עירית גדולה	קדד האנקולים	שלשון החוף
מצלות מציצות	עירית נבובה	קדד יפה	שמשון מצוי
מצלתים מצויות	עירית צרת-עלים	קדד ספרדי	שמשון סגלגל
מקור-חסידה גדול	עכנאי יהודה	קדה שעירה	שנית מתפתלת
מקור-חסידה מפצל	עכנאי מגבב	קוטב מצוי	שסיע ערבי
מקור-חסידה תל-אביבי	עכנאי שרוע	קוטנדיה מצרית	שעורה מכחילה
מקור-חסידה תמים-העלה	עליעב מדקרן	קוטנדיה פלשתית	שעורת התבור
מרגנית השדה	עלקלוק צהב-פרחים	קורנית מקרקפת	שעלב מקפח
מרורה דגולה	עלקת	קחון הגליל	שערות-שולמית מצויות
מרורה צמירה	עלקת מצרית	קחון החוף	שרביטן ריסני
מרור הגנות	עלש מצוי	קחון מצוי	תגית חופית
מרסיה יפהיה	עקץ-עקרב אירופי	קחון שחור-מוצים	תודרה סיגית
מרקולית מצויה	עקץ-עקרב עגל-עלים	קיטה רתמית	תורמוס ארצישראלי

מריית החוף	עקץ-עקרב שרוע	קיצת מלבינה	תורמוס צהב
מריית מצויה	ערבז דק-פרחים	קיצת מסלסלת	תורמוס צר-עלים
משיין גלילי	ערבז משבל	קיצת קנדית	תלת-מלען ארך
משנצת קוצנית	עשנן יהודה	קיקסיה שרועה	תלת-מלען מצוי
מתנן שעיר	עשנן צפוף	קנה-סוכר מצוי	תלתן אלכסנדרוני
נהרונית צפה	עשנן קטן	קנה מצוי	תלתן אלמות
נורית אסיה	פואה מצויה	קפודן מצוי	תלתן ארצישראלי
נורית המלל	פטל קדוש	קצח השדה	תלתן בלוטי
נורית השדה	פיגמית מצויה	קרטם דק	תלתן דו-גוני
נימית ממלענת	פילגון מצוי	קרנן טבוע	תלתן הארגמן
תלתן חקלאי	תלתן ווילוב		

בעלי חיים

עופות

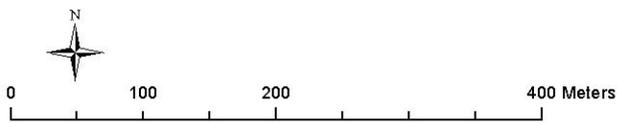
מין	דירוג הספר האדום
אנפית בקר	LC
לבנית קטנה	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דררה מצויה	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
חוחית	NT

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עכבר מצוי	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים?	NT
דורבן?	LC

זוחלים

סיכוי לנוכחות המין	דירוג ספר אדום	מין
גבוה	VU - עתידו בסכנה	צב יבשה מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	זיקית ים- תיכונית
גבוה	LC - לא בסיכון	חרדון מצוי צפוני
בינוני	NT - בסיכון נמוך	קמטן
נמצא	CR - בסכנת הכחדה חמורה	שנונית שפלה
נמוך	LC - לא בסיכון	לטאה זריזה
גבוה	LC - לא בסיכון	שממית בתים
גבוה	LC - לא בסיכון	מניפנית מצויה
נמוך	LC - לא בסיכון	שממית עצים
בינוני	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט גמד
נמצא	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחושית עינונית
נמוך	VU - עתידו בסכנה	נחושית נחשונית
נמוך	NT - בסיכון נמוך	נחושית חולות
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
גבוה	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	שחור ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
בינוני	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
בינוני	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
בינוני	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
גבוה	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

מקרא

● אתר	מחשוף נורכר	בית גידול
⋯ גבול אתר	ריכוז מינים פולשים	מגוון

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 36
בריכת הלוחמים

מכלול: בריכת חורף

תאריך סקירה: 27.7.12, 24.6.12

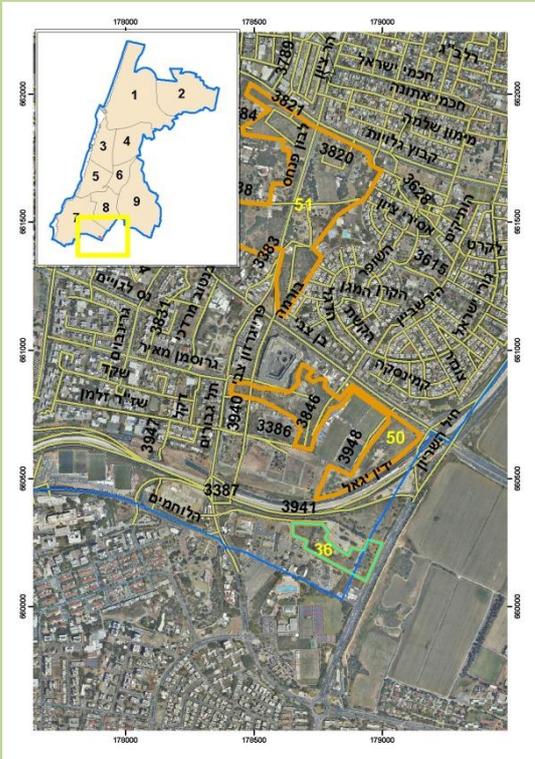
גודל מקורב של השטח: 30 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 178810/660200

רחוב/גבול: בצמוד למשרד הרישוי בחולון

רובע: 7- יפו

תרשים התמצאות

מראה כללי – בריכה צפונית

תאור כללי: קומפלקס של בריכות חורף על בסיס מחפורות ושקעים שהיוו בעבר שלולית אחת גדולה, לצד הבריכות שטחי בור וחורשת איקליפטוסים. שריד אחרון לנופי הביצה באזור תל אביב וגוש דן. האתר כלוא בין תשתיות עירוניות (אתר פסולת ואזור מלאכה) בחלקו הצפוני בוצעו עבודות עפר לצורך בניוי (לכן לא נכלל באיתור). למרות רמת הפרות גבוהה מהווה האתר אי אקולוגי ירוק ושקט בתחום מרחב אורבני צפוף ורועש.

מאפייני השטח

אקולוגיה

מאפיין	תיאור
בתי גידול	בריכות חורף, חורשת איקליפטוס
תצורות צומח	בור, צומח לח, חורשת איקליפטוס
יחידות צומח	נשרן צפוף - שומר פשוט אגמון ימי – בצעוני מצוי
כיסוי צומח (%)	שלולית 20% - 100% .
צומח ייחודי	מגוון מינים נדירים וייחודים של בתי גידול לחים: עטינית מגובבת, דמסון כוכבני, כף צפרדע אזמלנית, נורית המים, נרקיס ושוש קוצני. סביב לבריכות נביטה של אלוני תבור.
בעלי חיים	מגוון גדול ועשיר של דו – חיים, ציפורים זוחלים וחסרי חוליות
חי ייחודי	ארבעה מיני דו חיים בסיכון: חפרית מצויה, טריטון פסים, אילנית מצויה, קרפדה ירוקה. אתר פעילות לדורסי לילה: ינשוף עצים ולעופות חולפים ומזדמנים. בעבר התקיים הסרטן תריסן מגושם.
אתרים חשובים	כלל השטח הפתוח בעל חשיבות גבוהה בדגש על הבריכות עצמן
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. קישור לשטחים בהם קיימים בתי גידול לחים (תל גיבורים – מקווה ישראל) והמשך החיבור בין אוכלוסיות דו-חיים
מינים פולשים	ריבוי צמחייה פולשת: קיקיון מצוי, שיטה כחלחלה, טיונית החולות, אזרכת, פרקינסוניה שיכנית, טבק השיח, לנטנה ססגונית.
רמת השתמרות	נמוכה - בינונית – מבריכה שהשתרעה על פני 70 דונם נותרו מספר בריכות קטנות שגודלן יחד כ – 2 דונם. לאורך השנים

	<p>השטח שימש השטח כבסיס צבאי וכיום הנו אזור בתי מלאכה ואתר פסולת.</p>
	<p>פיזי</p>
	<p>קרקע חול, חרסית</p>
	<p>מורפולוגיה מישור, שקעים ובורות</p>
	<p>מורכבות בינונית – בריכות חורף, שדה בור, חורשה ואזור מגוון טופוגרפית (ופעי נוף)</p>
	<p>חזות כללית שטח בור בעורף אזור מלאכה. מראה כללי של עזובה והזנחה לצד פינה ירוקה נסתרת עשירה בערכי טבע.</p>
	<p>תשתיות קולטות קהל אין</p>
	<p>סביבה</p>
	<p>מפגעים והפרות פסולת בנין, מערומי עפר, חפירה ופגיעה בקרקע, זיהום נגר, רעש, ריחות, ריסוס והדברה, רמיסה ע"י כלי רכב, מינים פולשים.</p>
	<p>רמת הפרה בשטח (מפגעים) גבוהה</p>
	<p>נגישות לא מוסדרת.</p>
	<p>ארכיאולוגיה 27407 חולון לוי אשכול - קברים מן התקופה ההלניסטית.</p>
	<p>שימושים אתר פסולת, אתר טבע עירוני.</p>
	<p>ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית: אזור עירוני בדגש מגורים. תכנית מתאר עירונית: אזור תעסוקה עירוני סימון אתר טבע עירוני</p>
<p>מסקנות והמלצות</p>	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • חשיבות אקולוגית – בית גידול לח בעל איכויות יוצאות דופן שאינן מצויות בתחום העירוני. מערכת אקולוגית עשירה ונדירה המאפשרת מגוון מינים גבוהה. • אתר פעילות לחמישה מיני דו חיים • אתר לימוד ומחקר • <u>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</u> • המשך הבטחת המשטר ההידרולוגי ומילוי הבריכות • שמירת מקסימאלית של שטחים פתוחים במסגרת תכניות עתידיות • מניעת זיהום מים ואבטחת איכות גבוהה • הפסקת שימוש בחומרי הדברה וריסוס בתחום הבריכה • סילוק מינים פולשים • שמירת אזורי חיץ בין הפיתוח העתידי לבתי הגידול הרגישים 	

בריכה דרומית

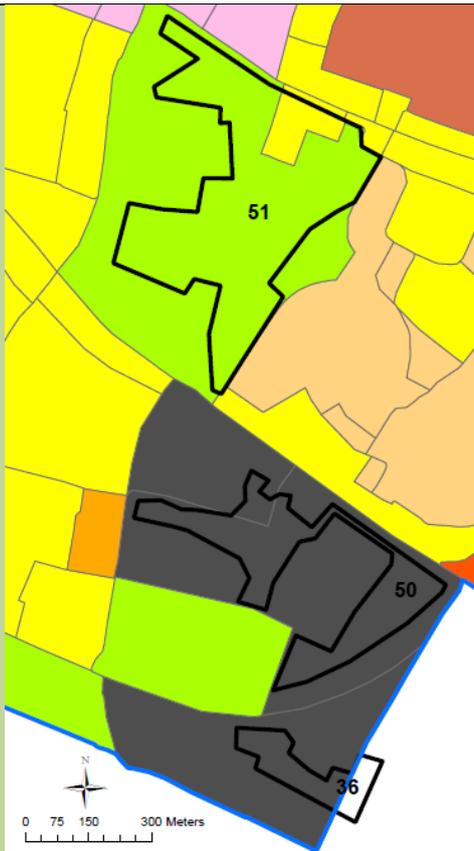
בריכה מזרחית

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- פינוי פסולת בניין ומערומי עפר
- הגדלת מקורות המים המוזרמים
- השבת מינים נדירים שהתקיימו באתר בעבר כדוגמת הסרטן תריסן מגושם
- יצירת בתי גידול כגון: בריכות נוספות, חורשת אלונים, אחו לח.
- יצירת מערך של מסדרונות אקולוגים וצירי מעבר לבעלי חיים של בתי הגידול הלחים.
- יצירת מחסות למיני דו – חיים וזוחלים בשטחים הסובבים את הבריכות

נתוני הסקר

צומח

מקרא

גבול העיר	
אתר	
ייעודים תכנית מתאר	
אזור לתכנון בעתיד	
אזור מגורים בבניה מרקמית	
אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה	
אזור מגורים בבניה נמוכה	
אזור מגורים בבניה רבת קומות	
אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים	
אזור מעורב	
אזור פעילות מיוחד	
אזור תעסוקה מטרופוליני	
אזור תעסוקה מקומי	
אזור תעסוקה עירוני	
בית עלמין	
דרך פרברית מהירה	
ים בתחום שיפוט עירוני	
מעגנת נופש ספורט ודיג	
שטח פתוח מטרופוליני	
שטח פתוח מטרופוליני חופי	
שטח פתוח עירוני	

שם המין	סטאטוס
זקנן שעיר	
ארכובית שבטבטית	
שיבולת שועל נפוצה	
גדילן מצוי	
פרקינסוניה שיכנית	פולש
אגמון ימי	
בצעוני מצוי	
גזיר מזיק	
ינבוט השדה	
עבקנה שכיח	
טיונית החולות	פולש
פרעושתית משלשלת	
לחך אזמלני	
בקיה ב.מ.	
שברק משובל	
עטיינת קצרה	
עטיינית מגבבת	אדום
חוח עקוד	
צלף קוצני	
חרצית עטורה	
ניסנית שיכנית	
לכיד הנחלים	
אשל היאור	
מררית מצויה	
אספרג ארך עלים	
גזר קיפח	
חלמית מצויה	
קנה מצוי	
פרסיון גדול	
שרביטן ריסני	
לוף א"י	אנדמי
סוף מצוי	
קורטום דק	

פולש	קיקיון מצוי
פולש	שיטה כחלחלה
	יבלית מצויה
מוגן	אלון תבור
	נשרן צפוף
	שוש קוצני
	דרדר קרומי
	שומר פשוט

מידע נוסף

להלן מידע מתוך מסמך לתכנון פארק טבע עירוני (שפירא.ע., עמיר.ד., גזית.א., לירון.ש. 2009)⁴

שם המין	סטאטוס
אסתר מרצעני	
ארכובית צרת עלים	
בוצין מפורץ	
דרדר מצוי	
הגה מצוי	
הרדוף נחלים	
חרדל השדה	
כשות השדות	
ליפיה זוחלת	
נרקיס	מוגן
נשרן הדוחן	
עבדקן	
עשן	
קייצת	
קלדופורה	אצה
ספירוגירה	אצה
דמסון כוכבני	נדיר
כף צפרדע איזמלנית	נדיר, מוגן
נורית המים	מוגן
תלתן הביצות	

שוש קוצני

עופות

מין	הספר האדום
אנפית בקר	LC
חוגלת סלעים	NT
כרוון מצוי	NT
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
צוצלת	מין פולש
דררה מצויה	מין פולש
נקר סורי	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
שלדג לבן חזה	LC

יונקים

שם המין	סטטוס	סבירות להימצאות (מקור)
שועל מצוי	LC	נמוכה
חולדה מצויה	LC	גבוהה
עטלף פרי מצוי	LC	נצפה ⁴
עטלפון לבן שוליים	LC	נצפה ⁴
קיפוד מצוי	LC	נצפה ⁴
חולד	LC	גבוהה
חדף ב.מ.	LC	נצפה ⁴
עכבר מצוי	LC	נצפה ⁴
אשף מצוי	NT	גבוהה
נמיה	LC	גבוהה

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	נמוך
צב ביצות	LC - לא בסיכון	נמוך
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	נמוך
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך

לטהא זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	נמצא
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	בינוני
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלוך טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא

מידע נוסף

להלן מידע מתוך מסמך לתכנון פארק טבע עירוני (שפירא.ע., עמיר.ד., גזית.א., לירון.ש. 2009)⁴.

דו – חיים

שם המין	סטטוס	סבירות להימצאות
קרפדה ירוקה	VU	נמצא
אילנית מצויה	VU	נמצא
טריטון פסים	CR	נמצא
חפרית מצויה	CR	נמצא
צפרדע נחלים	LC	נמצא

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון
לטהא זריזה	LC - לא בסיכון
שממית בתים	LC - לא בסיכון
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון
נחש מים (בעבר)	NT - בסיכון נמוך

שם עברי	שם לטיני	סדרה	בית גידול	זיקה לעיר
יונת סלע	<i>Columba livia</i>	יונאים	מ.ב.ג.	מנצל
צוצלת	<i>Streptopelia senegalensis</i>	יונאים	מ.ב.ג.	זר
חוגלת סלעים	<i>Alectoris chukar</i>	תרנגולאים	שדות	מסתגל
סופית	<i>Gallinula chloropus</i>	תרנגולאים	מים	מסתגל
ברודית	<i>Porzana sp.</i>	תרנגולאים	מים	נמנע
ברכיה	<i>Anas platyrhynchos</i>	אווזאים	מים	מסתגל
לבנית קטנה	<i>Egretta garzetta</i>	חסידאים	מים	מסתגל
אנפת לילה	<i>Nycticorax nycticorax</i>	חסידאים	מים	מסתגל
מגלן חום	<i>Plegadis falcinellus</i>	חסידאים	מים	מסתגל
אנפית בקר	<i>Bubulcus ibis</i>	חסידאים	מ.ב.ג.	מסתגל
כרוון	<i>Burhinus oedicephalus</i>	חופמאים	שדות	מסתגל
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	חופמאים	מ.ב.ג.	מסתגל
חרטומית ביצות	<i>Gallinago gallinago</i>	חופמאים	מים	נמנע
ביצנית לבנת בטן	<i>Actitis hypoleucos</i>	חופמאים	מים	נמנע
ישוף עצים	<i>Asio otus</i>	דורסי לילה	חורש	מסתגל
בו נודד	<i>Falco peregrinus</i>	דורסי יום	מ.ב.ג.	נודד
עקב חורף	<i>Buteo buteo</i>	דורסי יום	שדות	נמנע
בו מצוי	<i>Falco tinnunculus</i>	דורסי יום	מ.ב.ג.	מסתגל
נץ מצוי	<i>Accipiter nisus</i>	דורסי יום	חורש	מסתגל
סיס חומות	<i>Apus apus</i>	סיסאים	מ.ב.ג.	מנצל
לבן חזה	<i>Halcyon smyrensis</i>	כחלאים	מ.ב.ג.	מסתגל
פרפר עקוד	<i>Ceryle rudis</i>	כחלאים	מים	מסתגל
דוכיפת	<i>Upupa epops</i>	כחלאים	שדות	מסתגל
נקר סורי	<i>Dendrocopos syriacus</i>	נקראים	חורש	מסתגל
דררה	<i>Psittacula krameri</i>	תוכאים	מ.ב.ג.	זר
דרור הבית	<i>Passer domesticus</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	מנצל
תקן נבי	<i>Lanius nubicus</i>	ציפורי שיר	שדות	נודד
סבכי שחור כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	נודד
סבכי טוחנים	<i>Sylvia curruca</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	נודד
תקן אדום גב	<i>Lanius collurio</i>	ציפורי שיר	שדות	נודד
חטפית לבנת עורף	<i>Ficedula albicollis</i>	ציפורי שיר	חורש	נודד
דוחל חום גרון	<i>Saxicola rubetra</i>	ציפורי שיר	שדות	נודד
סבכי	<i>Sylvia sp.</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	נודד
שיחנית	<i>Hippolais sp.</i>	ציפורי שיר	חורש	נודד
חמריה	<i>Cercotrichas galactotes</i>	ציפורי שיר	שדות	נמנע
מאינה	<i>acridotheres tristis</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	זר
פרוש מצוי	<i>Fringilla coelebs</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	מסתגל
שחרור	<i>Turdus merula</i>	ציפורי שיר	חורש	מסתגל
עלוית	<i>Phylloscopus sp.</i>	ציפורי שיר	חורש	מסתגל
דוחל שחור גרון	<i>Saxicola torquata</i>	ציפורי שיר	שדות	מסתגל
נחליאלי זנבתן	<i>Motacilla cenera</i>	ציפורי שיר	מים	מסתגל
סונית מערות	<i>Hirundo raudica</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	מסתגל
זרזיר מצוי	<i>Sturnus vulgaris</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	מסתגל
אדום חזה	<i>Erithacus rubecula</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	מסתגל
עורב אפור	<i>Corvus corone</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	מנצל
בולבול	<i>Pycnonotus xanthophygos</i>	ציפורי שיר	מ.ב.ג.	מסתגל

חסרי חוליות

לאורך השנים תועדו מינים רבים מן המחלקות הבאות: תולעי ריסים, גלגלתים, תולעים דל-זיפיות, שטרולאיים, צדפוניתיים, דפנאים, חלזונות, זבובאים, חיפושיות, זימרגלאים, עכבישאים, קפזנבאים, בריומאים, שפיראים, שפשאים.

מינים אופייניים וייחודיים: סרטנים – זימרגל מצוי, שטרול אדמדם, תריסן הקשקש, תריסן מגושם (בעבר), ציקלופס זעיר (בעבר).

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 37
גן אידית וולפסון

מכלול: מגוון, חמרה

תאריך סקירה: 27.7.12, 8.7.12, 2.5.12

גודל מקורב של השטח: 85 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181790/662930

רחוב/גבול: מדרום ומערב: דרך הטייסים. מצפון רח' עמישב. ממזרח: רח' אשרמן יוסף.

רובע: 9 – רובע מזרח

תאור כללי: שצ"פ מפותח בו קיים גן ציבורי שהוקם על תשתית חמרה המאפיינת את האזור. בכתמים קטנית בהם לא בוצע גינון אינטנסיבי ניתן למצוא מעט צמחי בר הכוללים מינים של שטחים מופרים ומינים של קרקעות חול וכורכר. באגם שולבה צמחיית מים הכוללת מין נדיר של הסוג ספלילה.

מאפייני השטח

אקולוגיה

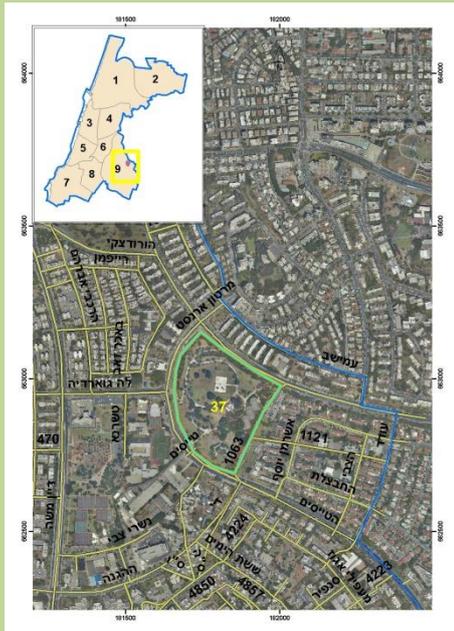
בתי גידול	כורכר, חול, מגוון.
תצורות צומח	מגוון.
יחידות צומח	סיסנית הגינות – זון אשון
כיסוי צומח (%)	על גבי חמרה 5% - 10%.
צומח ייחודי	לוטוס שעיר, ספלילה טבורית
בעלי חיים	מינים עירוניים מובהקים- ציפורי שיר.
חי ייחודי	צב יבשה מצוי
אתרים חשובים	חשיבות מסוימת לבריכת הנוי
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	נמוכה. בלב אזור בנוי ללא חיבור לשטחים פתוחים.
מינים פולשים	ציפורים: מאיינה מצויה, מאיינה בורמזית, דררה, תוכי נזירי
רמת השתמרות השטח	נמוכה. שטח מגוון ומוסדר בו לא מתקיים בית הגידול הטבעי.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	מישור, גבעה, שיפועים מתונים.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית - שטח מגוון, מסלעות, שקע, מדרונות, בריכת נוי.
חזות כללית	שטח ציבורי הכולל אזורים בעלי מאפיינים ושימושים שונים ומספר תצורות פיתוח: מדשאות, חורשות, בריכת נוי, שיחית נוי.
תשתיות קולטות קהל	קיים – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.

סביבה

שטח מטופל ומוסדר.

תרשים התמצאות

מראה כללי

	רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
	נגישות	מוסדרת.
	ארכיטקטורה	לא בתחום אתר מוכרז.
	שימושים	גינה ציבורית, בור, גן משחקים, חניה, מגרשי ספורט.
	ייעודי קרקע עירוניים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): שטח לפארק עירוני ראשי. תכנית מתאר עירונית (תא/5000): שטח פתוח עירוני	
מסקנות והמלצות		
חשיבות האתר: <ul style="list-style-type: none"> גן ציבורי בו ניתן להכשיר פינות של בתי גידול טבעיים. שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות: הגדלת השונות של בתי הגידול יצירת מסלעות כורכר וקירות של צומח סלעי שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטח הכורכר הבלתי מגונן יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר 		
נתוני הסקר		
צומח		
	שם המין	סטאטוס
	ניסנית זיפנית	
	לחך מצוי	
	סיסנית הגינות	
	קייצת	
	חמצץ נטוי	
	כוכבית מצויה	
	שופרית כרתית	
	רב פרי בשרני	
	ילקוט הרועים	
	כף אווז	
	זון אשון	
	אמיד קוצני	
	ספלילה טבורית	נדיר
	גומא ארוך	
	תלתן זוחל	
	לוטוס שעיר	
	פרג נחות	
	מרור הגינות	
בעלי חיים		
עופות		
	מין	הספר האדום

לוטוס שעיר

ספלילה טבורית

דוכיפת

מין פולש	יאורית מצרית
NT	ברכיה
מין מבוית	יונת בית
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
LC	סיס חומות
NT	דוכיפת
NT	שלדג לבן-חזה
מין פולש	דררה מצויה
LC	נקר סורי
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	שחרור
LC	סבכי שחור-ראש
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	עורבני שחור-כיפה
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
מין פולש	זרזיר בורמזי
LC	דרור הבית
NT	חוחית
LC	ירקון

יונקים

שם המין	סטטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
חולדה מצויה	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
עכבר מצוי	LC
חולד	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	נמוך
צב ביצות	LC - לא בסיכון	נמוך
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפינית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה

צב יבשה מצוי

גבוה	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיית עינונית
נמוך	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
בינוני	LC - לא בסיכון	חנק
בינוני	LC - לא בסיכון	שלוך טלוא ראש
בינוני	LC - לא בסיכון	שחור ראש
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
נמוך	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
בינוני	LC - לא בסיכון	עין התול חברבר
נמוך	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
נמוך	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
בינוני	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 38
מדרון יפו

מכלול: רצועת החוף

תאריך סקירה: 25.7.12, 5.7.12, 2.5.12

גודל מקורב של השטח: 300 דונם

שם הסוקר: רעות לורייא, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 176200/661320

רחוב/גבול: מערב: ים, דרום: חוף גבעת עליה, צפון: חוף מפרץ יפו

רובע: 7 - יפו

תאור כללי: רצועת חוף עירונית הכוללת את נמל יפו, רציפים ומבני אחסון, גן חופי, חוף חולי וכתמים של בתה חופית מטופחת. במבני הנמל קינונים של עטלפי פירות סנוניות וסיסים לאורך החוף והמזח מגוון עופות מים ועופות ים בעונות הנדידה. שילוב של שימושים עירוניים מובהקים עם מגוון ביולוגי עשיר.

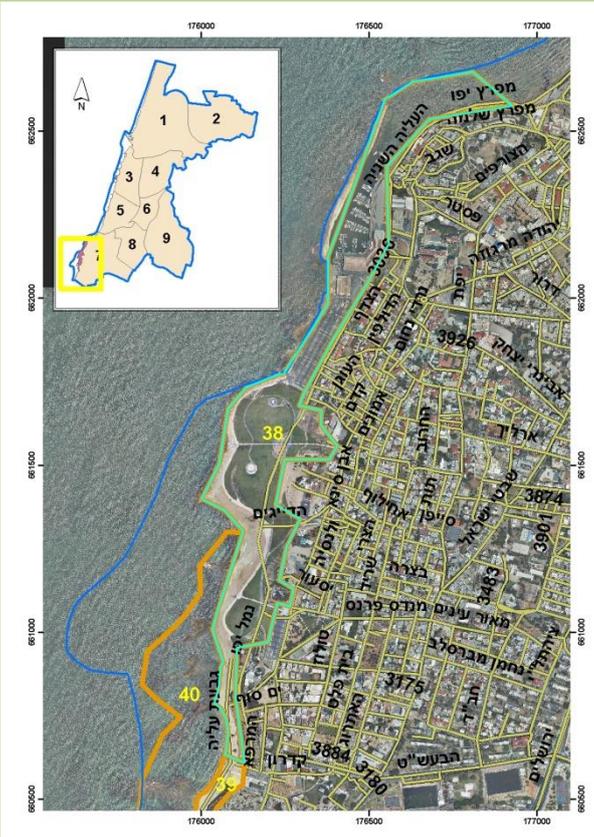
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חוף חולי, בתה חופית, מבנים וקירות, מסלעות, גינות.
תצורות צומח	בתה חופית, בתה עשבונית – בור. צומח כתלים.
יחידות צומח	עדעד כחול – דו פרק חופי חרצית עטורה – קחוון החוף שיבולת שועל נפוצה – ברומית שעירה
כיסוי צומח (%)	70% - 30%
צומח ייחודי	נדירים: פרגה צהובה, אוכס אמיתי (גדל בסדקי קירות וחומות), אהל הגבישים. אנדמים: ארכובית א"י, דרדר הקורים
בעלי חיים	עופות ים – שחפים, שחפיות, חופמאים. ציפורי שיר – סנוניות וסיסאים.
חי ייחודי	מגוון עופות ים – יסעור, סולה, טבלן.
אתרים חשובים	חוף חולי, כתמי בתה, שוברי הגלים, קירות עתיקים.
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מהרצף העובר לאורך החוף
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאיינה, כסוף מקור.
רמת השתמרות השטח	בינונית. רב השטח פותח ומשמש כנמל ופארק חופי. בחלק הדרומי נותרה רצועה צרה של חוף חולי.

פיזי

קרקע	חול, כורכר.
מורפולוגיה	רצועת חוף, מדרון חופי תלול.
מורכבות טופוגרפית (מופעי)	בינונית – גבוהה.

תרשים התמצאות

מראה כללי של אזור הפארק החופי והמדרון המשוקם.

<p style="text-align: center;">ייעודי קרקע תא/5000</p>	<p>(נוף)</p>
	<p>חזות כללית</p>
	<p>מרחב מרשים של יפו העתיקה והנמל לצד חוף ים פתוח הכולל רצועה חולית וטבלאות סלע. קיימות</p>
	<p>תשתיות קולטות קהל</p>
	<p>סביבה</p>
	<p>מפגעים והפרות</p>
	<p>פסולת בניין</p>
	<p>רמת הפרה בשטח (מפגעים)</p>
	<p>ביונית. שאריות של אתר הפסולת ששוקם. מוסדרת.</p>
	<p>נגישות</p>
<p>ארכיאולוגיה</p>	
<p>27405 יפו אתר תת ימי דרום – שרידי מעגן קדום, שרידי כלי שייט ומטענים, עוגנים, כלי חרס ומתכת מן התקופות הברונזה המאוחרת, הברזל, הפרסית, ההלניסטית, הרומית, הביזנטית, ימי הביניים והמלוכית. על טבלאות הגידוד מיתקנים חצובים: בריכות ותעלות.</p> <p>823/0 יפו – גבעה מלאכותית מעל לנמל יפו וסביבותיה, שרידי יישוב וחרסים מן התקופות הברונזה התיכונה, הברונזה המאוחרת, הברזל, הפרסית, ההלניסטית, הרומית, הביזנטית, הערבית הקדומה, הערבית המאוחרת, הצלבנית, הממלוכית והעות'מנית.</p> <p>4422 יפו אתר תת ימי – שרידי מעגן קדום, שרידי כלי שייט ומטענים, עוגנים, כלי חרס ומתכת מן התקופות הברונזה המאוחרת, הברזל, הפרסית, ההלניסטית, הרומית, הביזנטית, ימי הביניים והממלוכית.</p>	
<p>שימושים</p>	
<p>נמל דייגים, נמל תיירות, מסחר, נופש ופנאי.</p>	
<p>ייעודי קרקע עיקריים</p>	
<p>תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): עפ"י תמ"א 4/13 – חוף ים, עורף חוף, אזור מלונאות, שטח יישוב, ציר ירוק, מוקד פיתוח. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): ים בתחום שיפוט עירוני מעגנת נופש ספורט ופנאי אזור פעילות מיוחד שטח פתוח מטרופוליני חופי אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה</p>	
<p>מסקנות והמלצות</p>	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • סביבה חופית וימית עשירה לצד שימושים עירוניים היסטוריים. • בתי גידול משוקמים במרחב אורבני • מערכת אקולוגית עירונית על גבי תשתית עתיקה. • צומח כתלים על מבנים עתיקים. • שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: • מניעת ריסוס וכיסוח. • טיפול והסרה של צמחייה פולשנית • שימור אתרי צומח חופי ומינים נדירים • שימור אתרי קינון של ציפורים ועטלפים • פינוי פסולת מאזור החוף • הימנעות משימוש באמצעים מכניים ברצועת החוף החולי לצורך שמירת אוכלוסיית חולון החוף 	
<p>שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השונות של בתי הגידול 	

- יצירת מסלעות כורכר וקירות של צומח סלעי
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון
- פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטחי כורכר

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
עדעד כחול	
חרצית עטורה	
קחון מצוי	
ברומית המטאטא	
ארכובית א"י	אנדמי
פרגה צהובה	
נר הלילה החופי	
סלק מצוי	
עכנאי שרוע	
שיבולת שועל נפוצה	
תלתן א"י	
כף אווז האשפות	
זון אשון	
דבשה חרוצה	
ניסנית זיפנית	
ברומית ספרדית	
לפתית מצויה	
גדילן מצוי	
דו פרק חופי	
אהל הגבישים	נדיר
אמיד קוצני	
דבקה זיפנית	
חלבלוב החוף	
חורשף צהוב	
אטד החוף	
ברומית שעירה	
מלחית אשלגנית	
אשל	
לוטוס מכסיף	
מעוד השיח	
דרדר הקורים	אנדמי
זקנן שעיר	
אוכם אמיתי	נדיר
עולש מצוי	
שיכרון זהוב	

בעלי חיים

עופות

מקרא

גבול העיר

אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

שיכרון זהוב על כתלי מבנה בנמל

אוכס אמיתי

מין	הספר האדום
לבנית קטנה	LC
כרוון מצוי	NT
סיקסק	LC
שחף צהוב-רגל	DD
יונת בית	מין מבוית
צוצלת	מין פולש
סיס חומות	LC
דוכיפת	NT
דררה מצויה	מין פולש
נקר סורי	LC
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
כסוף-מקור הודי	מין פולש
פרפור עקוד	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפי חרקים	

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	גבוה
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית נחונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך

פרגה צהובה בשטחים משוקמים.

נחושת חולות	NT - בסיכון נמוך	גבוה
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שולן טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	בינוני
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	נמוך
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

שם המין	סטטוס	מקור
שחף אגמים		6
שחף ארמני		6
שחף שחור		6
יסעור ים תיכוני	מזדמן נדיר	6
סולה מצויה	מזדמן נדיר	6
חמסן	מזדמן נדיר	6
קורמורן גדול	מזדמן תדיר	6
בז מצוי	LC	6
טבלן מצוייץ	כמקנן RE	6
יסעור גדול		6
יסעור מצוי		6
יסעורון		6
ארנריה		6
שחפית ים	NT	6
אנפית בקר	LC	6
סבכי שחור ראש	LC	6
דוכיפית	NT	6
לבן חזה		6
עפרוני מצוייץ	NT	6
נחליאלי לבן	NT	6
ירקון	LC	6
פרוש מצוי		6
דוחל שחור גרון		6

חרדון מצוי בשטח הפארק המגונן (תמונה: בועז שחם)

- לאורך החוף נצפו בעבר צבי ים חומים וירוקים¹.
- ברצועת החוף החולי נצפתה פעילות של חולון החוף.
- אזור המפרץ הסלעי (סלע אנדרומדה) מהווה אתר פעילות לעופות ים ובית גידול לדגיגונים⁶

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 39

חוף גבעת עליה וגן יצחק שדה

מכלול: רצועת החוף

תאריך סקירה: 27.7.12, 2.5.12

גודל מקורב של השטח: 31 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 176000/660400

רחוב/גבול: מדרום רח' הולצברג, מצפון רח' קדרון, ממערב רח' קדם.

רובע: 7 - יפו

תאור כללי: מצוק חופי בגבול העיר הדרומי. מרבית במת המצוק בנויה. בשטחי בתי הקברות פריחת צמחיה חופית עם הריכוז הגדול ביותר בעיר של חבצלת החוף. על המצוק האנכי צמחיית בתה הכוללת מינים ייחודיים כגון צלבית החוף. רצועת החוף החולי צרה יחסית ובבסיס המצוק קיימת מסלעה מלאכותית למניעת התחחרות.

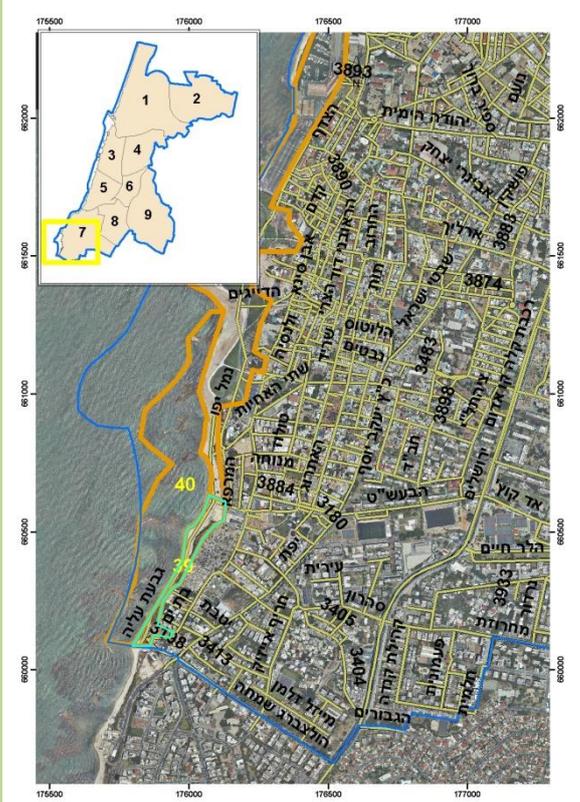
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חוף חולי, מצוק כורכר, חול, מגונן.
תצורות צומח	בתה חופית, צומח מצוקי, בור.
יחידות צומח	אגרופירון סמרני – דו פרק חופי נר הלילה החופי – קריתמון ימי אטד החוף – מלוח קיפח
כיסוי צומח (%)	על גבי כורכר 5% - 10% .
צומח ייחודי	צלבית החוף (אדום), חבצלת החוף, אהל הגבישים (נדיר), אספסת החוף, צפרנית בשרנית (נדירה יחסית בת"א)
בעלי חיים	עופות ים, צבי ים
חי ייחודי	מיני שחפים, צב ים ירוק
אתרים חשובים	ריכוזי פריחה לאורך המצוק, תצפית מגן יצחק שדה.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק ממסדרון פתוח העובר לאורך חוף הים
מינים פולשים	צלקנית נאכלת
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה. בחלק מהחוף שירותי רחצה. חלקים מהמצוק שלא נפגעו נותרו ברמת השתמרות גבוהה יחסית.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	מצוק חופי.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	גבוהה – חוף ים, מצוק חופי, במת מצוק
חזות כללית	חוף מפותח בחלקו. קטעי מצוק גבוהים ומרשימים, תצפית ייחודית על קצה העיר מגן יצחק שדה.
תשתיות קולטות קהל	קיים – שרותי רחצה, חניה, שבילים.

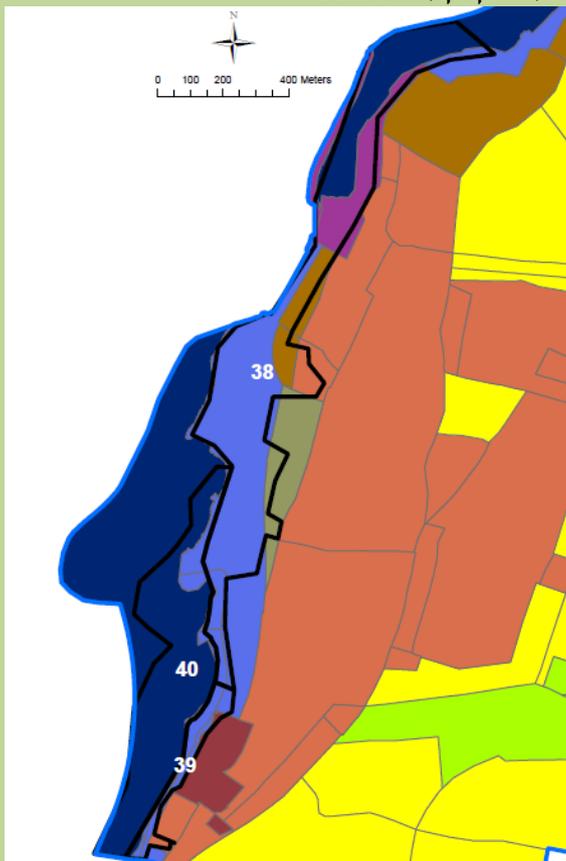

תרשים התמצאות

מראה כללי – מצוק חוף עליה

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר

אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

סביבה

מפגעים והפרות	גידור המצוק למניעת דרדור אבנים, פסולת
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה - בינונית
נגישות	מוסדרת מאזור החוף.
ארכיאולוגיה	27405 יפו אתר תת ימי דרום - שרידי מעגן קדום, שרידי כלי שייט ומטענים, עוגנים, כלי חרס ומתכת מן התקופות הברונזה המאוחרת, הברזל, הפרסית, ההלניסטית, הרומית, הביזנטית, ימי הביניים והממלוכית. על טבלאות הגידוד מיתקנים חצובים: בריכות ותעלות.
שימושים	חוף רחצה, גן ציבורי, מוסדות ציבור.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 - מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 עפ"י תמ"א 4/13 - חוף ים, עורף חוף, אזור מלונאות, שטח ישוב, ציר ירוק, מוקד פיתוח.
תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני חופי
 אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- מצוק כורכר עשיר במיני צומח חופי הכולל את הריכוז הגדול בעיר של הצמח חבצלת החוף.
 - נקודת תצפית מרשימה על החוף בקצה העיר
 - אזור פעילו של עופות ים ואתר הטלה של צבי ים
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:**
- הגבלת שרותי החוף לחלק הצפוני
 - מניעת פגיעה במצוק בעיקר בחלק הדרומי (גן יצחק שדה)
 - שמירת החוף ומניעת תנועת כלי רכב מכל סוג
 - שימור ריכוזי הצומח החופי

שיקום ושיחזור בתי גידול ומערכות אקולוגיות:

- זריעת צמחייה מקומית בשטחי הבור ושטחים פגועים במצוק.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
אגרופירון סמרני	
אהל הגבישים	נדיר
אזנב מצוי	
אטד החוף	
אמיך קוצני	
אספסת החוף	
ארכובית א"י	אנדמי
אשל	
בן חיטה ביצני	
ברומית ספרדית	
גדילן מצוי	
גזר החוף	

צומח מצוק הכורכר – חוף גבעת עליה

צומח מצוק בשליטת אטד החוף - גן יצחק שדה

גזרנית החוף	
דופרק חופי	
אנדמי	דרדר הקורים
אנדמי	חבלבל החוף
מוגן	חבצלת החוף
	חורשף צהוב
	חרצית עטורה
	כף אווז לבנה
	כרוב החוף
	לוטוס מכסיף
	לחך בשרני
	לשון שור מגבבת
	מדחול דוקרני
	מלוח קיפח
	מלחית אשלגנית
	מקור חסידה מפוצל
	מרגנית השדה
	מרור הגינות
	ניסנית זיפנית
	ניסנית שיכנית
	נר הלילה החופי
אנדמי	סביון יפו
	סירה קוצנית
	עכנאי שרוע
	פרג נחות
	פרסיון גדול
אדום	צלבית החוף
	צלקנית נאכלת
	צנון מצוי
	צפרנית בשרנית
	קוטב מצוי
	קצח השדה
	קריתמון ימי

מידע נוסף

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
לבנית קטנה	LC
כרוון מצוי	NT
סיקסק	LC
שחף צהוב-רגל	DD
יונת בית	מין מבוית
צוצלת	מין פולש
סיס חומות	LC

דוכיפת	NT
דררה מצויה	מין פולש
נקר סורי	LC
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
כסוף-מקור הודי	מין פולש
פרפור עקוד	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	גבוה
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית נחושינית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	גבוה
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	בינוני
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	נמוך

ריכוז צלבית החוף וחבצלת החוף

ציפורנית בשרנית

בינוני	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
גבוה	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
גבוה	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזת "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

אתרים נקודתיים

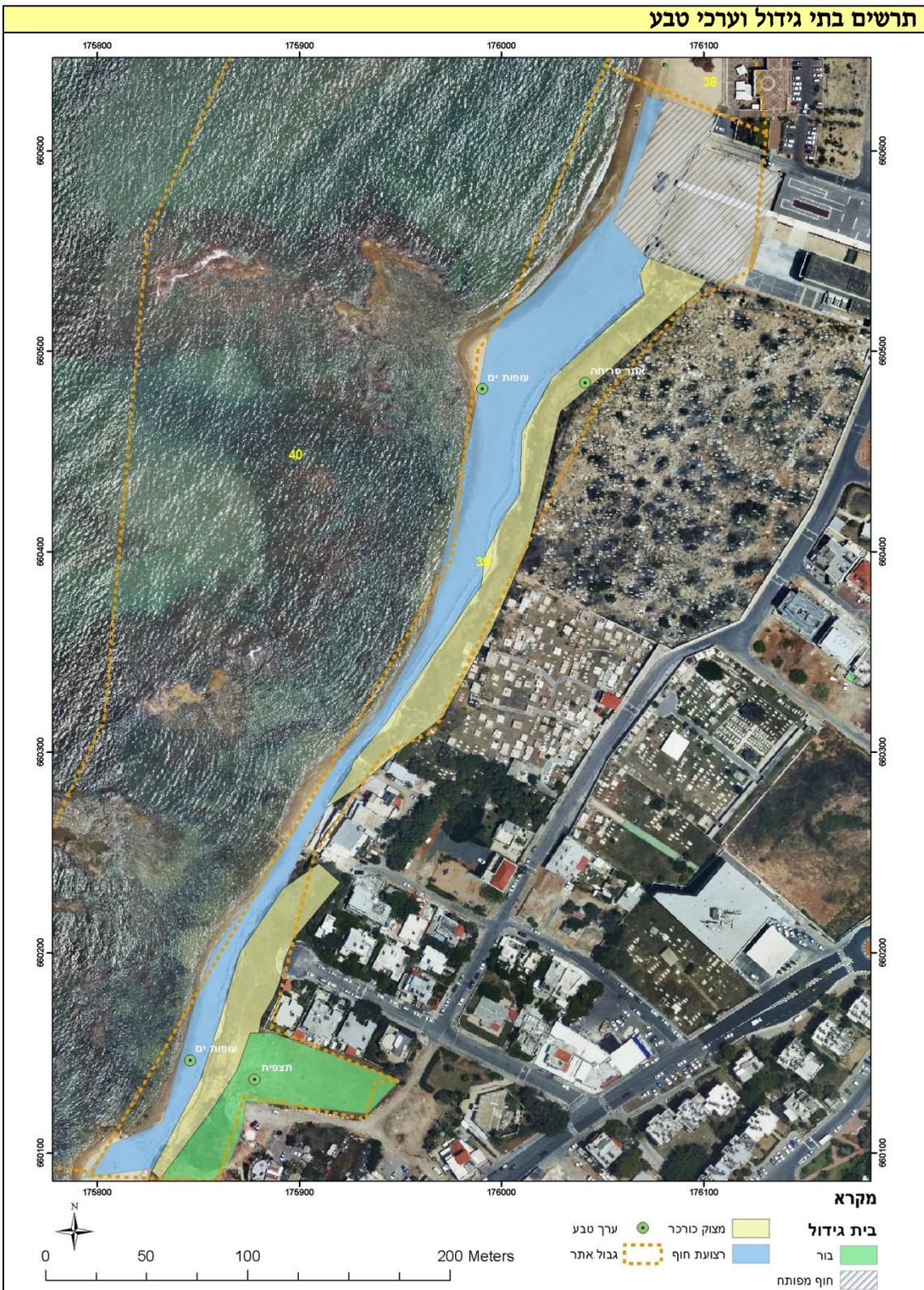
- החוף החולי משמש כאתר פעילות לעופות ים ואזור הטלה לצבי ים
- במצוק קיים ריכוז גדול יחסית של הצמח הנדיר צלבית החוף
- גן יצחק שדה מהווה נקודת תצפית על חוף הים וטבלאות הגידוד

מידע נוסף

שם המין	סטאטוס	מקור
צב ים ירוק	CR	1

שם המין	סטאטוס	מקור
שחף אגמים		6
שחף ארמני		6
שחף שחור		6
יסעור ים תיכוני	מזדמן נדיר	6
סולה מצויה	מזדמן נדיר	6
חמסן	מזדמן נדיר	6
קורמורן גדול	מזדמן נדיר	6
בז מצוי	LC	6
טבלן מצוייץ	כמקנן RE	6
יסעור גדול		6
יסעור מצוי		6
יסעורון		6
ארנריה		6
שחפית ים	NT	6
אנפית בקר	LC	6
סבכי שחור ראש	LC	6
דוכיפית	NT	6
לבן חזה		6
עפרוני מצוייץ	NT	6
נחליאלי לבן	NT	6
ירקון	LC	6
פרוש מצוי		6
דוחל שחור גרון		6

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 40
ים גבעת עליה

מכלול: ימי

תאריך סקירה: 21.9.12

גודל מקורב של השטח: 173 דונם

שם הסוקר: אורית ברנע, רמי צדוק

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 179520/660540

רחוב/גבול: חוף גבעת עליה – מדרום: בת – ים. מצפון: פארק מדרון יפו.

רובע: 7 - יפו

תאור כללי: טבלאות גידוד איכותיות המשתרעות מול חוף גבעת עליה המהוות בית גידול למגוון רחב של אורגניזמים. מורכבותן המבנית מאפשרת קיום של קשת רחבה של בעלי חיים (ספוגים, נבוביים, תולעים, חלזונות, אצות ועוד). התנאים הפיסיקליים המיוחדים שבטבלאות הגידוד מאפשרים קיום חברה ביוטית צפופה ועשירה במגוון רחב של נישות אקולוגיות. טבלאות הגידוד באזור הדרומי של חוף גבעת עליה מצויות במצב טוב ואילו הטבלה הצפונית נמצאת תחת עקה בשל קרבתה לאתר שהיה בעבר הלא רחוק מצבור של פסולת בניין.

מאפייני השטח

אקולוגיה

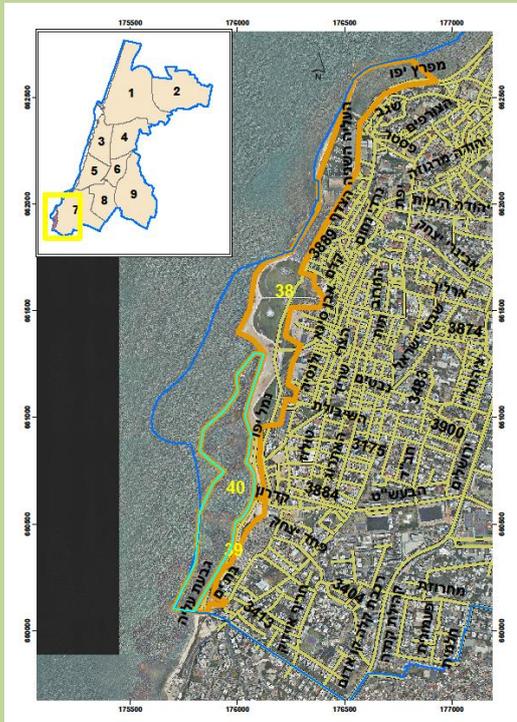
בתי גידול	טבלאות גידוד, מצע חולי
תצורות צומח	אצות
יחידות צומח	אצות ירוקיות, אדומיות, חומיות, כחוליות.
כיסוי צומח (%)	0% - 70%
צומח ייחודי	גנית, אזנית, פרשדונית.
בעלי חיים	מגוון חסרי חוליות ודגים.
חי ייחודי	שושנות ים, אצטלנים, סרטנים, חלזונות, ספוגים ודגים.
אתרים חשובים	אזורי מצע סלעי, טבלאות הגידוד
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מבתי הגידול הסלעיים לאורך החוף
מינים פולשים	חסרי חוליות: בוצית מגוונת, חמה
רמת השתמרות השטח	בינונית – גבוהה. בחלק הדרומי מצע טבעי לא מופר בחלק הצפוני מצע מופר ע"י שכבות פסולת בניין.

פיזי

קרקע	חול, כורכר.
מורפולוגיה	גושי סלע ורצועות חול לרב שיפוע מתון.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	מורכבות מבנית גבוהה של טבלאות גידוד: לאגונות, כוכים, מחילות, מדפי סלע, קירות.
חזות כללית	טבלאות גידוד היוצרות תצורה נופית מעניינת הכוללות מפרצונים וסלעים מזדקרים.
תשתיות קולטות קהל	קיים. שירותים באזור החוף המוסדר

סביבה

מפגעים והפרות	פסולת בניין, פסולת מסוגים שונים, פגיעה
---------------	--

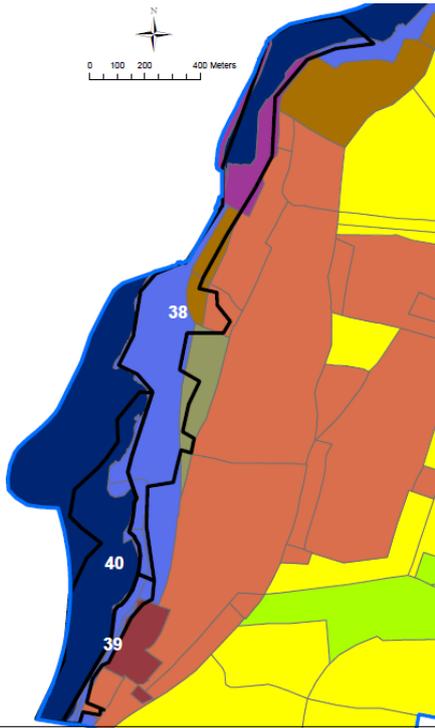
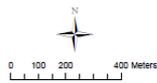

תרשים התמצאות

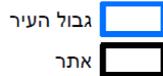

מראה כללי (תמונה: אורית ברנע, רמי צדוק)

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בפני הקרקע
נגישות	בינונית - גבוהה.
ארכיאולוגיה	מוסדרת דרך החוף.
שימושים	27405 יפו אתר תת ימי דרום – שרידי מעגן קדום, שרידי כלי שייט ומטענים, עוגנים, כלי חרס ומתכת מן התקופות הברונזה המאוחרת, הברזל, הפרסית, ההלניסטית, הרומית, הביזנטית, ימי הביניים והממלוכית. על טבלאות הגידוד מיתקנים חצובים: בריכות ותעלות.
	דיג, שטח ימי פתוח

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 עפ"י תמ"א 4/13 – מצוק חופי להגנה ושימור, שמורת טבע ימית.
 תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני חופי
 ים תחום שיפוט עירוני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- טבלאות גידוד ביוגניות וכורכריות בית גידול הנמצא בסכנת כליה.
- מגוון חסרי חוליות ודגים
- אתר זמין ונח לגישה ללימוד וחקר הסביבה הימית
- מורכבות מבנית התורמת לעושר הביולוגי
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- שימור טבלאות הגידוד ומניעת כל פגיעה במצע הסלעי
- פינוי נקודתי ומקומי של פסולת בולטת בחלק הצפוני
- צמצום חריש רצועת החוף
- הסדרת האתר לביקור הציבור ותפקודו כאתר צלילה עירוני
- שיקום ושיחזור בתי גידול ומערכות אקולוגיות:
- מעקב אחר התפשטות אוכלוסיות של מינים גרים.

נתוני הסקר

צומח

שם לועזי	שם עברי	מערכה
<i>Jania rubens</i>	גנית מאדימה	אצות אדומיות
<i>Corallina elongata</i>	אלמוגנית מצויה (אלמוגנית ים תיכונית)	
<i>Rhodymenia ardissoni</i>	לשונית אדומה	
<i>Gymnogongrus griffithsiae</i>	חוגה מתפצלת	
<i>Ulva</i>	חסנית	אצות ירוקיות
<i>Enteromorpha compressa</i>	פרשדונית חסתית	
<i>Colpomenia sinuosa</i>	נפוחית נפוצה	אצות חומיות
<i>Padina</i>	אזנית	
<i>Sargassum</i>	סרגסון	
<i>Dictyota sp.</i>	דוקרנית	
<i>Sphacelaria Lyngbye</i>	מרבדית	
<i>Cystoseira</i>	ציסטנית	

בעלי חיים

חילזון – מגדלון. (תמונה: אורית ברנע, רמי צדוק)

אצות – גנית ואוזנית (תצלום: אורית ברנע, רמי צדוק)

Phylum: Porifera	מערכה: ספוגים
<i>Chondrilla nucula</i>	ספוג כריתן
<i>Chondrosia reniformis</i>	ספוג כלייתן
<i>Ircinia</i>	סרחן
<i>Cliona</i> sp.	קודחן
<i>Spirastrella cuntatrix</i>	ספיראסטרון קרומי
Phylum: Cnidaria	מערכה: צורבים
<i>Aglaophenia</i>	נוצנית
<i>Pennaria</i>	
<i>Bunodactis (Cribrina) gemmacea</i>	פנינית הסדקים
<i>Oculina patagonica</i> *	אוקולינה
Phylum: Platyhelminthes	מערכה: תולעים טבעתיות
<i>Eurythoe complanata</i>	זכוכיתית
<i>serpula</i>	צינורית
Phylum: Mollusca	מערכה: רכיכות
<i>Brachidontes pharaonis</i> * (<i>variabilis</i>)	בוצית מגוונת
<i>Patella caerulea</i>	צלחית
<i>Neverita</i> sp	טבורית
<i>Fissurella nubecula</i>	יסדוק
<i>Melaraphe punctata</i>	חופית מנוקדת
<i>Melaraphe neritoides</i>	חופית חוורת
<i>Cerithium</i> sp.	מגדלון
<i>Nassarius</i> sp.	אקון
<i>Conomurex persicus</i> *	קונומורקס
<i>Murex (Trunculariopsis) trunculus</i>	ארגמון כהה קוצים
<i>Thais haemastoma</i>	ארגמנית אדומת פה
<i>Vermetus triquetar</i>	שלשולן משולש
<i>Cypraea</i> sp	פי כושי
<i>Janthina bicolor</i>	סגולית דו-גונית
<i>Monodonta turbinata</i>	חד-שן משובץ
<i>Chama gryphoides</i>	חמה
<i>Sepia officinalis</i>	דינון הרוקחים
Phylum: Crustacea	תת-מערכה: סרטנים
<i>Pachygrapsus transversus</i>	שיישן
<i>Euraphia depressa</i>	בלוטון שטוח
<i>Chtamalus stellatus</i>	בלוטון מצוי
<i>Balanus amphitrite</i>	בלוט הנמלים
<i>Ocypode cursor</i>	חולון החוף
<i>Atergatis roseus</i>	פצחן אדמוני
<i>Eriphia verrucosa</i>	סלען זיפני
<i>Clibanarius erythropus</i>	נזירון אדום רגל
<i>Portunus pelagicus</i> *	שייט כחול
Phylum: Echinodermata	מערכה: קוצי עור
<i>Holothuria</i> sp.	גלילן
Phylum: Bryozoa	מערכה: חיסחביים
<i>Watersipora</i>	נקבובית
Phylum: Chordata	מערכה: חולייתנים
<i>Styela</i> sp.	אצטלן סוליטארי
<i>Didemnum</i> sp.	אצטלן מושבתי לבן
<i>Botryllus schlosseri</i>	בוטריל פרחוני

אצטלן סוליטרי (תמונה: נועה שנקר)

שושנת ים – פנינית הסדקים (תמונה: אורית ברנע, רמי צדוק)

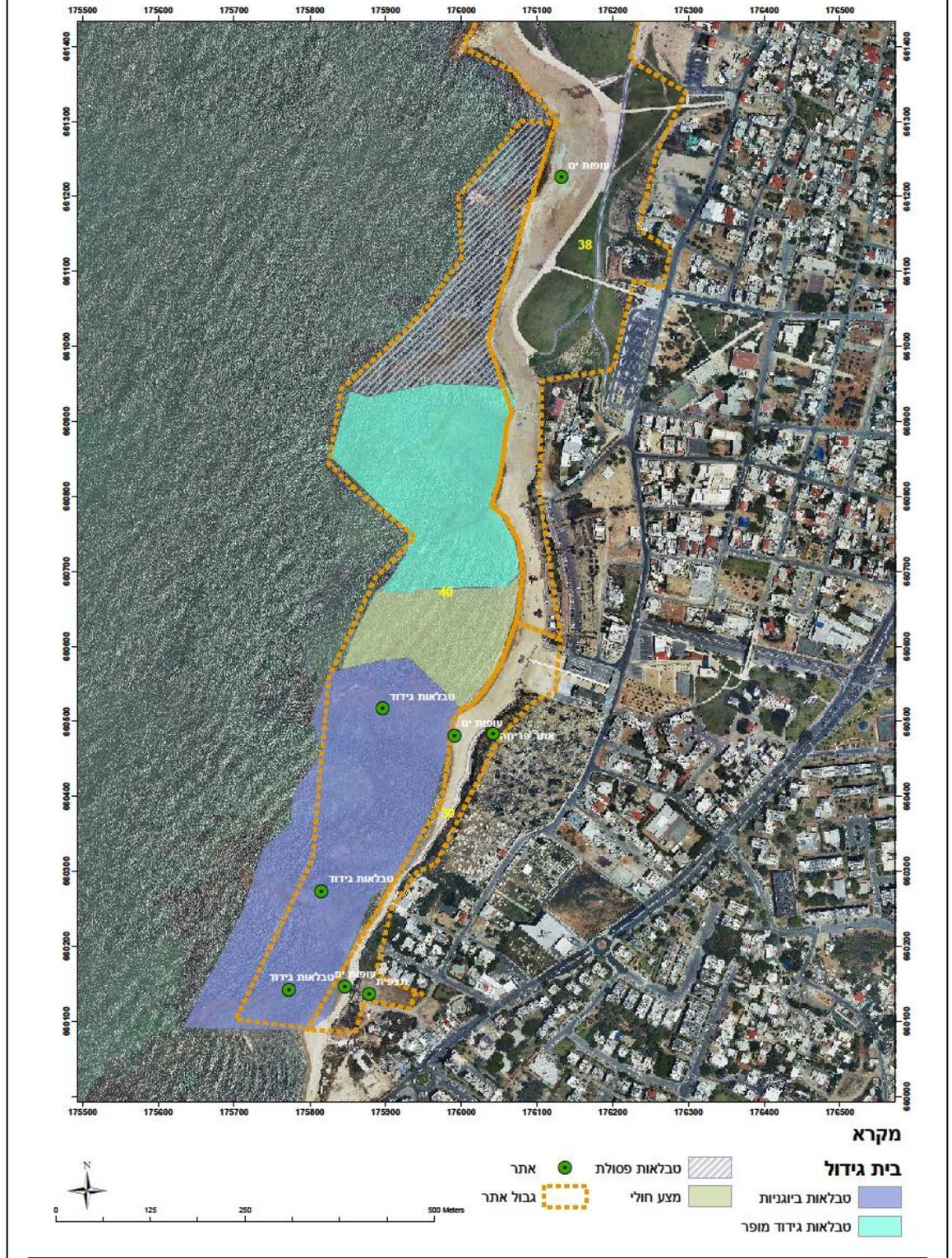
צורב – נוצנית לבנה (תמונה: אורית ברני, רמי צדוק)

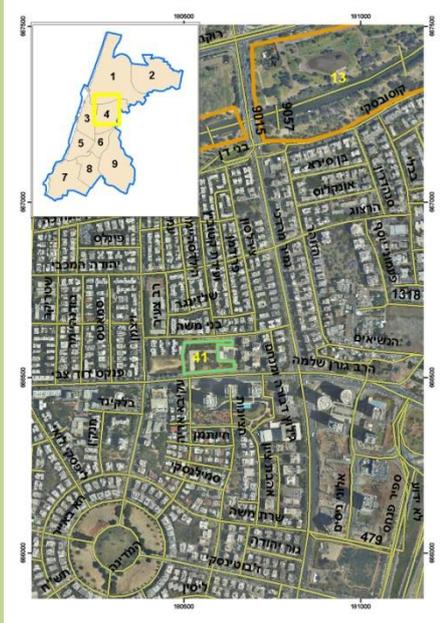
Superclass: Osteichthyes	דגי גרם
<i>Sargocentron rubrum</i> *	ברקן
<i>Pempheris vanicolensis</i> *	גרזינון
<i>Scorpaene</i>	עקרבונון
Blennidae	משפחת הקרנוניים
Gobiidae	משפחת הקברנוניים
<i>Coris julis</i> , <i>Thalassoma pavo</i>	משפחת השפתניים
<i>Stephanolepis diaspros</i>	זיפיון
<i>Diplodus sargus</i> , <i>Diplodus annularis</i> , <i>Diplodus cervinus</i> , <i>Diplodus vulgaris</i>	מינים ממשפחת הסרגוסיים
<i>Sparus aurata</i>	דניס
<i>Chromis chromis</i>	כרומית ים-תיכונית
<i>Serranus scriba</i>	אוקונוס
<i>Oblada melanura</i>	אובלד שחור זנב
<i>Liza ramada</i> , <i>Liza aurata</i> , <i>Liza saliens</i>	כיפון (בורי)
<i>Lithognathus mormyrus</i>	מרמיר משורטט
<i>Sillago sihama</i> *	סילגו
<i>Siganus luridus</i> , <i>Siganus rivulatus</i> *	סיכנים

מידע נוסף

- בחוף נצפו בעבר צבי ים

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 41
גן יד לבנים

מכלול: מגוון, כורכר

תאריך סקירה: 15.4.12, 22.7.12, 27.7.12

גודל מקורב של השטח: 10 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180555/666560

רחוב/גבול: מדרום: רח' פנקס. מצפון: רח' בני משה.

רובע: 4 – צפון חדש

תאור כללי: גבעת כורכר נמוכה בה מתבצע גינון נופי של שיחים ועצים צפופים. בין הצמחייה המגוננת כתמים של כורכר בהם ניתן למצוא חלק מן המינים המקומיים האופייניים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	כורכר, חול, מגוון.
תצורות צומח	כתמי בתה ושיחייה של תשתית כורכר, מגוון.
יחידות צומח	רותם המדבר – אטד אירופי עירית גדולה – רכפה מזרחית חרצית עטורה – פרג אגסני
כיסוי צומח (%)	על גבי כורכר 5% - 10% .
צומח ייחודי	צומח כורכרים, עצי א"י אלון תבור, חרוב.
בעלי חיים	מינים עירוניים מובהקים- ציפורי שיר.
חי ייחודי	-
אתרים חשובים	-
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	נמוכה. בלב אזור בנוי ללא חיבור לשטחים פתוחים.
מינים פולשים	שיטה כחלחלה, לנטנה ססגונית
רמת השתמרות השטח	נמוכה. שטח מגוון ומוסדר בו לא מתקיים בית הגידול הטבעי.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	מישור, שיפועים מתונים.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה- בינונית - שטח מגוון, מסלעות
חזות כללית	גינה ציבורית על תשתית כורכרית הנחשפת בחלקים מסוימים של הגן. שילוב אלמנטים של צמחיית כורכרים, עצי ארץ ישראל ומיני גינון. לא קיימות.

סביבה

מפגעים והפרות	שטח מטופל ומוסדר.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת אל האתר. בתוך האתר לא

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר
- ייעודים תכנית מתאר**
- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

מוסדרת.	ארכיאולוגיה
911/0 תל אביב רח' מ. בודנהימר – גבעה מלאכותית קטנה ובה שרידים מן התקופות האפיליאוליתית, הכלקוליתית, הברונזה הקדומה והברונזה התיכונה. קברים מן התקופה הניאוליתית.	שימושים
שטח מגוון, גינה קהילתית.	
<p>ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): אזור עירוני בדגש מגורים. תכנית מתאר עירונית (תא/5000): שטח פתוח עירוני</p>	
מסקנות והמלצות	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • צומח כורכרים במרכז העיר. • שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: • מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים • סילוק מיני צמחים פולשים 	
<p>שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • הגדלת השונות של בתי הגידול • יצירת מסלעות כורכר וקירות של צומח סלעי • שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון • פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטח הכורכר הבלתי מגוון • יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים • פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר 	
נתוני הסקר	
צומח	
שם המין	סטטוס
אזנב מצוי	
אטד החוף	
אלון התבור	מוגן
אלת המסטיק	
אמיק קוצני	
אספסת מצויה	
ארבע כנפות מצויות	
חלבוב פשוט	
חלמית מצויה	
חמציץ נטוי	
חספסנית השדה	
חצב מצוי	מוגן
חרדל השדה	
חרוב מצוי	מוגן
חרצית עטורה	
כלינית מצויה	
כרבולת מצויה	
לוטוס מצוי	

לפתית מצויה
לשון שור מגבבת
מלוח קיפח
ניסנית זיפנית
סביון אביבי
עירית גדולה
עלקת מוטל
פרג אגסני
פרסה דלת תרמילים
צפרנית מגוונת
רב פרי בשרני
רותם המדבר
מוגן
רכפה מזרחית
שברק משונן
שיטה כחלחלה
פולש
תלתן הכדורים
תלתן חקלאי
תלתן נחות

בעלי חיים

רכפה מזרחית

עופות

מין	דירוג הספר האדום
יונת בית	מין מבוית
צוצלת	מין פולש
דררה מצויה	מין פולש
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
קאק	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
ירקון	LC
סיקסק	LC

יונקים

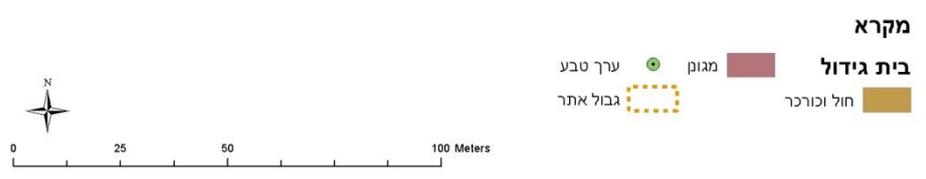
שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
חולדה מצויה	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC

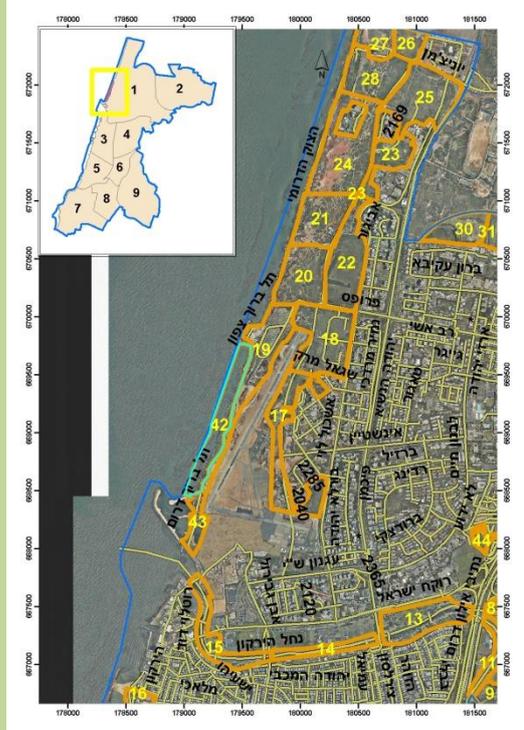
זוחלים

סיכוי לנוכחות המין	דירוג ספר אדום	מין
נמוך	VU - עתידו בסכנה	צב יבשה מצוי
בינוני	LC - לא בסיכון	זיקית ים-תיכונית
גבוה	LC - לא בסיכון	חרדון מצוי צפוני
נמוך	CR - בסכנת הכחדה חמורה	שנונית שפלה
נמוך	LC - לא בסיכון	לטאה זריזה
נמצא	LC - לא בסיכון	שממית בתים
גבוה	LC - לא בסיכון	מניפנית מצויה
נמוך	LC - לא בסיכון	שממית עצים
נמוך	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט גמד
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחושית עינונית
נמוך	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
בינוני	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
בינוני	LC - לא בסיכון	שחור ראש
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
נמוך	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
נמוך	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
נמוך	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
נמוך	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
בינוני	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

אתרים נקודתיים

- שטח כורכר לא מגונן

תרשים התמצאות

מראה כללי (תמונה: אורית ברנע, רמי צדוק)

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 42
ים תל ברוך

מכלול: ימי

תאריך סקירה: 26.8.12

גודל מקורב של השטח: 184 דונם

שם הסוקר: אורית ברנע, רמי צדוק

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 179300/669040

רחוב/גבול: מדרום: מעגנת רדינג. מצפון: חוף תל ברוך.

רובע: 1 – עבר הירקון מערב

תאור כללי: חוף סלעי כורכר היוצרים טבלאות גידוד על גבן מתקיים מגוון מינים גבוהה. מורכבות מבנית גבוהה בכוללת לגונות, מדפי סלע, כוכים ומחילות מאפשרת קיום למגוון יצורים ימיים מן המערכות השונות.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	טבלאות גידוד, מצע חולי, לגונות
תצורות צומח	אצות
יחידות צומח	אצות ירוקיות, אדומיות, חומיות, כחוליות.
כיסוי צומח (%)	0% - 70%
צומח ייחודי	גנית, אזנית, פרשדונית.
בעלי חיים	מגוון חסרי חוליות ודגים.
חי ייחודי	שושנות ים, אצטלנים, סרטנים, חלזונות, ספוגים, דיונון ודגים.
אתרים חשובים	אזורי מצע סלעי
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מבתי הגידול הסלעיים לאורך החוף
מינים פולשים/מהגרים	חסרי חוליות: בוצית, צלחית, חמה, סיכן.
רמת השתמרות השטח	בינונית – גבוהה. בחלק הדרומי הוזז המסלע הימי לצורך בניית שובר הגלים.

פיזי

קרקע	חול, כורכר.
מורפולוגיה	גושי סלע ורצועות חול, לרב שיפוע מתון.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	מורכבות מבנית גבוהה של טבלאות גידוד: לגונות, כוכים, מחילות, מדפי סלע, קירות.
חזות כללית	טבלאות גידוד היוצרות תצורה נופית מעניינת הכוללת מפרצונים וסלעים מזדקרים.
תשתיות קולטות קהל	קיים. שירותים באזור החוף המוסדר

סביבה

מפגעים והפרות	שרידים של מתקני תשתית
---------------	-----------------------

לגונה אופיינית. (תמונה: אורית ברנע, רמי צדוק)

אצות – אוזנית (תצלום: אורית ברנע, רמי צדוק)

צלחית מכחילה (תמונה: אורית ברנע, רמי צדוק)

רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה - בינונית	
נגישות	מוסדרת. גישה מטיילת החוף.	
ארכיאולוגיה	4421/0 תל אביב שדה דב אתר תת ימי - שרידי כלי שייט, עוגנים, כלי חרס וחפצי מתכת מן התקופות הרומית והביזנטית.	
שימושים	דיג, שטח ימי פתוח.	
ייעודי קרקע עיקריים		
תכנית מתאר ארצית: תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): עפ"י תמ"א 4/13 – מצוק חופי להגנה ושימור, רצועת משברים במימי החופים. תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000): שטח פתוח מטרופוליני חופי ים בתחום שיפוט עירוני		
מסקנות והמלצות		
חשיבות האתר:		
<ul style="list-style-type: none"> • טבלאות גידוד ביוגניות וכורכריות בית גידול הנמצא בסכנת כליה. • מגוון חסרי חוליות ודגים • אתר זמין ונח לגישה ללימוד וחקר הסביבה הימית • מורכבות מבנית התורמת לעושר הביולוגי • שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים: • שימור טבלאות הגידוד ומניעת כל פגיעה במצע הסלעי • פינוי נקודתי ומקומי של פסולת בולטת בחלק הצפוני • צמצום חריש רצועת החוף • הסדרת האתר לביקור הציבור ותפקודו כאתר צלילה עירוני 		
שיקום ושיחזור בתי גידול ומערכות אקולוגיות:		
<ul style="list-style-type: none"> • מעקב אחר התפשטות אוכלוסיות של מינים מהגרים. 		
נתוני הסקר		
צומח		
שם לועזי	שם עברי	מערכה
<i>Jania rubens</i>	גנית מאדימה	אצות
<i>Corallina elongata</i>	אלמוגנית מצויה (אלמוגנית ים תיכונית)	אדומיות
<i>Ulva</i>	חסנית	אצות
<i>Enteromorpha compressa</i>	פרשדונית חסתית	ירוקיות
<i>Ectocarpus</i>	חוצפרי	אצות
<i>Padina</i>	אזנית	חומיות
<i>Sphacelaria Lyngbye</i>	מרבדית	
בעלי חיים		
Phylum: Porifera	מערכה: ספוגים	
<i>Chondrilla nucula</i>	ספוג כריתן	
<i>Chondrosia reniformis</i>	ספוג כלייתן	
<i>Cliona</i> sp.	קודחן	
<i>Spirastrella cuntatrix</i>	ספיראסטרוני קרומי	
Phylum: Cnidaria	מערכה: צורבים	
<i>Aglaophenia</i>	נוצנית	
<i>Oculina patagonica</i> *	אלמוג אוקולינה	
Phylum: Mollusca	מערכה: רכיכות	
<i>Brachidontes pharaonis</i> *	בוצית מגוונת	

חלזונות – חד שן משובץ (תמונה: אורית ברנע, רמי צדוק)

חלזונות – חופית (תמונה: אורית ברני, רמי צדוק)

חלזונות - תטולת ארגמון (תמונה: אורית ברנע, רמי צדוק)

<i>Patella caerulea</i>	צלחית
<i>Cellana rota</i> *	צלחית (מין מהגר)
<i>Melaraphe punctata</i>	חופית מנוקדת
<i>Melaraphe neritoides</i>	חופית חוורת
<i>Cerithium</i> sp.	מגדלון
<i>Conomurex persicus</i> *	קונומורקס
<i>Monodonta turbinata</i>	חד-שן משובץ
<i>Chama gryphoides</i>	חמה
<i>Loligo vulgaris</i>	לוליגו שקוף
Sub-Phylum: Crustacea	תת-מערכה: סרטנים
<i>Pachygrapsus transversus</i>	שיישן
<i>Chtamalus stellatus</i>	בלוטון מצוי
<i>Atergatis roseus</i>	פצחן אדמוני
<i>Eriphia verrucosa</i>	סלען זיפני
Phylum: Chordata	מערכה: חולייתנים
<i>Didemnum</i> sp.	אצטלן מושבתי לבן
<i>Didemnum</i> sp.	אצטלן מושבתי אדום
Superclass: Osteichthyes	דגי גרם
<i>Sargocentron rubrum</i> *	ברקן
<i>Pempheris vanicolensis</i> *	גרזינון
<i>Scorpaene</i>	עקרבונון
Blenniidae	משפחת הקרנוניים
Gobiidae	משפחת הקברנוניים
<i>Coris julis, Thalassoma pavo</i>	משפחת השפתניים
<i>Stephanolepis diaspros</i>	זיפיון
<i>Diplodus sargus, Diplodus cervinus, Diplodus vulgaris</i>	מינים ממשפחת הסרגוסיים
<i>Sparus aurata</i>	דניס
<i>Chromis chromis</i>	כרומית ים-תיכונית
<i>Serranus scriba</i>	אוקונוס
<i>Oblada melanura</i>	אובלד שחור זנב
<i>Lithognathus mormyrus</i>	מרמיר משורטט
<i>Sillago sihama</i> *	סילגו נודד
<i>Siganus luridus, Siganus rivulatus</i>	סיכנים
<i>Dicentrachus labrax</i>	מוסר

מידע נוסף
בחוף נצפו בעבר צבי ים

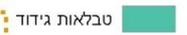
0 125 250 500 Meters

מקרא

בית גידול

אתר

גבול אתר

טבלאות גידול

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 43
גן רדינג

מכלול: חוף הים

תאריך סקירה:

גודל מקורב של השטח: 62 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 179100/668400

רחוב/גבול: תחנת כח רידינג

רובע: 1- עבר הירקון מערב

תאור כללי: אזור בעורף תחנת הכח שהיה חסום בפני הציבור לאורך שנים רבות. הונגש במסגרת פיתוח הטיילת. באתר אזור שיקום של צמחיית החוף בו נזרעו עשרות מינים מקומיים הכוללים מינים נדירים. בריכות ההשקטה של חברת חשמל והמזח הסלעי מהווים בית גידול לבעלי חיים ימיים ועופות.

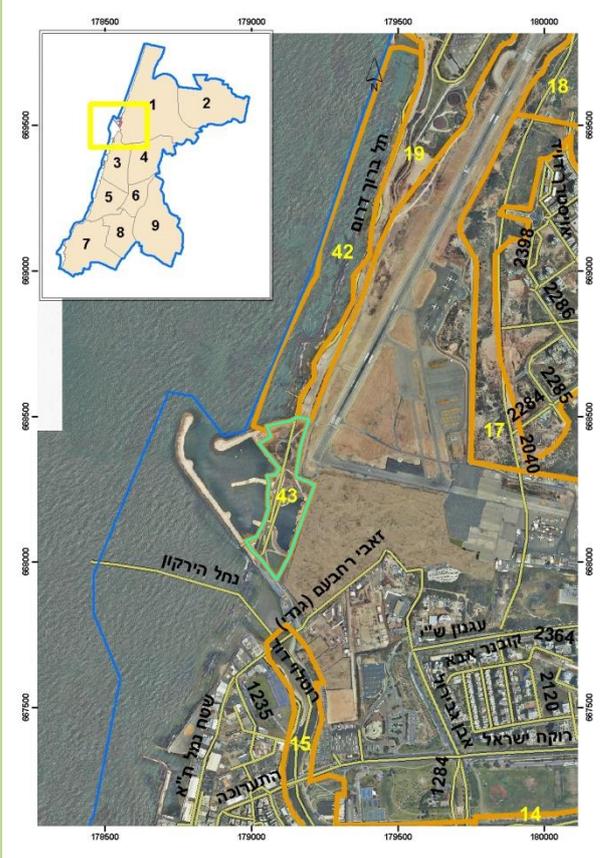
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	כורכר וחול, חוף חולי, סלעי חוף (מזח)
תצורות צומח	בתי חופית, בתי עשבונית, צמחיית חוף
יחידות צומח	לוטוס מכסיף – עדעד כחול אהל הגבישים – מלחית אשלגנית חרצית עטורה – ינבוט השדה
כיסוי צומח (%)	בסמוך לחוף כיסוי דליל 5% - 10% . באזורי השיקום כיסוי גבוהה 40% - 80%
צומח ייחודי	מינים האופייניים לרצועת החוף ואזור הרסס ביניהם מינים אדומים בסכנת הכחדה כגון: חופית נמוכה
בעלי חיים	אזור המעגנה והחוף מהווים אתר פעילות לעופות ים כגון: שחף צר מקור, קורמוראן גדול, מיני שחפים ושחפיות. ברצועת החוף פעילות סרטנים.
חי ייחודי	חופמאים ומיני שחפים ושחפיות.
אתרים חשובים	מסלעות חוף, חוף חולי, אזור משוקם
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה ביותר – חלק מרצועת החוף המהווה צוואר בקבוק בשל הימצאות תחנת הכח ושדה דב ממזרח.
מינים פולשים	צלקנית נאכלת.
רמת השתמרות השטח	נמוכה – אזור של תשתיות הנדסיות הנמצא בשלבי שיקום

פיזי

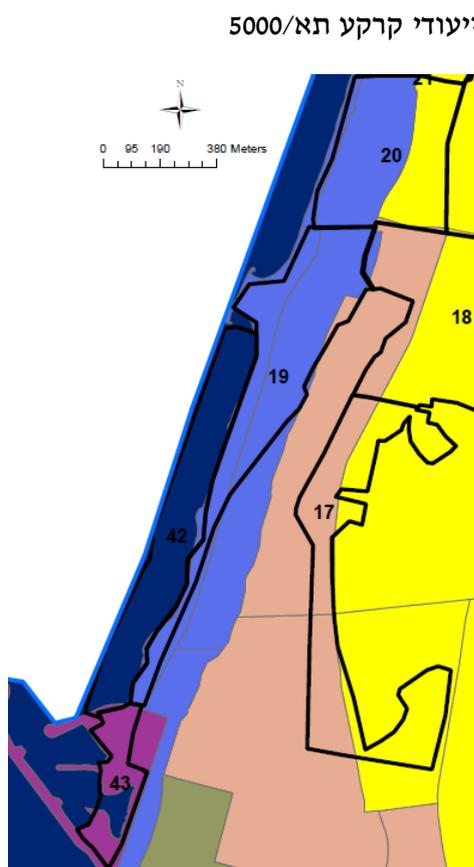
קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	מישור
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – חוף ים חולי, שובר גלים, עורף חוף

תרשים התמצאות

מראה כללי

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

חזות כללית	שילוב של רצועת חוף וים לצד תשתיות הנדסיות גדולות ומתקנים מלאכותיים מעניקים למקום ייחודיות נופית וענין חזותי על רקע הניגוד בין המרכיבים השונים.
תשתיות קולטות קהל	שבילי הליכה
סביבה	
מפגעים והפרות	מעט פסולת, דרכי רכב לתשתיות חשד לזיהום בקרקעית בריכות ההשקטה.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת רגלית – חלק מטיילת החוף
ארכיאולוגיה	26764/0 עבד אל נבי מזרח - ממערב לרחוב הירקון שרידי מצד מהתקופה ההלניסטית. 913/0 שדה דב - מוקדים וחרסים מן התקופות הברונזה הקדומה והברונזה התיכונה, כלי צור מן התקופה הניאוליתית, קברים. 912/0 אל שונה - שרידי מגדל וכבש מתקופת הברזל בקרבת המגדלור, יסודות וחרסים מן התקופה הרומית- הביזנטית על פני הקרקע דרומה ומזרחה.
שימושים	גן חופי, טיילת, תשתיות.

ייעודי קרקע עיקריים
תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
 תמ"א 4/13 – מעגנת נופש ספורט ודיג
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 תחום שינוי תמ"א 13 – עורף חוף
תכנית מתאר עירונית (תא/5000):
 מעגנת נופש ספורט ופנאי

מסקנות והמלצות

- חשיבות האתר:**
- חשיבות בוטאנית - אתר משוקם של צומח חופי הכולל מינים אדומים ונדירים.
 - חשיבות לעופות ים – אתר עצירה ושיחור מזון הן באזור החוף והן במזח הסלעי
 - בית גידול ימי – אזור רביית דגים. המזח הסלעי מאפשר התבססות פאונה ימית.
- שמירה וטיפול של ערכי טבע קיימים:**
- מעקב אחר התבססות הצומח המושב ושתילה נוספת בהתאם לצורך.
 - שימור אזורי צמחיית החוף והמינים הנדירים במסגרת הפיתוח העתידי.
 - שימור המפרצונים החוליים.

- שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- לבריכות ההשקטה של חברת חשמל פוטנציאל לשמש כאתר צלילה
 - במעגנה ניתן למקם משטחי מנוחה ורפסודות לעצירת ציפורים.
 - הוספת אלמנטים של סלעי כורכר בגבול השטח והתחנה מגדלים את השונות המרחבית ויכולים לשמש כאתר פעילות לזוחלים.
 - יצירת שלולית קטנה למשיכת ציפורים וקיום צומח לח של אזור החוף.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
אגמון הכדורים	
אהל הגבישים	נדיר
אטד החוף	
ארכובית שבטבטית	
בן טיון בשרני	
גומא הפקעים	
דרדר הקורים	אנדמי
זיפנוצה מחוספס	
חבצלת החוף	מוגן
חופית נמוכה	אדום
חלבלוב זוחל	
חלבלוב נטוי	
חפורית ב.מ.	
חרצית עטורה	
ינבוט השדה	
כלינית מצויה	
לוטוס מכסיף	
ליפיה זוחלת	
לכיד הנחלים	
מד חול דוקרני	
מלחית אשלגנית	
מנתור שלושת החודים	
סלק מצוי	
עדעד כחול	מוגן
עדעד רתמי	מוגן
עכנאי שרוע	
עלקת חרוקה	
פרגה צהובה	נדיר למדי
צלקנית נאכלת	פולש
קוטב מצוי	
קורנית מקרקפת	מוגן
קחווץ החוף	אנדמי
קיפודן מצוי	
קצח השדה	
רגלת הגינה	

מידע נוסף

מינים שנזרעו במסגרת הגינון (16)

לוטוס מכסיף, מנתור החוף, מרסיה יפהפיה, סביון יפו, פרגה צהובה, פשתנית יפו, קחווץ החוף, קצח השדה, אלקנת הצבעים, אספסת הים, חלבלב החוף, חופית נמוכה, לבנונית ימית, לפופית החוף, צפורנית בשרנית, עדעד רותמי, עדעד כחול, קורנית מקורקפת, שברק מצוי, שמשון סגלגל, לוניאה דקת אונות, זנב ארנבת ביצני, לחך בשרני, עכנאי שרוע, צלבית החוף, חבצלת החוף.

מקור: פרומקין רון³

שם המין	סטאטוס	שם המין	סטאטוס
אגבה אמריקאית	תרבות	כרבולת מצויה	סטאטוס
אוג חרוק	תרבות	כרוב החוף	
אוכם אמיתי	נדיר למדי	לבנונית ימית	
אזנב מצוי	תרבות	לגונריה פטרסון	תרבות
אלוי אמיתי	תרבות	לוטוס מצוי	
אלמוות הכסף		לוטוס שעיר	
אלקנת הצבעים		לוניאה דקת-אונות	
אלת המסטיק		לחך בשרני	
אמיך קוצני		לחך המלחות	נדיר למדי
אספסת החוף		לענה חד-זרעית	
אספסת הים		לפופית החוף	
אספסת מצויה		לשון-שור מגובבת	
אספסת עדשתית		מלוח קיפח	
אספסת קטועה		מלוח רגלני	
אספסת ריסנית		מנתור החוף	
אשל היאור	מוגן	מרגנית השדה	
אשל סיני	תרבות	מרסיה יפהפייה	אנדמי
גדילן מצוי		מתנן שעיר	
גזניה משתרעת	תרבות	נר-הלילה החופי	
גלדן סמרני		סביון יפו	אנדמי
דבשה מחורצת	תרבות	סביון מטפס	תרבות
דגנין מצוי		סוף מצוי	
דו-פרק חופי		סמר חד	
דק-זנב מכונף	אדום	סמר ימי	
הגה מצויה		פיקוס התאנה	מוגן
ווינגטוניה חסונה	תרבות	פשתנית יפו	נדיר, אנדמי
זוגן לבן	אדום	ציפורנית בשרנית	
זנב-ארנבת ביצני		צלבית החוף	אדום
חבלבל החוף		צלף קוצני	
חורשף צהוב		קחונית מצויה	
חבלוב הים		קיפודן פלשתי	אנדמי
חמציץ נטוי		קנה-סוכר מצרי	
חרדל לבן		קריתמון ימי	
חרחבינה חופית	אדום	רותם המדבר	מוגן
טבק השיח		שברק מצוי	
טיונית החולות	פולש	שיבולת-שועל נפוצה	
יבלית מכלוא	תרבות	שם המין	סטאטוס
יבלית מצויה		שעורת העכבר	
ידיד-חולות מצוי		שרשר רב-שנתי	נדיר למדי
יוקה הדורה	תרבות	תורמוס ארץ-ישראלי	אנדמי
כף-אווז האשפות		תלתן הפוך	
		תלתן הקצף	

לוטוס מכסיף

מנתור שלושת החודים

דרדר נמוך

אהל הגבישים (ריכוז)

עופות

מין	סטאטוס
אנפית בקר	LC
לבנית קטנה	LC
חוגלת סלעים	NT
סיקסק	LC
שחף צהוב-רגל	DD
יונת בית	מין מבוית
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
שלדג לבן-חזה	NT
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
פשוש	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC

יונקים

בעיקר מינים מלווי אדם: חולדת החוף, עכבר מצוי

זוחלים

חרדון מצוי, שממית בתים, שנונית השפלה

אתרים נקודתיים

סלעי המזח – בית גידול ימי לדגים ורכיכות. אתר מנוחה ועצירה לעופות ים.

אזור הרסס והחוף – אתר שיחור מזון של עופות וסרטנים.

מינים ייחודיים

עופות וציפורי ים

מידע נוסף מעבודות קודמות

מקור: פרומקין רון³.

מין	סטאטוס
שחפית שחורת מקור	
ביצנית לבנת בטן	
שחף שחור	
נחליאלי לבן	NT
קורמוראן גדול	
שחף האגמים	

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 44
שיח' מוניס

מכלול: רכס כורכר

תאריך סקירה: 15.7.12, 28.7.12, 15.6.12

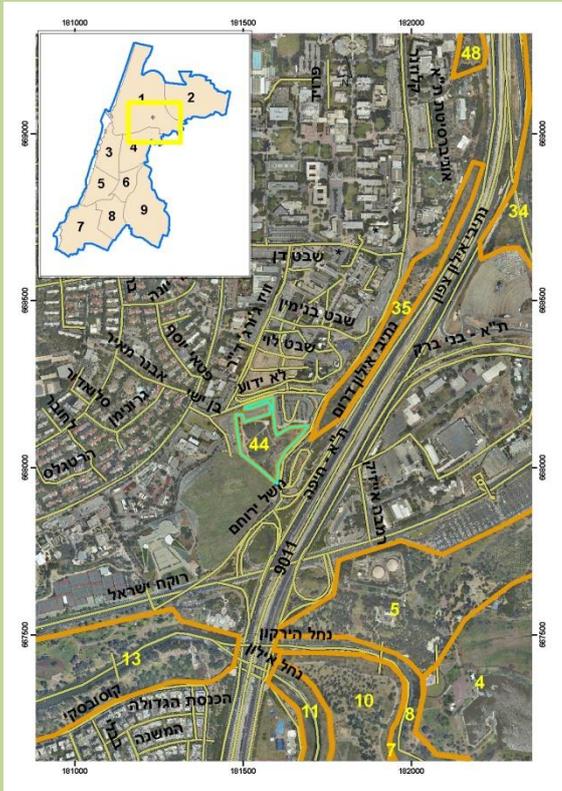
גודל מקורב של השטח: 23 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181570/668050

רחוב/גבול: בין בית הספר להנדסאים ותחנת רכבת האוניברסיטה.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: אזור בית הקברות שיח מוניס הנמצא על גבעת כורכר המהווה שריד לרכס הכורכר המזרחי. בגבעה מגוון צומח עשיר וייחודי שאינו מצוי באתרים אחרים. האתר האיכותי ביותר של בתי הגידול הכורכרי בתחום העיר תל – אביב.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	כורכר וחול, מחשוף כורכר, קיר/מצוק כורכר, מגונן
תצורות צומח	שיחיה, בתה עשבונית, צומח קירות ומחשוף סלע, חורשת איקליפטוס.
יחידות צומח	רותם המדבר – שמשון סגלגל – מתנן שעיר זקנן שעיר – דרדר הקורים
כיסוי צומח (%)	על גבי מחשופים וקירות כורכר 5% - 10% . באזורי חול וחמרה כיסוי גבוהה 40% - 80%
צומח ייחודי	צמחיית כורכר הכוללת שיחים וחד שנתיים. פריחה מרשימה, עשרות פרטים של דורבנית סגולה, מינים נדירים ואטרקטיביים – חד שפה תמים, עירית נבובה, קורנית מקרקפת, שום קצר .
בעלי חיים	ציפורי שיר וזוחלים
חי ייחודי	אתר פעילות של צב יבשה מצוי, חוגלת סלעים, סיס חומות וחוחיות.
אתרים חשובים	מחשוף כורכר, בתה עשבונית.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	בינונית – האתר נמצא בלב אזור בנוי קיים חיבור עירוני לשטחי מורדות האוניברסיטה המהווים את הדופן המערבית של נתיבי איילון.
מינים פולשים	ריכוזי צמחייה פולשת בעיקר: קיקיון מצוי ושיטה כחלחלה.
רמת השתמרות השטח	בינונית - גבוהה – במרבית השטח נשמר בית הגידול בשוליים ניתן לראות פגיעה והפרה כתוצאה מפעולות פיתוח.

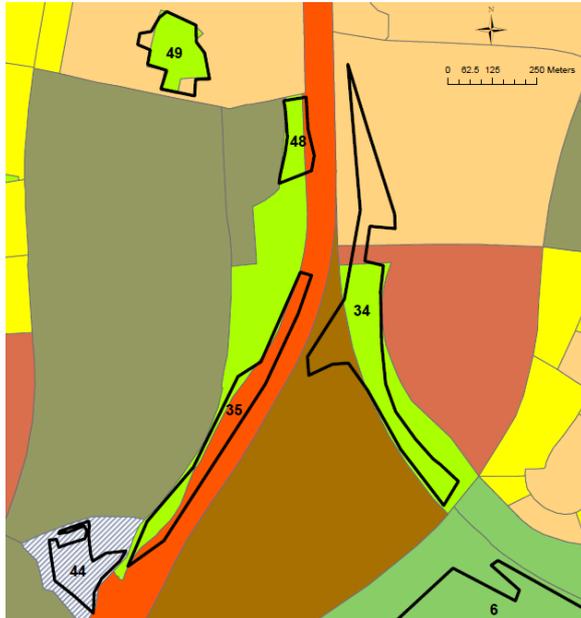
תרשים התמצאות

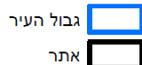
מראה כללי – צומח כורכרי

פיזי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

קרקע מורפולוגיה מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	חול, חמרה, כורכר גבעה, שיפועים מתונים, קירות חציבה בינונית - גבוהה - קיר, מחשוףי סלע, פסגת גבעה, שטח מגונן
חזות כללית	שטח מעניין בעל מגוון בתי גידול בשילוב אלמנטים נופים של תצורות כורכר שונות. תצפית לכיוון מזרח.
תשתיות קולטות קהל	אין

סביבה

מפגעים והפרות	פסולת בנין, דרכי עפר, מערומי עפר, חפירה ופגיעה בקרקע.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בינונית- גבוהה
נגישות	לא מוסדרת.
ארכיאולוגיה	6086 תל אביב רמת אביב - קברים מהתקופה הביזנטית. שרידי יישוב מהתקופה הצלבנית. 4198 שיח' מונס - קברים מהתקופה הביזנטית, שרידי יישוב מהתקופה הצלבנית.
שימושים	בית קברות, בור, חורשה נטועה.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם עירוני.

תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):

אזור מוסדות ציבור עירוניים, כלל עירוניים ומטרופוליניים.

תכנית מתאר עירונית (תא/5000):

אזור תעסוקה עירוני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- חשיבות בוטאנית – אתר מגוון של צמחיית בית הגידול הכורכרי העשיר והאיכותי ביותר בתחומי העיר תל אביב.
- בית גידול - מחשוףי כורכר המשמרים בית גידול ייחודי שאינו מצוי במצבו הטבעי בעיר.
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- שימור הצומח הטבעי ובתי הגידול
- שילוט והסבר

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- פינוי פסולת בניין ומערומי עפר
- שיקום אזורים מופרים ופגועים באמצעות כיסוי חולי ויצירת מסלעות
- הגדלת מגוון הצומח באמצעות שתילת מינים אופייניים לבית הגידול הכורכרי ובכלל מינים אדומים, נדירים ומגוון גיאופיטים.
- יצירת אתרי קינון לעופות – קופסאות קינון לציפורי שיר, חורי קינון המחשוףי סלע לשלדגים ושרקרקים.
- סילוק צמחייה פולשנית
- שיקום אזור מגונן של חול וכורכר בצמחית אופיינית – תא שטח צפוני הפונה לרחוב.

נתוני הסקר

צומח

קורנית מקרקפת - ריכוז פריחה

עירית נבובה – אזור פוטנציאלי לשיקום צומח כחלק מעיצוב הרחוב.

שם המין	סטאטוס
אלת המסטיק	
אספרג ארך עלים	
בוצין מפורץ	
גבסנית ערבית	
גזר קיפח	
דורבנית סגולה	אינו נפוץ
דרדר הקורים	אנדמי
זקנן שעיר	
חד שפה תמים	נדיר
טיון דביק	
כילינית מצויה	
לוטוס מצוי	
לחך בשרני	
לשור שור מגבבת	
מתנן שעיר	
עוקץ עקרב אירופי	
עירית גדולה	
עירית נבובה	
עירית צרת עלים	
עכנאי שרוע	
פרע מסולסל	
צמרנית הסלעים	
קורטום דק	
קורנית מקרקפת	מוגן
קידה שעירה	
קצח השדה	
רותם המדבר	מוגן
שברק דביק	
שום קצר	
שיבולת שועל נפוצה	
שמשון סגלגל	
שרביטן מצוי	
תגית חופית	

מידע נוסף

תועדו במרחב (2)
צללית ים תיכונית – נדיר
סגינה זעירה - נדיר

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
ברכיה	NT

דורבנית סגולה

חד שפה תמים

NT	חוגלת סלעים
מין מבוית	יונת בית
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
LC	סיס חומות
NT	שלדג לבן-חזה
מין פולש	דררה מצויה
LC	נקר סורי
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	שחרור
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
NT	חוחית

יונקים

שם המין	סטטוס	סבירות להימצאות
קיפוד חולות	VU	תועד בעבר
שועל מצוי	LC	תועד בעבר
חולדה מצויה	LC	גבוהה
דורבן	LC	תועד בעבר
שפן סלע	LC	תועד בעבר
תן זהוב	LC	תועד בעבר
חולד	LC	נצפה
חדף זעיר	NT	בינונית
חדף לבן שיניים	NT	בינונית
עכבר מצוי	LC	גבוהה
אשף מצוי	NT	תועד בעבר ²
קיפוד חולות	VU	תועד בעבר ²

זוחלים

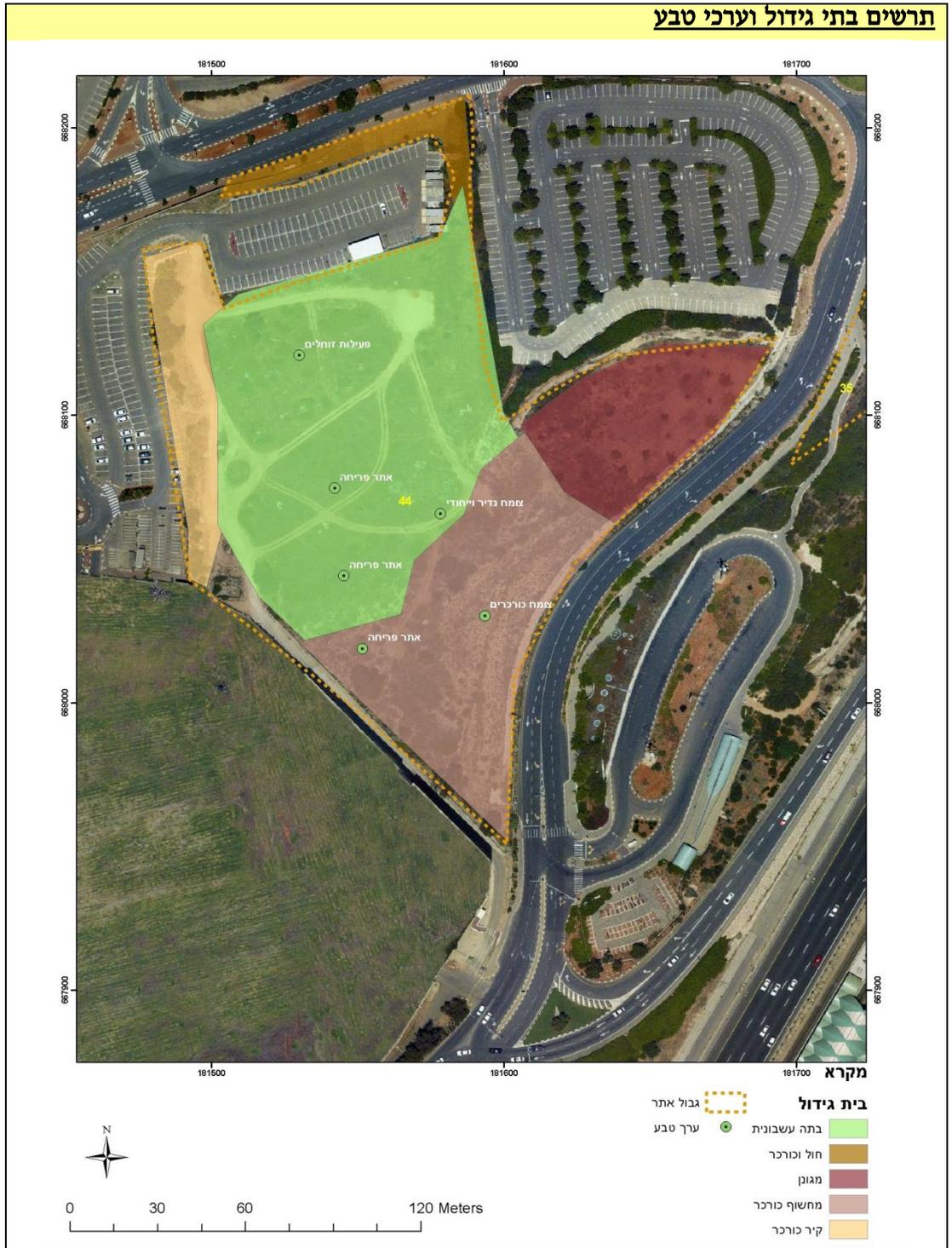
מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטון	NT - בסיכון נמוך	בינוני

שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	גבוה
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלוך טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	בינוני
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

אתרים נקודתיים

- ריכוז קורנית מקרקפת
- ריכוזי פריחה דורבנית סגולה
- אתר פעילות זוחלים- צב יבשה מצוי
- מחשופי כורכר קשה
- קיר כורכר

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 45
פארק בגין מזרח

מכלול: בור

תאריך סקירה: 15.4.12, 10.4.12, 18.6.12

גודל מקורב של השטח: 452 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181730/660640

רחוב/גבול: פארק דרום. מצפון רח' לבני איתן מדרום: ערוץ נחל איילון

רובע: 9 - מזרח

תאור כללי: חלק מפארק בגין המתאפיין בצמחיית בור צפופה לה חשיבות רבה למגוון בעלי החיים בתחום הפארק בדגש על ציפורים. בדרום השטח עובר ערוץ נחל איילון המהווה ציר ירוק ומסדרון אקולוגי המקשר את שטחי מישור החוף עם השפלה הפנימית והרי יהודה. שטח מגוון הכולל גבעת כורכר בולטת בדרום השטח.

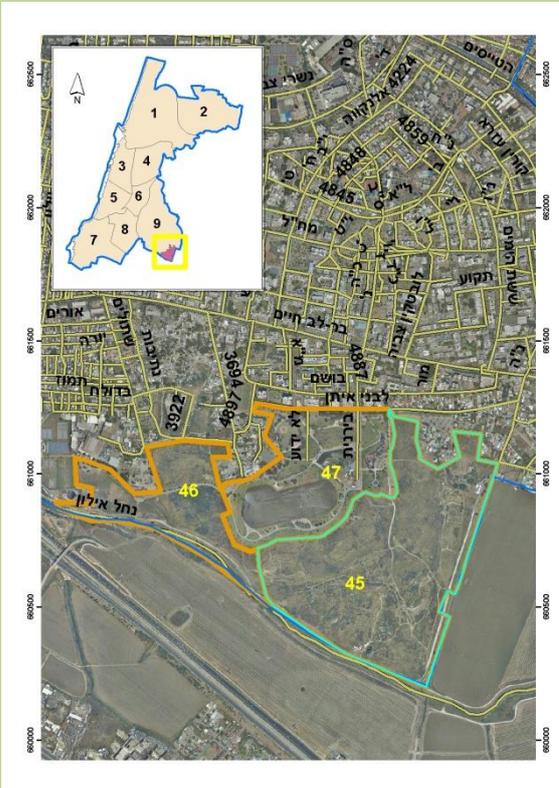
מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	בתה עשבונית, נחל אכזב, צמחיית סבך, בור, שלולית חורף.
תצורות צומח	בתה עשבונית, ריכוז שיטה כחלחלה.
יחידות צומח	שעורת התבור – שיבולת שועל חרצית עטורה – שיבות שועל שברק משובל – שברק מלבין
כיסוי צומח (%)	90% - 40%
צומח ייחודי	-
בעלי חיים	אזור קינון ופעילות של מיני ציפורים, מגוון רב של זוחלים יונקים כגון: דרבן, חדפים ונברן שדות.
חי ייחודי	אתר פעילות של ציפורי שיר ועופות דורסים, כגון: בז נודד, בז מצוי, עיט ניצי, ינשוף עצים, שיחנית קטנה, חנקן נובי. ריבוי זוחלים כגון: צב יבשה מצוי (בסיכון), חומט פסים, נחשיל מצוי, שלון טלוא ראש.
אתרים חשובים	שטחי בור, ערוץ ניקוז בין השדות, שלולית חורף, חורשות
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק מרצף השטחים לאורך אפיק נחל איילון
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאינה, צוצלת. צמחים: וושינגטוניה, שיטה כחלחלה, טבק השיח, אזדרכת, פרקינסוניה שיכנית, קיקיון מצוי.
רמת השתמרות השטח	בינונית נמוכה – השטח שימש בעבר לחקלאות, במשך השנים הושלכה בו פסולת רבה. ניכרת השתלטות מאסיבית של שיטה כחלחלה.

פיזי

קרקע	אלוביום חרסיתי, קרקעות סחף כבדות.
מורפולוגיה	

תרשים התמצאות

מראה כללי

מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	גבוהה – שטחים מישורים וערוץ נחל, גבעה, חורשות ומטעים.
חזות כללית	שטח בור נרחב בעל מופעי נוף מגוונים היוצרים הטרוגניות נופית ומאפשרים נקודת תצפית גבוהה על הפארק והמרחב.
תשתיות קולטות קהל	אין

סביבה

מפגעים והפרות	פסולת בניין, מערומי עפר, פגיעה בערוץ הנחל, שריפות.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בינונית. גבוהה באופן נקודתי
נגישות	חלקית. מוסדרת רק להיקף השטח. בתחום השטח מספר שבילי עפר.
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר עתיקות
שימושים	בור .

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
תמ"א 35 – מרקם עירוני, מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
שטח פארקים מטרופוליניים.
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

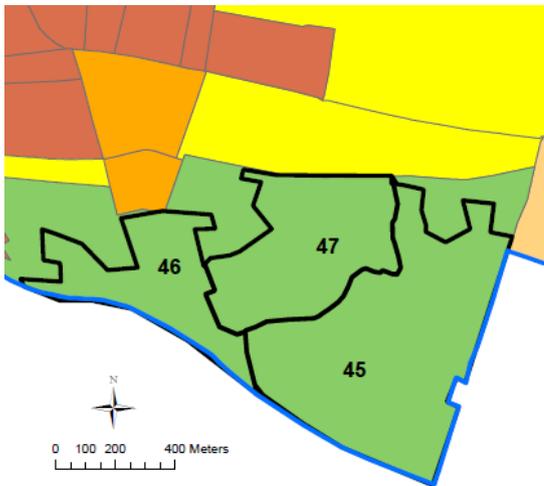
חשיבות האתר:

- שטח הבור האיכותי ביותר במרחב הפארק והסביבה
- שטחי בור המהווים אתר פעילות וקינון למגוון מיני ציפורים חשיבות כשטח שיחור מזון לדורסי יום ודורסי לילה
- מגוון גדול של מיני זוחלים
- רצף נרחב של שטח בור וערוץ נחל המהווים בית גידול לבעלי חיים
- חלק ממסדרון אקולוגי העבור לאורך נחל האיילון.

שמירה וטיפול של ערכי טבע קיימים:

- ממשק לניטור וצמצום אוכלוסיות של מיני צמחים פולשים.
- הוספת מקווי מים ייעודים לצומח וחי (ללא פעילות ספורט).
- שמירת רצפים של צומח טבעי
- פינוי פסולת ומניעת פגיעה בשטח
- שימור ערוץ מקומי המתנקז לנחל איילון
- שיקום שלולית החורף הקיימת – שיפור הניקוז אל השלולית
- מניעת קציר עשבונים בשטחי הבור
- מניעת ריסוסים ושריפות בשטחים הפתוחים
- **שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- הגדלת השונות של בתי הגידול – יצירת גושי צומח טבעי
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון
- הגדלת מגוון הצמחיה ע"י זריעה של מינים ממשפחות שונות
- יצירת מחסות ואתרי לינה לבעלי חיים – מחילות מאורות
- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר
- יצירת קישור וחיבור איכותי לרצפים באזור מקווה ישראל
- יצירת בתי גידול מתאימים לדו – חיים ואישו אוכלוסיות טריטון פסים וחפרית מצויה
- יצירת טיפוס חורש מקומי וסבך.

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

תצפיות סקר נוכחי

שם המין	סטאטוס
אזדרכת מצויה	פולש
אזנב מצוי	
איקליפטוס המקור	
אמיך קוצני	
אמיתה גדולה	
אספסת מצויה	
אסתר מרצעני	
ארבע כנפות מצויות	
ארכובית שבטבטית	
בקבוקון מקומט	
בקה צרפתית	
בקה שעירה	
ברומית אזמלנית	
ברומית ספרדית	
גדילן מצוי	
גומא הפקעים	
גזיר מזיק	
גזר קיפח	
דגנין מצוי	
דטורה נטוית-פרי	
דרדר הקורים	אנדמי
הגה מצוי	
ושינגטוניה חוטית	פולש
זון אשון	
זקנן שעיר	
חבלבל השדה	
חוח עקוד	
חלמית מצויה	
חמציען נטוי	
חסת המצפן	
חפורית מוזרה	
חרדל השדה	
חרדל לבן	
חרצית עטורה	
טבק השיח	פולש
טיון דביק	
יבלית מצויה	
ינבוט השדה	
ירבוז שרוע	
כף-אווז האשפות	
כף-אווז לבנה	

שטחי בור במרכז השטח

ערוץ ניקוז במזרח השטח

		כרבולת מצויה
		כשות השדה
		לוטוס מצוי
		לחך אזמלני
		לפתית מצויה
		מעוג אפיל
		מקור-חסידה חלמיתי
		מרגנית השדה
		מרור הגינות
		נירית הקמה
		נשרן צפוף
		עולש מצוי
		עוקץ העקרב אירופי
		פרסה דלת-תרמילים
	פולש	פרקינסוניה שיכנית
		צלף קוצני
		צנון מצוי
		קורטם דק
		קחון מצוי
		קייצת קנדית
	פולש	קיקיון מצוי
		קנה מצוי
		רב-פרי מצוי
		שברק דביק
		שברק מלבין
		שברק משובל
		שברק סיצילי
		שומר פשוט
		שיבולת-שועל מתפרקת
		שיבולת שועל נפוצה
	פולש	שיטה כחלחלה
		שלמון יפואי
		שעורת העכבר
		שעורת התבור
		סביון אביבי
		חבלבל שעיר
		בוצין מפורץ
		ברקן סורי
		בעלי חיים
		עופות
	דירוג הספר האדום	מין
	LC	אנפית בקר
	LC	מגלן חום
	NT	ברכיה

LC	בז מצוי
NT	כרוון מצוי
LC	סיקסק
מין מבוי	יונת בית
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
LC	סיס חומות
NT	שלדג לבן-חזה
VU	שרקרק מצוי
מין פולש	דררה מצויה
LC	נקר סורי
NT	עפרוני מצוי
LC	סנונית רפתות
LC	טסית בתים
LC	בולבול צהוב-שת
LC	סבכי קוצים
LC	פשוש
LC	שיחנית קטנה
LC	ירגזי מצוי
NT	חנקן נובי
LC	צופית בוהקת
LC	עורבני שחור-כיפה
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
LC	דרור ספרדי
NT	חוחית
LC	ירקון

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
עטלפי חרקים ?	
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
חדף לבן שיניים	LC
חדף זעיר	LC
דרבן	LC
חולדה מצויה	LC
נברן שדות	LC

זוחלים

שלוון טלוא ראש (תמונה: בועז שחם)

נחשיל מצוי (תמונה: בועז שחם)

זעמן זיתני (תמונה: בועז שחם)

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלוון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	נמצא
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא

מידע נוסף

השטח נדגם במסגרת סקר ציפורים מפורט לפארק אריאל שרון⁷. בסקר תועדו 100 מינים בתחום שטחי הבור מכלל 155 שנצפו בסקר. להלן פירוט מינים עיקרים בכלל הסקר:

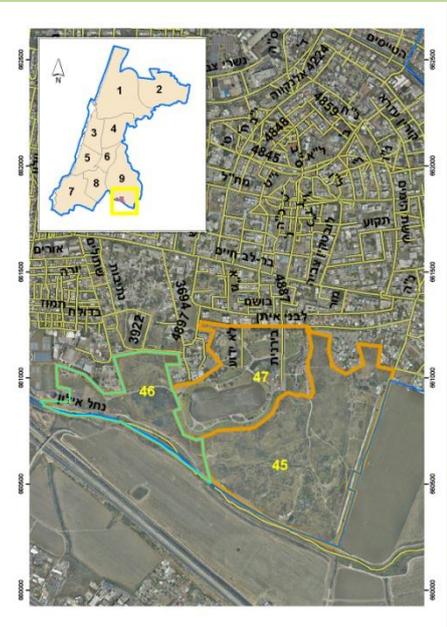
שם המין	סטטוס	הערות
בז נודד	נדיר	מקנן באזור
עיט ניצי	נדיר	חולף
תורית זנבנית	נדיר	חולף
חנקן חיוור	נדיר	חולף
חטפית גמדית	נדיר	חולף
זרון שדות	נדיר	חולף
בז ערב	נדיר	חולף
נץ קצר אצבעות	נדיר	חולף
עיט צפרדעים	נדיר	חולף
כחל	נדיר	חולף
ברכיה	חולף	
שרשיר	חולף	

אגמיה	חולף
אנפת לילה	חולף
אנפית בקר	חולף
אנפה אפורה	חולף
ליבנית גדולה	חולף
ליבנית קטנה	חולף
לבן חזה	מקנן
חוגלה	מקנן
כרוון	מקנן
חוחית	מקנן
שיחנית קטנה	מקנן נדיר
ירגזי מצוי	חולף
תור מצוי	מקנן
נחליאלי לבן	חולף
שלדג לבן חזה	מקנן
פרוש מצוי	חולף
שחרור	מקנן
ירקון	מקנן
סבכי שחור ראש	מקנן
תור צווארון	מקנן
קוקיה מצוייצת	מקנן
בז עצים	מקנן
ינשוף עצים	מקנן
נקר סורי	מקנן
חוחית	מקנן
בז מצוי	מקנן
סנונית רפתות	מקנן
קנית קטנה	מקנן
פרפור עקוד	מקנן
ברכיה	מקנן
סופית	מקנן
נץ מצוי	מקנן באזור
חנקן אדום ראש	מקנן באזור
סנונית מערות	מקנן באזור

יונקים שנצפו בעבר במרחב: חתול בר, חתול ביצות, סמור, שועל מצוי, תן זהוב, גירית מצויה.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 46
פארק בגין מערב

מכלול: בור, ערוץ נחל

תאריך סקירה: 15.4.12, 10.4.12, 18.6.12

גודל מקורב של השטח: 172 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180950/666090

רחוב/גבול: פארק דרום. מצפון רח' לבני איתן מדרום: ערוץ נחל איילון

רובע: 9 – מזרח

תאור כללי: חלק מפארק בגין המתאפיין בצמחיית בור צפופה לה חשיבות רבה למגוון בעלי החיים בתחום הפארק בדגש על ציפורים. בדרום השטח עובר ערוץ נחל איילון המהווה ציר ירוק ומסדרון אקולוגי המקשר את שטחי מישור החוף עם השפלה הפנימית והרי יהודה.

מאפייני השטח	
אקולוגיה	
בתי גידול	בתי עשבונית, נחל אכזב, צמחיית סבך, בור.
תצורות צומח	בתי עשבונית.
יחידות צומח	צומח רודראלי וסגטאלי חרצית עטורה – ינבוט השדה שעורת התבור – שיבולת שועל
כיסוי צומח (%)	40% - 90%
צומח ייחודי	שנית שוות שינים, דרדר הקורים
בעלי חיים	אזור קינון של מיני ציפורים
חי ייחודי	אתר פעילות של הציפור שיחנית קטנה (לא שכיחה) ומינים נוספים.
אתרים חשובים	שטחי בור, ערוץ לח, ערוץ נחל.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה. חלק מרצף השטחים לאורך אפיק נחל איילון
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאינה, צוצלת. צמחים: וושינגטוניה, שיטה כחלחלה, טבק השיח, אזדרכת, פרקינסוניה שיכנית.
רמת השתמרות השטח	בינונית נמוכה – השטח שימש בעבר לחקלאות, במשך השנים הושלכה בו פסולת רבה. ערוץ נחל הוסדר ונחסם בחלקו המערבי.
פיזי	
קרקע	אלוביום חרסיתי, קרקעות סחף כבדות.
מורפולוגיה	מישור, שיפועים מתונים, תעלות ניקוז חוצות
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – שטחים מישורים וערוץ נחל
חזות כללית	שטח בור בו מתקיימות הפרות היוצרות מפגעים חזותיים כגון ערימות פסולת

ומערומי עפר.

תשתיות קולטות קהל

אין

סביבה

מפגעים והפרות	פסולת בניין, מערומי עפר, פגיעה בערוץ הנחל, שריפות.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בינונית. גבוהה באופן נקודתי
נגישות	חלקית. מוסדרת רק להיקף השטח
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר עתיקות
שימושים	בור .

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני, מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 שטח פארקים מטרופוליניים.
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- שטחי בור המהווים אתר פעילות וקינזון למגוון מיני ציפורים
- רצף נרחב של שטח בור וערוץ נחל המהווים בית גידול לבעלי חיים
- חלק ממסדרון אקולוגי העבור לאורך נחל האיילון.
- פוטנציאל ליצירת ציר של בתי גידול לחים המקושר לדרום העיר

שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:

- ממשק לניטור וצמצום אוכלוסיות של מיני צמחים פולשים.
- הוספת מקווי מים ייעודים לצומח וחי (ללא פעילות ספורט).
- שמירת רצפים של צומח טבעי
- פינוי פסולת ומניעת פגיעה בשטח
- שימור ערוץ מקומי המתנקז לנחל איילון
- **שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- הגדלת השונות של בתי הגידול – יצירת גושי צומח טבעי
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינות
- הגדלת מגוון הצמחיה ע"י זריעה של מינים ממשפחות שונות
- יצירת מחסות ואתרי לינה לבעלי חיים – מחילות מאורות
- פיזור קופסאות קינזון לציפורי שיר
- יצירת קישור וחיבור איכותי לרצפים באזור מקווה ישראל
- יצירת בתי גידול מתאימים לדו – חיים ואישו אוכלוסיות טריטון פסים וחפרית מצויה

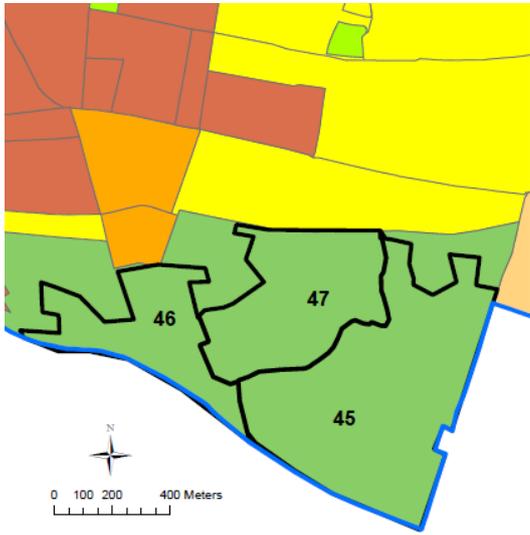
נתוני הסקר

צומח

תצפיות סקר נוכחי

שם המין	סטטוס
אזדרכת מצויה	פולש
אזנב מצוי	
איקליפטוס המקור	
אמיך קוצני	
אמיתה גדולה	
אספסת מצויה	

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

ערוץ נחל איילון

אסתר מרצעני	
ארבע כנפות מצויות	
ארכובית שבטבטית	
בקבוקון מקומט	
בקיה צרפתית	
בקיה שעירה	
ברומית אזמלנית	
ברומית ספרדית	
גדילן מצוי	
גומא הפקעים	
גזיר מזיק	
גזר קיפח	
דגנין מצוי	
דטורה נטוית-פרי	
דרדר הקורים	אנדמי
הגה מצוי	
וושנינגטוניה חוטית	פולש
זון אשון	
זקנן שעיר	
חבלבל השדה	
חוח עקוד	
חלמית מצויה	
חמציץ נטוי	
חסת המצפן	
חפורית מוזרה	
חרדל השדה	
חרדל לבן	
חרצית עטורה	
טבק השיח	פולש
טיון דביק	
יבלית מצויה	
ינבוט השדה	
ירבוז שרוע	
כף-אווז האשפות	
כף-אווז לבנה	
כרבולת מצויה	
כשות השדה	
לוטוס מצוי	
לחך אזמלני	
לפתית מצויה	
מעוג אפיל	
מקור-חסידה חלמיתי	
מרגנית השדה	
מרור הגינות	
נירית הקמה	

נשרן צפוף
עולש מצוי
עוקץ העקרב אירופי
פרסה דלת-תרמילים
פרקינסוניה שיכנית
פולש
צלף קוצני
צנון מצוי
קורטם דק
קחווץ מצוי
קייצת קנדית
קיקיון מצוי
פולש
קנה מצוי
רב-פרי מצוי
שברק דביק
שברק מלבין
שברק משובל
שברק סיצילי
שומר פשוט
שיבולת-שועל מתפרקת
שיבולת שועל נפוצה
שיטה כחלחלה
פולש
שלמון יפואי
שעורת העכבר
שעורת התבור
סביון אביבי
חבלבל שעיר
בוצין מפורץ
ברקן סורי

ערוץ ניקוז לח החוצה את שטחי הבור.

בעלי חיים

עופות	
מין	דירוג הספר האדום
ירקון	LC
אנפת לילה	LC
אנפית בקר	LC
ברווז מוסקובי (ברבר)	מין פולש
ברכיה	NT
בז מצוי	LC
סופית	LC
אגמית מצויה	NT
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש

LC	סיס חומות
NT	שלדג לבן-חזה
מין פולש	דררה מצויה
NT	עפרוני מצויץ
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	פשוש
LC	שיחנית קטנה
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
NT	חוחית

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
עטלפי חרקים ?	
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
נמיה	LC
חדף לבן שיניים	LC
חדף זעיר	LC
חולדה מצויה	LC
נברן שדות	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
צב ביצות	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	בינוני
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה

נחשית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלוך טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	נמצא

מידע נוסף

השטח נדגם במסגרת סקר ציפורים מפורט לפארק אריאל שרון⁷.
 בסקר תועדו 100 מינים בתחום שטחי הבור מכלל 155 שנצפו בסקר.
 להלן פירוט מינים עיקרים בכלל הסקר:

שם המין	סטטוס	הערות
בז נודד	נדיר	מקנן באזור
עיט ניצי	נדיר	חולף
תורית זנבנית	נדיר	חולף
חנקן חיוור	נדיר	חולף
חטפית גמדית	נדיר	חולף
זרון שדות	נדיר	חולף
בז ערב	נדיר	חולף
נץ קצר אצבעות	נדיר	חולף
עיט צפרדעים	נדיר	חולף
כחל	נדיר	חולף
ברכיה		חולף
שרשיר		חולף
אגמיה		חולף
אנפת לילה		חולף
אנפית בקר		חולף
אנפה אפורה		חולף
ליבנית גדולה		חולף
ליבנית קטנה		חולף
לבן חזה		מקנן
חוגלה		מקנן
כרוון		מקנן
חוחית		מקנן
שיחנית קטנה	נדיר	מקנן
ירגזי מצוי		חולף
תור מצוי		מקנן

נחליאלי לבן	חולף
שלדג לבן חזה	מקנן
פרוש מצוי	חולף
שחרור	מקנן
ירקון	מקנן
סבכי שחור ראש	מקנן
תור צווארון	מקנן
קוקיה מצוייצת	מקנן
בז עצים	מקנן
ינשוף עצים	מקנן
נקר סורי	מקנן
חוחית	מקנן
בז מצוי	מקנן
סנונית רפתות	מקנן
קנית קטנה	מקנן
פרפור עקוד	מקנן
ברכיה	מקנן
סופית	מקנן
נץ מצוי	מקנן באזור
חנקן אדום ראש	מקנן באזור
סנונית מערות	מקנן באזור

יונקים שנצפו בעבר במרחב: חתול בר, חתול ביצות, סמור, שועל מצוי, תן זהוב, גירית מצויה.

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 47

פארק בגין - אגם

מכלול: מגוון

תאריך סקירה: 15.4.12, 10.4.12, 18.6.12

גודל מקורב של השטח: 240 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181520/660980

רחוב/גבול: פארק דרום. מצפון רח' לבני איתן

רובע: 9 - מזרח

תאור כללי: אזור הפארק האינטנסיבי הכולל אגם ובו פעילות ספורטיבית, מדשאות, מתקני משחק, חורשות נטועות ואזורים תפעוליים.

מאפייני השטח

אקולוגיה

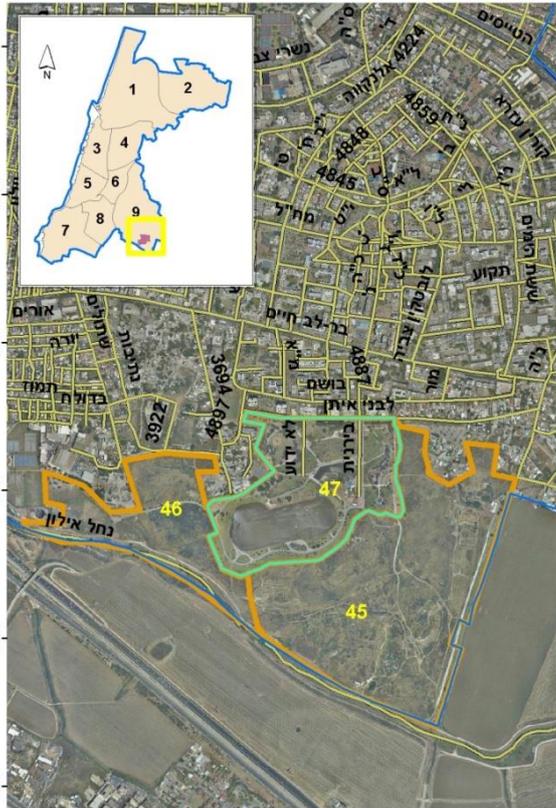
בתי גידול	אגם, חורשות נטועות, מגוון.
תצורות צומח	צומח מגוון, חורשה, מדשאה
יחידות צומח	מיני גינות מושקות ומדשאות סיסנית הגינות – תלתן זוחל יבלית מצויה
כיסוי צומח (%)	-
צומח ייחודי	-
בעלי חיים	מיני ציפורים, יונקים קטנים ועטלפים
חי ייחודי	סיס חומות, סנוניות, קיפוד מצוי.
אתרים חשובים	אגם, חורשות ועצים
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	בינונית – גבוהה. חלק מהרצף של פארק דרום ומרחב נחל איילון
מינים פולשים	כ – 7 מיני ציפורים פולשות ומביתות
רמת השתמרות השטח	נמוכה – שטח ציבורי פתוח

פיזי

קרקע	אלוביום חרסיתי, קרקעות סחף כבדות.
מורפולוגיה	מישורית
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – שטחים מישורים ואגם
חזות כללית	שטח ציבורי מטופח ומטופל
תשתיות קולטות קהל	קיימות

סביבה

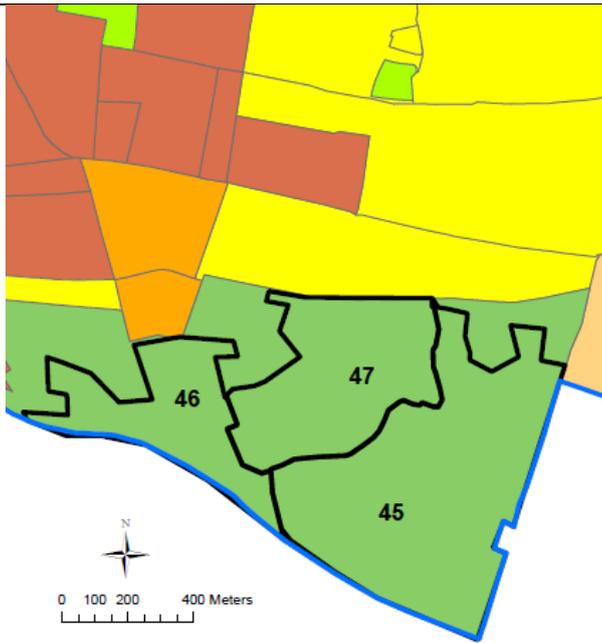
מפגעים והפרות	אין
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	נוחה ומוסדרת

תרשים התמצאות

מראה כללי

מקרא

- גבול העיר
- אתר
- ייעודים תכנית מתאר**
- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר מוכרז
שימושים	שימושי נופש, פנאי וספורט.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני, מרקם שמור משולב, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 שטח פארקים מטרופוליניים.
תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 שטח פתוח מטרופוליני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:
 האגם מהווה אזור שיחור לציפורים אוכלות חרקים כגון: סיס חומות, סנונית רפתות וסנונית מערות. סבירות גבוהה שמשמש גם עטלפי חרקים.

שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
 ממשק לניטור וצמצום אוכלוסיות של מיני ציפורים פולשות. הוספת מקווי מים ייעודים לצומח וחי (ללא פעילות ספורט). שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים
- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר

נתוני הסקר

צומח

תצפיות סקר נוכחי

שם המין	סטטוס
סיסנית הגינות	
סביון אביבי	
מרגנית השדה	
יבלית מצויה	
מקור חסידה חלמית	
תלתן זוחל	

מידע נוסף

בעלי חיים

עופות

מין	הספר האדום
אנפית בקר	LC
מגלן חום	LC
יאורית מצרית	מין פולש
ברווז מוסקובי (ברבר)	מין פולש
ברכיה	NT
בז מצוי	LC

LC	סיקסק
מין מבוית	יונת בית
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
LC	שלו
LC	דוחל שחור גרון
LC	עפרוני מצוייץ
LC	סיס חומות
LC	פרפור עקוד
מין פולש	דרה מצויה
LC	נקר סורי
LC	סנונית רפתות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
מין פולש	זרזיר בורמזי
LC	דרור הבית
NT	חוחית

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפור מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	LC
עטלפי חרקים ?	
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צבגון אדום-אוזן	[מין פולש]	בינוני
צב ביצות	LC - לא בסיכון	בינוני
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה

סיס חומות מעל האגם

גבוה	לא - LC בסיכון	חרדון מצוי צפוני
נמוך	לא - LC בסיכון	לטאה זריזה
גבוה	לא - LC בסיכון	שממית בתים
גבוה	לא - LC בסיכון	מניפנית מצויה
נמוך	לא - LC בסיכון	שממית עצים
גבוה	לא - LC בסיכון	חומט גמד
גבוה	לא - LC בסיכון	חומט פסים
גבוה	לא - LC בסיכון	נחושית עינונית
נמוך	VU - עתידו בסכנה	נחושית נחשונית
גבוה	לא - LC בסיכון	נחשיל מצוי
בינוני	לא - LC בסיכון	חנק
בינוני	לא - LC בסיכון	שלון טלוא ראש
בינוני	לא - LC בסיכון	שחור ראש
בינוני	לא - LC בסיכון	זעמן זיתני
בינוני	לא - LC בסיכון	זעמן שחור
בינוני	לא - LC בסיכון	זעמן מטבעות
בינוני	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
נמוך	לא - LC בסיכון	עין חתול חברבר
נמוך	לא - LC בסיכון	ארבע-קו מובהק
נמוך	לא - LC בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
בינוני	לא - LC בסיכון	צפע מצוי

אתרים נקודתיים

- אזור האגם
- חורשות עצים

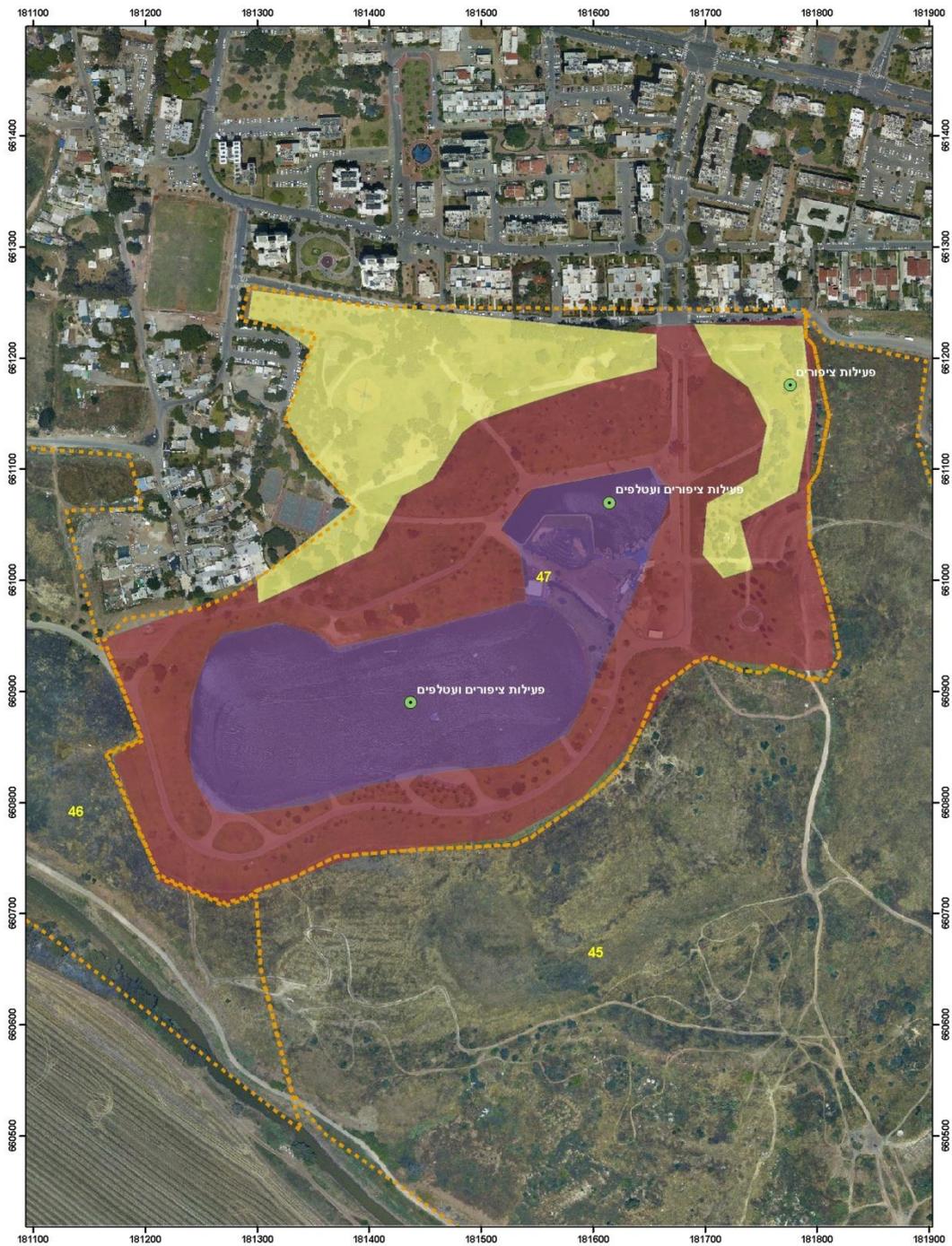
מידע נוסף

השטח נדגם במסגרת סקר ציפורים מפורט לפארק אריאל שרון
7. בסקר תועדו 65 מינים בתחום הפארק הציבורי מכלל 155
שנצפו בסקר. להלן פירוט מינים עיקרים בכלל הסקר:

שם המין	סטטוס	הערות
בז נודד	נדיר	מקנן באזור
עית ניצי	נדיר	חולף
תורית זנבנית	נדיר	חולף
חנקן חיזור	נדיר	חולף
חטפית גמדית	נדיר	חולף
זרון שדות	נדיר	חולף

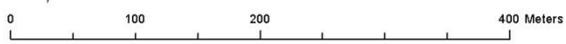
בז ערב	נדיר	חולף
נץ קצר אצבעות	נדיר	חולף
עיט צפרדעים	נדיר	חולף
כחל	נדיר	חולף
ברכיה		חולף
שרשיר		חולף
אגמיה		חולף
אנפת לילה		חולף
אנפית בקר		חולף
אנפה אפורה		חולף
ליבנית גדולה		חולף
ליבנית קטנה		חולף
לבן חזה		מקנן
חוגלה		מקנן
כרוון		מקנן
חוחית		מקנן
שיחנית קטנה	נדיר	מקנן
ירגזי מצוי		חולף
תור מצוי		מקנן
נחליאלי לבן		חולף
שלדג לבן חזה		מקנן
פרוש מצוי		חולף
שחרור		מקנן
ירקון		מקנן
סבכי שחור ראש		מקנן
תור צווארון		מקנן
קוקיה מצוייצת		מקנן
בז עצים		מקנן
ינשוף עצים		מקנן
נקר סורי		מקנן
חוחית		מקנן
בז מצוי		מקנן
סנונית רפתות		מקנן
קנית קטנה		מקנן
פרפור עקוד		מקנן
ברכיה		מקנן
סופית		מקנן
נץ מצוי		מקנן באזור
חנקן אדום ראש		מקנן באזור
סנונית מערות		מקנן באזור

תרשים בתי גידול וערכי טבע

מקרא

● ערך טבע	● מגוון	■ אגם מלאכותי	■ בור
⋯ גבול אתר	⋯ נטיעות	■ אגם מלאכותי	

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 48
חורשת בון

מכלול: מגוון, בור .

תאריך סקירה: 28.7.12, 15.7.12, 15.6.12

גודל מקורב של השטח: 16 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 182170/669290

רחוב/גבול: מדרום הגן הבוטני אונ' תל אביב. מצפון רח' אריכא יוסף. ממזרחף נתיבי איילון.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: שצ"פ בו קיימת חורשת אקליפטוס. טיפול אקסטנסיבי מאפשר הימצאות זוחלים בתת היער וצימוח של מיני בור.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חורשת אקליפטוס, כתמי כורכר וחמרה, מגוון.
תצורות צומח	חורשה, בתה עשבונית.
יחידות צומח	חרצית עטורה – חלמית מצויה זקנן שעיר – שעורת התבור
כיסוי צומח (%)	10% - 40%
צומח ייחודי	אלון תבור, קצח השדה
בעלי חיים	זוחלים.
חי ייחודי	חומט גמד
אתרים חשובים	-
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	בינונית. בלב אזור בנוי חיבור מסוים לרצועת הפתוחות לאורך האיילון.
מינים פולשים	צומח: שיטה כחלחלה, קיקיון מצוי, לנטנה, אזדרכת
רמת השתמרות השטח	בינונית.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	מישור.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה.
חזות כללית	חורשת אקליפטוס בשולי הבינוי.
תשתיות קולטות קהל	לא קיים .

סביבה

מפגעים והפרות	מעט פסולת.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת.
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר מוכרז.
שימושים	גינה ציבורית, בור.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:

תמ"א 35 – מרקם עירוני.

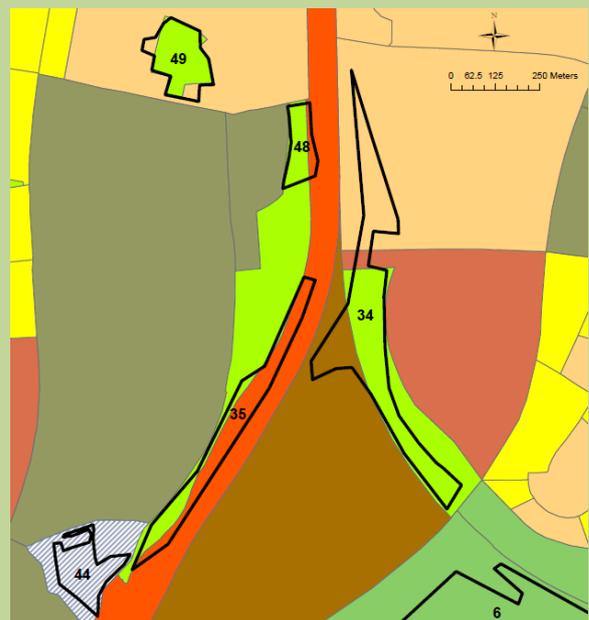

תרשים התמצאות

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

גבול העיר
 אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 אזור עירוני בדגש מגורים.
 תכנית מתאר עירונית (תא/5000):
 שטח פתוח עירוני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- חורשת אקליפטוס בה ניתן להכשיר פינות של בתי גידול טבעיים. שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- השארת עלווה, ענפים וגזעים על פני הקרקע
- הימנעות מריסוס וכיסוח

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים
- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר ועטלפים

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
קורטום דק	
עולש מצוי	
ארכובית הציפורים	
חרצית עטורה	
חלמית מצויה	
בן חיטה ביצני	
דרדר הקורים	
צלף קוצני	
בוצין מפורץ	
שיטה כחלחלה	פולש
אלון תבור	מוגן
שעורת התבור	
בלוטנית אפריקנית	
לוף א"י	אנדמי
עכנאי שרוע	
זקנן שעיר	
לוטוס מצוי	
זקן סב מצוי	
שברק משובל	
קצח השדה	
אלמוות הכסף	
לנטנה ססגונית	פולש
צמרנית הסלעים	
שרביטן מצוי	

מידע נוסף

מינים אדומים שתועדו בעבר ⁵: תורמוס צהוב, בלוטה פלישתית.

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
צוצלת	מין פולש
דררה מצויה	מין פולש
דררה אפורת-לחי	מין פולש
נקר סורי	LC
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
ירקון	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
חולדה מצויה	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
קמטן	NT - בסיכון נמוך	נמוך
שנונית שפלה חמורה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה

קצח השדה

	גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
	בינוני	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
	נמוך	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
	בינוני	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
	בינוני	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
	בינוני	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
	נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזת "האוכפים"
	גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 49
גן קרטור

מכלול: מגונון, כורכר

תאריך סקירה: 28.7.12, 24.4.12

גודל מקורב של השטח: 28 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181840/669540

רחוב/גבול: מדרום רח' קלצ'קין מצפון רח' קוממיות.

רובע: עבר הירקון מערב

תאור כללי: שצ"פ מפותח בו קיים גן ציבורי שהוקם על תשתית הכורכר המאפיינת את האזור. בכתמים קטנית בהם לא בוצע גינון אינטנסיבי ניתן למצוא מעט צמחי בר הכוללים מינים של שטחים מופרים ומינים של קרקעות חול וכורכר.

מאפייני השטח

אקולוגיה

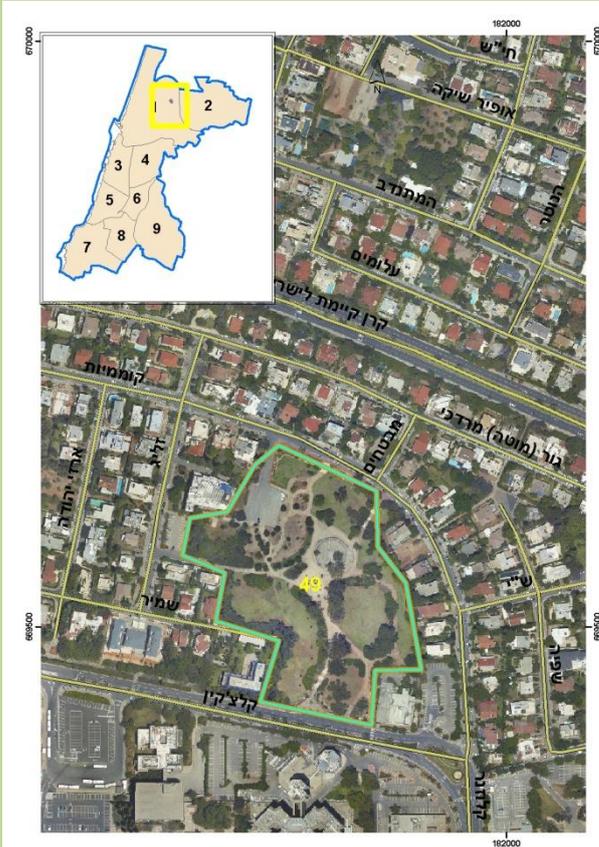
בתי גידול	כורכר, חול, מגונון.
תצורות צומח	מגונון.
יחידות צומח	-
כיסוי צומח (%)	על גבי כורכר 5% - 10% .
צומח ייחודי	צמחיית גינות וצמחים מלווי אדם ביניהם מין נדיר שחליל מכופל
בעלי חיים	מינים עירוניים מובהקים- ציפורי שיר.
חי ייחודי	-
אתרים חשובים	שטח כורכר לא מגונון
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	נמוכה. בלב אזור בנוי ללא חיבור לשטחים פתוחים.
מינים פולשים	
רמת השתמרות השטח	נמוכה. שטח מגונון ומוסדר בו לא מתקיים בית הגידול הטבעי.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	מישור, גבעה, שיפועים מתונים.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה- בינונית - שטח מגונון, מסלעות
חזות כללית	גינה ציבורית.
תשתיות קולטות קהל	קיים – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.

סביבה

מפגעים והפרות	שטח מטופל ומוסדר.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	נמוכה
נגישות	מוסדרת.

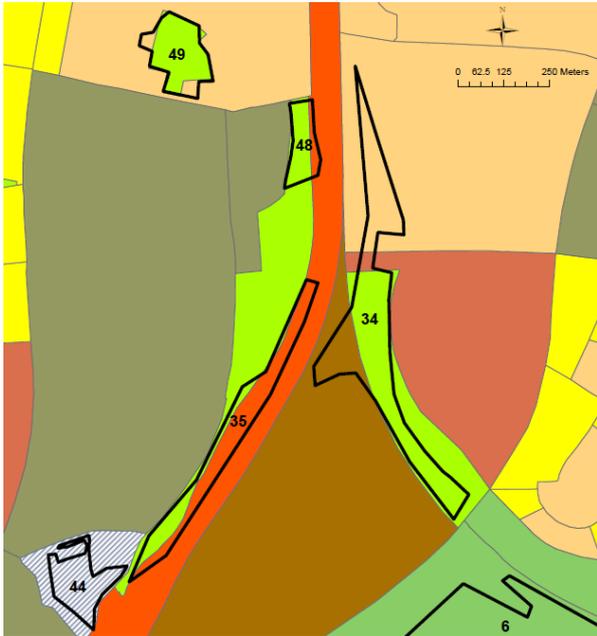

תרשים התמצאות

מראה כללי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר מוכרז.
שימושים	גינה ציבורית, בור, גן משחקים, חניה.

ייעודי קרקע עיקריים
תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני.
תכנית מתאר מחוזית:
 אזור עירוני בדגש מגורים.
תכנית מתאר עירונית:
 שטח פתוח עירוני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- גן ציבורי בו ניתן להכשיר פינות של בתי גידול טבעיים.
- שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
- שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- יצירת מסלעות כורכר וקירות של צומח סלעי
- שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים בגינון
- פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטח הכורכר הבלתי מגונן
- יצירת מחסות טבעיים לבעלי חיים
- פיזור קופסאות קינון לציפורי שיר

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
עירית צרת עלים	
לוע ארי קטן	
כרבולת מצויה	
דבקת החומות	
אספסת קטועה	
קייצת מסלסלת	
קוטב מצוי	
דרכנית שרועה	
חגווית שעירה	
נימית ממולענת	
אספרג ארך עלים	
ניסנית זיפנית	
זון אשון	
עוקץ עקרב אירופי	
אלמוות הכסף	
משערת זהובה	
לחך מצוי	
כרוב החוף	
ילקוט הרועים	
שחליל מכופל	נדיר
תלתן זוחל	

מידע נוסף

אזור כורכר לא מגונן

עירית צרת עלים

שחליל מכופל

שם המין	סטאטוס ומקור
תורמוס צהוב	אדום ⁵
דבקת פלשת	אדום, אנדמי ⁵

בעלי חיים

עופות

שם המין	סטאטוס
צופית	LC
בולבול	LC
שחרור	LC
דרור הבית	LC
צוצלת	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	נמוך
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	נמוך
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך

	צפע מצוי	LC - לא בסיכון		גבוה
	תצפיות נוספות			
	שם המין	מקור		
	צב יבשה מצוי	17		
	זעמן זיתני	17		
זעמן מטבעות	17			
זעמן שחור	17			

אתרים נקודתיים

- שטח כורכר לא מגונן

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 50
תל גיבורים

מכלול: רכס כורכר, בתי גידול לחים, בור

תאריך סקירה: 27.7.12, 24.6.12, 15.6.12

גודל מקורב של השטח: 90 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 178740/660780

רחוב/גבול: דרך בן צבי מצפון, נתיבי איילון מדרום. בסמוך למגרש האימונים של מכבי תל אביב וגובל בבית הקברות המוסלמי.

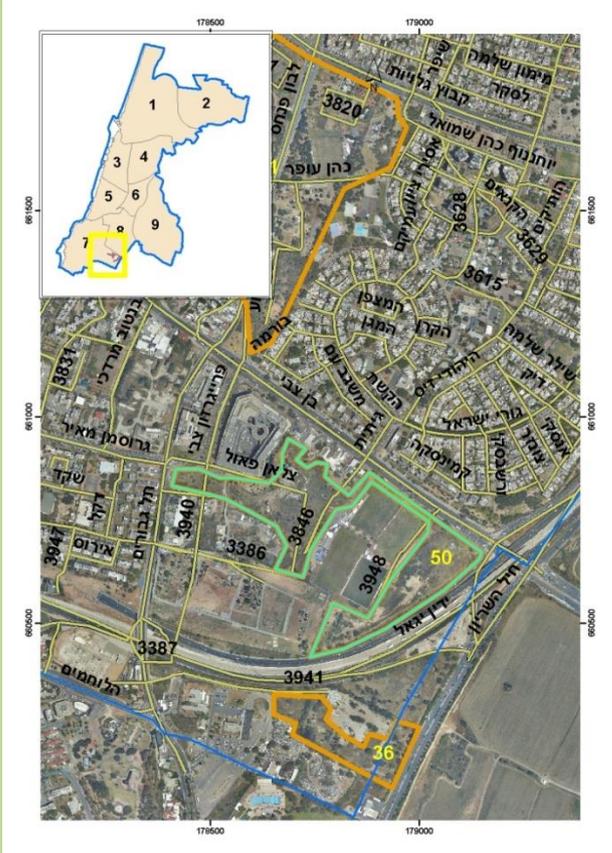
רובע: 7 - יפו

תאור כללי: שטחים פתוחים שנותרו כלואים בין מתקנים ותשתיות. מחשוף כורכר מרשים של קיר בגובה של כ-8 מטרים ובתי גידול לחים לצידם רמת הפרות גבוהה ביותר הכוללת בעיקר ערימות פסולת בניין. שטח לא מתוחזק בדרום העיר בעל ערכי טבע ופוטנציאל רב.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	כורכר, קיר/מצוק כורכר, מגוון, ערוץ לח, בריכות מים, חורש שיטה כחלחלה, צמחיית בור.
תצורות צומח	שיחיה, בתה עשבונית, צומח לח, צומח מעזבות, חורשת שיטה כחלחלה.
יחידות צומח	אגמון ימי – לחך אזמלני ינבוט השדה – הגה מצוי קנה מצוי שיבולת שועל נפוצה – חרדל השדה
כיסוי צומח (%)	על גבי מחשופים וקירות כורכר 5% - 10%. באזורי בור ומעזבות כיסוי גבוהה 40% - 80%
צומח ייחודי	צמחיית בתי גידול לחים הכוללת מין אדום – עטיינית מגבבת.
בעלי חיים	דו-חיים ציפורי שיר וזוחלים
חי ייחודי	מיני דו חיים וזוחלים בסיכון: טריטון פסים, אלינית מצויה, קרפדה ירוקה, חפרית מצויה?, שנונית השפלה. מגוון ציפורים יציבות ביניהן חוגלת סלעים.
אתרים חשובים	מחשוף כורכר, ערוץ נחל, בריכות מים (רב שנתית).
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – האתר נמצא בלב אזור בנוי קיים בצמוד לנתיבי איילון. החשיבות היא לרצף בתי הגידול הלחים הנשענים על מעבירי המים מתחת לנתיבי איילון ומקושרים לבריכת חולון ואזור מקווה ישראל. רצף השטחים עצמם מקוטע ובלתי עביר כיום

תרשים התמצאות

קיר כורכר חצוב

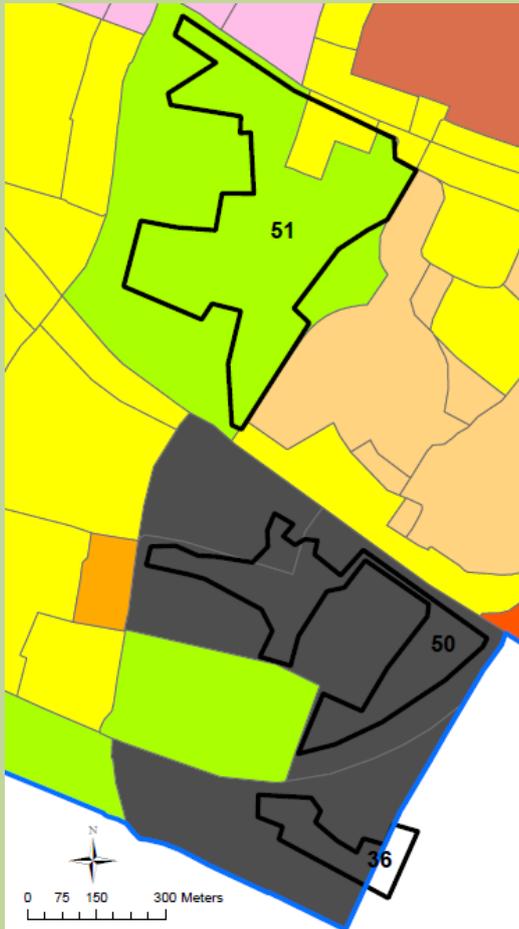
ערוץ לח במזרח השטח

בריכת מים בכניסה למעביר מתחת לנתיבי איילון.

<p>רמת נגיעות גבוהה, ריכוזי צמחייה פולשת בעיקר: קיקיון מצוי, שיטה כחלחלה, פרקינסוניה שיכנית, כנפון זהוב, דטורה, ויתניה משכרת.</p>	<p>מינים פולשים</p>
<p>נמוכה בינונית – מרבית השטח מופר ונגוע בצמחים פולשים וצמחיית מעזבות. ערוץ הנחל נמצא תחת איום מתמיד בשל פעולות חפירה ופינוי צמחייה לאורך הגדה.</p>	<p>רמת השתמרות השטח</p>
<p>פיזי</p>	
<p>חול, חמרה, כורכר</p>	<p>קרקע</p>
<p>גבעה, שיפועים מתונים, ערוץ נחל, בור חציבה</p>	<p>מורפולוגיה</p>
<p>גבוהה – קיר חצוב, מחשוףי סלע, פסגת גבעה, שטח מגונן, בור חציבה, ערוץ נחל, צמחיית בור</p>	<p>מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)</p>
<p>בור מופר – מראה שטח נטוש ופגוע בו מתקיימת רמת הפרות גבוהה. ריכוזים של פסולת בנין, קרקע חפורה וחשופה. מראה כללי של הזנחה לצד אלמנטים מעניינים באופן נקודתי.</p>	<p>חזות כללית</p>
<p>אין</p>	<p>תשתיות קולטות קהל</p>
<p>סביבה</p>	
<p>פסולת בנין, דרכי עפר, מערומי עפר, חפירה ופגיעה בקרקע.</p>	<p>מפגעים והפרות</p>
<p>בינונית- גבוהה</p>	<p>רמת הפרה בשטח (מפגעים)</p>
<p>לא מוסדרת.</p>	<p>נגישות</p>
<p>לא בתחום אתר מוכרז</p>	<p>ארכיאולוגיה</p>
<p>בור, חורשה נטועה.</p>	<p>שימושים</p>
<p>ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית: אזור עירוני בדגש מגורים. תכנית מתאר עירונית: אזור תעסוקה מטרופוליני</p>	
<p>מסקנות והמלצות</p>	
<p>חשיבות האתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • אתר בעל פוטנציאל בו מתקיים מגוון בתי גידול זה לצד זה. • חלק ממערך המסדרונות האקולוגיים של בתי הגידול הלחים במרחב בהם קיימת פעילות של מינים בסכנת הכחדה. <p>שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מניעת פגיעה בערוץ הנחל • הזרמת מים אל הערות • בדיקת איכויות המים בערוץ • פינוי פסולת בניין ומערומי עפר 	

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

	גבול העיר
	אתר
ייעודים תכנית מתאר	
	אזור לתכנון בעתיד
	אזור מגורים בבניה מרקמית
	אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
	אזור מגורים בבניה נמוכה
	אזור מגורים בבניה רבת קומות
	אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
	אזור מעורב
	אזור פעילות מיוחד
	אזור תעסוקה מטרופוליני
	אזור תעסוקה מקומי
	אזור תעסוקה עירוני
	בית עלמין
	דרך פרברית מהירה
	ים בתחום שיפוט עירוני
	מעגנת נופש ספורט ודיג
	שטח פתוח מטרופוליני
	שטח פתוח מטרופוליני חופי
	שטח פתוח עירוני

- סילוק צמחייה פולשנית
- שימור ערוץ הנחל ובור החציבה במסגרת הפיתוח העתידי.

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- שיקום אזורים מופרים ופגועים באמצעות כיסוי חולי ויצירת מסלעות
- הגדלת מגוון הצומח באמצעות שתילת מינים אופייניים לבית הגידול הכורכרי ובכלל מינים אדומים, נדירים ומגוון גיאופיטים.
- יצירת אתרי קינון לעופות – קופסאות קינון לציפורי שיר, חורי קינון המחשוףי סלע לשלדגים ושרקרקים.
- יצרית בריכת חורף למרגלות מצוק הכורכר וקישורה לאזור הנחל
- נטיעת עצים מקומיים במרחב ויצרת בית גידול של חורש.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
חומעה יפה	
גזר קיפח	
חסת המצפן	
הגה מצוי	
קייצת ב.מ.	
שיבולת שועל נפוצה	
קיקיון מצוי	פולש
פרקינסוניה שיכנית	פולש
גדילן מצוי	
עבדקן מצוי	
חרדל השדה	
צלבית עשבונית	
מרקולית מצויה	
ינבוט השדה	
לשישית הצבעים	
שיטה כחלחלה	פולש
גומא הפקעים	
אשבל משובל	
לחך אזמלני	
חפורית קטנה	
ארכובית שבטבטית	
בקה שעירה	
חרצית עטורה	
שברק דביק	
דרדר קרומי	
כנפון זהוב	פולש
דטורה זקופת פרי	פולש
קורטום דק	
עולש מצוי	
כלינית מצויה	

עטינית מגובבת

חלמית דולה
לכיד הנחלים
אגמון ימי
בצעוני מצוי
עטינית מגבבת
אדום, אנדמי
ירוקת החמור
עטינית קצרה
אגמונית הכדורים
בוצין מפרץ
שלח ספרדי
רגלת הגינה
אמיך קוצני
חוח עקוד
עקץ עקרב אירופי
שלמון יפואי
פולש
ויתניה משכרת
סוף מצוי
אספרג ארך עלים
לענה חד זרעית
קנה מצוי
פולש
ושינגטוניה

מידע נוסף

שם המין	סטאטוס	מקור
נורית המים		2
אטד רב פרחים	על סף הכחדה	5
דוגנן ירושלמי	אדום	5
ארכובית צמירה	אדום	5
לשישית מקומטת	אדום	5
מייש דרומי	נדיר	5
אספסת איטלקית	אדום	5
שיכרון לבן	נדיר	5
מרסיה זעירה	אדום	5
דוחנן קיפח	אדום	5
אגרוסטמת השדות	אדום	5
קיטה סוככנית	אדום	5
תודרה מזרחית	נדיר	5
גלית גדולה	על סף הכחדה	5
קוטנדריה חופית	אדום	5

בעלי חיים

אגמון הכדורים

עופות

LC	אנפית בקר
NT	חוגלת סלעים
NT	כרוון מצוי
LC	סיקסק
מין מבוית	יונת בית
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
NT	דוכיפת
NT	שלדג לבן-חזה
מין פולש	דררה מצויה
מין פולש	דררה אפורת-לחי
LC	נקר סורי
LC	סנונית מערות
LC	בולבול צהוב-שת
LC	שחרור
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	עורבני שחור-כיפה
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
NT	חוחית
LC	ירקון
LC	בז מצוי

יונקים

שם המין	סטאטוס	סבירות להימצאות
חולדה מצויה	LC	גבוהה
נמיה	LC	גבוהה
עטלפון לבן שוליים	NT	גבוהה
שועל מצוי	LC	נמוכה
חולד	LC	נצפה
חדף זעיר	NT	בינונית
חדף לבן שיניים	NT	בינונית
עכבר מצוי	LC	גבוהה
אשף מצוי	NT	גבוהה
עטלף פירות	LC	גבוהה
נברן שדות	LC	בינונית
קיפוד מצוי	LC	בינונית

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	נמצא
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	בינוני
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

אילנית מצויה

אתרים נקודתיים

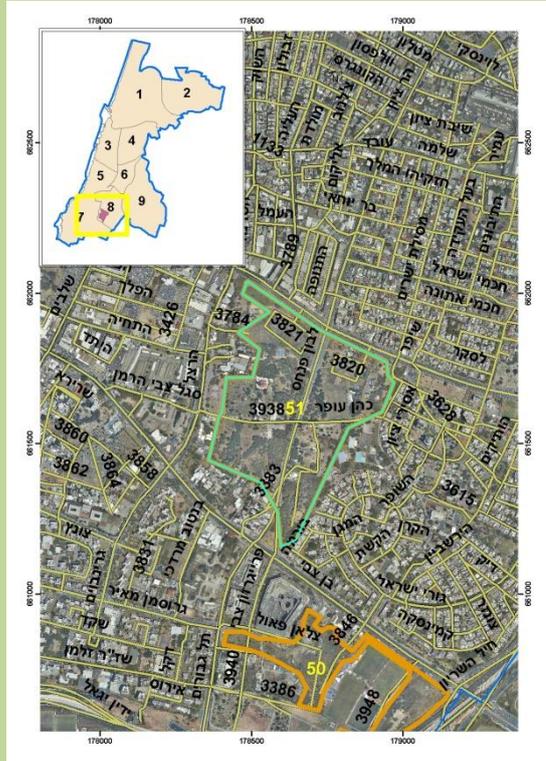
- ערוץ נחל – ערוץ העובר לאורך נתיבי איילון ומתחבר לשטחים מדרום וממזרח
- קיר כורכר – קיר גבוהה שנוצר כתוצאה מחציבה
- בור חציבה – בור עמוק של מחצבת כורכר
- בריכת מים – בריכה קטנה המחזיקה מים לאורך זמן בכניסה למעבירי המים תחת נתיבי איילון

מידע נוסף

שם המין	סטטוס	מקור תצפית
קרפדה ירוקה	VU	1
אילנית מצויה	VU	1
טריטון פסים	CR	1
חפרית מצויה	CR	1

תרשים בתי גידול וערכי טבע

תרשים התמצאות

מראה כללי (שטח בור)

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 51
פארק החורשות

מכלול: בור, מגוון

תאריך סקירה: 29.11.12, 23.5.12, 19.7.12, 2.5.12

גודל מקורב של השטח: 254 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, רעות לוריא, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 178640/661615

רחוב/גבול: מצפון: רח' קיבוץ גלויות. מדרום: דרך בן צבי. ממערב: רח' הרצל.

רובע: 8- דרום

תאור כללי: פסיפס של תאי שטח בהם שימושים שונים הכוללים חורשות אלונים, אורנים, קיגיליה ועצי בר ונוי נוספים. מבנים עתיקים עליהם מתפתחת צמחיית כתלים ייחודית.

מאפייני השטח

אקולוגיה

בתי גידול	חורשה, בור, כתלים
תצורות צומח	צומח כתלים, בתה עשבונית.
יחידות צומח	חרצית עטורה – ניסנית זיפנית חומעת ראש הסוס – עלית המפרק דבקת החומות – פעמונית קטנה
כיסוי צומח (%)	70% - 5%
צומח ייחודי	צמחיית כתלים – שרכך ריחני, כתלית, פעמונית. עצי בר ונוי – אלון תבור, אלון מצוי, אלון הגלעין, אלה, מיש, שיזף.
בעלי חיים	ציפורי שיר, זוחלים.
חי ייחודי	שיחנית קטנה, ירגזי.
אתרים חשובים	חורשות אלונים, מבנים ישנים.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	נמוכה - בינונית. מתחם פתוח בלב אזור עירוני חיבור צר לשטחים פתוחים מדרום
מינים פולשים	צומח: טבק השיח, פרקינסוניה, שיטה, קיקיון. ציפורים: דררה, מאינה.
רמת השתמרות השטח	נמוכה - בינונית. השטח הופך לאורך שנים במקומות שנעזבו יש התחדשות מקומית.

פיזי

קרקע	חול, חמרה, כורכר.
מורפולוגיה	גבעה מתונה - אזור מוגבה ומדרונות
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – גבוהה: שילוב של מגוון חורשות בשליטת עצים שונים, שטחי בור ואזורי פארק מטופחים
חזות כללית	מרחב עירוני פתוח הכולל תצורות ושימושים שונים ומגוונים היוצרים נוף ייחודי בעל ניגודים רבים המתחלפים ומשתלבים זה בזה
תשתיות קולטות קהל	קיים בחלקו – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.

סביבה

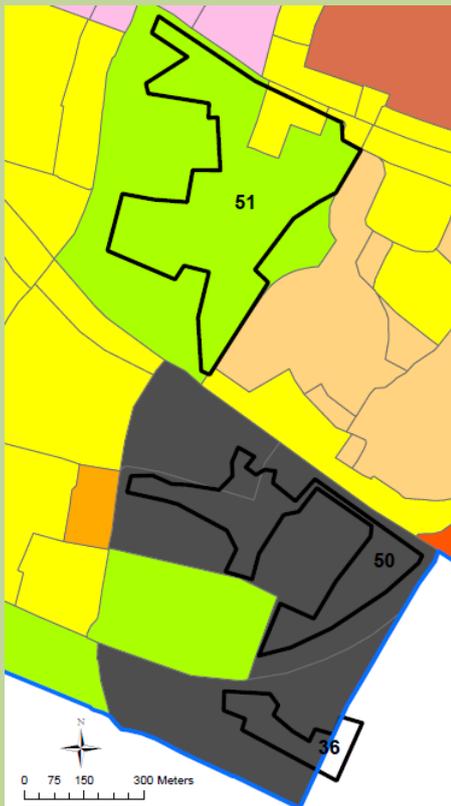
מפגעים והפרות	בחלקו שטח מטופל ומוסדר. בחלקו שטחי
---------------	------------------------------------

מראה כללי (חורשת אלון תבור ואלון הגלעין)

ייעודי קרקע תא/5000

בור בהם הושלכה פסולת ובוצעו עבודות עפר	
בינונית - גבוהה	רמת הפרה בשטח (מפגעים)
מוסדרת לחלק מן השטח.	נגישות
878/0 יפו קיבוץ גלויות והרצל – מערות קברים חצובות בסלע, תקופות רומית וביזנטית.	ארכיאולוגיה
גינה ציבורית, בור, שבילי הליכה, גן משחקים, מוסדות.	שימושים
<p>ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5): אזור מוסדות ציבור עירוניים שטח לפארק עירוני ראשי. תכנית מתאר עירונית (תא 5000): שטח פתוח עירוני אזור מגורים בבניה מרקמית</p>	
מסקנות והמלצות	
<p>חשיבות האתר: ריכוז גבוהה של עצי בר ועצי נוי נדירים היוצרים חורשות ומופעי צומח ייחודיים. מבנים ישנים המהווים מצע לצמחיית כתלים ופעילות זוחלים אתר משיכה למיני ציפורים- ריכוז עורבני שחור כיפה. פוטנציאל לשמש כארבורטום עירוני – מוזיאון עצים שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים ובמבנים ישנים מאבן כורכר • שימור מבנים ישנים • שימור עושר ומגוון העצים 	
<p>שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התקנת תיבות קינון לציפורים ועטלפים • סמיכות לגן הבוטאני באבו כביר מאפשרת חיבור מרחבי והגדלת מגוון הצמחים בשטחי הפארק. • יצירת מגוון בתי גידול נוספים – שלולית חורף, צמחיית כורכר בחלק הצפון מערבי, כתלים וקירות. • נטיעת עצי בר • שימוש בצמחי בר מקומים ובמינים נדירים בעלי חשיבות לשימור. 	
נתוני הסקר	
צומח	
שם המין	סטאטוס
תודרה סיגית	
כוכבית מצויה	
חרצית עטורה	
ניסנית זיפנית	
זנב ארנבת ביצני	
פרג נחות	
חפורית מוזרה	
גדילן מצוי	
מרור הגינות	
זון אשון	

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

אמיד קוצני	
שבולת שועל מתפרקת	
מקור חסידה מפוצל	
שעורה מכחילה	
כף אווז האשפתות	
צלף קוצני	
כותלית פורטוגלית	
צמרנית הסלעים	
מעוג כרתי	
מרקולית מצויה	
משערת זהובה	
טבק השיח	פולש
עשנן מטפס	
ברומית ספרדית	
דבקת החומות	
אזנב מצוי	
סרפד הכדורים	
פעמונית קטנה	
סיסן אשון	
שרכך ריחני	מוגן
כתלית יהודה	
חמציץ נטוי	
ברומית מאוגדת	
דגנין מצוי	
מקור חסידה מצוי	
ווישינגטוניה חוטית	פולש
אזדרכת	פולש
ברומית המטאטא	
צפרנית מגוונת	
תלתן לביד	
קרדה דרומית	
גזר החוף	
לשון שור מגבבת	
שרביטן מצוי	
דרדר קרומי	אנדמי
חומעת ראש הסוס	
עלית המפרק	
חלבוב החוף	
מקור חסידה גזור	
תלתן הקצף	
אספסת עדשתית	
צנון מצוי	
כרבולת מצויה	
לפתית	
אספרג ארך עלים	

קוטב מצוי	
אלון תבור	מוגן
אלון מצוי	מוגן
קייצת מסלסלת	
אורן הגלעין	מוגן
מיש	מוגן
נשרן צפוף	
שיזף מצוי	מוגן
בלוטנית אפריקאית	
ויתניה משכרת	פולש
קורטום דק	
טיון דביק	
קנה מצוי	
גזר קיפח	
בוצין מפורץ	
אלה א"י	
ינבוט השדה	
חרדל השדה	
דטורה זקופת פרי	פולש
פרקינסוניה שיכנית	פולש
אזדרכת	פולש
פלפלון דמוי אלה	פולש
אלון התבור	מוגן
אלון הגלעין	מוגן, נדיר
אלמוגן הודי (נוי)	נדיר
צפצפת הפרת	אדום, מוגן

מבנה ישן עליו מתפתחת צמחית כתלים.

מידע נוסף

שם המין	סטאטוס	מקור
ארכובית צמירה	אדום	5
דוגון ירושלמי	אדום	5
אטד רב פרחים	נדיר	5
עטיינית מגבבת	אדום, אנדמי	5
תודרה מזרחית	נדיר	5
אלה אטלנטית	מוגן	9

שם המין	סטאטוס	מקור
אמיתה גדולה		2
אספרגולריה אדומה		2
גזיר המפרקים		2
כנפה חרוקה		2
מסרק שולמית		2
מרוה צמירה		2
נזמית לופתת		2
נרית הקמה		2
סגינה זעירה	נדיר	2

2	צפרנית צרפתית
2	קצח השדה
2	קרנונית דביקה
2	רוש עקוד
2	שערור שעיר
2	אנדמי

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפת לילה	LC
אנפית בקר	LC
תרנגולת מבויתת	מין מבוית
סיקסק	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דוכיפת	NT
דררה מצויה	מין פולש
נקר סורי	LC
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
שיחנית קטנה	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורבני שחור-כיפה	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
ירקון	LC

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
חדף (זעיר, מצוי)	NT
חולדה מצויה	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמוך
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטון	NT - בסיכון נמוך	נמוך
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמוך
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	בינוני
שממית בתים	LC - לא בסיכון	נמצא
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	נמוך
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	בינוני
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	נמוך
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	בינוני
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

תרשים בתי גידול וערכי טבע

סקר טבע עירוני – תל אביב

אתר 52
רמת אביב א'

מכלול: בנוי

תאריך סקירה: 26.5.12

גודל מקורב של השטח: 800 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז.

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180788/668461

רחוב/גבול: מזרע וממזרח: רחוב לבנון. ממערב: דרך נמיר. מצפון: רח' אינשטיין.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: שכונת מגורים ותיקה של בתי מגורים נמוכים יחסית וביניהם שטחים ירוקים רבים המקושרים ביניהם. הרצף הירוק מאפשר הימצאותם של בעלי חיים ייחודים כדוגמת קיפוד חולות, ינשוף עצים וציפורי שיר. בשטחים בהם הופסק הריסוס ניתן לראות הופעה של מיני בר.

מאפייני השטח

אקולוגיה

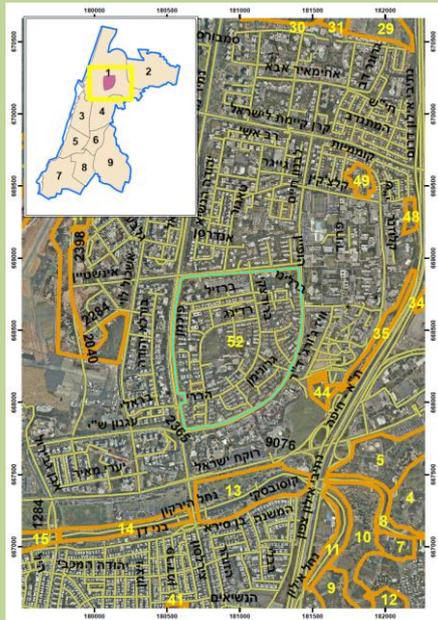
בתי גידול	חורשה מגוננת, חורשה, רצועות שיחים
תצורות צומח	חורשה, שיחיה, צומח עשבוני
יחידות צומח	ברומית ספרדית – לחך סגלגל אמץ קוצני – חלמית מצויה
כיסוי צומח (%)	30 - 50
צומח ייחודי	אספסת איטלקית, תורמוס א"י,
בעלי חיים	ציפורי שיר, זוחלים, יונקים קטנים.
חי ייחודי	קיפוד חולות, ינשוף עצים
אתרים חשובים	שטחים ירוקים, שטחים ציבורים פתוחים
חשיבות ברצף- חיבור	לשטחים הירוקים קיימת חשיבות ברצף המקומי הפנים שכונתי
מינים פולשים	ציפורים: מאיינה, דרארה
רמת השתמרות השטח	נמוכה – בית הגידול הטבעי אינו קיים. מגוון המינים הנצפה כולל מינים שהסתגלו לחיים בבתי גידול המעוצבים ע"י האדם.

פיזי

קרקע	חול, חמרה.
מורפולוגיה	מתונה
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	נמוכה – בעיקר מורכבות מקומית של מאפייני השטחים הירוקים.
חזות כללית	אזור מגורים
תשתיות קולטות קהל	קיים – ספסלי ישיבה, שבילים, מדשאות, פינת משחק, מתקנים, מים.

סביבה

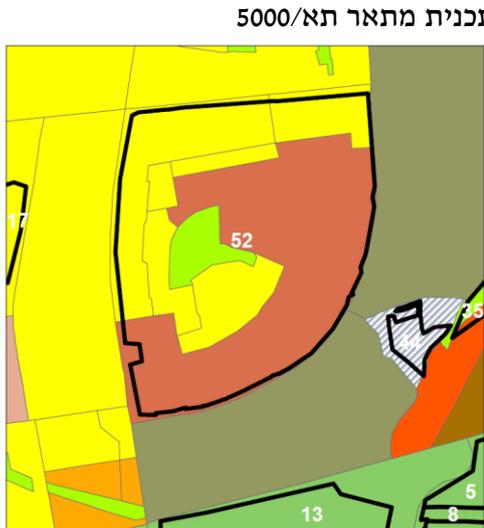
מפגעים והפרות	פסולת, גידור
רמת הפרה בשטח	נמוכה

תרשים התמצאות

מראה כללי (חורשת רדינג)

תכנית מתאר תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

(מפגעים)	
נגישות	מוסדרת.
ארכיאולוגיה	25341/0 תל קסילה צפון – גבעה מלאכותית חפורה ובה שרידי יישוב מן התקופות הברונזה התיכונה, הברזל, הפרסית, ההלניסטית, הרומית, הביזנטית, הערבית הקדומה, הצלבנית והממלוכית, בתי העלמין של יישוב זה ממערב ומצפון-מערב. ממזרח ומצפון-מזרח שרידי בנייה מן התקופה הרומית-ביזנטית. בית-כנסת שומרונני
שימושים	גינה ציבורית, בור, שבילי הליכה, גן משחקים, חניה, מגורים.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני
תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 אזור עירוני בדגש מגורים
תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
 שטח פתוח עירוני
 אזור מגורים בבניה מרקמית
 אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר

- אזור מחייה ומרכז פעילות של קיפוד החולות - מין אדום בסכנת הכחדה
- אתר קינון של ינשוף עצים
- פעילות ציפורי שיר
- **שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:**
- מניעת ריסוס וכיסוח בשטחים לא מגוננים
- שמירת מאפייני הסבך
- הימנעות מקיטוע וחסימה של שטחים ירוקים ע"י שימוש בגדרות בלתי עבירות. רצוי שלא לגדר בין הבתים או לחלופים לעשות שימוש בגדר המאפשרת מעבר תחתיה.
- ממשק אוכלוסיית חתולי הבית
- ניטור פעילות הקיפודים וגיבוש ממשק לשימור האוכלוסייה.

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- זריעת מיני בר מקומיים
- יצירה ועיבוי של סבך השיחים שיהווה מסתור לאוכלוסיית הקיפודים

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
חרצית עטורה	
ברומית המטאטא	
סלק מצוי	
שיבולת שועל נפוצה	
זון אשון	
דבשה חרוצה	
ניסנית זיפנית	
ברומית ספרדית	
לפתית מצויה	
גדילן מצוי	
אמיק קוצני	
דבקה זיפנית	

	עולש מצוי
	קוטב מצוי
	לחך סגלגל
	קייצת מסלסלת
	חלמית מצויה
	אספרג ארך עלים
	פרג זיפני
	שעורת העכבר
	תלתן לביד
	בוצין מפורץ
	כוכבית מצויה
	חלבוב מצוי
	חמציץ נטוי
	חמציץ קטן
	דרכנית מקופחת
	אזנב מצוי
	פריינית שרועה
	רב פרי בשרני
	קורטום דק
	הגה מצוי
	ארכובית שבטבטית
	כף אווז האשפות
	מרקולית מצויה
	מרגנית השדה
	לחך מצוי
	סיסנית הגינות
	ילקוט הרועים
פולש	לנטנה ססגונית

מידע נוסף

סקר פורום תושבים (15)

שם המין	סטאטוס	שם המין	סטאטוס
אזנב מצוי		לנטנה ססגונית	פולש
אמיק קוצני		לפתית מצויה	
אמיתה קייצית		לשון פר מגובבת	
אספסת איטלקית	אדום	מסוריים מצויים	
אספסת הכתרים		מעוג כרתי	
אספסת משוזרת		מקור חסידה מפוצל	
אספסת עדשתית		מרגנית השדה	
אספסת קטועה		מרור הגינות	
אספסת מצויה		מרקולית מצויה	
אספרג ארך עלים		משערת זהובה	
אספרגולת השדה		נזמית לבנה	
ארבע כנפות מצויות		נזמית לופתת	
ארכובית הציפורים		ניסנית דו קרנית	
ארנריה מצויה		ניסנית שיכנית	אנדמי
בקיה ארץ ישראלית		סביון אביבי	

דוכיפת

	סולנום שעיר		בוצין מפורץ
	סיסינית הגינות		בקה צרפתית
	סרפד צורב		בקה שעירה
	סלק מצוי		ברומית המטאטא
	עולש מצוי		ברומית ספרדית
	עירית נבונה		ברוניקה לבנה
	עלקת חרוקה		ברוניקה מבריקה
	עלקת מוטל		גדילן מצוי
	עשנן מטפס		גזיר דק עלים
	עשנן צפוף		גזיר המפרקים
	פרג נחות		גרניון רך
	פרסה דלת תרמילים		גרניון גזור
	ציפורני חתול מצויות		דבקה זיפנית
אנדמי	ציפורנית א"י		דבכת החומות
	ציפורנית מגוונת		דגנין מצוי
	ציפורנית מקופחת		זון אשון
	ציפורנית צרפתית		דבשה חרוצה
	צללית הכלאיים	אנדמי	זמזומית מצויה
	צמרנית הסלעים		זנב שועל מצוי
	צנון מצוי		חבלוב השמש
	קדד האנקולים		חבלוב מצוי
	קדד ספרדי		חלמית מצויה
	קורטום דק		חלמית קטנת פרחים
	קחון מצוי		חמציץ נטוי
	קייצת מלבינה		חסת המצפן
	קייצת קנדית		חרדל לבן
	קרנונית דביקה		חרצית עטורה
	רב פרי בשרני		טופח נאה
	שברק שעיר		ילקוט הרועים
	שום משולש		כוכבית מצויה
	שופרית כרתית		כליינית מצויה
	שלח ספרדי		כנפה חרוקה
	שעורת העכבר		כף אוז האשפות
	תודורה מעובה		כרבולת מצויה
	תודורה סייגית		כרוב החוף
	תורמוס א"י		לוטוס מצוי
אנדמי	תלתן דו גוני		לועית ארוכת גביע
	תלתן הקצף		לופית מצויה
	תלתן חקלאי		לחך אזמלני
	תלתן לביד		

בעלי חיים

עופות

סטאטוס

LC

שם המין

צופית

-	דוכיפת
LC	בולבול
LC	שחרור
LC	דרור הבית
LC	צוצלת
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
LC	עורב אפור
פולש	דרארה
פולש	מאיינה מצויה
LC	דרור ספרדי
LC	שלדג לבן חזה
LC	סנונית רפתות

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
קיפוד חולות	VU
עטלף פירות	LC
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
חדף זעיר?	NT

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים- תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	גבוה
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	בינוני
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	בינוני
חנק	LC - לא בסיכון	בינוני
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
שחרור ראש	LC - לא בסיכון	בינוני
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחרור	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	נמוך
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	בינוני
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	נמוך

תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	נמוך
מחרוזת "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

סקר פורום תושבים (15)

שם המין	סטאטוס	שם המין	סטאטוס
אנפית בקר	LC	קיכלי רונן	
לבנית קטנה	LC	שחרור	LC
מגלן חום	LC	סבכי שחור כיפה	DD
עגור אפור		סבכי חורש	DD
עורב אפור	LC	סבכי טוחנים	LC
צוצלת	LC	סבכי שחור ראש	LC
נץ מצוי	LC	סבכי שחור גרון	
בז מצוי	LC	סבכי רונן	
שחף צהוב רגל	CR	פשוש	LC
יונת הבית		שיחנית קטנה	LC
תור צווארון	LC	עלווית אפורה	
תור מצוי	NT	עלווית ירוקה	
ינשוף עצים	LC	עלווית לבנת בטן	LC
סיס חומות	LC	עלווית חורף	
דוכיפת	NT	חטפית אפורה	LC
שלדג לבן חזה	LC	חטפית שחורת עורף	
שרשקרק מצוי	VU	חטפית לבנית עורף	
נקר סורי	LC	חטפית טורקית	
כוכית גדות	LC	ירגזי מצוי	LC
סנונית רפתות	KC	חנקן נובי	
סנונית מערות	LC	צופית	LC
פיפיון עצים		עורבני	LC
נחליאלי לבן	NT	קאק	LC
נחליאלי צהוב	CR	זרזיר מצוי	
נחליאלי אפור		דרור הבית	LC
בולבול	LC	דרור ספרדי	LC
אדום חזה		פרוש מצוי	
זמיר הירדן		חוחית	NT
כחול חזה		ירקון	LC
חכלילית סלעים		בזבז אירופי	DD
חכלילית עצים		דררה מצויה	פולש
חורפי		תוכי נזירי	פולש
זרזיר בורומזי	פולש	מאינה מצויה	פולש

מקורות

1. מערכת התצפיות של רשות הטבע והגנים :
<http://ww2.bgbm.org/natureinfo/DefaultSqlHeb.asp>
2. מערכת המגוון הביולוגי של האוניברסיטה העברית :
<http://www.biogis.huji.ac.il/biogis/static/en/index.html>
3. פרומקין, ר. (2011) תיעוד מתחם רדינג – היבטים אקולוגיים. דו"ח עיריית תל אביב.
4. שפירא, ע., עמיר, ד., גזית, א., לירון, ש. (2009). פארק טבע עירוני- ברכות חורף במתחם הלוחמים. החברה להגנת הטבע, המשרד להגנת הסביבה, אוניברסיטת תל אביב.
5. מרכז רת"מ. רשימת מיני צומח נדיר. מתוך סקר השטחים בפתוחים גונן, ע. 2002.
6. בלבן, ע., אדר, מ. (2006). חוף תל ברוך ומדרון יפו. סקירת משאבי טבע. החברה להגנת הטבע, עיריית תל אביב, המשרד להגנת הסביבה.
7. וייס, ג. (2011) סקר מצאי ציפורים בפארק אריאל שרון. מרכז הצפרות הישראלי, החברה להגנת הטבע, חברת פארק אריאל שרון.
8. מלמד, ד. (2011) מצגת לשימור נחל נאמן
9. פרומקין, ר. סקר אתרי טבע מחוז ת"א (בהכנה)
10. אלרון, א., וגפני, ש. (2010) סקר בריכות חורף (מקווי מים עונתיים) במישור החוף המרכזי והדרומי. רשות הטבע והגנים, בקטוכם.
11. רז, ג. דוח מצב הירקון (2009 – 2011). רשות נחל הירקון.
12. אוזן, א., הרשקוביץ, י., וגזית, א. (2004). נחל הירקון – סקר מידע, הערכת מצב והמלצות לשיקום הנחל. חברת מוסדות וחינוך תל אביב, קרן שותפות תל אביב לוס אנג'לס.
13. בנקר, ע. נתוני תצפיות בציפורים באזור נחל הירקון
14. בלבן, ע., וכטל, ע., ורינות, א. (2012) נחל פרדסים – סקר תשתיות טבע. החברה להגנת הטבע.
15. פורום תושבים למען טבע עירוני ואיכות הסביבה בתל אביב יפו סוקרים : .
16. נתוני אגף גנים ונוף עיריית תל אביב יפו
17. אלון אלירן נתוני תצפיות

ספרות ומקורות נוספים

- שמידע, א. ופולק, ג. 2007. הספר האדום – צמחים בסכנת הכחדה בישראל, כרך א'. רשות הטבע והגנים.
- שמידע, א. פולק, ג., ופרגמן-ספיר, א. 2011. הספר האדום – צמחים בסכנת הכחדה בישראל, כרך ב'. רשות הטבע והגנים.
- פרגמן, א., פליטמן, ע., הלר, ד., ושמידע, א. 1999. רשימת צמחי הבר של ארץ ישראל וסיבותיה. רת"מ מרכז המידע לצמחיית ארץ – ישראל.

- דולב, ע., ופרבולוצקי, א. 2002. הספר האדום של החולייתנים בישראל. הוצאת רשות הטבע והגנים והחברה להגנת הטבע, ירושלים.
- נ, פיינברון-דוֹתן, ו.א. דנין. (1991) המגדיר לצמחי בר בארץ ישראל. הוצאת כנה.
- טבע בטיילת נמל יפו – תכנית טיפוח ופיתוח תשתיות טבעיות. החברה להגנת הטבע, קהילת תל אביב יפו והסביבה, התחנה לחקר ציפורי ירושלים.
- גלילי, ג. (1984). על הצומח הטבעי של תל אביב לפני ייסוד העיר ועל שנותר ממנו. "טבע וארץ" כ"ז 1. החברה להגנת הטבע.
- פולק ג, אבי שמידע. (1984). "הצומח של החמרה והכורכר במישור החוף. רתם : 13. הוצ' האקדמיה הישראלית למדעים.
- זהרי, מ. (1982) נופי הצומח של הארץ, תל אביב תשמ"ב
- קפלן, מ., בלבן, ע. מסמכי טבע עירוני בתכנית מתאר תל-אביב יפו.
- מליחי, י. מידע על קינון צבי ים. רשות הטבע והגנים.
- אלמגור ג. 2005. חוף הים התיכון של ישראל. משרד התשתיות הלאומיות, המכון הגיאולוגי. ירושלים, אוגוסט 2002.
- החברה להגנת הטבע. 2012. איומים בתחום התכנון והבנייה בשמירה על השטחים הפתוחים בישראל, דוח מס' 5.
- עינב, ר. 2004. אצות החוף של ישראל. אוניברסיטת בר-אילן – הוצאה לאור.
- פישלזון, ל. 1983. החי והצומח של ארץ ישראל, 1982-1990. ע. אלון (עורך). (עורך) החיים במים, כרך 4. הוצאת משרד הביטחון, תל-אביב.
- **Fishelson L. 2000.** Marine animal assemblages along the littoral of the Israeli Mediterranean seashore: the Red-Mediterranean Seas communities of species. *Ital. J. Zool.* 67:393-415.